

PRIMLJENO:	30. 04.	2025. GOD.
KLASIFIKACIJA:	00-72/25-61	
BROJ:		
VREĆA:		
ŠIFRA:	541 XXVIII	
SKUPŠTINA:	PRELOG:	

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE
Broj: 01 - 077/25-431/4
Podgorica, 28.04.2025.godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Podgorica

Predmet: Dostavljanje Izvještaja o finansijskom poslovanju i Izvještaja o radu Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu

Poštovani gospodine Mandiću,

Saglasno članu 67 st. 3 i 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti propisana je obaveza Agencije za audiovizuelne medijske usluge da, do 30. aprila tekuće godine, dostavi predlog Izvještaja o finansijskom poslovanju sa Izvještajem o radu, kao i da dostavi akt o određivanju predstavnika Agencije za audiovizuelne medijske usluge koji će učestvovati u proceduri Skupštine Crne Gore.

Poštujući navedenu obavezu dostavljamo Vam Odluku o određivanju predstavnika Agencije za audiovizuelne medijske usluge koji će učestvovati u proceduri Skupštine Crne Gore (akt broj 01-077/25-431/3 od 28.04.2025.g.).

Nadalje, članom 18 stav 4 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru predviđeno je da godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola, nezavisna regulatorna tijela dostavljaju osnivaču uz godišnji izvještaj o radu. Članom 29 stav 4 istog Zakona propisano je da godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije, izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije nezavisna regulatorna tijela, dostavljaju nadležnim tijelima Skupštine, uz godišnji izvještaj o radu.

U skladu sa navedenim, Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge Vam dostavlja:

- 1) Odluku Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge o usvajanju Izvještaja o finansijskom poslovanju Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu (akt broj 01-077/25-431/2 od 28.04.2025.g.);
- 2) Izvještaj o finansijskom poslovanju Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu (akt broj 02-077/25-431/1 od 28.04.2025.g.);
- 3) Izvještaj ovlašćenog nezavisnog revizora o finansijskim iskazima Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu;
- 4) Odluku Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge o usvajanju Izvještaja o radu Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu (akt broj 01-077/25-430/2 od 28.04.2025.g.);
- 5) Izvještaj o radu Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu (akt broj 02-077/25-430/1 od 28.04.2025.g.);
- 6) Odluku o određivanju predstavnika Agencije za audiovizuelne medijske usluge koji će učestvovati u proceduri Skupštine Crne Gore (akt broj 01-077/25-431/3 od 28.04.2025.g.);
- 7) Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije za 2024.g. (akt broj 01-077/25-432/1 od 28.04.2025.g.);

- 8) Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2024. g. (akt broj 02-077/25-423/1 od 25.04.2025.g.).

Takođe ističemo da je Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge, u skladu sa članom 67 st. 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, navedenu dokumentaciju dostavio i Ministarstvu finansija. Koristim priliku da Vas informišem o tome da su predmetni izvještaji objavljeni i dostupni na internet stranici Agencije www.amu.me.

Ostajemo na raspolaganju za sva neophodna dodatna pojašnjenja i informacije.

S poštovanjem,

**Predsjednik
Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge
dr. Branko Bošković**

Dostavljeno:

- Ministarstvo finansija, g. Novica Vuković, ministar
- Članovima Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge
- Direktorici Agencije za audiovizuelne medijske usluge
- Arhiva

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE

Broj: 01 - 077/25-431/3
Podgorica, 28.04.2025. godine

Na osnovu člana 67 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Sl. list Crne Gore", br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21, 27/23, 125/23 i 11/25), Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge, na 411. sjednici, održanoj 28.04.2025. godine donio je

ODLUKU

1. Za predstavnike Agencije za audiovizuelne medijske usluge koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri prilikom razmatranja Izvještaja o finansijskom poslovanju Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu i Izvještaja o radu Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu imenuju se direktorica Agencije Sunčica Baklić i predsjednik Savjeta Agencije dr Branko Bošković.
2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Članom 67 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti propisano je da nadležni organ nezavisnog regulatornog tijela utvrđuje predlog izvještaja o radu i izvještaja o finansijskom poslovanju i određuje predstavnika nezavisnog regulatornog tijela koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri po tom osnovu.

Imajući to u vidu, Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge je na 411. sjednici, održanoj 28.04.2025. godine, donio odluku da imenovani iz tačke 1 ove Odluke učestvuju u skupštinskoj proceduri prilikom razmatranja Izvještaja o finansijskom poslovanju Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu i Izvještaja o radu Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu.

Predsjednik
Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge

dr Branko Bošković

Dostavljeno:

- Ministarstvo finansija
Gospodin Novica Vuković, ministar
- Skupština Crne Gore
- Direktorica Agencije za audiovizuelne medijske usluge
- Arhiva

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE

Broj: 01 - 077/25-430/2
Podgorica, 28.04.2025. godine

Na osnovu člana 143 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama ("Sl. list Crne Gore", br. 54/24) i člana 27 Statuta Agencije za audiovizuelne medijske usluge, Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge, na sjednici održanoj 28. aprila 2025. godine, donio je

Odluku

1. Usvaja se Izvještaj o radu Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu koji je, saglasno članu 168 stav 1 tačka 7) Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama i članu 36 Statuta Agencije, direktorica Agencije za audiovizuelne medijske usluge dostavila Savjetu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ove Odluke objaviti na internet stranici Agencije za audiovizuelne medijske usluge www.amu.me.
3. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Saglasno članu 168 stav 1 tačka 7) Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama i članu 36 Statuta Agencije za audiovizuelne medijske usluge, direktorica Agencije dostavila je Savjetu Agencije predlog Izvještaja o radu Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu.

Na sjednici održanoj 28. aprila 2025. godine, Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge razmotrio je podneseni Predlog i donio Odluku o njegovom usvajanju.

Predsjednik
Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge
dr Branko Bošković

Dostavljeno:

- Direktorica Agencije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

AGENCIJA ZA
AUDIOVIZUELNE
MEDIJSKE USLUGE

IZVJEŠTAJ O RADU AGENCIJE ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE ZA 2024. GODINU

Podgorica, april 2025

Crna Gora
AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE
Broj: 02-077/25-430/1
Podgorica, 28.04.2025. godine

**IZVJEŠTAJ O RADU AGENCIJE ZA
AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE
ZA 2024. GODINU**

SADRŽAJ

1.	RAZVOJ I IMPLEMENTACIJA ZAKONSKOG I PODZAKONSKOG OKVIRA OD ZNAČAJA ZA AVM SEKTOR	9
1.1.	Implementacija Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama	9
2.	NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA	14
2.1.	Izdavanje novih odobrenja za pružanje AVM usluga	14
2.2.	Promjena zone pokrivanja	15
2.3.	Promjena identifikacionog znaka i vlasničke strukture pružalaca AVM usluga	15
2.4.	Prestanak i oduzimanje odobrenja za pružanje AVM usluga	15
2.5.	Izmjena kataloga programa za usluge distribucije radijskih i televizijskih programa	16
2.6.	Promjena programske strukture i statusa medija (opšti/specijalizovani)	17
2.7.	Kvote za evropska i audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača	18
2.8.	Monitoring poštovanja programskih pravila i uslova iz izdatih odobrenja	20
2.9.	Poštovanje programske strukture – televizije	23
2.10.	Poštovanje programske strukture – radio	25
2.11.	Monitoring medijskog predstavljanja u toku izbora	28
2.12.	Komercijalne audiovizuelne komunikacije	43
2.13.	Unapređenje ravnopravnosti i prevencija diskriminacije	46
2.14.	Predstavljeno istraživanje o izvještavanju medija u kriznim situacijama – Potrebna veća podrška za brojne izazove	55
2.15.	Izrečene upravno-nadzorne mjere	56
2.16.	Aktivnosti za poboljšanje naplate potraživanja	60
3.	GODIŠNJA KONFERENCIJA „MEDIJSKI HORIZONTI: KAKO DO TRANSPARENTNOSTI, POUZDANOSTI I JAVNOG INTERESA?“	62
4.	FOND ZA PODSTICANJE PLURALIZMA I RAZNOVRSNOSTI MEDIJA	64
5.	ANALIZA EKONOMSKOG POLOŽAJA KOMERCIJALNIH I JAVNIH EMITERA	68
5.1.	Analiza ekonomskog položaja komercijalnih emitera	69
5.2.	Analiza ekonomskog položaja javnih emitera	71
5.3.	Transparentnost finansiranja	73
6.	MEDIJSKA PISMENOST	75
6.1.	Medijska pismenost za odrasle	75
6.2.	Strip i crtani film o medijskoj pismenosti za djecu „Sajber sa sajberom“	78
6.3.	Radionice u školama	78
6.4.	Predstavljeno istraživanje „Medijska pismenost u Crnoj Gori“	79
6.5.	Priručnik za medijsku i digitalnu pismenost i na romskom jeziku	80
6.6.	Predstava „Niko se nije naučen rodio“ za najmlađe	80
6.7.	Donacije edukativnih materijala	80
6.8.	www.medijskapismenost.me	81
6.9.	Značajan porast interesovanja na društvenim mrežama za medijsku pismenost	81
7.	MEDUNARODNA SARADNJA	82
7.1.	Učešće u radu Mediteranske mreže regulatornih organa (MNRA)	83
7.2.	Učešće u radu Evropske grupe regulatora za audio-vizuelne usluge (ERGA)	83
7.3.	Učešće u radu Evropske platforme nezavisnih regulatornih tijela – EPRA	84
7.4.	Bilateralna saradnja sa regulatorima iz Evropske unije	85
7.5.	Učešće u radu Kontakt komiteta za sprovođenje Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama	86
7.6.	Konferencija o medijskoj pismenosti na Zapadnom Balkanu	87
7.7.	Regionalna radionica o digitalnoj pismenosti i sigurnosti djece na Internetu na Zapadnom Balkanu	87
7.8.	Regionalna konferencija medijskih regulatora	88
7.9.	Radionica o transponovanju Akta o digitalnim uslugama (DSA) u državama članicama EU (TAIEX 2024)	88
7.10.	Regionalna konferencija „Regionalna perspektiva - kako povećati izlaznost birača – izazovi i mogućnosti“	88
8.	JAVNOST I UNAPREĐENJE RADA AGENCIJE	90
8.1.	Slobodan pristup informacijama	90
8.2.	Novi vizuelni identitet Agencije	93
8.3.	Intenzivnija komunikacija sa javnošću	93
8.4.	Otvorena vrata Agencije studentima	93
8.5.	Dostupnost podataka na veb-stranicama Agencije	94
8.6.	Povećana vidljivost Agencije na društvenim mrežama	94
8.7.	Raspolaganje prostorom za rad Agencije	95
8.8.	Organizaciona struktura	95
9.	FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA AGENCIJE U 2024. GODINI	96

AMU – 2024

KLJUČNI REZULTATI I PODACI

NOVI VIZUELNI IDENTITET

AGENCIJA ZA
AUDIOVIZUELNE
MEDIJSKE USLUGE

USAGLAŠAVANJE SA NOVIM ZAKONOM O AUDIOVIZUELNIM MEDIJSKIM USLUGAMA

- ✓ Statut Agencije za audiovizuelne medijske usluge
- ✓ Poslovnik o radu Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge
- ✓ Pravilnik o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada za pružanje usluga iz nadležnosti Agencije za audiovizuelne medijske usluge
- ✓ Pravilnik o postupku i uslovima za ostvarivanje prava na emitovanje radijskog ili televizijskog programa
- ✓ Pravilnik o posebnim tehničkim, prostornim i kadrovskim uslovima za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja linearnih audiovizuelnih medijskih usluga
- ✓ Pravilnik o uslovima i obavezama u vezi sa pružanjem audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev
- ✓ Pravilnik o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za distribuciju linearnih audiovizuelnih medijskih usluga
- ✓ Pravilnik o programskim standardima u radijskim i televizijskim programima
- ✓ Pravilnik o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama u audiovizuelnim medijskim uslugama
- ✓ Pravilnik o pružanju usluga platformi za razmjenu video sadržaja i mjerama za zaštitu korisnika usluga
- ✓ Pravilnik o pristupačnosti audiovizuelnih medijskih usluga licima sa invaliditetom
- ✓ Pravilnik o uslovima za ostvarivanje minimalnog učešća evropskih audiovizuelnih djela
- ✓ Pravilnik o uslovima za ostvarivanje minimalnog obima učešća audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača
- ✓ Pravilnik o vođenju postupka i izricanju upravno-nadzornih mjera
- ✓ Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i objavljivanja podataka iz registra i sadržaju i načinu vođenja liste pružalaca usluga internet web kastinga
- ✓ Pravilnik o političkom oglašavanju u radijskim i televizijskim programima
- ✓ Pravilnik o uslovima i načinu realizacije obaveza identifikacije i objavljivanja podataka o transparentnosti vlasništva
- ✓ Pravilnik o raspodjeli sredstava iz fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih pružiocima linearnih AVM usluga - komercijalnim i neprofitnim emiterima
- ✓ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji za audiovizuelne medijske usluge
- ✓ Vodič za pristup informacijama u posjedu Agencije za audiovizuelne medijske usluge

ANALIZE I IZVJEŠTAJI O MONITORINGU

- ✓ Informacija o poštovanju uslova iz odobrenja za emitovanje izdatih neprofitnim emiterima
- ✓ Informacija o zastupljenosti oglasa za sportsko klađenje u televizijskim programima
- ✓ Analiza programske strukture TV emitera sa nacionalnim pokrivanjem
- ✓ Analiza vidljivosti žena i muškaraca u centralnim informativnim emisijama nacionalnih televizija
- ✓ Analiza uključenosti ranjivih društvenih grupa u TV programima sa nacionalnim pokrivanjem
- ✓ Analiza programske strukture lokalnih javnih TV emitera
- ✓ Analiza zastupljenost lokalnih tema u programima lokalnih javnih TV emitera

UPOZORENJA

Agencija je emiterima izrekla **179** upozorenja, od čega;

- ✓ **137** po službenoj dužnosti
- ✓ **42** po osnovu prigovora

MONITORING IZBORNIH KAMPANJA

- ✓ Izvještaj o medijskom predstavljanju tokom kampanja za lokalne izbore u Budvi (26. maj 2024.) i Andrijevici (02. jun 2024.)
- ✓ Izvještaj o političkom oglašavanju tokom kampanja za izbore za odbornike u Skupštini opštine Gusinje (15. septembar 2024.), Skupštini opštine Kotor i Skupštini Glavnog grada Podgorica (29. septembar 2024.)
- ✓ Izvještaj o političkom oglašavanju tokom kampanja za izbore za odbornike u Skupštini opštine Budva (17. novembar 2024.)
- ✓ Izvještaj o političkom oglašavanju tokom kampanja za izbore za odbornike u Skupštini opštine Berane (08. decembar 2024.)

MEĐUNARODNA SARADNJA

- ✓ Učešće u radu Mediteranske mreže regulatornih organa (MNRA)
- ✓ Učešće u radu Evropske grupe regulatora za audio-vizuelne usluge (ERGA)
- ✓ Učešće u radu Evropske platforme nezavisnih regulatornih tijela (EPRA)
- ✓ Bilateralna saradnja sa regulatorima iz Evropske unije i regiona

PROMOCIJA MEDIJSKE PISMENOSTI

- ✓ Vodič za srebrne surfere – Priručnik o internetu i društvenim mrežama za treću životnu dob
- ✓ Tromjesečna kampanja za medijsku pismenost starije populacije sa Rosandom Kovijanić kao zaštitnim licem
- ✓ SOS linija o medijskoj pismenosti
- ✓ 3 video tutorijala za stariju populaciju
- ✓ Konferencija za medije povodom Nedjelje medijske pismenosti
- ✓ Strip i crtani film o medijskoj pismenosti za djecu „Sajber sa sajberom“ – emitovan 40 puta na 6 televizija
- ✓ 6 radionica u školama
- ✓ Priručnik za medijsku i digitalnu pismenost na romskom jeziku
- ✓ 2 izvođenja predstave „Niko se nije naučio roditi“ za najmlađe
- ✓ Donacije edukativnih materijala školama i institucijama
- ✓ Porast pratilaca na kanalima „Medijska pismenost Crna Gora“ za preko 50% @ www.medijskapismenost.me

FOND ZA MEDIJSKI PLURALIZAM

Ukupan iznos
538.821 EUR

Broj emitera korisnika
Fonda- **11**

Prosječan broj emisija po grantu -
23

Prosječno trajanje emisije - **51 minut**

Ukupno trajanje programa: **688 sati**

POSEBNE ANALIZE

- ✓ Analiza ekonomskog položaja komercijalnih emitera (2020 – 2023)
- ✓ Analiza ekonomskog položaja javnih emitera javnih (2020 – 2023)

IZVJEŠTAVANJE I DJELOVANJE MEDIJA U
KRIZNIM SITUACIJAMA

Agencija za audiovizuelne medijske usluge (AMU), osnažena novim zakonskim okvirom, tokom 2024. godine bila je intenzivno angažovana na usklađivanju svih segmenata svog rada sa odredbama novog Zakona o AVM uslugama. Ovaj proces zahtijevao je temeljnu reviziju internih procedura, izradu novih podzakonskih akata, unapređenje nadzornih mehanizama i jačanje institucionalnih kapaciteta. U složenom regulatornom ambijentu, Agencija je svoju ulogu vršila dosljedno, profesionalno i u skladu sa zakonom – u interesu javnosti. Kao nezavisno regulatorno tijelo, djeluje nepristrasno i principijelno, prateći savremene regulatorne prakse, sa jasnim fokusom na zaštitu osnovnih vrijednosti medijskog prostora: slobodu izražavanja, odgovorno informisanje i medijski pluralizam.

U oblasti monitoringa i nadzora, Agencija je tokom 2024. godine značajno intenzivirala svoje aktivnosti, sprovodeći veći broj tematskih i redovnih nadzora u odnosu na prethodne godine. Pripremljeni su i objavljeni brojni analitički izvještaji koji se odnose na različite aspekte audiovizuelnog sadržaja – uključujući predizborni medijski monitoring, zastupljenost rodne ravnopravnosti u programima, govor mržnje, zaštita maloljetnika. Time je Agencija potvrdila svoju ulogu proaktivnog i odgovornog nadzornog tijela, koje djeluje u interesu građana.

Pred Vama je izvještaj koji sadrži detaljan prikaz aktivnosti sprovedenih tokom 2024. godine, od regulatornih intervencija i nadzora, preko međunarodne saradnje i projekata, medijske pismenosti, do unapređenja komunikacije sa javnošću.

Dodatan akcenat stavljen je na kadrovsko jačanje i profesionalizaciju. Navedeno je doprinijelo efikasnijem obavljanju poslova, dok su kontinuirane obuke i stručno usavršavanje osoblja osigurale regulatornu praksu u skladu sa evropskim standardima. Agencija time potvrđuje svoju posvećenost da ostane snažan i kredibilan oslonac u razvoju medijskog podneblja u Crnoj Gori, dosljedno čuvajući javni interes.

Sunčica Bakić

Direktorica Agencije za audiovizuelne medijske usluge (AMU)

SAVJET AGENCIJE ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE

- **dr BRANKO BOŠKOVIĆ,**
predsjednik Savjeta
(kandidat univerziteta)
- **Prof. dr ANDRIJANA NIKOLIĆ**
(kandidatkinja udruženja komercijalnih emitera)
- **EDIN KOLJENović**
(kandidat nevladinih organizacija iz oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda)
- **MILAN RADOVIĆ**
(kandidat nevladinih organizacija iz oblasti medija) – mandat istekao u decembru 2024. godine
- **RAJKO TODORović**
(kandidat Crnogorskog P.E.N. centra) – mandat istekao u decembru 2024. godine

Mandat dva člana SAMU istekao je u decembru 2024. godine. Skupština Crne Gore, nije blagovremeno pokrenula proceduru imenovanja novih članova, prvi javni poziv (raspisan 10. XII 2024. godine) je povučen¹, a drugi je raspisan 30. I 2025. godine. S obzirom da, na sjednici održanoj 25. III 2025. godine, Administrativni odbor Skupštine Crne Gore, nije utvrdio listu blagovremenih i potpunih predloga kandidata za članove SAMU, po drugom pozivu, jer, po mišljenju ovog Odbora predlagači nijesu dostavili predloge u skladu sa članom 148 stav 6 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, tj. da kandidate za članove SAMU nijesu predložili nadležni organi upravljanja predlagača, nije izvjesno na koji način će se postupak nastaviti ili će biti obustavljen.

Od sredine decembra 2024. godine, SAMU ima samo tri člana i funkcioniše na ivici kvoruma.

*
* *

Izveštaj o radu Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu je dokument koji sadrži informacije o ostvarivanju njenih obaveza direktno propisanih zakonom ili relevantnim podzakonskim aktima.

Saglasno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ovaj Izveštaj se, uz Izveštaj o finansijskom poslovanju Agencije za 2024. godinu, dostavlja Skupštini Crne Gore na usvajanje.

*Svi pojmovi koji su u tekstu upotrijebljeni u muškom gramatičkom rodu obuhvataju i muški i ženski rod osoba na koja se odnose.

¹<https://www.skupstina.me/me/clanci/odluka-o-povlacenju-javnog-poziva-nevladinim-organizacijama-iz-oblasti-medija-i-crnogorskom-pen-centru-od-10-decembra-2024>

1. RAZVOJ I IMPLEMENTACIJA ZAKONSKOG I PODZAKONSKOG OKVIRA OD ZNAČAJA ZA AVM SEKTOR

1.1. Implementacija Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama

Rad i funkcionisanje Agencije za audiovizuelne medijske usluge u toku 2024. godine su protekli u znaku usaglašavanja rada sa rješenjima sadržanim u Zakonu o audiovizuelnim medijskim uslugama („Sl. list CG“, br. 54/24). Važan segment ovog Zakona predstavlja okvir koji definiše poziciju, prava i obaveze Agencije za audiovizuelne medijske usluge kao nezavisnog regulatornog organa za oblast audiovizuelnih medijskih usluga koji vrši javna ovlašćenja u skladu sa zakonom.

Nakon usvajanja Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama polovinom juna 2024. godine Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge usvojio je Statut Agencije² i Poslovnik o radu Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge.

Saglasno prelaznim i završnim odredbama ovog zakona (član 195), Agencija za elektronske medije nastavlja sa radom kao Agencija za audiovizuelne medijske usluge (u daljem tekstu: Agencija), koja je preuzela zaposlene, prava i obaveze, sredstva, opremu i poslovne prostorije Agencije za elektronske medije.

Zakonom je utvrđen nastavak rada Savjeta Agencije (član 196), po osnovu kojeg članovi Savjeta Agencije za elektronske medije, imenovani u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima nastavljaju sa radom kao članovi Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge, sa nadležnostima utvrđenim ovim zakonom, do isteka mandata. Takođe, istim Zakonom definisan je nastavak rada direktora Agencije (član 197) po osnovu koga direktor Agencije za elektronske medije, imenovan u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima nastavlja sa radom kao direktor Agencije za audiovizuelne medijske usluge, sa nadležnostima utvrđenim ovim zakonom, do isteka mandata.

Polazeći od rješenja sadržanih u novom Zakonu, Savjet Agencije je, na predlog direktora Agencije, donio Finansijski plan i Plan rada Agencije za 2025. godinu (dostupni na veb sajtu Agencije www.amu.me). Skupština Crne Gore je donijela Odluku o usvajanju Finansijskog plana sa Programom rada Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2025. godinu („Sl. list CG“, br. 26/25).

U skladu sa svojim zakonskim nadležnostima Agencija donosi opšte i pojedinačne akte kojima se bliže uređuju prava i obaveze pružalaca AVM usluga, distributera linearnih AVM usluga i pružalaca usluga platformi za razmjenu video sadržaja (član 174 Zakona). Pri tome, Agencija je dužna da u pripremi ovakvih akata, tekst nacрта akta objavi na svojoj internet stranici i uputi poziv svim zainteresovanim subjektima da iznesu primjedbe, predloge i

² Akt br. 01-040/24-930 od 19.08.2024. godine

sugestije u roku koji ne može biti kraći od 15 dana. Pomenuti akti objavljuju se u „Službenom listu Crne Gore“ i na internet stranici Agencije.

Saglasno članu 174 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama i usvojenim Planom rada za 2024. godinu, Savjet Agencije je usvojio sljedeća podzakonska akta kojima se bliže uređuju prava i obaveze pružalaca AVM usluga, distributera linearnih AVM usluga i pružalaca usluga platformi za razmjenu video sadržaja.

Pravilnik o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada za pružanje usluga iz nadležnosti Agencije za audiovizuelne medijske usluge („Službeni list CG“, br. 107/24). Pravilnikom se propisuje visina, način utvrđivanja i plaćanje naknada za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga, usluga distribucije linearnih AVM usluga i usluga platformi za razmjenu video sadržaja. On daje transparentne i objektivne modele obračuna naknada za pružanje usluga iz nadležnosti Agencije za audiovizuelne medijske usluge.

- **Naknada za emitovanje** utvrđuje se na osnovu veličine zone pokrivanja prema broju stanovnika, atraktivnosti područja unutar zone pokrivanja, vrste linearne AVM usluge (radijskog ili televizijskog programa, opšteg ili specijalizovanog programa) i platforme za emitovanje programa (sistemi zemaljske radio-difuzije, kablovski sistemi, javne fiksne ili mobilne telekomunikacione mreže, satelitski distribicioni sistemi i druge mreže elektronskih komunikacija).
- Predviđeno je da se sama godišnja naknada za emitovanje programa utvrđuje primjenom formule u kojoj je glavni faktor koeficijent „godišnja osnovica“ koju, posebnom odlukom, utvrđuje Savjet Agencije prilikom usvajanja Finansijskog plana za određenu godinu.
- **Model obračuna naknada za distribuciju linearnih AVM usluga** predviđa dvije varijante. Za period do kraja kalendarske godine u kojoj je započeo pružanje usluge posredstvom određene elektronske komunikacione mreže (tehnološke platforme), naknada se utvrđuje primjenom formule u kojoj osim već pomenutog koeficijenta „godišnja naknada“ faktori koji utiču na njenu visinu su pregled opština koje ulaze u zonu pokrivanja i broj mjeseci do kraja kalendarske godine. Za drugu i sve ostale godine korišćenja odobrenja, ova naknada se utvrđuje kao procenat godišnjeg prihoda pružaoca usluge ostvarenog, po tom osnovu, tokom prethodne kalendarske godine za tekuću godinu, s tim što iznos naknade ne može biti veći od 3% ovog prihoda. Ovaj procenat utvrđuje, posebnom odlukom, Savjet Agencije prilikom usvajanja Finansijskog plana za određenu godinu. Pri tome, predviđeno je da u godišnji prihod koji služi za obračun naknade ne ulazi prihod od prodaje/zakupa opreme namijenjene za prijem AVM distribucione linearne AVM usluge.
- **Model obračuna naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev i usluga platformi za razmjenu video sadržaja** predviđa dvije varijante. Za period do kraja kalendarske godine u kojoj je započeto obavljanje djelatnosti se primjenjuju odredbe ovog pravilnika koje se odnose na utvrđivanje godišnje naknade za pružanje usluga distribucije linearnih AVM usluga.
- Model obračuna naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev i usluga platformi za razmjenu video sadržaja za drugu i sve ostale godine utvrđuje se kao procenat godišnjeg prihoda pružaoca usluge ostvarenog, po tom osnovu, tokom prethodne kalendarske godine za tekuću godinu, s tim što iznos naknade ne može biti veći od 4,5% ovog prihoda. Navedeni procenat utvrđuje, posebnom odlukom, Savjet Agencije prilikom usvajanja Finansijskog plana za određenu godinu.

Pravilnik o postupku i uslovima za ostvarivanje prava na emitovanje radijskog ili televizijskog programa („Službeni list Crne Gore“, br. 125/24). Svrha ovog Pravilnika je da doprinese zaštiti medijskog pluralizma, javnog interesa kao i ravnopravne i efikasne konkurencije na tržištu audiovizuelnih medijskih usluga. Njime je detaljnije uređen postupak i bliži uslovi za izdavanje i izmjene odobrenja za emitovanje radijskog ili

televizijskog programa i podnošenje prijave za emitovanje televizijskog programa putem globalne informatičke mreže (Internet vebkasting).

- Odobrenje za emitovanje izdaje direktor Agencije, na osnovu podnesenog zahtjeva ako se ne namjeravaju koristiti radio-difuzne frekvencije odnosno na osnovu odluke Savjeta Agencije o dodjeli prava na korišćenje frekvencija.
- Novina u odnosu na raniji period predstavlja rješenje Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama da se Odobrenje za emitovanje programa posredstvom elektronskih komunikacionih mreža bez upotrebe radio-difuznih frekvencija izdaje na neodređeno vrijeme. Takođe, novina u odnosu na raniji period predstavlja rješenje kojim je predviđeno (član 98) da se Odobrenje za emitovanje programa posredstvom frekvencija koje su planom raspodjele radio-frekvencija predviđene za analognu zemaljsku radio-difuziju ne može, privremeno ili trajno, ustupati, iznajmljivati ili na drugi način prenositi.

Pravilnik o posebnim tehničkim, prostornim i kadrovskim uslovima za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja linearnih audiovizuelnih medijskih usluga („Službeni list CG”, br. 121/24) propisuje ove uslove, kao i proceduru njihovog utvrđivanja i način vođenja evidencije emitovanog programa. Provjera ispunjenosti ovih uslova vrši se u okviru inspekcijuskog nadzora, nakon izdavanja odobrenja za pružanje linearne AVM usluge.

Pravilnik o uslovima i obavezama u vezi sa pružanjem audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev („Službeni list Crne Gore”, br. 125/24). U skladu sa novim zakonom, ovim pravilnikom bliže se uređuje postupak po prijavi za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev i uslovi za ispunjavanje obaveza pružalaca AVM usluga na zahtjev propisanih Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama.

Pravilnik o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za distribuciju linearnih audiovizuelnih medijskih usluga („Službeni list CG”, br. 125/24). Ovim pravilnikom uređuje se postupak i bliži uslovi za izdavanje odobrenja za distribuciju linearnih AVM usluga do krajnjih korisnika posredstvom različitih tehnoloških platformi. I u ovom slučaju prepoznaje se značaj efikasnog raspolaganja radio-frekventnim spektrom pa se za sticanje prava na ovaj resurs predviđa sprovođenje javnog konkursa od strane Savjeta Agencije.

Odobrenje za distribuciju linearnih AVM usluga izdaje direktor Agencije, na osnovu podnesenog zahtjeva ako se ne namjeravaju koristiti radio frekvencije odnosno na osnovu odluke Savjeta Agencije o dodjeli prava na korišćenje frekvencija.

Pravilnik o programskim standardima u radijskim i televizijskim programima („Službeni list CG”, br. 121/24). Pravilnikom se propisuju programski standardi u linearnim audiovizuelnim medijskim uslugama, odnosno radijskim i televizijskim programima u skladu sa Zakonom o medijima, Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama i drugim pozitivno-pravnim domaćim i međunarodnim dokumentima.

Osnovni cilj Pravilnika je obezbjeđivanje dosljedne primjene Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, poštovanje i promocija osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti i institucija i pluralizma ideja; zaštite maloljetnika i rodne ravnopravnosti; unapređenje kulture javnog dijaloga i poštovanje jezičkih standarda.

Njime su posebno obrađeni standardi vezani za: zaštitu privatnosti, izbjegavanje uvredljivog jezika i govora mržnje, zaštitu maloljetnika, pisano i zvučno upozorenje i grafičke oznake sadržaja koji mogu ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emocionalni i socijalni razvoj maloljetnika, poštovanje suda i tajnost postupka, religiju u radio i televizijskim programima, parapsihologiju, nadriječkarstvo i proricanje sudbine, jezik i jezička pravila u radio i televizijskim programima, učešće publike u programima elektronskih medija, emitovanje repriziranih sadržaja i arhivskih materijala.

Novina je da se ovim pravilnikom definišu programski sadržaji sopstvene produkcije koji su ranije bili definisani posebnim aktom. Takođe, u skladu sa članom 53 ovog Pravilnika, emiteri su dužni da usklade svoj rad sa odredbama ovog Pravilnika u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu. Izuzetak su emiteri opštih radijskih i televizijskih programa koji su dužni da usaglase svoj rad i programske osnove svih svojih programa sa

članom 45 ovog Pravilnika, odnosno da obezbijede učešće sopstvene produkcije, najkasnije do 28.12.2025. godine.

Pravilnik o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama u audiovizuelnim medijskim uslugama („Službeni list CG”, br. 121/24). Ovim Pravilnikom utvrđuju se bliži uslovi i ograničenja za pružanje komercijalnih audiovizuelnih komunikacija u okviru AVM usluga, u skladu sa Zakonom o medijima, Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama i drugim pozitivno-pravnim domaćim i međunarodnim dokumentima.

Pravilnikom su posebno obrađeni standardi vezani za: obaveze oglašivača i sponzora, sprječavanje prikrivene, prevarne i upoređujuće komercijalne audiovizuelne komunikacije, sprječavanje zloupotrebe povjerenja, zaštitu životne sredine, zaštitu maloljetnika, lijekove, medicinska sredstva i postupke i metode liječenja, promovisanje alkoholnih pića, duvan i elektronske cigarete, raspoređivanje oglašavanja i telešopinga, prekide programa, oglašavanje na dijelu ekrana, telepromociju i virtuelno oglašavanje, televizijske kanale za oglašavanje, telešoping i samopromociju, sponzorstvo, pružanje ovih usluga u sklopu preuzetih programa, zaštitu primaoca oglasnih poruka.

Pravilnik o pružanju usluga platformi za razmjenu video sadržaja i mjerama za zaštitu korisnika usluga („Službeni list CG”, br. 125/24) bliže uređuje postupak po prijavi za pružanje usluge platforme za razmjenu video sadržaja i načinu sprovođenja mjera za zaštitu korisnika usluga. Svrha ovog Pravilnika je da doprinosi zaštiti medijskog pluralizma, javnog interesa, ravnopravne i efikasne konkurencije na tržištu audiovizuelnih medijskih usluga kao i zaštiti korisnika usluga platformi za razmjenu video sadržaja.

Pravilnik o pristupačnosti audiovizuelnih medijskih usluga licima sa invaliditetom („Službeni list CG”, br. 125/24) propisuje mjere i njihovo stalno i progresivno primjenjivanje od strane pružalaca audiovizuelnih medijskih usluga radi obezbjeđivanja pristupačnosti ovih usluga licima sa invaliditetom. Saglasno članu 9 navedenog Pravilnika, pružaoci AVM usluga su dužni da usklade svoj rad sa odredbama ovog Pravilnika u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu. Izuzetak su emiteri televizijskih programa koji imaju lokalnu pokrivenost koji su dužni da usaglase svoj rad u roku od 18 mjeseci od njegovog stupanja na snagu, odnosno do juna 2026. godine.

Pravilnik o uslovima za ostvarivanje minimalnog učešća evropskih audiovizuelnih djela („Službeni list Crne Gore”, br. 125/24) propisuje bliže uslove za povećavanje obima učešća evropskih audiovizuelnih djela u godišnjem vremenu emitovanja emitera televizijskih programa i u katalozima programskih sadržaja audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev.

Saglasno članu 12 Pravilnika, emiteri su dužni da usklade svoj rad sa odredbama ovog Pravilnika u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu dok su pružaoci AVM usluga na zahtjev dužni da usklade svoj rad sa odredbama ovog Pravilnika u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, odnosno do decembra 2025. godine.

Pravilnik o uslovima za ostvarivanje minimalnog obima učešća audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača („Službeni list CG”, br. 125/24) propisuje uslove za povećavanje obima učešća audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača u godišnjem vremenu emitovanja emitera televizijskih programa.

Pravilnik o vođenju postupka i izricanju upravno-nadzornih mjera („Službeni list CG”, br. 125/24) uređuje pravila postupka i izricanje upravno nadzornih mjera prema pružaocima AVM usluga, distributerima linearnih AVM usluga, pružaocima usluga platformi za razmjenu video sadržaja i pružaocima usluge internet vebkastinga.

Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i objavljivanja podataka iz registara i sadržaju i načinu vođenja liste pružalaca usluga internet vebkastinga („Službeni list CG”, br. 125/24) propisuje se sadržaj, način vođenja i objavljivanja podataka iz registara pružalaca usluga regulisanih Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama i sadržaj i način vođenja Liste pružalaca usluga emitovanja televizijskog programa putem globalne informatičke mreže - Internet vebkasting.

Pravilnik o političkom oglašavanju u radijskim i televizijskim programima („Službeni list CG”, br. 082/24) bliže uređuje pravila političkog oglašavanja u toku izborne ili referendumске

kampanje, u skladu sa Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama, Zakonom o medijima, Zakona o nacionalnom javnom emiteru - Javnom medijskom servisu Crne Gore, Zakonom o izboru odbornika i poslanika i podzakonskim aktima Agencije.

Pravilnik o uslovima i načinu realizacije obaveza identifikacije i objavljivanja podataka o transparentnosti vlasništva („Službeni list CG”, br. 094/24) bliže utvrđuje način i uslove realizacije obaveza u vezi sa identifikacijom usluga, dostavljanjem i objavljivanjem podataka o transparentnosti vlasništva pružaoca audiovizuelne medijske usluge, distributera linearnih AVM usluga i pružaoca usluge platforme za razmjenu video sadržaja u skladu sa Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama.

Pravilnik o raspodjeli sredstava iz fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih pružaocima linearnih AVM usluga - komercijalnim i neprofitnim emiterima („Službeni list CG”, br. 006/25) propisuje prava i obaveze pružanja javnih usluga za koje se uplaćuju sredstva iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija u dijelu koji se odnosi na podfond za linearne AVM usluge (komercijalne i neprofitne emitere), kriterijume, način raspodjele sredstava, maksimalni iznos sredstava koja mogu biti dodijeljena iz Fonda jednom mediju ili samoregulatornom tijelu u toku godine, način korišćenja tih sredstava, sadržinu ugovora o dodjeli sredstava kao i rokove za raspisivanje javnog konkursa. Sredstva iz Fonda su državna pomoć i dodjeljuju se u obliku naknade za pružanje javne usluge, u skladu sa Odlukom Evropske komisije od 20. decembra 2011. godine o primjeni člana 106 stav 2 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na državne pomoći u obliku naknade za pružanje javnih usluga koje se dodjeljuju određenim preduzetnicima kojima je povjereno obavljanje usluga od ekonomskog interesa („Sl. list CG”, br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16, 33/20, 38/20 53/20, 98/20 i 130/20).

Svi ovi akti su objavljeni u „Službenom listu Crne Gore” i na veb sajtu Agencije www.amu.me.

U cilju usaglašavanja rada Agencije sa Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama i novim Statutom Agencije:

Savjet Agencije je donio sljedeće akte:

- **Poslovnik o radu Savjeta Agencije za elektronske medije** (akt br. 01-040/24-1096 od 21.10.2024. g.) kojim su uređeni organizacija i način rada Savjeta Agencije i druga pitanja od značaja za njegovo djelovanje i rad.
- na predlog direktora Agencije, **Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji za audiovizuelnemedijske usluge** (akt br. 01-142/24-1237 od 16.12.2024.g.). Ovim aktom su utvrđeni organizacioni djelovi Agencije, vrsta poslova, vrsta i stepen stručne spreme i drugi posebni uslovi za rad na tim poslovima. Saglasno tome, za izvršavanje poslova i zadataka iz djelokruga rada Agencije predviđena su četiri sektora: Sektor za nadzor, Sektor za pravne i ekonomske poslove, Sektor za opšte i međunarodne poslove i Sektor za informaciono-komunikacione tehnologije. Pravilnikom su u Agenciji sistematizovani zadaci i poslovi za ukupno 29 radnih mjesta, uključujući mjesto direktora.

Direktor Agencije je donio sljedeće akte:

- **Kolektivni ugovor Agencije za elektronske medije** (akt br. 01-102/24-1238 od 16.02.2024.g.). Ovaj ugovor je zaključen između direktorice Agencije, Reprezentativne sindikalne organizacije Agencije za audiovizuelne medijske usluge - Podgorica i predsjednika Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge, i on uređuje, u skladu sa zakonom i Opštim kolektivnim ugovorom, prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Agenciji, međusobne odnose potpisnika Ugovora i druga pitanja od značaja za zaposlenog i poslodavca.
- **Vodič za pristup informacijama u posjedu Agencije za audiovizuelne medijske usluge** (akt br. 02-037/24-247 od 19.02.2024.g.). Ovim uputstvom se uređuju prava na pristup informacijama od javnog značaja kojima raspolaže Agencija, radi ostvarenja i zaštite interesa javnosti da zna.

2. NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Sprovođenje nadzora nad radom emitera radijskih i televizijskih programa i pružalaca usluga njihove distribucije u 2024. godini obilježio je proces usaglašavanja sa Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama i Zakonom o medijima (usvojenim sredinom godine), kao i održavanje redovnih (Andrijevića, Gusinje i Kotor) i vanrednih (Berane, Budva - dva puta i Podgorica) izbora za odbornike u skupštinama opština / Glavnog grada.

U skladu sa Planom rada za 2024. godinu, Agencija je realizovala svoje redovne aktivnosti usmjerene na prikupljanje podataka i utvrđivanje relevantnih činjenica (u postupcima po prigovorima ili po službenoj dužnosti) od značaja za utvrđivanje odgovornosti za kršenje obaveza propisanih zakonom, podzakonskim aktima ili izdatim odobrenjem. Takođe, posebna pažnja je posvećena i tematskom monitoringu koji je imao za cilj da se prikupe i analiziraju podaci o emitovanom programu pojedinih grupa emitera sa različitih aspekata, kao npr. oglašavanje igara na sreću, vidljivost žena i muškaraca u centralnim informativnim emisijama, uključenost ranjivih grupa, zastupljenost lokalnih tema i sl.

Novim Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama promijenjene su neke od nadležnosti Agencije, struktura subjekata nadzora, kao i struktura (posebno programskih) obaveza emitera radijskih i televizijskih programa. Pri tome, Zakonom je propisano da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona (dakle do kraja 2024. godine), kao i da će se do donošenja tih propisa primjenjivati podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o elektronskim medijima, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom. Takođe je propisana obaveza za emitere da usklade organizaciju i način rada sa ovim Zakonom u roku od devet mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu, odnosno do 19. marta 2025. godine.

Imajući to u vidu, u toku prve polovine godine, mjere nadzora sprovedene su u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima i setom podzakonskih akata donesenih na osnovu njega. U drugoj polovini godine, Agencija je, u najkraćem mogućem roku, sprovela javne rasprave i usvojila neophodni set podzakonskih akata, kojima su na bliži način propisani uslovi i način ostvarivanja pojedinih prava i obaveza. Organizovanjem serije sastanaka sa grupama emitera određene vrste programa (radijski/televizijski, sa lokalnim/regionalnim/nacionalnim pokrivanjem, specijalizovani/opšti), Agencija je od septembra 2024. godine počela sa promocijom i mobilizacijom emitera da u ovom procesu detaljno i objektivno sagledaju i (re)definišu status svakog svojeg pojedinog programa sa aspekta njegove vrste (opšti/specijalizovani) i zone pokrivanja (nacionalno/regionalno/lokalno pokrivanje, korišćenje dodijeljenih frekvencija, elektronske komunikacione mreža bez upotrebe radio-difuznih frekvencija u kojima je program dostupan, ...) kako bi, u skladu sa tim, bili u prilici da pravilno sagledaju i realizuju set obaveza koji varira upravo u zavisnosti od ovih karakteristika programa.

2.1. Izdavanje novih odobrenja za pružanje AVM usluga

U toku 2024. godine, nije izdato niti jedno novo odobrenje za pružanje AVM usluga.

Naime, Savjet Agencije za elektronske medije je, na sjednici održanoj 22.03.2024. godine, usvojio Odluku o raspisivanju javnog konkursa za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa³. Saglasno navedenoj Odluci rok za podnošenje prijava na javni konkurs bio je 7. maja 2024. godine.

³ Akt Savjeta Agencije br. UP I 01-351/24-82 od 22.03.2024. g.

U predviđenom roku, na javni konkurs bilo je podnijeto šest blagovremenih, ali nepotpunih prijava (od kojih se jedna odnosila na izdavanje odobrenja za emitovanje specijalizovanog zabavnog radijskog programa), po osnovu kojih su donijeti zaključci o odbacivanju.

Kako nije postojao osnov za dalje vođenje postupka javnog konkursa to je, saglasno članu 102 stav 4 Zakona o upravnom postupku, postupak obustavljen⁴.

2.2. Promjena zone pokrivanja

Po osnovu Zahtjeva NVO „Đakomo Adriatic“ iz Bijelog Polja, emitera radijskog programa „Radio Adriatic“ od 19.02.2024. godine kojim je obavijestio Agenciju o odustanku od daljeg korišćenja radio-difuznih frekvencija 91,200 na lokaciji Vrmac opštine Kotor i 104,300 MHz na lokaciji Spas opštine Budva, Agencija je izdala rješenje⁵ o izmjeni i dopuni odobrenja za emitovanje br. O-R-K-01, zbog smanjenja broja dodijeljenih frekvencija.

2.3. Promjena identifikacionog znaka i vlasničke strukture pružalaca AVM usluga

Privredno društvo „083 Vučeljić“ d.o.o. iz Nikšića, obratilo se Savjetu Agencije zahtjevom za dobijanje saglasnosti za trajni prenos Odobrenja za emitovanje br. O-R-K-40 sa privrednog društva „083 Vučeljić“ d.o.o. iz Nikšića na privredno društvo „S-Mediji“ d.o.o. iz Podgorice. Saglasno Zakonu o elektronskim medijima, Savjet Agencije je razmotrio navedeni zahtjev i utvrdio da je budući imalac odobrenja, lice registrovano za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog ili televizijskog programa, kao i da planiranim prenosom odobrenja neće doći do kršenja odredbi koje se odnose na nedozvoljenu medijsku koncentraciju.

Saglasno tome, Savjet Agencije je izdao prethodnu saglasnost⁶ za trajni prenos Odobrenja za emitovanje specijalizovanog muzičkog radijskog programa „Radio 083“ br. O-R-K-40 sa komercijalnog emitera „083 Vučeljić“ d.o.o. iz Nikšića na privredno društvo „S-MEDIJI“ d.o.o. iz Podgorice.

Nakon dobijanja prethodne saglasnost Savjeta privredno društvo „S-MEDIJI“ d.o.o. iz Podgorice se obratilo Agenciji sa zahtjevom za promjenu identifikacionog znaka iz „Radio 083“ u naziv „Radio Ćirilica“. Na osnovu navedenog zahtjeva izvršena je izmjena Odobrenja za emitovanje br. O-R-K-40⁷

2.4. Prestanak i oduzimanje odobrenja za pružanje AVM usluga

Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama propisano je da Odobrenje za emitovanje prestaje da važi istekom roka na koji je odobrenje izdato, na pisani zahtjev imaoca odobrenja, oduzimanjem odobrenja i u slučaju likvidacije emitera kao pravnog lica ili brisanja iz registra nadležnog organa za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i/ili televizijskog programa (Zakon član 100 stav 1 tač. 1, 2, 3 i 4).

Zbog kršenja obaveza propisanih izdatim odobrenjima za emitovanje, Agencija je trajno oduzela odobrenja za emitovanje jednog radijskog i jednog televizijskog programa.

Na osnovu obavještenja NVO „Kulturni centar Homer“ iz Podgorice imaoca odobrenja br. O-R-N-02 da ne namjerava da nastavi emitovanje programa, Agencija je donijela rješenje⁸ o prestanku odobrenja za emitovanje radijskog programa „Radio Homer“.

⁴ Akt Savjeta Agencije br. UP I 01-351/24-82/3 od 17.05.2024. g.

⁵ Rješenje Agencije br. 02-351/24-69/1 od 04.03.2024.g.

⁶ Rješenje Savjeta Agencije br. UP I 01-351/24-81/4 od 08.04.2024. g.

⁷ Rješenje Agencije br. UP I 02-351/24-81/6 od 19.04.2024. g.

⁸ Rješenje Agencije br. UP I 02-351/24-302/1 od 31.10.2024. g.

Članom 179 stav 1 i 2 Zakona propisano je da postupak u kojem se odlučuje da li postoji povreda ovog Zakona i izriču mjere u skladu sa pomenutim zakonom pokreće Agencija po službenoj dužnosti, na osnovu sopstvenih saznanja ili prigovora fizičkog ili pravnog lica, dok je stavom 2 istog člana predviđeno da postupak vodi direktor Agencije ili lice koje on ovlasti.

Nadalje, članom 181 stav 1 tač. 1 Zakona propisano je da kada u postupku nadzora utvrdi nepravilnosti u radu, Agencija može na način propisan Zakonom emiteru izreći mjeru upozorenja, novčanu kaznu, a može privremeno ili trajno, oduzeti odobrenje.

Ukoliko je emiteru prethodno dva puta izrečena mjera privremenog oduzimanja odobrenja, članom 184 stav 2 tač. 6 Zakona, propisano je da će Odobrenje za emitovanje linearne AVM usluge biti trajno oduzeto.

Imajući u vidu navedene odredbe Zakona, nakon sprovedenih postupaka i izricanja dvije mjere privremenog oduzimanja odobrenja, emiter je nastavio sa kršenjem obaveze plaćanja godišnje naknade za emitovanje po osnovu izdatog odobrenja, zbog čega je Agencija donijela Rješenja o trajnom oduzimanju Odobrenja za emitovanje televizijskog programa „TV MNE SPORT“ br. O-TV-K-27, koje je bilo izdato privrednom društvu „Manix“ d.o.o. iz Podgorice.⁹

2.5. Izmjena kataloga programa za usluge distribucije radijskih i televizijskih programa

Zakonom o elektronskim medijima (član 83 stav 1) bilo je propisano da, prije uključivanja pojedinog radijskog ili televizijskog programa u katalog programa i početka njegove distribucije, pružalac AVM usluge na zahtjev je dužan da pribavi prethodnu pisanu saglasnost vlasnika programa, koja se, radi evidentiranja, dostavlja Agenciji.

Po osnovu dostavljenih obavještenja i dokumentacije za izmjene kataloga radijskih i televizijskih programa kao i u postupcima pokrenutim po službenoj dužnosti, Agencija je u toku 2024. godine donijela sedam rješenja o izmjeni izdatih odobrenja zbog promjena kataloga radijskih i televizijskih programa.

Jedna od izmjena koje je donio novi Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama je razdvajanje usluga distribucije radijskih i televizijskih programa od audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev. Naime, zakon sada predviđa da pružanje usluga distribucije podliježe obavezi pribavljanja odobrenja, dok je za pružanje AVM usluga na zahtjev predviđena obaveza prijavljivanja u roku od 30 dana od početka pružanja usluge.

Imajući u vidu propisane rokove za donošenje podzakonskih akata i usaglašavanje rada pružalaca usluga sa Zakonom, Agencija je u drugoj polovini godine svoju pažnju usmjerila na praćenje i ažuriranje podataka vezanih za regulisanje prava distributera da u svojim ponudama zadrže ili dodaju određene programe.

Novi zakon takođe predviđa obavezu distributera linearnih AVM usluga (radijskih i televizijskih programa) da, prije uključivanja pojedinog programa u listu programa (ranije katalog) i početka njegove distribucije, dostavi Agenciji pisanu saglasnost vlasnika programa (član 65 Zakona o AVM uslugama)

⁹ Rješenje Agencije br. UP I 03-043/24-298/1 od 22.10.2024. g.

2.6. Promjena programske strukture i statusa medija (opšti/specijalizovani)

Postupajući po zahtjevima za dobijanje saglasnosti za značajnu izmjenu programske strukture, nakon izdavanja saglasnosti od strane Savjeta Agencije, izmijenjena su odobrenja za emitovanje u dijelu koji se odnosi na strukturu programa (tačka 2.1. Odobrenja za emitovanje i Aneks vezan za programsku strukturu) sljedećim emiterima:

U toku 2024. g., značajno je promijenjena programska struktura 13 programa od čega: pet radijskih (dva javna i tri komercijalna) i osam televizijskih programa (tri javna i pet komercijalnih).

- Javnom preduzeću „Radio i Televizija Crna Gora“ d.o.o. iz Podgorice, za emitovanje televizijskog programa „Parlamentarni program“¹⁰;
- „Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. iz Nikšića, za emitovanje televizijskog programa „Televizija Nikšić“¹¹ (mart i novembar);
- „Radio i Televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice, za emitovanje televizijskog programa „Gradska TV“¹²;
- „Adria TV“ d.o.o. iz Podgorice, za emitovanje televizijskog programa „Adria TV“¹³;
- „Boin“ d.o.o. iz Tuzi, za emitovanje televizijskog programa „TV Boin“¹⁴;
- NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju - AI“ iz Podgorice, za emitovanje televizijskog programa „Srpska TV“¹⁵;
- „Mir&Teuta“ d.o.o. iz Ulcinja, za emitovanje televizijskog programa „TV Teuta“¹⁶;
- „Lipa media“ d.o.o. iz Danilovgrada, za emitovanje televizijskog programa „TV E“¹⁷;
- „Radio Televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice, za emitovanje radijskog programa „Gradski radio“¹⁸;
- „Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. iz Nikšića, za emitovanje radijskog programa „Radio Nikšić“¹⁹;
- „Jupok“ d.o.o. iz Rožaja, za emitovanje radijskog programa „Radio Jupok“²⁰;
- „Radio Zeta“ d.o.o. iz Zete, za emitovanje radijskog programa „Radio Zeta“²¹;
- „S-Mediji“ d.o.o. iz Podgorica, za emitovanje radijskog programa „Radio Ćirilica“²².

U toku 2024. godine, Savjet Agencije je dao saglasnost za promjenu dva opšta radijska programa u specijalizovane muzičke programe i prenos jednog odobrenja za emitovanje radijskog programa.

Saglasno tome, zbog promjene statusa programa, Agencija je privrednom društvu „Radio Jupok“ d.o.o. iz Rožaja, komercijalnom emiteru radijskog programa „Radio Jupok“ izmijenila Odobrenje za emitovanje br. O-R-K-24 i **dodijelila status specijalizovanog muzičkog radijskog programa**²³.

¹⁰ Rješenje Agencije br. UP I 02-043/24-59/13 od 26.04.2024.g.

¹¹ Rješenja Agencije br. UP I 02-351/24-44/4 od 26.03.2024. i br. UP I 02-351/24-300/6 od 26.11.2024.g.

¹² Rješenje Agencije br. UP I 02-351/24-53/2 od 01.02.2024.g.

¹³ Rješenje Agencije br. UP I 02-351/24-305/4 od 26.11.2024.g.

¹⁴ Rješenje Agencije br. UP I 02-351/24-54/3 od 01.02.2024.g.

¹⁵ Rješenje Agencije br. UP I 02-351/24-45/2 od 01.02.2024.g.

¹⁶ Rješenje Agencije br. UP I 02-351/24-70/3 od 01.03.2024.g.

¹⁷ Rješenje Agencije br. UP I 02-351/24-46/2 od 01.02.2024.g.

¹⁸ Rješenje Agencije br. UP I 02-351/24-55/7 od 26.03.2024.g.

¹⁹ Rješenja Agencije br. UP I 02-351/24-61/2 od 21.03.2024.g.

²⁰ Rješenje Agencije br. UP I 02-351/24-272/3 od 12.09.2024.g.

²¹ Rješenje Agencije br. UP I 02-043/24-84/7 od 28.05.2024.g.

²² Rješenje Agencije br. UP I 02-043/24-84/7 od 28.05.2024.g.

²³ Rješenje Agencije br. UP I 04-043/24-230/3 od 24.07.2024.g.

Takođe, nakon što je Savjet Agencije izdao saglasnost za **trajni prenos Odobrenja** za emitovanje radijskog programa „**Radio 083**“ br. O - R - K - 40, sa komercijalnog emitera „083 Vučeljić“ d.o.o. iz Nikšića na privredno društvo „S-MEDIJI“ d.o.o. iz Podgorice i **promjenu statusa iz opšteg u specijalizovani muzički radijski program**, Agencija je izmijenila Odobrenje za emitovanje ovog programa²⁴.

2.7. Kvote za evropska i audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača

U skladu sa Zakonom o elektronskim medijima (čl. 61 i 63) i pravilnicima o uslovima za ostvarivanje minimalnih programskih kvota za evropska audiovizuelna djela²⁵ i audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača²⁶, definisani su uslovi koje TV emiteri sa nacionalnim pokrivanjem (pokrivaju najmanje 75% stanovništva u više od 10 jedinica lokalne samouprave) moraju ispuniti kako bi, u roku od pet godina, postigli definisane kvote i to:

- najmanje 51% učešća evropskih audiovizuelnih djela u godišnjem vremenu emitovanja i
- najmanje 10% učešća audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača u godišnjem vremenu emitovanja.

Emiter koji nema ove obime učešća evropskih i audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača dužan je da svake godine povećava učešće tih djela u odnosu na prošlu godinu za najmanje petinu postotka koji mu je nedostajao na kraju godine nakon one u kojoj je dobio odobrenje za emitovanje. Pri tome, najmanji početni obim evropskih audiovizuelnih djela ne može biti manji od 5% godišnjeg vremena emitovanja. Pravilnicima su propisani i načini i rokovi za podnošenje kvartalnih izvještaja emitera o realizaciji ovih obaveza.

U toku 2024. godine, nacionalni javni emiter RTCG (TVCG1, TVCG2), komercijalni emiteri programa sa nacionalnim pokrivanjem TV Vijesti, TV Prva, TV Nova M, Adria TV i TV E, kao i lokalni javni emiter programa TV Nikšić (koji je takođe imao nacionalno pokrivanje), trebalo je da ostvare minimalno sljedeće kvote:

- za evropska audiovizuelna djela – 51%.
- za audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača – 10%. Izuzetno, sljedeći emiteri su trebali da ostvare manje kvote za audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača i to:
- TV Adria - minimalno 5,84% ovih djela, što je postotak uvećan za petinu postotka koji joj je nedostajao na kraju 2023. godine,
- TV Nikšić - minimalno 2,24% ovih djela, što je postotak uvećan za petinu postotka koji joj je nedostajao na kraju 2023. godine,
- TV E je - minimalno 2% ovih djela, jer je 2024. godina bila prva godina nakon sticanja statusa emitera sa nacionalnim pokrivanjem.

Analizom dostavljenih podataka **za evropska audiovizuelna djela** može se zaključiti da:

- emiteri TV Vijesti, TV Prva, TV Nova M, TV Adria i TV Nikšić, su ispunili propisanu kvotu.
- nacionalni javni emiter RTCG, za programe TVCG1 i TVCG2, nije dostavio ispravne i potpune podatke za televizijske programe u prvom i dugom kvartalu 2024. godine. Obzirom na navedeno, Agencija je izrekla emiteru upozorenje²⁷ zbog kršenja člana 5 stav 1 Pravilnika o uslovima za ostvarivanje minimalnih programskih kvota za evropska audiovizuelna djela i člana 5 stav 1 Pravilnika o uslovima za ostvarivanje minimalnih programskih kvota za audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača. Na osnovu podataka za treći i četvrti kvartal 2024. godine, može se zaključiti da je učešće ovih djela bilo značajno preko 51%.

²⁴ Rješenje Agencije br. UP I 04-043/24-154/6 od 11.07.2024.g.

²⁵ „Sl. list CG“, br. 47/14.

²⁶ „Sl. list CG“, br. 47/14.

²⁷ Rješenje Agencije UP I 02- 043/24-108/1 od 23.04.2024.g.

- emiter TV E nije dostavio ispravne i potpune podatke za prvi kvartal, zbog čega mu je Agencija izrekla upozorenje²⁸. Na osnovu podataka za drugi, treći i četvrti kvartal 2024. godine, može se zaključiti da je učešće ovih djela bilo značajno preko 51%.

Analizom dostavljenih podataka za **audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača** može se zaključiti da:

- emiteri TV Prva, TV Nova M i TV E su ispunili kvotu,
- emiteri TV Vijesti, TV Adria i TV Nikšić nijesu ispunili kvotu,
- nacionalni javni emiter RTCG, za televizijske programe TVCG1 i TVCG2, nije dostavio podatke za I i II kvartal ni nakon upućenih zahtjeva/urgencija i izrečenih upozorenja. Na osnovu ispravnih i potpunih podataka za III i IV kvartal, u programu TVCG 1 nije ostvareno minimalno učešće ovih djela, dok je u programu TVCG 2 ispunjena propisana kvota.

U narednim tabelama dati su podaci o obimu učešća evropskih audiovizuelnih djela i audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača u programima emitera koji su dostavili podatke o emitovanom programu u 2024. godini.

EVROPSKA AUDIOVIZUELNA DJELA 2024						
MEDIJ	PERIOD Kvota	JANUAR - MART	APRIL - JUN	JUL - SEPTEMBAR	OKTOBAR - DECEMBAR	UKUPNO
TVCG1	Prijavljena evropska AV djela (min)	n/a	n/a	103.926	113.337	217.263
	% emitovanog programa	n/a	n/a	78,45	85,55	82,00
TVCG2	Prijavljena evropska AV djela (min)	n/a	n/a	90.094	87.048	177.142
	% emitovanog programa	n/a	n/a	68,01	65,71	66,86
TV NOVA M	Prijavljena evropska AV djela (min)	90.851	88.019	98.494	97.198	374.562
	% emitovanog programa	69,33	67,17	74,35	73,37	71,05
TV PRVA	Prijavljena evropska AV djela (min)	101.260	99.440	93.930	98.908	393.538
	% emitovanog programa	77,27	75,89	70,90	74,66	74,68
TV VIJESTI	Prijavljena evropska AV djela (min)	93.501	93.222	98.232	97.475	382.430
	% emitovanog programa	71,35	71,14	74,15	73,58	72,55
TV NIKŠIĆ	Prijavljena evropska AV djela (min)	67.240	69.197	67.275	64.838	268.550
	% emitovanog programa	51,31	52,81	50,78	73,81	57,18
TV E	Prijavljena evropska AV djela (min)	n/a	79.567	119.158	117.566	316.291

²⁸ Rješenje Agencije UP I 02-043/24-109/7 od 21.06.2024.g.

	% emitovanog programa	n/a	60,72	89,94	88,74	79,80
TV ADRIA	Prijavljena evropska AV djela (min)	61.210	62.999	90.532	98.809	313.550
	% emitovanog programa	46,71	48,08	68,34	74,58	59,43

Učešće evropskih audiovizuelnih djela u 2024.g.

AUDIOVIZUELNA DJELA NEZAVISNIH PROIZVOĐAČA 2024						
MEDIJ	PERIOD (kvota)	JANUAR - MART	APRIL - JUN	JUL - SEPTEMBAR	OKTOBAR - DECEMBAR	UKUPNO
TVCG1	Prijavljena AVD NP (min)	n/a	n/a	9.114	9.352	18.466
	% emitovanog programa	n/a	n/a	6,88	7,06	6,97
TVCG2	Prijavljena AVD NP (min)	n/a	n/a	15.607	13.298	28.905
	% emitovanog programa	n/a	n/a	11,78	10,04	10,91
TV NOVA M	Prijavljena AVD NP (min)	29.646	22.042	45.345	21.139	118.172
	% emitovanog programa	22,62	16,82	34,23	15,96	22,41
TV PRVA	Prijavljena AVD NP (min)	59.945	54.220	62.782	53.353	230.300
	% emitovanog programa	45,75	41,38	47,39	40,27	43,70
TV VIJESTI	Prijavljena AVD NP (min)	7.978	9.836	10.546	11.791	40.151
	% emitovanog programa	6,09	7,51	7,96	8,90	7,61
TV ADRIA	Prijavljena AVD NP (min)	4.266	5.012	6.165	7.449	22.892
	% emitovanog programa	3,26	3,82	4,65	5,62	4,34
TV NIKŠIĆ	Prijavljena AVD NP (min)	1.817	1.475	2.405	2.025	7.722
	% emitovanog programa	1,39	1,13	1,82	2,31	1,66
TV E	Prijavljena AVD NP (min)	n/a	8.190	14.111	8.213	30.514
	% emitovanog programa	n/a	6,25	10,65	9,35	8,75

Učešće audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača u u 2024.g.

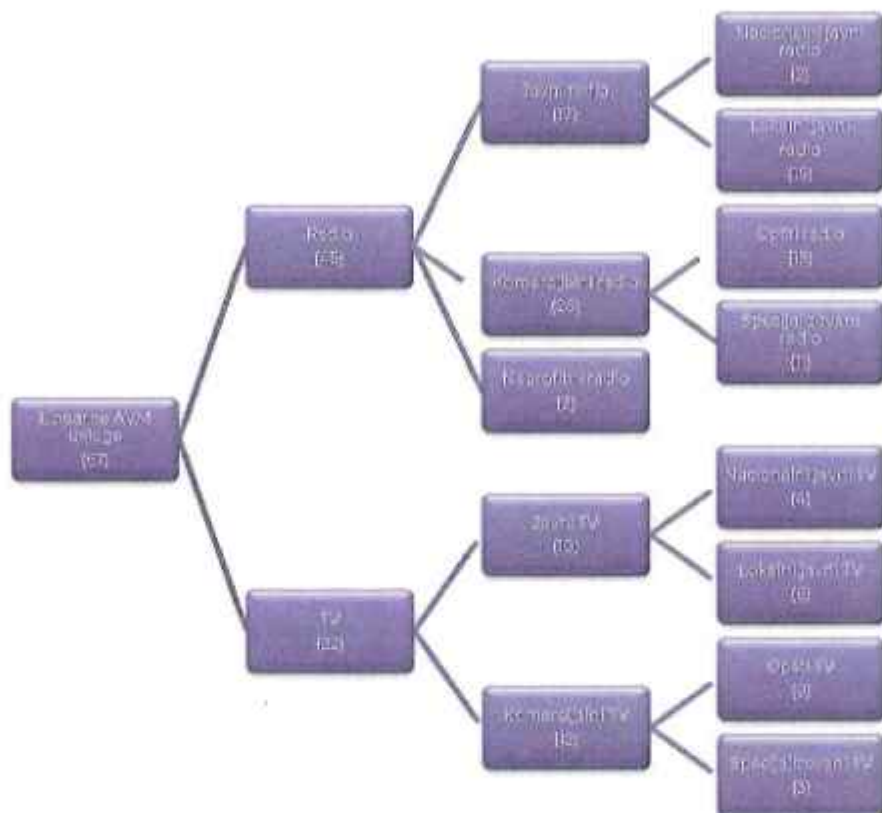
2.8. Monitoring poštovanja programskih pravila i uslova iz izdatih odobrenja

Monitoring emitovanih, odnosno distribuiranih sadržaja u okviru radijskih i televizijskih programa (posredstvom različitih platformi) predstavlja okosnicu nadzorne funkcije Agencije i neizostavan element ostvarivanja njene regulatorne funkcije, u skladu sa zakonom. Na osnovu podataka dobijenih monitoringom emitovanog programa, Agencija usvaja mjere i donosi odluke od značaja za ostvarivanje njenih nadležnosti, zadataka i nadasve nadzora nad primjenom zakona i podzakonskih akata. Ne manje važno je i

prikupljanje podataka i sprovođenje analiza od značaja za kreiranje i ažuriranje baza statističkih podataka, evidencija, praćenja tendencija i trendova i sl.

Na kraju 2024. godine, odobrenja za emitovanje su izdata emiterima 67 elektronskih medija tj. linearnih AVM usluga (četiri manje nego prethodne godine). Od toga su 45 radijski, a 22 televizijska programa.

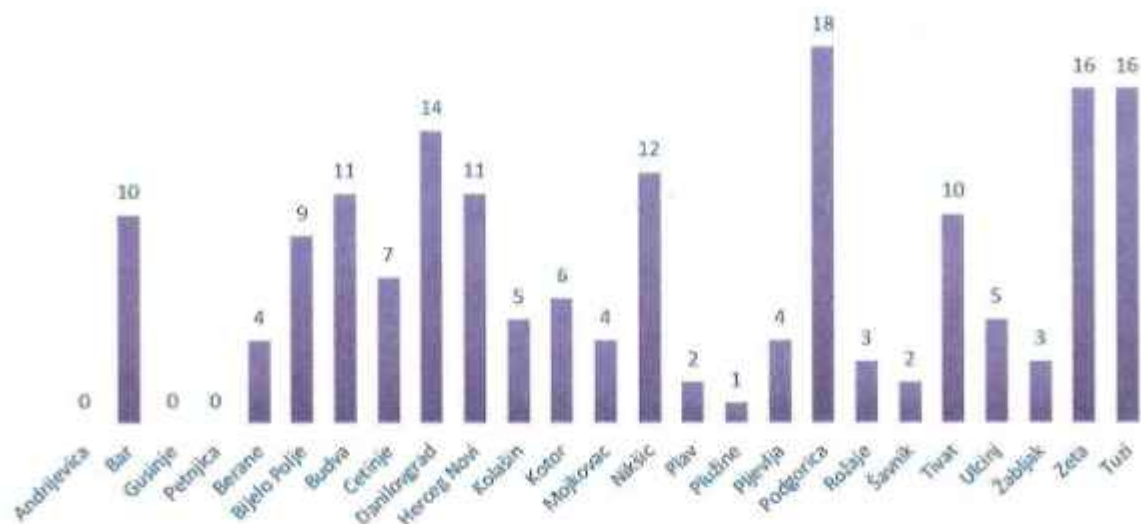
Ukupno je 27 programa javnih radijskih i televizijskih emitera (nacionalnih i lokalnih), 38 programa komercijalnih radio i TV emitera (opštih i specijalizovanih), kao i dva programa neprofitnih radio emitera.

Linearne AVM usluge (radijski i televizijski programi) u Crnoj Gori (struktura po grupama i broj)

Televizijski emiteri svoj program emituju većinom putem platformi sa uslovnim pristupom. Putem zemaljske platforme sa slobodnim pristupom (besplatna televizija), svoj program na nacionalnom nivou emituju nacionalni javni emiter (RTCG) sa tri televizijska programa (TVCG1, TVCG2 i Parlamentarni program, tj. TVCG3), kao i komercijalni emiteri TV Vijesti, TV Prva, TV Nova M i TV Adria. Putem lokalnih multiplexa, slobodnim pristupom se može pratiti program TV Teuta i TV Boin (opština Ulcinj), TV Boin (opština Podgorica), kao i lokalni javni emiteri Televizija Budva, Televizija Nikšić i Televizija Pljevlja, za područje opštine čije su skupštine opština osnivači medija.

Komercijalni radijski emiteri su većinom zainteresovani za područja većih opština u centralnoj i primorskoj regiji. Od 26 radijskih programa komercijalnih emitera, prema važećim odobrenjima, četiri su programa sa nacionalnim pokrivanjem i to dva opšta i dva muzička. Regionalno pokrivanje ostvaruje 12 radijskih programa, od čega je najviše opštih. Deset radijskih programa ima lokalno pokrivanje, od čega su polovina opšti radijski programi. Komercijalni radijski emiteri pokazuju različit interes za pokrivanje područja pojedinih opština, te je, na primjer, opština Podgorica pokrivena signalom 18 komercijalnih radijskih programa, dok je ukupno 11 opština (sve u sjevernom regionu) pokriveno signalom manje od pet programa komercijalnih radijskih emitera, pri čemu opštine Andrijevica, Petnjica i Gusinje nijesu pokrivena ni sa jednim od ovih programa.

Broj komercijalnih radio emitera koji pokrivaju područje određene opštine

Na osnovu podataka prikupljenih i obrađenih tokom 2024. godine, Agencija je objavila sljedeće izvještaje, analize i informacije, koji su dostupni na veb-sajtu www.amu.me:

- Informacija o poštovanju uslova iz odobrenja za emitovanje izdatih neprofitnim emiterima – april 2024.g.;
- Informacija o zastupljenosti oglasa za sportsko klađenje u televizijskim programima – april 2024.g.;
- Izvještaj o medijskom predstavljanju tokom kampanja za lokalne izbore u Budvi i Andrijevici – jun 2024.g.;
- Analiza programske strukture TV emitera sa nacionalnim pokrivanjem – jun 2024.g.;
- Izvještaj o političkom oglašavanju tokom kampanja za izbore za odbornike u Skupštini opštine Gusinje, Skupštini opštine Kotor i Skupštini Glavnog grada Podgorica – oktobar 2024.g.;
- Izvještaj o političkom oglašavanju tokom kampanje za izbore za odbornike u Skupštini opštine Budva – novembar 2024.g.;
- Izvještaj o političkom oglašavanju tokom kampanje za izbore za odbornike u Skupštini opštine Berane – decembar 2024.g.;
- Analiza vidljivosti žena i muškaraca u centralnim informativnim emisijama nacionalnih televizija – decembar 2024.g.;
- Analiza uključenosti ranjivih društvenih grupa u TV programima sa nacionalnim pokrivanjem – decembar 2024.g.;
- Analiza programske strukture lokalnih javnih TV emitera – decembar 2024.g.;
- Analiza zastupljenost lokalnih tema u programima lokalnih javnih TV emitera - decembar 2024.g.

Novim Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama, koji je stupio na snagu u junu 2024. godine, usvojen je set novih i dopunjenih rješenja koja se odnose na programska pravila. Imajući u vidu rokove za usaglašavanje rada emitera sa zakonom, Agencija je u drugoj polovini godine dio svojih aktivnosti u oblasti monitoringa usmjerila na prikupljanje podataka od značaja za sagledavanje stepena (ne)usaglašenosti programskih struktura pojedinih grupa programa kako bi njihovi emiteri blagovremeno imali informacije o potrebnim mjerama za ispunjavanje novih zakonskih obaveza. U fokusu pažnje je bilo obezbjeđivanje minimalnog učešća sopstvene produkcije opštih programa, kao i minimalnog učešća informativnog programa u sopstvenoj produkciji (koje varira u zavisnosti od toga da li se radi o radijskom ili televizijskom programu, odnosno programu javnog, komercijalnog ili neprofitnog emitera).

Zakonom su propisana rješenja za unapređenje ponude informativnog programa u sopstvenoj produkciji, tako da će emiteri opštih programa biti dužni da obezbijede, u ukupnom sedmičnom vremenu, u periodu od 06 do 23 časa najmanje:

Učešće sopstvene produkcije u ukupnom sedmičnom vremenu emitovanja radijskog ili televizijskog programa ne može biti manje od:

- a) 25% kod televizijskog programa komercijalnog emitera;*
- b) 10% kod radijskog programa komercijalnog emitera;*
- c) 30% kod televizijskog programa javnog emitera;*
- d) 20% kod radijskog programa javnog emitera.*

Član 34 Zakona o AVM uslugama

	<i>Za radijske programe</i>	<i>Za televizijske programe</i>
<i>Učešće informativnog programa u sopstvenoj produkciji</i>	<i>Minimum 6%</i>	<i>Minimum 10%</i>
<i>Učešće vijesti</i>	<i>Sedmično - vijesti u trajanju od najmanje 120 minuta</i>	<i>Dnevno - vijesti u trajanju od najmanje 30 minuta, od čega najmanje jedna emisija u trajanju od min 20 minuta</i>

2.9. Poštovanje programske strukture – televizije

2.9.1. Analiza programske strukture TV emitera sa nacionalnim pokrivanjem (jun 2024)²⁹

Analiza programske strukture TV emitera sa nacionalnim pokrivanjem urađena je na osnovu podataka dobijenih monitoringom programskih sadržaja emitovanih u periodu od 03. do 09. juna 2024.g. u periodu od 00 do 24 časa. Monitoringom su obuhvaćeni opšti televizijski programi koji su, saglasno Zakonu o elektronskim medijima, pokrivali najmanje 75% stanovništva u više od 10 jedinica lokalne samouprave, i to: Prvi i Drugi program Televizije Crne Gore³⁰, Televizija Vijesti, TV Adria, TV Prva, TV Nova M, Televizija Nikšić i TV E.

U odnosu na 2023. godinu, pored programa koji su dostupni u prvom nacionalnom multipleksu (MUX1), putem slobodne televizije (Free-To-Air), Analizom su obuhvaćeni i programi Televizija Nikšić i TV E, koji su pokrivanje više od 75% stanovništva u više od 10

²⁹<https://amu.me/wp-content/uploads/2024/07/Analiza-programske-strukture-TV-emitera-sa-nacionalnim-pokrivanjem-jun-2024.pdf>

³⁰ Za potrebe ovog dokumenta nije analiziran Parlamentarni program, takođe dostupan u MUX1, s obzirom da je nacionalnom javnom emiteru „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o. za ovaj program izdato Odobrenje za emitovanje specijalizovanog informativnog programa.

jedinica lokalne samouprave ostvarili svojim prisustvom u ponudi dovoljnog broja distributera TV programa putem kablovskih, satelitskih i IPTV sistema.

Posmatrano **po produkcijskom izvoru**, televizije sa nacionalnim pokrivanjem, u prosjeku, najviše su emitovale kupljeni program - oko 40%, zatim sopstveni program - 33%, dok je učešće reemitovanog programa iznosilo 1%.

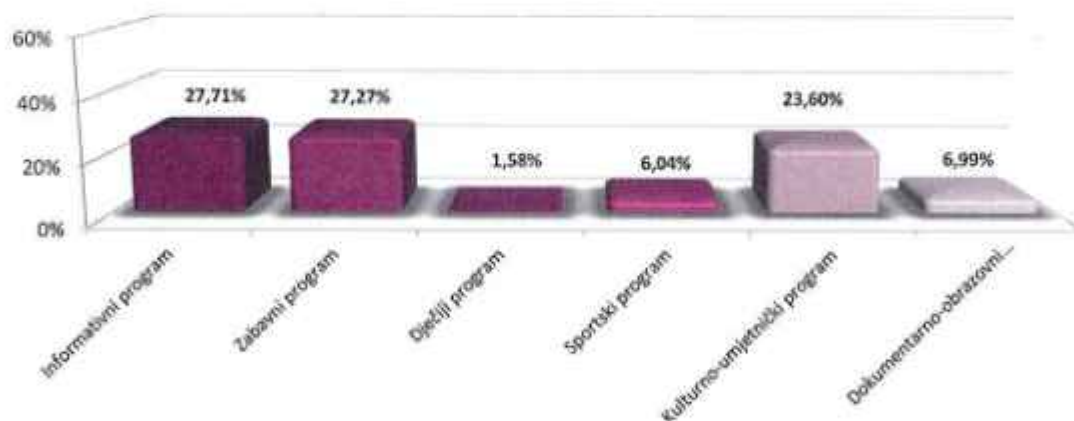
Analiza je pokazala da se značajan dio programa ne može uzeti u obzir i razvrstati po izvoru produkcije, jer predstavlja ili arhivsku građu, ili se radi o drugoj ili svakoj narednoj reprizi sadržaja ili ti sadržaji nemaju podatke o produkciji, što ukazuje na potrebu unapređenja prakse objavljivanja podataka o emitovanim sadržajima što je obaveza propisana novim Zakonom (član 23 stav 10).

Kada su u pitanju **vrste programskih sadržaja**, informativni program dominira u ukupno emitovanom programu, u prosjeku oko 28%. Osim klasičnih informativnih emisija i servisnih informacija, u ovu grupu sadržaja svrstani su i jutarnji programi, magazini, kao i talk-show emisije.

Analiza je pokazala da svi posmatrani programi ispunjavaju odredbu novog Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, kojom se propisuje da učešće informativnog programa u sopstvenoj produkciji, u ukupnom sedmičnom vremenu emitovanja, iznosi najmanje 10% za televizijske programe.

Značajno učešće u strukturi programa po vrsti ima zabavni program, koji u prosjeku zauzima oko 27% ukupno emitovanog vremena. Kulturno-umjetnički program u prosjeku iznosi oko 24% ukupno emitovanog programa, a čine ga uglavnom filmski i serijski sadržaji. Dokumentarno-obrazovni program čini, u prosjeku, približno 7%, a sportski oko 6% ukupno emitovanog programa. Programa za djecu u okviru posmatranih televizija ima veoma malo, u prosjeku, približno 2%.

Samo jedna dnevna informativna emisija na albanskom jeziku, jedan sedmični jednočasovni magazin na albanskom jeziku i jedna informativna emisija na romskom jeziku se emituju u posmatranim programima i to na Prvom programu Televizije Crne Gore.

Struktura programa sa nacionalnim pokrivanjem, po vrsti sadržaja, prosjek, procenti

2.9.2. Analiza programske strukture lokalnih javnih TV emitera (decembar 2024)³¹

Analiza programske strukture lokalnih javnih TV emitera urađena je na osnovu podataka dobijenih monitoringom programskih sadržaja emitovanih u periodu od 04. do 12. decembra 2024.g., u periodu od 00 do 24 časa. Monitoringom su obuhvaćeni televizijski programi: TV Gradska, TV Budva, TV Nikšić, TV Pljevlja, TV Rožaje i TV Herceg Novi.

³¹<https://amu.me/wp-content/uploads/2025/03/04-633-25-318-Analiza-postovanja-programskih-struktura-opstih-TV-programa-lokalnih-javnih-emitera-decembar-2024.pdf>

Posmatrano **po produkcijskom izvoru**, lokalne javne televizije, u prosjeku, najviše emituju kupljeni program, oko 42%, zatim sopstveni program, nešto više od 27%, dok je učešće reemitovanog programa zabilježeno jedino u programima TV Rožaje i TV Nikšić i prosječno je iznosilo 4,47%.

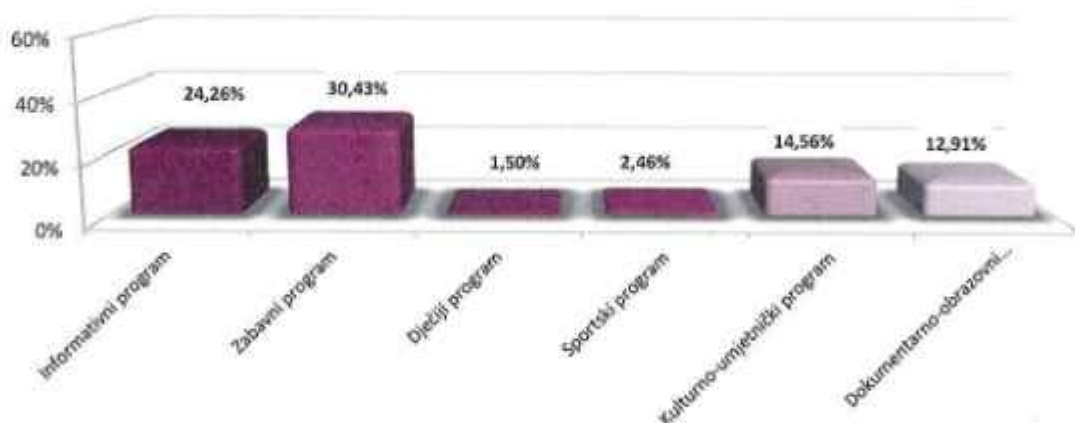
Po žanrovskoj strukturi, lokalne javne televizije u svom programu, u načelu, imaju zastupljene sve vrste programskih sadržaja. Dominira zabavni program, prosječno 30,42%, u okviru kog je najzastupljenije emitovanje muzičkih spotova i tzv. „intermezzo” sadržaja.

Informativni program zauzima značajno mjesto u ukupno emitovanom programu, u prosjeku 24,26% i odlikuje se klasičnim informativnim sadržajima sa značajnim učešćem lokalnih informacija. Kulturno-umjetnički program, od čega većinu čini emitovanje filmskog i serijskog programa, u prosjeku čini oko 15%. Zatim slijedi dokumentarno-obrazovni program sa prosječnim učešćem od oko 13% i sportski sa učešćem od 2,50% ukupno emitovanog programa. Sadržaja za djecu u programima lokalnih javnih televizija ima veoma malo, u prosjeku 1,50%.

Sa izuzetkom TV Rožaje, koja emituje kratke informativne sadržaje na albanskom jeziku i TV Nikšić, koja mjesečno emituje polučasovnu emisiju, ostali lokalni javni TV emiteri nemaju sadržaja na jezicima nacionalnih manjina.

Sprovedena analiza je pokazala da samo dva TV programa lokalnih javnih emitera (TV Gradska i TV Nikšić) imaju preko 30% sopstvene produkcije. Kako to predstavlja minimalno učešće sopstvene produkcije u ovoj vrsti programa, propisano novim Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama i na osnovu njega donesenim Pravilnikom o programskim standardima u radijskim i televizijskim programima, u periodu do kraja 2025. godine (što je rok za usaglašavanje sa ovom obavezom), svi lokalni javni emiteri TV programa će biti u obavezi da to obezbijede.

Takođe je uočeno da većina TV programa lokalnih javnih emitera (osim TV Rožaje) imaju preko 10% učešća informativnog programa u sopstvenoj produkciji emitera, u periodu od 6 do 23 sata, što je obaveza takođe propisana novim Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama.

Struktura programa lokalnih javnih TV emitera, po vrsti sadržaja, prosjek, procenti

2.10. Poštovanje programske strukture – radio

2.10.1. Radio Crne Gore

Tokom perioda od 18. do 24. oktobra 2024. godine, prikupljeni su podaci vezani za poštovanje programske osnove, odnosno programske strukture, definisane odobrenjima za emitovanje Prvog i Drugog programa Radija Crne Gore.

Na Prvom programu Radija Crne Gore ukupno emitovani program, na sedmičnom nivou, sadrži 53% muzike i 47% sadržaja različite vrste (po kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru).

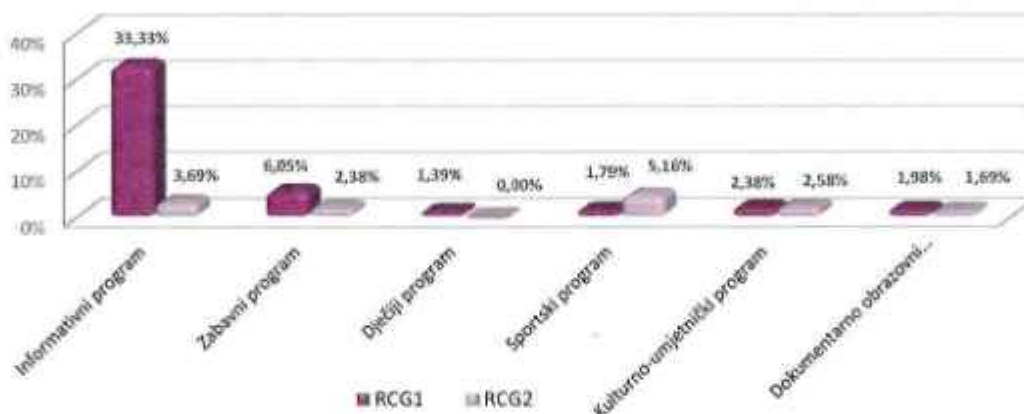
Ukupno emitovani nemuzički sadržaj, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno informativni program, 33%. U strukturi programa, po vrsti, slijedi zabavni program sa učešćem od 6%. Kulturno-umjetnički, dokumentarno-obrazovni i sportski

program bilježe učešće po otprilike 2%, dok dječiji program ima učešće od oko 1% ukupnog nemuzičkog sadržaja.

Drugi program Radija Crne Gore - Radio 98, u prosjeku, na sedmičnom nivou emituje program koji sadrži 84,5% muzike i 15,5% sadržaja različite vrste (po kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru). To znači da ovaj program ne ispunjava uslov da bude opšti, već predstavlja specijalizovani muzički program.

Ukupno emitovani nemuzički sadržaj, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži sportski program, 5%. Slijedi informativni program sa približno 4%, kulturno umjetnički program sa približno 3%, dok dokumentarno obrazovni i zabavni program čine oko 2% programa. Dječiji program nije zastupljen u programu ovog emitera.

Upoređujući strukturu Prvog i Drugog programa Radija Crne Gore, po vrsti sadržaja, informativni program predstavlja dominantnu karakteristiku Prvog programa, dok Drugi program, po odobrenju, izuzev dječijeg programa, ima približno zastupljene sve vrste sadržaja.

Struktura programa po vrsti sadržaja (RCG1 vs Radio 98)

U cilju usaglašavanja sa Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama nacionalni javni emiter „Radio i televizija Crne Gore“ bi trebalo da ima u vidu ove informacije prilikom revidiranja programskih struktura / osnova svojih radijskih programa, u cilju njihovog jasnog profilisanja kao opšteg ili specijalizovanog programa, određenog žanra. Pri tome, važno je imati u vidu zakonom propisane obaveze ovog emitera da osnovnu djelatnost obavlja emitovanjem najmanje dva opšta radijska programa.

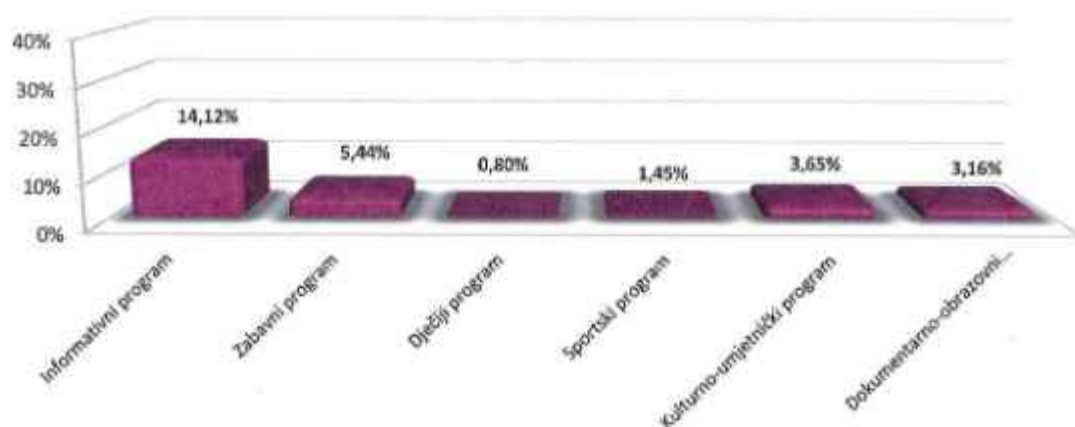
2.10.2. Lokalni javni radio emiteri³²

Lokalni javni emiteri, u prosjeku, na sedmičnom nivou emituju program koji sadrži oko 71% muzike i skoro 29% sadržaja različite vrste (po kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru).

Od različitih nemuzičkih sadržaja, 24% predstavlja sopstvena produkcija. Reemitovani program ima učešće od oko 3%, a kupljeni sadržaj nešto manje od 1%.

Posmatrano po vrsti emitovanog nemuzičkog sadržaja, zastupljenog u cjelodnevnom programu, dominiraju informativni (14%) i zabavni sadržaji (6%), dok je najmanje sportskih sadržaja (ispod 2%) i sadržaja namijenjenih djeci (ispod 1%).

³² Podaci koji se odnose na lokalne javne radio emitere su izvedeni na osnovu podataka iz izdatih odobrenja.

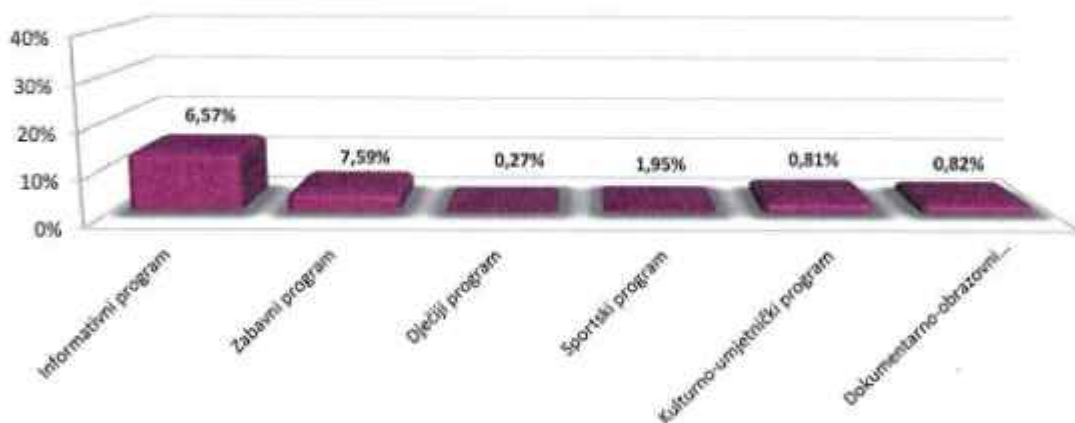
Struktura programa po vrsti sadržaja - lokalni javni radio emiteri (prosjeck)

2.10.3. Komercijalni radio emiteri³³

Prosječni komercijalni radijski emiter, saglasno programskim strukturama iz izdatih odobrenja, na sedmičnom nivou emituje program koji sadrži 82% muzike i 18% sadržaja različite vrste (po kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru).

Od različitih nemuzičkih sadržaja, 18% predstavlja sopstvena produkcija. Reemitovani program ima učešće od oko 2%, a kupljeni sadržaj ima neznatno učešće od 0,01%.

Posmatrano po vrsti emitovanog nemuzičkog sadržaja zastupljenog u cjelodnevnom programu, dominiraju zabavne emisije (8%) i informativni sadržaji (7%), dok je najmanje programskih sadržaja namijenjenih djeci (ispod 1%).

Struktura programa po vrsti sadržaja - komercijalni radio emiteri (prosjeck)

2.10.4. Neprofitni emiteri³⁴

Analiza poštovanja programske strukture neprofitnih emitera urađena je na osnovu podataka dobijenih obradom i monitoringom programskih sadržaja emitovanih u periodu od 12. do 18. februara 2024. godine.

U periodu prikupljanja i obrade podataka, status neprofitnog emitera opštih programa su imali:

- NVO „Kulturni centar Homer“ za emitovanje programa Radio Homer³⁵,
- „Mešihat Islamske zajednice u Crnoj Gori“ za emitovanje programa Radio Fatih i

³³ Podaci koji se odnose na komercijalne emitere su izvedeni na osnovu podataka iz izdatih odobrenja.

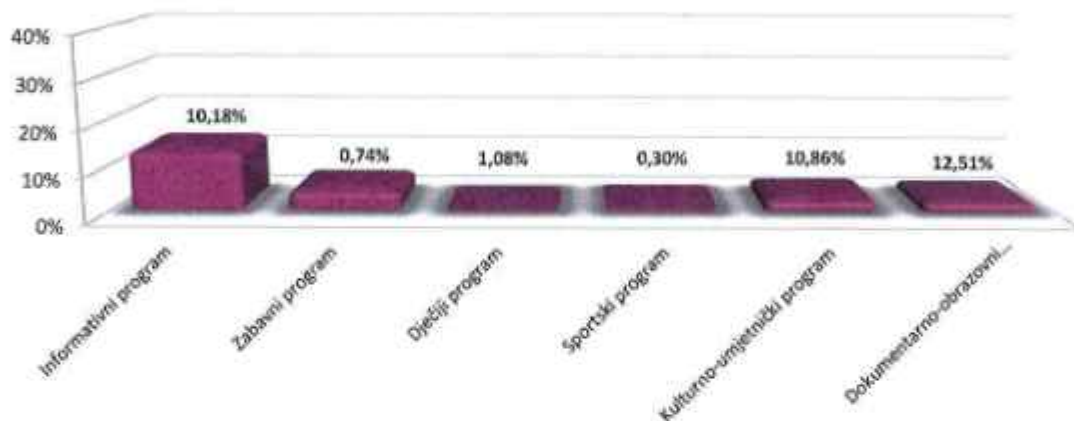
³⁴ Podaci koji se odnose na neprofitne emitere su izvedeni na osnovu Informacije o poštovanju uslova iz odobrenja za emitovanje izdatih neprofitnim emiterima (april 2024) – Akt br. 02-633/24-429 od 01.04.2024. godine <https://amu.me/wp-content/uploads/2024/04/02-633-24-429-Informacija-o-postovanju-uslova-odobrenja-za-emitovanje-izdatih-neprofitnim-emiterima-01.04.2024-1.pdf>

³⁵ Odobrenje za emitovanje „Radio Homer“ prestalo je da važi na osnovu Rješenja broj UP I 02-302/I od 31.10.2024.g., donijetog po osnovu pisanog obavještenja emitera o namjeri da prestane sa emitovanjem svog programa.

- NVO „Udruženje za informativnu i izdavačku djelatnost Radio Svetigora“ za emitovanje programa Radio Svetigora.

Njihov ukupno emitovani program na sedmičnom nivou sadržao je 57% muzike i 43% sadržaja različite vrste. U okviru različitih nemuzičkih sadržaja, nešto više od 30% predstavlja sopstvena produkcija. Reemitovani i kupljeni program zabilježeni su jedino kod Radija Homer, reemitovani ima učešće od 4%, a kupljeni sadržaj nešto više od 13%. Radio Fatih i Radio Svetigora nijesu imali ovakve sadržaje.

Posmatrano po vrsti emitovanog nemuzičkog sadržaja zastupljenog u cjelodnevnom programu, dominiraju dokumentarno-obrazovne emisije (13%), kulturno-umjetnički sadržaji (11%) i potom informativni program (10%). Zabavni program zabilježen je jedino kod Radija Homer sa učešćem od oko 2%, kao i sportski program sa nešto manje od 1%. Dječiji program se rijetko može čuti na programima neprofitnih medija (učešće je u prosjeku 1%).

Struktura programa po vrsti sadržaja – radijski program neprofitnih emitera (prosjeak)

Radio Homer svakodnevno je emitovao oko 11 sati različitih sadržaja, među kojima i sadržaje od posebnog značaja jer su prvenstveno bili namijenjeni osobama oštećenog vida, a slične programske sadržaje ne emituje ni jedna druga radijska stanica. Emiter je u značajnoj mjeri odstupao od strukture programa koja je predviđena Odobrenjem.

Radio Fatih emituje vjerski program, koji čine emisije posvećene vjerskim temama i pojašnjavanju vjerskih pravila, te su od posebnog značaja za očuvanje vjerskog identiteta pripadnika islamske zajednice. U posmatranom periodu, emiter nije imao sadržaja informativnog, zabavnog, dječijeg i sportskog žanra, što ukazuje na odstupanje od strukture programa koja je predviđena Odobrenjem. Emiter nije ispunjavao ni zakonsku obavezu da dnevno emituje informativni program u trajanju od najmanje 30 minuta u okviru kojeg najmanje jednu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta.

Radio Svetigora svakodnevno emituje vjerski program u trajanju od oko 19 sati, koji čine emisije posvećene vjerskim temama. U posmatranom periodu, emiter je ostvario gotovo 81% sopstvene produkcije i pridržavao se programske strukture koja je predviđena Odobrenjem.

2.11. Monitoring medijskog predstavljanja u toku izbora

U toku 2024. godine, Agencija je vršila monitoring medijskog predstavljanja za sljedeće lokalne izbore:

- redovne izbore u tri opštine (Andrijevica - jun, Kotor i Gusinje - septembar)
- vanredne izbore u tri opštine (Budva - maj i novembar, Berane - decembar i Glavni grad Podgorica - septembar).

Zakon o izboru odbornika i poslanika³⁶, u okviru Poglavlja VII „Predstavljanje podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista“ (čl. 50 - 64b.), reguliše prava i obaveze elektronskih i štampanih medija u toku predizborne kampanje.

Kako ranijim Zakonom o elektronskim medijima, tako i novim Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama, propisane su konkretnije obaveze sa jedne strane emitera radijskih i televizijskih programa, a sa druge strane Agencije. Iako se radi o istim pitanjima, donekle su regulisana na drugačiji način. Zbog toga su izborni ciklusi u prvoj godini praćeni u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima, a u drugoj polovini godine u skladu sa novim zakonom.

Za svaki od izbornih ciklusa, Agencija je na svom veb sajtu objavljivala važeći propis koji je donio Savjet Agencije, kao i pojedinačna pravila o medijskom predstavljanju u toku izborne kampanje, koja su donijeli javni, odnosno komercijalni emiteri, koji su tokom određene izborne kampanje omogućavali medijsko predstavljanje. Takođe, objavljivani su i pregledi dostavljenih kontakt podataka o nadležnim organima emitera za podnošenje prigovora.

2.11.1. Medijsko predstavljanje u toku izbornih kampanja (januar-jun)

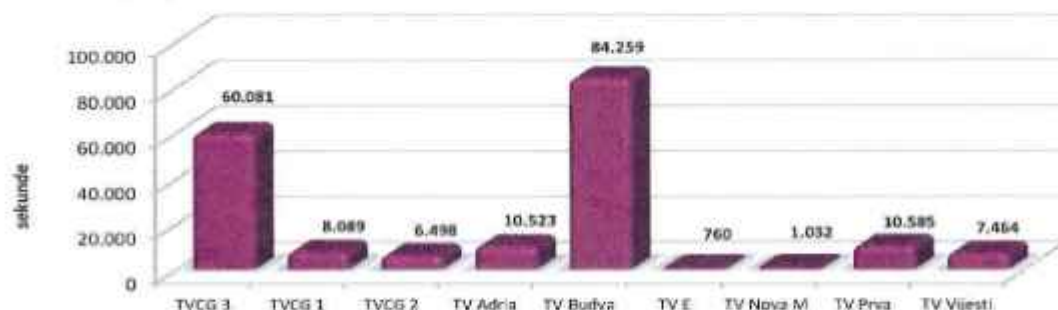
Izveštaj o medijskom predstavljanju tokom kampanja za lokalne izbore u Budvi (26. maj 2024.) i Andrijevići (02. jun 2024.)

Vanredni izbori za odbornike u Skupštini opštine Budva održani su 26. maja 2024. godine³⁷. Saglasno tada važećem Zakonu o elektronskim medijima, Savjet Agencije za elektronske medije je usvojio opseban Pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za ove lokalne izbore³⁸.

Posebna pravila o medijskom predstavljanju za izbore u Budvi usvojilo je 29 emitera, za 16 radijskih i 13 televizijskih programa.

Podaci u izveštaju odnose se na devet televizijskih programa i to: tri programa Televizije Crne Gore (Prvi - TVCG 1, Drugi - TVCG 2 i Parlamentarni program - TVCG 3), Televizija Vijesti, TV Prva, TV Nova M, TV E, TV Adria i TV Budva) i utvrđeni su monitoringom programa u periodu od 10. do 24. maja 2024.g. u terminima od 7 do 24 časa³⁹.

Ukupno trajanje medijskog predstavljanja u posmatranim televizijskim programima iznosilo je približno 52 sata i 34 minuta za period od 15 dana. Najviše medijskog predstavljanja, nezavisno od vrste, emitovano je u programu TV Budva (44,5%) i na Parlamentarnom programu (31,7% ukupnog medijskog predstavljanja). U ostalim programima, bilo je značajno manje medijskog predstavljanja. U programima TV Prva i TV Adria emitovano je po 5,6%, na TVCG 1 4,3%, dok je na Televizija Vijesti emitovano 4% ukupnog medijskog predstavljanja. Na TVCG 2 emitovano je približno 3,4%, dok je u programu TV Nova M emitovano 0,55%, a u programu TV E 0,40% ukupnog medijskog predstavljanja.

Količina medijskog predstavljanja po emiteru, izbori Budva - maj

³⁶ „Sl. list RCC“, br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 8/00, „Sl. list SRJ“, br. 73/00, 9/01, 41/02, 46/02, 45/04, 48/06, 56/06, „Sl. list CG“, br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20

³⁷ Odluka Predsjednika Crne Gore o raspisivanju izbora za odbornike u Skupštini opštine Budva, koji će biti održani 26. maja 2024. godine („Sl. list CG“, br. 27/24).

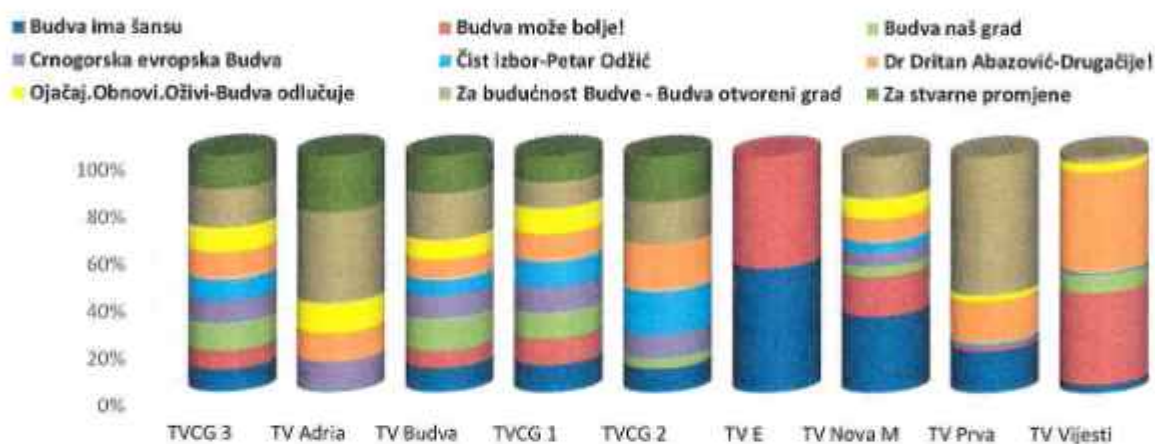
³⁸ Pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za odbornike u Skupštini opštine Budva, koji će biti održani 26. maja 2024. godine („Sl. list CG“, br. 31/24).

³⁹ Izuzetak predstavlja Parlamentarni program Televizije Crne Gore koji emituje program od 8 - 23 časa.

Posmatrajući strukturu medijskog predstavljanja po vrsti, najveća količina medijskog predstavljanja je zabilježena kroz *predstavljanje izborne liste*. Kroz ovu formu realizovano je 59% ukupnog medijskog predstavljanja. Kroz formu *oglašavanja* realizovano je skoro 24% ukupnog medijskog predstavljanja, a u kategoriji *informisanje o predizbornim aktivnostima*, ostvareno je učešće od oko 17% ukupnog medijskog predstavljanja.

Od ukupnog medijskog predstavljanja posvećenog izborima za odbornike u Skupštini opštine Budva, najviše je ostvarila lista „Za budućnost Budve – Budva otvoreni grad“ (NSD, DNP, SNP, PZP, UCG, DEMOS, Prava CG, Radnička partija, Slobodna CG) (21%). Slijedi lista „Dr Vujičić Božidar – Za stvarne promjene“ koja je ostvarila 14%, zatim „URA – Dr Dritan Abazović – Drugačije!“ sa ostvarenih 12% i „Budva naš grad – Nikola Jovanović“ sa ostvarenih 11% medijskog predstavljanja. Lista „Evropa sad – Budva ima šansu – Dr Predrag Zenović“ ostvarila je 10%, „Crnogorska Evropska Budva – Novak Adžić – CEP“ 9% dok su liste „Budva može bolje! Prof. dr Nikola Milović – Demokratska partija socijalista CG“ i „Demokrate – Ojačaj. Obnovi. Oživi. – Budva odlučuje – Đorđe Zenović“ imale učešće od 8% u ukupnom medijskom predstavljanju. Najmanje učešće u ukupnom medijskom predstavljanju imala je lista „Čist izbor – Petar Odžić (SDP, SD, LP i građani)“ – 7%.

U nastavku je dat grafički prikaz ukupno ostvarenog medijskog predstavljanja koje su izborne liste pojedinačno realizovale kroz program posmatranih televizijskih emitera.

Učešće ostvarenog medijskog predstavljanja po izbornoj listi, po emiteru, izbori Budva - maj

Za vrijeme trajanja kampanje za lokalne izbore u Budvi, Agencija je po službenoj dužnosti pokrenula 10 postupaka, protiv šest emitera. Agenciji je podniet jedan prigovor (na rad TV Budva) zbog prikrivenog medijskog predstavljanja tokom kampanje za izbore u Budvi, a predmetni prigovor je odbijen. Agenciji nije podnijeta nijedna žalba na rad emitera od strane predstavnika izborne liste ili nadležnih državnih organa za sprovođenje izbornog postupka.

Redovni izbori za odbornike u Skupštini opštine Andrijevica održani su 02. juna 2024. godine⁴⁰. Saglasno tada važećem Zakonu o elektronskim medijima, Savjet Agencije za elektronske medije je usvojio poseban Pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za ove lokalne izbore⁴¹.

Posebna pravila o medijskom predstavljanju za izbore u Andrijevici usvojilo je 25 emitera za 14 radijskih i 11 televizijskih programa, i to:

Podaci u izvještaju odnose se na osam televizijskih programa i to: tri programa Televizije Crne Gore (Prvi - TVCG 1, Drugi - TVCG 2 i Parlamentarni program - TVCG 3), Televizija Vijesti, TV Prva, TV Nova M, TV E, TV Adria) i utvrđeni su monitoringom programa u periodu od 17. do 31. maja 2024.g. u terminima od 7 do 24 časa⁴².

⁴⁰ Odluka Predsjednika Crne Gore o raspisivanju izbora za odbornike u Skupštini opštine Andrijevica, koji će biti održani 02. juna 2024. godine („Sl. list CG“, br. 29/24)

⁴¹ Pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za odbornike u Skupštini opštine Budva, koji će biti održani 26. maja 2024. godine („Sl. list CG“, br. 31/24).

⁴² Izuzetak predstavlja Parlamentarni program Televizije Crne Gore koji emituje program od 8 - 23 časa.

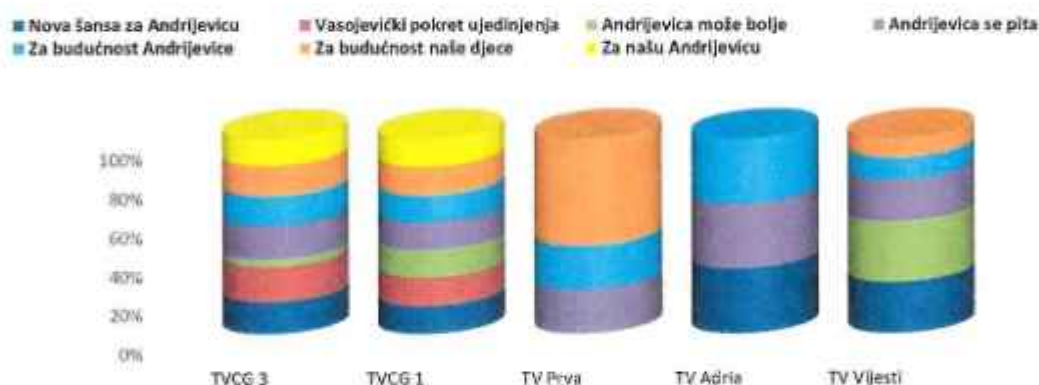
Ukupno trajanje medijskog predstavljanja na programu posmatranih televizijskih programa, iznosilo je približno 8 sati za period od 15 dana.

Najviše medijskog predstavljanja, nezavisno od vrste, emitovano je na Parlamentarnom programu (55,1% ukupnog medijskog predstavljanja). Osim toga, medijsko predstavljanje za izbore u Andrijevići emitovano je i u programima TVCG 1 i TV Adria (po 15,7%), TV Prva (12,7%) i Televizija Vijesti (0,8%).

Posmatrajući strukturu medijskog predstavljanja po vrsti, ubjedljivo najveća količina medijskog predstavljanja je zabilježena kroz *predstavljanje izborne liste*. Kroz ovu formu realizovano je čak 99% ukupnog medijskog predstavljanja. U kategoriji *informisanje o predizbornim aktivnostima*, ostvareno je učešće od oko 0,8% ukupnog medijskog predstavljanja i to jedino u programu Televizije Vijesti. Kroz formu oglašavanja realizovano je svega 0,3% ukupnog medijskog predstavljanja, koje je emitovano jedino na Parlamentarnom programu.

Najveća količina medijskog predstavljanja odnosila se na listu „SNP – Demokrate – Odvažno. Odlučno. Odgovorno – Andrijevića se pita“ (20%). Slijedi lista „Za budućnost Andrijevice – Nova srpska demokratija, Demokratska narodna partija, Prava Crna Gora, Slobodna Crna Gora“ sa 19%, „Za budućnost naše djece – Andrijević“ i „Pokret Evropa Sad – Nova šansa za Andrijeviću – Dr Dragana Vučević“ sa učešćem od po 17%, zatim „Grupa građana Vasojevički pokret ujedinjenja - Vesko Rakezić“ - 12%, lista „Ujedinjena Crna Gora - Za našu Andrijeviću“ - 10%. Lista „Andrijevića može bolje“ - DPS Srđan Mašović ostvarila je najmanje učešće u ukupnom medijskom predstavljanju – 5%.

Cjelokupno medijsko predstavljanje za lokalne izbore u Andrijevići, emitovano na posmatranim televizijama, bilo je besplatno.

Učešće ostvarenog medijskog predstavljanja po izornoj listi, po emiteru, izbori Andrijevića - jun

Za vrijeme trajanja kampanje za lokalne izbore u Andrijevići, Agencija je po službenoj dužnosti pokrenula dva postupka, protiv dva emitera. Nije podnesen nijedan prigovor povodom kršenja pravila o medijskom predstavljanju tokom kampanje za izbore u Andrijevići. Nije podnijeta nijedna žalba na rad emitera od strane predstavnika izborne liste ili nadležnih državnih organa za sprovođenje izbornog postupka.

2.11.2. Medijsko predstavljanje u toku izbornih kampanja (jul-decembar)

Za razliku od prethodnog zakonskog rješenja, novim Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama je predviđeno da Agencija ne mora da za svaki izborni proces donosi posebni propis, kojim se bliže uređuju uslovi za realizaciju prava i obaveza emitera kada su u pitanju izborne kampanje i političko oglašavanje, već da je dovoljno donijeti jedan podzakonski akt.

Saglasno tome, Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge je donio Pravilnik o političkom oglašavanju u radijskim i televizijskim programima⁴³, kojim su bliže uređena pravila političkog oglašavanja u toku izborne ili referendumske kampanje. Prema

⁴³ „Sl. list CG“, br. 82/24

usvojenom Pravilniku javni emiter, odnosno komercijalni ili neprofitni emiter, koji omogućava političko oglašavanje, mora da usvoji i učini javnim posebna pravila o političkom oglašavanju u toku izbornih ili referendumskih kampanja, koja donosi nadležni organ javnog emitera, odnosno osnivač komercijalnog ili neprofitnog emitera. Pravila se odnose na političko oglašavanje u okviru svakog pojedinog radijskog ili televizijskog programa za koje emiter ima izdato odobrenje za emitovanje i njima se utvrđuju oblici političkog oglašavanja, njihovo trajanje i raspoređivanje, kao i način odlučivanja o redoslijedu političkog oglašavanja u okviru programskih sadržaja posvećenih plaćenom ili besplatnom političkom oglašavanju.

Novim Zakonom ukinuta je obaveza emitera da donose pojedinačna pravila za svaki izborni proces. Zbog toga, ukoliko su emiteri namjeravali da omoguće političko oglašavanje u svom/svojim programima, dovoljno je bilo da donesu jedna pravila kojima će obuhvatiti sve ili određene radijske i/ili televizijske programe, kao i sve izborne procese. Najkasnije deset dana od dana raspisivanja određenih izbora, emiteri su dužni da Agenciji za audiovizuelne medijske usluge dostave svoja nova pravila o političkom oglašavanju ili obavještenje da nije bilo izmjena već dostavljenih pravila.

Pravilnikom je propisano da se političko oglašavanje ostvaruje kao plaćeno ili besplatno.

Besplatno političko oglašavanje, prema Pravilniku, obuhvata programske sadržaje ili njihove segmente posvećene informisanju o predizbornim aktivnostima ili predstavljanju izbornih lista ili kandidata i to:

- a) priloge i informacije, u okviru informativnog programa, koji se odnose na najave ili izvještaje sa promotivnih skupova, saopštenja, izvještaje sa konferencija za medije i druge priloge i izvještaje u kojima se u okviru informativnih emisija vrši direktno upućivanje na predizborne aktivnosti izbornih lista ili kandidata, njihove stavove ili mišljenja,
- b) najave i izvještaje sa promotivnih skupova koje javni emiteri emituju u oglasnim blokovima, proizvedeni od strane izbornih lista ili kandidata,
- c) debate, sučeljavanja, intervjui i druge posebne emisije, isključivo posvećene izborima, u kojima se javnost upoznaje sa aktivnostima, idejama i mišljenjem predstavnika izbornih lista ili kandidata.

Sa druge strane, plaćeno političko oglašavanje, prema Pravilniku, obuhvata:

- a) spotove izbornih lista i kandidata i druge vidove političke komercijalne audiovizuelne komunikacije koji se emituju, uz finansijsku ili drugu nadoknadu, u posebnim oglasnim blokovima posvećenim političkom oglašavanju,
- b) sve oblike političkog oglašavanja koje je emiter označio da su vršeni uz finansijsku naknadu.

Imajući u vidu navedeno, svi programski sadržaji od značaja za medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje mogu se rasporediti u dvije vrste - besplatno i plaćeno političko oglašavanje, a u okviru njih prepoznate sljedeće tri kategorije:

(1) **Aktivnosti.** U ovu kategoriju su svrstani prilozi i informacije, prvenstveno iz informativnog programa, koje se odnose na najave ili izvještaje sa promotivnih skupova, saopštenja, izvještaje sa konferencija za medije i druge priloge i izvještaje u kojima se u okviru informativnih emisija vrši direktno upućivanje na predizborne aktivnosti izbornih lista ili kandidata, njihove stavove ili mišljenja.

(2) **Predstavljanje:** U ovu grupu su svrstane debate, sučeljavanja, intervjui i druge posebne emisije, isključivo posvećene izborima. Za pojedine programske sadržaje koji nijesu bili u potpunosti posvećeni političkom oglašavanju, a u okviru kojih je kratki segment bio posvećen političkom oglašavanju, u obzir je uzeto cjelokupno trajanje programskog sadržaja.

(3) **Oglašavanje:** U ovu grupu su svrstani političko-propagandni spotovi emitovani u posebnim oglasnim blokovima posvećenim političkom oglašavanju, kao i drugi vidovi

političke komercijalne audiovizuelne komunikacije koji se emituju, uz finansijsku ili drugu nadoknadu, kao i svi oblici političkog oglašavanja koje je emiter označio da su vršeni uz finansijsku naknadu. Ovom kategorijom obuhvaćene su i sve najave i izvještaji sa promotivnih skupova koje javni emiteri emituju u oglasnim blokovima, a proizvedeni su od strane izbornih lista ili kandidata.

Emiteri su bili dužni da vode evidenciju emitovanih programskih sadržaja od značaja za političko oglašavanje u toku izborne kampanje, koja uključuje sljedeće podatke: datum, vrijeme emitovanja, format/oblik/vrstu političkog oglašavanja i naziv sadržaja, da li se radi o plaćenom ili besplatnom političkom oglašavanju, ime izborne liste ili kandidata na koje se odnosi političko oglašavanje, neto vrijeme emitovanja, te opis izbora na koje se odnosi političko oglašavanje (vrsta ili teritorijalnost).

Imajući u vidu prethodno navedeno, sačinjeni su izvještaji u vezi sa izbornim procesima sprovedenim u drugoj polovini 2024. godine.

Izvještaj o političkom oglašavanju tokom kampanja za izbore za odbornike u Skupštini opštine Gusinje (15. septembar 2024.), Skupštini opštine Kotor i Skupštini Glavnog grada Podgorica (29. septembar 2024.)⁴⁴

Redovni izbori za odbornike u Skupštini opštine Gusinje održani su 15. septembra 2024. godine⁴⁵.

Posebna pravila o političkom oglašavanju za izbore u Gusinju usvojilo je 14 emitera, za osam radijskih i 12 televizijskih programa.

Podaci u izvještaju odnose se na sedam televizijskih programa i to: tri programa Televizije Crne Gore (Prvi - TVCG 1, Drugi - TVCG 2 i Parlamentarni program - TVCG 3), Televizija Vijesti, TV Prva, TV Nova M i TV Adria i utvrđeni su monitoringom programa u periodu od 30. avgusta do 13. septembra 2024.g. u terminima od 7 do 24 časa⁴⁶.

Ukupno trajanje političkog oglašavanja, tokom kampanje za lokalne izbore u Gusinju, u posmatranim televizijskim programima, iznosilo je približno 2 sata za period od 15 dana. Navedeni podatak se odnosio na besplatno političko oglašavanje, dok plaćenog političkog oglašavanja u posmatranom periodu nije bilo.

Najviše besplatnog političkog oglašavanja, nezavisno od kategorije, emitovano je na Parlamentarnom programu (78,80%). Na TVCG 2 emitovano je oko 18,47%, dok je u programu Televizije Vijesti emitovano svega 2,73% besplatnog političkog oglašavanja. U programima TVCG 1, TV Nova M, TV Prva i TV Adria nije bilo političkog oglašavanja kojim se preporučuju aktivnosti, ideje ili stavovi podnosilaca izbornih lista ili kandidata.

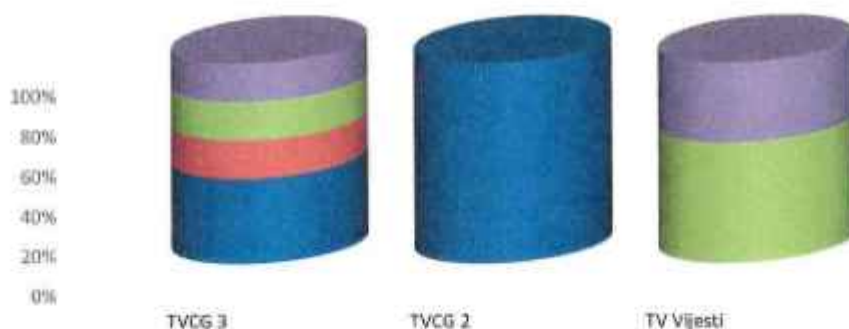
Posmatrano ukupno po kategoriji, najveće učešće je imala kategorija *oglašavanje* (52,27%). Debate, intervjui i sučeljavanja koja su svrstana u kategoriju *predstavljanje* imala su učešće od 45%. Učešće kategorije *aktivnosti*, u okviru koje su raspoređeni prilozi i informacije iz informativnog programa u kome se vrši direktno upućivanje na predizborne aktivnosti, stavove ili mišljenja, iznosilo je 2,73% ukupnog političkog oglašavanja.

Od ukupnog besplatnog političkog oglašavanja posvećenog izborima za odbornike u Skupštini opštine Gusinje, najviše je ostvarila lista „*Demokrate, jer čuvamo svoju zemlju*” – Aleksa Bečić – Demokratska Crna Gora (52%). Slijedi lista DPS „*Gusinje može bolje*” Demir Bajrović – 17%, „*Srcem za Gusinje*” (BS-SD-SDP) – 16%, Demokratski savez Albanaca, Albanska alternativa i Demokratska unija Albanaca „*Albanski forum – Zajedno za Gusinje*” – 15%. Grupa birača „*Pokret za Gusinje*” nije imala političkog oglašavanja.

⁴⁴<https://amu.me/wp-content/uploads/2024/10/02-633-24-T101-izvjestaj-o-politickom-oglasavanju-tokom-lokalnih-izbora-Gusinje-Kotor-i-Podgorica.pdf>

⁴⁵ Odluka Predsjednika Crne Gore o raspisivanju izbora za odbornike u Skupštini opštine Gusinje, koji će biti održani 15. septembra 2024. godine („Sl. list CG”, br. 36/24)

⁴⁶ Izuzetak predstavlja Parlamentarni program Televizije Crne Gore koji emituje program od 8 - 23 časa.

Učešće ostvarenog besplatnog političkog oglašavanja po izbornoj listi, po emiteru, izbori Gusinje - septembar

Redovni izbori za odbornike u Skupštini opštine Kotor održani su 29. septembra 2024. godine⁴⁷.

Političko oglašavanje za izbore u Kotoru omogućavalo je 15 emitera, kroz devet radijskih i 12 televizijskih programa.

Podaci u izvještaju odnose se na 12 televizijskih programa i to: tri programa Televizije Crne Gore (Prvi - TVCG 1, Drugi - TVCG 2 i Parlamentarni program - TVCG 3), Televizija Vijesti, TV Prva, TV Nova M, TV Adria, TV Gradska, TV E, TV 7, TV A Plus i TV Srpska i utvrđeni su monitoringom programa u periodu od 13. do 27. septembra 2024.g. u terminima od 7 do 24 časa⁴⁸.

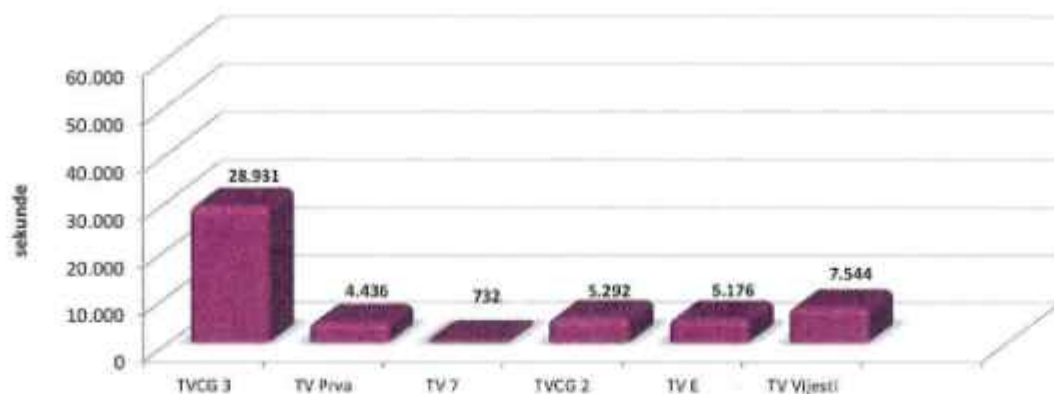
Ukupno trajanje političkog oglašavanja, tokom kampanje za lokalne izbore u Kotoru, u posmatranim televizijskim programima, iznosilo je približno 14 sati i 36 minuta za period od 15 dana. Od ukupnog političkog oglašavanja, 99,09% se odnosilo na besplatno, a svega 0,91% na plaćeno političko oglašavanje.

Kada je u pitanju besplatno političko oglašavanje, najveće učešće (58,29%) je imala kategorija *predstavljanje*, potom slijedi kategorija *oglašavanje* (politički spotovi izbornih lista, izvještaji sa promotivnih skupova emitovani u oglasnim blokovima programa TVCG) sa učešćem od 36,38%, te kategorija *aktivnosti* sa učešćem od svega 5,33% ukupnog besplatnog političkog oglašavanja.

Najviše besplatnog političkog oglašavanja, nezavisno od kategorije, emitovano je na Parlamentarnom programu (55,52% ukupnog besplatnog političkog oglašavanja). U ostalim programima bilo je značajno manje besplatnog političkog oglašavanja. Na Televiziji Vijesti emitovano je 14,48%, na TVCG 2 - 10,16%, TV E - 9,93%, TV Prva - 8,51%, dok je na programu TV 7 emitovano svega 1,40% besplatnog političkog oglašavanja. U programima TVCG 1, TV Nova M, TV Adria, TV Gradska i TV Srpska nije bilo besplatnog političkog oglašavanja.

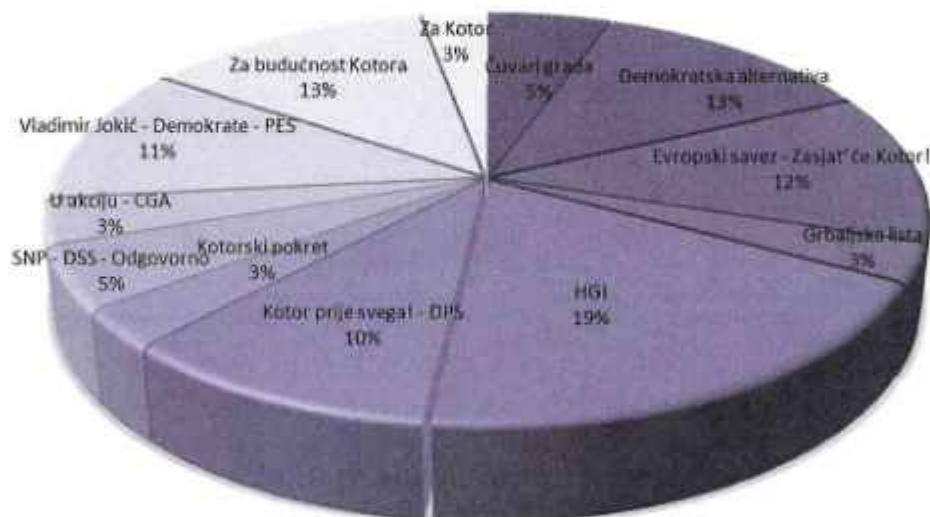
⁴⁷ Odluka Predsjednika Crne Gore o raspisivanju izbora za odbornike u Skupštini opštine Kotor, koji će biti održani 29. septembra 2024. godine („Sl. list CG“, br. 36/24)

⁴⁸ Izuzetak predstavlja Parlamentarni program Televizije Crne Gore koji emituje program od 8 - 23 časa.

Količina besplatnog političkog oglašavanja po programu, izbori Kotor - septembar

Najveća količina besplatnog političkog oglašavanja odnosila se na listu *HGI na bedemu mediteranske Crne Gore* (19%). Slijede liste *Za budućnost Kotora Grad svih nas* i *„Demokratska alternativa – dr Davor Kumburović – Da se Kotor pita“* – 13%, *Evropski savez (SD, SDP, LP i građani) – Zasjat' će Kotor!* – 12%, *„Vladimir Jokić – Dobar glas – Za gradonačelnika – Demokrate – PES“* – 11%, *„Kotor prije svega! DPS – Nedeljko Moškov“* – 10%, liste *Čuvari grada – lista građana* i *Socijalistička narodna partija (SNP) – Demokratska srpska stranka (DSS) Odgovorno!* – 5%, dok su liste *U akciju – Budi svoj! Biraj CGA!*, *„Grbaljska lista – tvoja, moja, naša“*, *„Za Kotor“* i *„Kotorski pokret – Siniša Kovačević“* ostvarile najmanje učešće u ukupnom besplatnom političkom oglašavanju – 3%.

Količina besplatnog političkog oglašavanja po izbornoj listi, izbori Kotor - septembar

Cjelokupno plaćeno političko oglašavanje, u iznosu od 0,91%, realizovano kroz plaćene političke spotove, zabilježeno je samo u programu Televizije Vijesti, a odnosilo se na liste *„Vladimir Jokić – Dobar glas – Za gradonačelnika – Demokrate – PES“* – 93% i *Evropski savez (SD, SDP, LP i građani) – Zasjat' će Kotor!* – 7%.

Vanredni izbori za odbornike u Skupštini Glavnog grada Podgorica održani su 29. septembra 2024. godine⁴⁹.

Političko oglašavanje za izbore u Podgorici omogućavalo je 20 emitera, kroz 17 radijskih i 13 televizijskih programa.

Podaci u izvještaju odnose se na 12 televizijskih programa i to: tri programa Televizije Crne Gore (Prvi - TVCG 1, Drugi - TVCG 2 i Parlamentarni program - TVCG 3), Televizija Vijesti, TV Prva, TV Nova M, TV Adria, TV Gradska, TV E, TV 7, TV A plus i TV Srpska i utvrđeni su

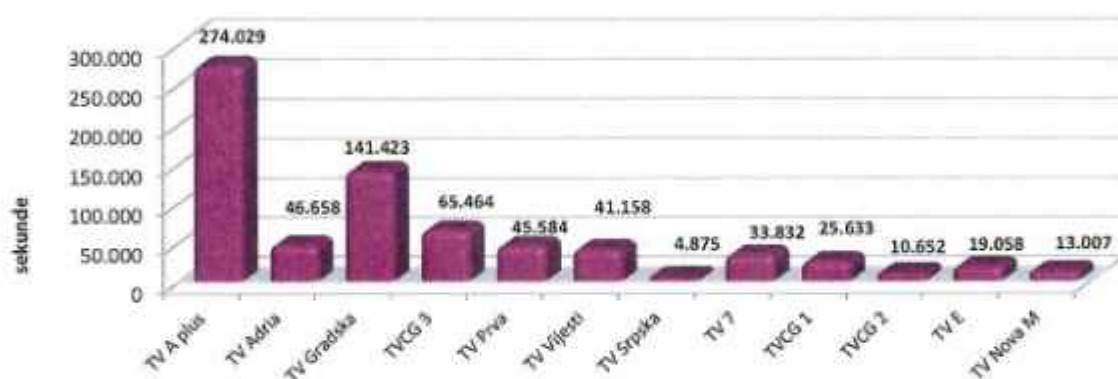
⁴⁹ Odluka Predsjednika Crne Gore o raspisivanju izbora za odbornike u Skupštini Glavnog grada Podgorica, koji će biti održani 29. septembra 2024. godine („Sl. list CG“, br. 40/24)

monitoringom programa u periodu od 13. do 27. septembra 2024.g. u terminima od 7 do 24 časa⁵⁰.

Ukupno trajanje političkog oglašavanja u posmatranim televizijskim programima, iznosilo je približno 202 sata 49 minuta za period od 15 dana. Od ukupnog političkog oglašavanja, 98,80% se odnosilo na besplatno, a svega 1,20% na plaćeno političko oglašavanje.

Kada je u pitanju besplatno političko oglašavanje, najveće učešće (82,40%) je imala kategorija *predstavljanje*, zatim kategorija *oglašavanje* (politički spotovi izbornih lista, izvještaji sa promotivnih skupova emitovani u oglasnim blokovima programa TVCG) sa učešćem od 10,95%, te kategorija *aktivnosti* sa učešćem od svega 6,65% ukupnog besplatnog političkog oglašavanja.

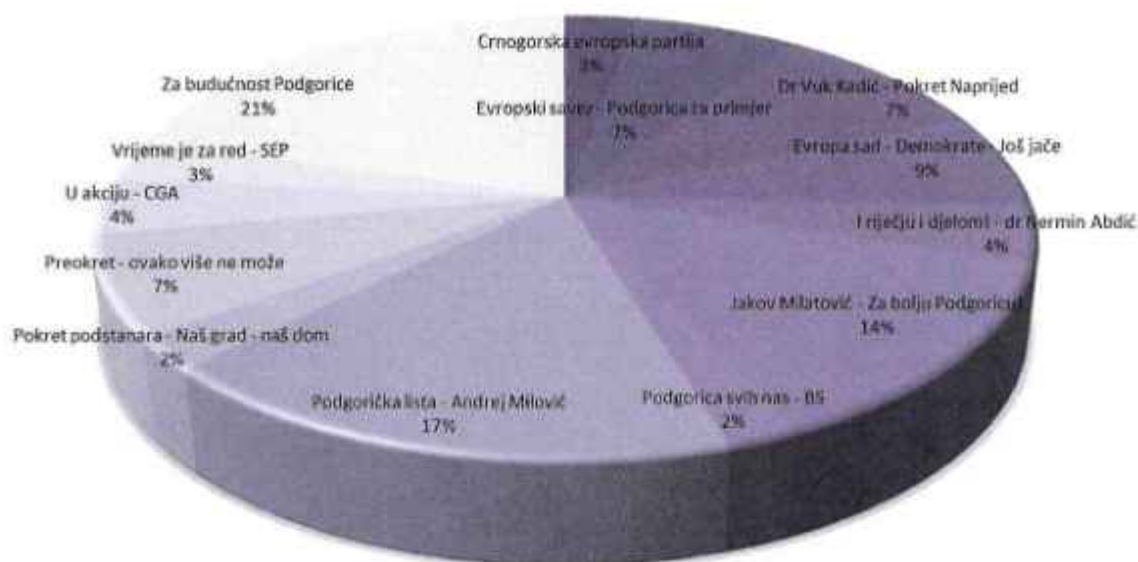
Najviše besplatnog političkog oglašavanja, nezavisno od kategorije emitovano je na programu TV A plus (37,99% ukupnog besplatnog političkog oglašavanja). Ovaj podatak uslovljen je činjenicom da su određeni sadržaji reprizirani čak jedanaest puta. Potom slijede TV Gradska sa 19,60% i Parlamentarni program sa učešćem od 9,07%. U ostalim programima bilo je značajno manje besplatnog političkog oglašavanja. Na TV Adria emitovano je 6,47%, TV Prva – 6,32%, Televiziji Vijesti – 5,71%, TV 7 – 4,69%, TVCG 1 – 3,55%, TV E – 2,64%, TV Nova M – 1,80%, TVCG 2 – 1,48% dok je na programu TV Srpska emitovano svega 0,68% besplatnog političkog oglašavanja.

Količina besplatnog političkog oglašavanja po programu, izbori Podgorica - septembar

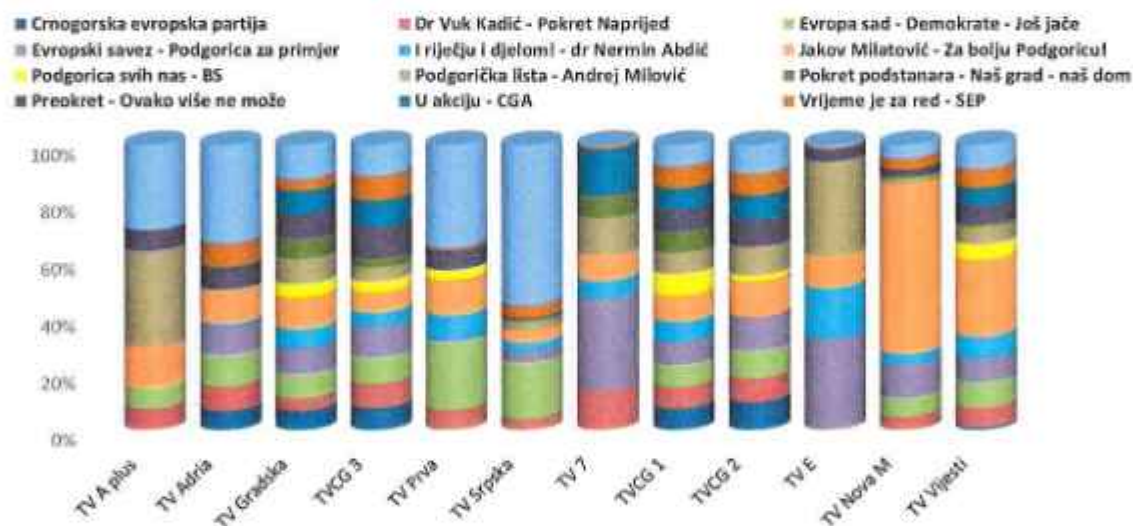
Najveća količina besplatnog političkog oglašavanja odnosila se na listu „Za budućnost Podgorice – Grad svih nas“ (21%). Preostale liste su imale učešće kako slijedi: „Podgorička lista“ – Andrej Milović – 17%, Jakov Milatović – Za bolju Podgoricu! – 14%, Evropa sad – Demokrate – Još jače – prof. dr Saša Mujović – 9%, liste „Dr Vuk Kadić – Pokret naprijed – Za Podgoricu i porodicu“, Evropski savez – Boris Mugoša (SDP, SD, LP i Građani) – Podgorica za primjer i Preokret – Ovako više ne može – Srđan Perić – 7%, „I riječju i djelom! – dr Nermin Abdić“ i U akciju – Budi svoj! Biraj CGA! – 4%, „Vrijeme je za red – Stranka evropskog progressa – Duško Marković“ i Crnogorska evropska partija – Novak Adžić – 3%. Liste Pokret podstanara Podgorica – „Naš grad – naš dom“ – Nemanja Baošić i „Podgorica svih nas“ – Bošnjачka stranka – mr Ervin Ibrahimović ostvarile su najmanje učešće u ukupnom besplatnom političkom oglašavanju – 2%.

⁵⁰ Izuzetak predstavlja Parlamentarni program Televizije Crne Gore koji emituje program od 8 - 23 časa.

Učešće besplatnog političkog oglašavanja po izbornoj listi, izbori Podgorica - septembar

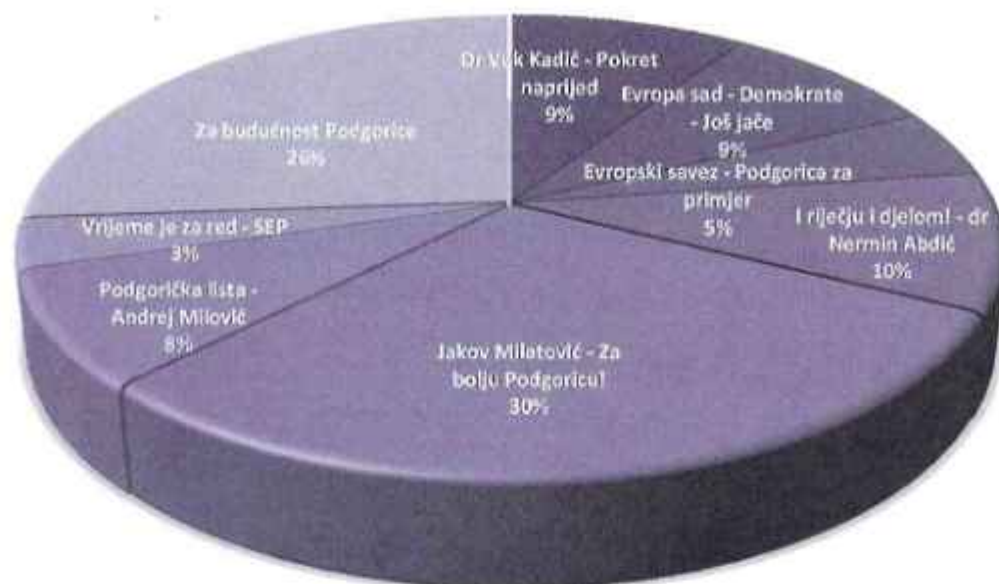
Na procenat političkog oglašavanja lista „Za budućnost Podgorice – Grad svih nas“ i „Podgorička lista“ – Andrej Milović uticalo je repriziranje sadržaja u okviru programa TV A plus. Reprizna emitovanja sadržaja u okviru programa TV A plus su uticala i na procenat liste Jakov Milatović – Za bolju Podgoricu!, ali ne u mjeri kako je to slučaj sa dvije prethodno pomenute liste.

Učešće ostvarenog besplatnog političkog oglašavanja po izbornoj listi, po programu, izbori Podgorica - septembar

Plaćeno političko oglašavanje, realizovano kroz plaćene političke spotove, najviše je bilo zastupljeno u programu Televizije Vijesti (39,73%). Potom slijede TV A plus, TV Prva i TV Adria. Najmanje učešće zabilježeno je u programu TV Nova M – 4,39%. U ostalim posmatranim programima nije bilo plaćenog političkog oglašavanja.

Najveći udio plaćenog političkog oglašavanja imala je lista Jakov Milatović – Za bolju Podgoricu! (30%), na šta su uticali plaćeni politički spotovi u programima pojedinih emitera. Plaćeno oglašavanje imale su i liste „Za budućnost Podgorice – Grad svih nas“ – 26%, „I riječju i djelomi – dr Nermin Abdić“ – 10%, „Dr Vuk Kadić – Pokret naprijed – Za Podgoricu i porodicu“ – 9%, Evropa sad – Demokrate – Još jače – prof. dr Saša Mujović – 9%, „Podgorička lista“ – Andrej Milović – 8%, Evropski savez – Boris Mugoša (SDP, SD, LP i Građani) – Podgorica za primjer – 5% i „Vrijeme je za red – Stranka evropskog progresa – Duško Marković“ – 3%.

Učešće plaćenog političkog oglašavanja po izbornoj listi, izbori Podgorica - septembar

U vezi sa kampanjama za lokalne izbore u Gusinju i Kotoru, Agencija nije pokrenula nijedan postupak po službenoj dužnosti u vezi sa političkim oglašavanjem. Za vrijeme trajanja kampanje za lokalne izbore u Podgorici, Agencija je sprovedla 10 postupaka po službenoj dužnosti i izrekla osam upozorenja zbog kršenja različitih pravila političkog oglašavanja.

Agencija nije dobila nijedan prigovor na rad emitera, niti žalbu od strane ovlašćenih predstavnika podnosioca izborne liste ili nadležnih državnih organa za sprovođenje izbornog postupka tokom kampanja za izbore u Gusinju, Kotoru i Podgorici.

Izveštaj o političkom oglašavanju tokom kampanja za izbore za odbornike u Skupštini opštine Budva (17. novembar 2024.)⁵¹

Vanredni izbori (drugi u 2024. godini) za odbornike u Skupštini opštine Budva održani su 17. novembra 2024. godine.⁵²

Političko oglašavanje za izbore u Budvi omogućavalo je 14 emitera, kroz sedam radijskih i 12 televizijskih programa.

Podaci u izveštaju odnose se na osam televizijskih programa i to: tri programa Televizije Crne Gore (Prvi - TVCG 1, Drugi - TVCG 2 i Parlamentarni program - TVCG 3), Televizija Vijesti, TV Prva, TV Nova M, TV Adria i TV Budva i utvrđeni su monitoringom programa u periodu od 1. do 15. novembra 2024.g. u terminima od 7 do 24 časa.⁵³

Ukupno trajanje političkog oglašavanja u posmatranim televizijskim programima, iznosilo je približno 62 sata 29 minuta za period od 15 dana. Od ukupnog političkog oglašavanja, 93,39% se odnosilo na besplatno, a svega 6,61% na plaćeno političko oglašavanje.

Kada je u pitanju besplatno političko oglašavanje, najveće učešće (63,87%) je imala kategorija *predstavljanje*, potom slijedi kategorija *oglašavanje* sa učešćem od 22,09%, te kategorija *aktivnosti* sa učešćem od 14,04% ukupnog besplatnog političkog oglašavanja.

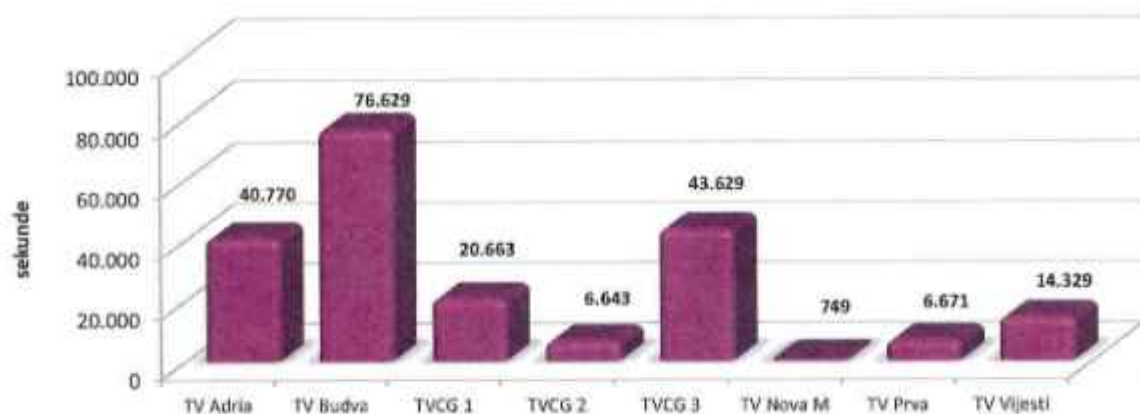
Najviše besplatnog političkog oglašavanja, nezavisno od kategorije emitovano je na programu TV Budva (36,48% ukupnog besplatnog političkog oglašavanja). Potom slijede Parlamentarni program sa učešćem od 20,77% i TV Adria sa 19,41%. U ostalim programima bilo je značajno manje besplatnog političkog oglašavanja. Na TVCG 1 emitovano je 9,84%,

⁵¹ <https://amu.me/wp-content/uploads/2024/12/02-633-24-1212-izvjestaj-o-politickom-oglasavanju-tokom-lokalnih-izbora-Budva-novembar-2024.pdf>

⁵² Odluka Predsjednika Crne Gore o raspisivanju za izbore za odbornike u Skupštini opštine Budva, koji će biti održani 17. novembra 2024. godine („Sl. list CG“, br. 81/24)

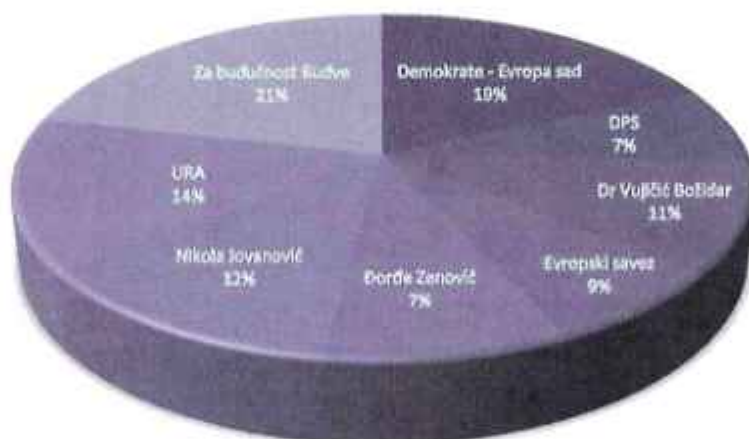
⁵³ Izuzetak predstavlja Parlamentarni program Televizije Crne Gore koji emituje program od 8 - 23 časa.

Televiziji Vijesti – 6,82%, TV Prva – 3,18%, TVCG 2 – 3,16%, dok je na programu TV Nova M emitovano svega 0,36% besplatnog političkog oglašavanja.

Količina besplatnog političkog oglašavanja po programu, izbori Budva - novembar

Najveća količina besplatnog političkog oglašavanja odnosila se na listu *Za budućnost Budve – Budva mora naprijed* (Nova srpska demokratija, Demokratska narodna partija, Socijalistička narodna partija, Pokret za promjene, Ujedinjena Crna Gora, Demos, Prava Crna Gora, Radnička partija, Slobodna Crna Gora) – 21%. Preostale liste su imale učešće kako slijedi: *Demokrate – Evropa sad – Još jači – Dragana Kažanegra Stanišić* – 19%, *„URA – Blažo Rađenović – Drugačije!“* – 14%, *„Budva naš grad – Nikola Jovanović“* – 12%, *Dr Vujičić Božidar – Glas za promjene* – 11%, *Evropski savez – Petar Odžić (SDP, SD, LP i Građani) – Čist izbor!* – 9%, *Grupa birača „Pokret za grad – Đorđe Zenović“* – 7% i *Budva može bolje – prof. dr Nikola Milović (Demokratska partija socijalista Crne Gore)* – 7%.

Učešće besplatnog političkog oglašavanja po izornoj listi, izbori Budva - novembar

U nastavku je dat grafički prikaz ukupno ostvarenog besplatnog političkog oglašavanja koje su izborne liste pojedinačno realizovale kroz program posmatranih televizijskih emitera.

Učešće

ostvarenog besplatnog političkog oglašavanja po izbornoj listi, po programu, izbori Budva - novembar

Plaćeno političko oglašavanje, realizovano kroz plaćena politička gostovanja u okviru programskog sadržaja „Predstavljanje“, najviše je bilo zastupljeno u programu lokalnog javnog emitera TV Budva (92,43%). Iako je članom 51 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano da javnim emiterima nije dozvoljeno da pod bilo kojim uslovima omogućavaju reklamiranje van blokova besplatnog političkog marketinga, koji su ravnopravno obezbijeđeni za sve liste, javni emiter TV Budva je u okviru svog programa omogućio plaćeno političko oglašavanje.

Plaćeno političko oglašavanje, realizovano kroz plaćene političke spotove, zabilježeno je u programima TV Prva (2,79%) i TV Adria (2,57%). Najmanje učešće zabilježeno je u programu Televizije Vijesti – 2,21%. U ostalim posmatranim programima nije bilo plaćenog političkog oglašavanja. Najveći udio plaćenog političkog oglašavanja imala je lista „Budva naš grad – Nikola Jovanović“ (57%), na šta su uticali plaćeni politički spotovi u programima pojedinih emitera, kao i plaćeno političko gostovanje u programu lokalnog javnog emitera TV Budva. Plaćeno oglašavanje imale su i liste Demokrate – Evropa sad – Još jači – Dragana Kažanegra Stanišić – 19%, Dr Vujičić Božidar – Glas za promjene – 19% i Za budućnost Budve – Budva mora naprijed (Nova srpska demokratija, Demokratska narodna partija, Socijalistička narodna partija, Pokret za promjene, Ujedinjena Crna Gora, Demos, Prava Crna Gora, Radnička partija, Slobodna Crna Gora) – 5%.

Za vrijeme trajanja kampanje za lokalne izbore u Budvi, Agencija je sprovela tri postupka po službenoj dužnosti, protiv dva emitera, izrekla dva upozorenja zbog kršenja različitih pravila političkog oglašavanja i obustavila jedan postupak jer je emiter dostavio propisane evidencije. Agencija nije dobila nijedan prigovor na rad emitera, niti žalbu od strane ovlašćenih predstavnika podnosioca izborne liste ili nadležnih državnih organa za sprovođenje izbornog postupka tokom kampanje za izbore u Budvi.

Izveštaj o političkom oglašavanju tokom kampanja za izbore za odbornike u Skupštini opštine Berane (08. decembar 2024.)⁵⁴

Vanredni izbori za odbornike u Skupštini opštine Berane održani su 08. decembra 2024. godine⁵⁵. Političko oglašavanje za izbore u Beranama omogućavalo je 14 emitera, kroz sedam radijskih i 12 televizijskih programa.

Podaci u izvještaju odnose se na sedam televizijskih programa i to: tri programa Televizije Crne Gore (Prvi - TVCG 1, Drugi - TVCG 2 i Parlamentarni program - TVCG 3), Televizija Vijesti, TV Prva, TV Nova M i TV Adria i utvrđeni su monitoringom programa u periodu od 22. novembra do 06. decembra 2024.g. u terminima od 7 do 24 časa⁵⁶.

⁵⁴ <https://amu.me/wp-content/uploads/2024/12/04-633-24-1256-izvjestaj-o-politickom-oglasavanju-izbori-Berane.pdf>

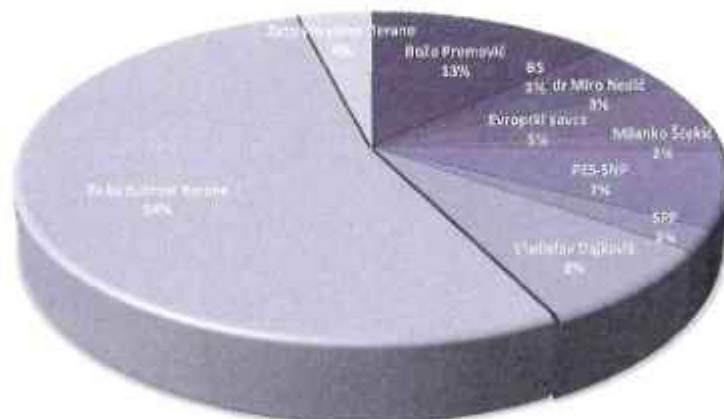
⁵⁵ Odluka Predsjednika Crne Gore o raspisivanju prijevremenih izbora za odbornike u Skupštini opštine Berane, koji će biti održani 08. decembra 2024. godine („Sl. list CG“, br. 97/24)

⁵⁶ Izuzetak predstavlja Parlamentarni program Televizije Crne Gore koji emituje program od 8 do 23 časa.

Ukupno trajanje političkog oglašavanja u posmatranim televizijskim programima, iznosilo je približno 18 sati 52 minuta za period od 15 dana. Od ukupnog političkog oglašavanja, 99,74% se odnosilo na besplatno, a svega 0,26% na plaćeno političko oglašavanje.

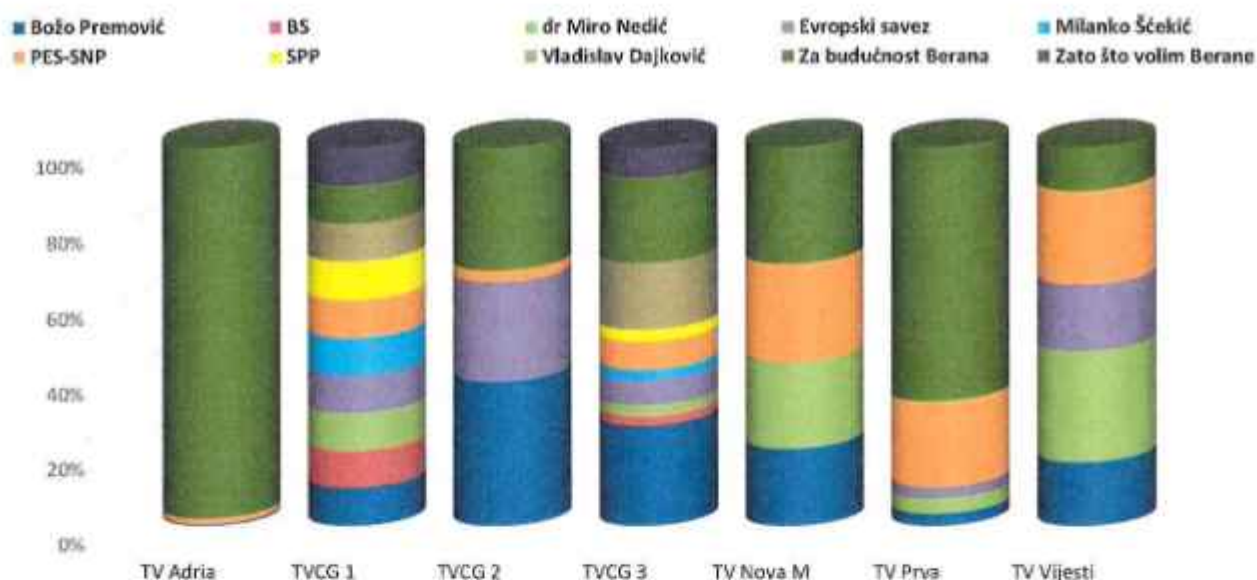
Kada je u pitanju besplatno političko oglašavanje, najveće učešće (61,56%) je imala kategorija *predstavljanje*, zatim kategorija *oglašavanje* sa učešćem od 30,49%, te kategorija *aktivnosti* sa učešćem od 7,95% ukupnog besplatnog političkog oglašavanja. Najviše besplatnog političkog oglašavanja, nezavisno od kategorije emitovano je na Parlamentarnom programu (36,69% ukupnog besplatnog političkog oglašavanja). Potom slijede TV Adria sa učešćem od 35,67%, TV Prva sa 11,13% i TVCG 1 sa učešćem od 10,47%. U ostalim programima bilo je značajno manje besplatnog političkog oglašavanja. Na TVCG 2 emitovano je 4,32%, Televiziji Vijesti – 1,02%, dok je na programu TV Nova M emitovano svega 0,71% besplatnog političkog oglašavanja.

Najveća količina besplatnog političkog oglašavanja odnosila se na listu „Za budućnost Berana NSD, DNP, UCG, PCG“ – 54%. Preostale liste su imale učešće kako slijedi: *Demokrate – Korijene čuvamo, Berane gradimo – Božo Premović* – 13%, *Vladislav Dajković – Berane može bolje – Slobodna Crna Gora – Slobodni građani Berana* – 8%, *Berane na prvom mjestu, PES – SNP* – 7%, *Evropski savez – SD, SDP, LP i građani – Da i tebi svane, Berane!* – 5%, *Građanski pokret „Zato što volim Berane“* – 4%, „Za Berane! I srcem i znanjem! dr Miro Nedić“ – 3%, *SPP – Samo prava, Stranka pravde i pomirenja* – 2%, *Grupa građana – Živimo za mladost – Milanko Ščekić* – 2% i „Grad jednakih šansi“ – *Bošnjačka stranka, mr Ervin Ibrahimović* – 2%.

Učešće besplatnog političkog oglašavanja po izbornoj listi, izbori Berane - decembar

U nastavku je dat grafički prikaz ukupno ostvarenog besplatnog političkog oglašavanja koje su izborne liste pojedinačno realizovale kroz program posmatranih televizijskih emitera.

Količina besplatnog političkog oglašavanja po izbornoj listi, po programu

Plaćeno političko oglašavanje, realizovano kroz plaćene političke spotove, zabilježeno je jedino u programu Televizije Vijesti (0,26%). U ostalim posmatranim programima nije bilo plaćenog političkog oglašavanja. Cjelokupno plaćeno političko oglašavanje odnosilo se na listu *Građanski pokret „Zato što volim Berane“*.

Za vrijeme trajanja kampanje za lokalne izbore u Beranama, Agencija je, po službenoj dužnosti, pokrenula jedan postupak protiv jednog emitera, zbog kršenja zabrane korišćenja maloljetnika u političkom oglašavanju. Nakon prikupljanja svih relevantnih informacija postupak je obustavljen. Agencija nije dobila nijedan prigovor na rad emitera, niti žalbu od strane ovlašćenih predstavnika podnosioca izborne liste ili nadležnih državnih organa za sprovođenje izbornog postupka tokom kampanje za izbore u Beranama.

2.11.3. Zaključci i preporuke

Političko oglašavanje je, u načelu, adekvatno raspoređivano i emitovano unutar označenih blokova. Monitoringom je utvrđena nedosljedna primjena u dijelu označavanja sadržaja koji se odnose na besplatno i plaćeno političko oglašavanje. U načelu, emiteri su poštovali obavezu podnošenja evidencija o emitovanom političkom oglašavanju.

Sprovedene medijske kampanje ističu važnost sistemskog pristupa u formulisanju zakonskih rješenja koja preciziraju prava i obaveze medija, nadležnih organa za sprovođenje zakona i svih drugih subjekata koji su na direktan ili indirektan način uključeni u izborni proces i političko oglašavanje.

Još jednom je potvrđena potreba revidiranja zakonskog okvira na način da se izbjegnu preklapanja ili odsustvo nadležnosti i obezbijedi efikasnost u nadzoru, prevenciji i sankcionisanju.

Imajući to u vidu, Agencija u kontinuitetu ističe važnost sljedećih pitanja:

- usaglašavanje terminologije i rokova kroz različite zakone;
- početak izborne kampanje;
- redefinicija političkog oglašavanja (političko oglašavanje tokom izborne kampanje i van nje, predmet i subjekti oglašavanja);
- efikasan nadzor i mjere za sankcionisanje nedozvoljenog političkog oglašavanja (političko oglašavanje bez usvojenih pravila);
- prikriveno političko oglašavanje (definicija, efikasan nadzor i mjere za sankcionisanje);

- besplatno političko oglašavanje kod komercijalnih emitera i plaćeno političko oglašavanje kod javnih emitera;
- prava i obaveze lokalnih javnih emitera tokom izbornih procesa u opštini osnivaču i drugim opštinama.

2.12. Komercijalne audiovizuelne komunikacije

Kako su mediji danas najvažniji izvor informisanja, istovremeno su jedan od najjačih faktora upravljanja masama, te uticaja na mišljenje, odluke i izbore. Moć medijskog oglašavanja tako prepoznaju i priređivači sportskog kladenja, pa je njihove oglase moguće vidjeti u gotovo svim masovnim medijima. Stoga se postavlja pitanje da li učestalost i način promovisanja sportskog kladenja u medijima u bilo kojoj mjeri mogu doprinijeti „normalizaciji“ ove aktivnosti u društvu.

Oglasima za kladenje i sportskim prognozama maloljetnici su izloženi i u toku graničnog perioda, kada bi trebalo da budu zaštićeni od sadržaja koji mogu štetiti njihovom razvoju. Štaviše, ovi oglasi se prikazuju tokom raznih sportskih sadržaja, posebno fudbalskih i košarkaških utakmica, ali i u toku drugih popularnih sportskih takmičenja, koja su vrlo privlačna djeci i mladima.

Imajući u vidu navedeno, Agencija je prikupila i analizirala podatke kako bi se omogućilo sagledavanje u kojoj mjeri su oglasi za sportsko kladenje zastupljeni u televizijskim programima u Crnoj Gori, u kojim okolnostima su oglasi najučestaliji, te kakvim se sve tehnikama oglašivači služe.

Na osnovu analiziranih podataka, Agencija je pružila preporuke za bolju regulaciju oglašavanja igara na sreću i ukazala na važnost aktivne uloge medija u cilju zaštite od potencijalno štetnih posljedica ovog fenomena na društvo, s posebnim akcentom na maloljetnike.

2.12.1 Informacija o zastupljenosti oglasa za sportsko kladenje u televizijskim programima⁵⁷

Na osnovu podataka dobijenih softverskom obradom, te na osnovu monitoringa programa emitovanog u periodu od 15. do 21. januara, odnosno od 19. do 25. februara 2024. godine, u periodu od 00 do 24 časa, urađena je Informacija o zastupljenosti oglasa za sportsko kladenje u televizijskim programima. Ona predstavlja rezultate prikupljene obradom podataka o programskim sadržajima Prvog i Drugog televizijskog programa nacionalnog javnog emitera Radio Televizija Crne Gore, kao i programa tri opšta komercijalna TV emitera sa nacionalnim pokrivanjem i to: Televizija Vijesti, TV Prva i TV Nova M.

Informacija obuhvata uporednu analizu podataka prikupljenih tokom dvije sedmice i to: prva, kojom su obuhvaćeni prenosi značajnih sportskih događaja i druga, kada su u programima monitoringom obuhvaćenih televizija emitovane uobičajene programske šeme, tj. kada nema značajnih sportskih dešavanja.

Analizom je, takođe, dat prikaz učešća oglasnih poruka za sportsko kladenje u ukupno emitovanim oglasnim porukama prikazanim na programima posmatranih emitera, u pogledu broja, odnosno njihovog trajanja.

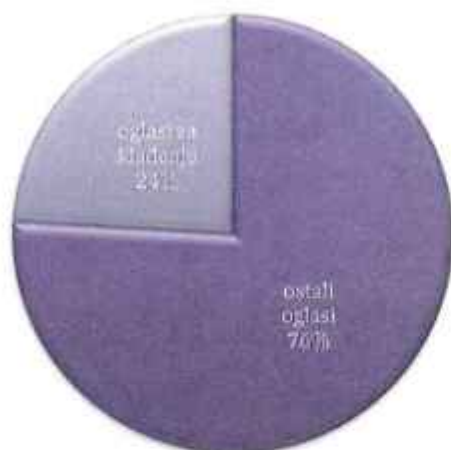
Premda se oglasi za kladenje vezuju uglavnom za sportski program, ova analiza obuhvata rezultate dobijene i u vezi drugih programskih žanrova. Uz to, analizom su izvedeni podaci koji se tiču učestalosti prikazivanja oglasa, u odnosu na početak ili kraj emisije, odnosno emitovanje tokom trajanja određenog programskog sadržaja.

Tokom prve sedmice, u periodu od 15. do 21. januara 2024. godine, u posmatranih pet opštih televizijskih programa prikazano je ukupno 3.185 oglasnih poruka, od čega 765 oglasa za sportsko kladenje. Važno je, međutim, napomenuti da su navedeni podaci izvedeni

⁵⁷ <https://amu.me/wp-content/uploads/2024/04/informacija-o-zastupljenosti-oglasa-za-sportsko-kladenje-u-TV-programima-1.pdf>

analizom programa TV emitera tokom sedmice u toku koje se odvijalo Evropsko prvenstvo u vaterpolu, odnosno Evropsko prvenstvo u rukometu.

Analizom druge sedmice, u toku koje su monitoringom obuhvaćene televizije emitovale uobičajene programske šeme, tj. kada na programu nema značajnijih sportskih događaja, u periodu od 19. do 25. februara 2024. godine, utvrđeno je da je emitovano ukupno 4.638 oglasnih poruka, od čega je svega 71 oglasna poruka bila namijenjenja sportskom klađenju.

Učešće oglasa za klađenje u ukupnom broju oglasa (januar 2024.)

Učešće oglasa za klađenje u ukupnom broju emitovanih oglasa (februar 2024.)

U januarskoj sedmici analize, najviše oglasnih poruka za sportsko klađenje emitovano je na TVCG 2, čak 92% ukupno emitovanih oglasa namijenjenih klađenju. Važno je naglasiti da je na ovom programu emitovan prenos Evropskog prvenstva u vaterpolu, odnosno Evropskog prvenstva u rukometu. U programu TV Prva u tom periodu nijesu emitovani oglasi ovog tipa.

Tokom februarske sedmice obuhvaćene monitoringom, kada se na programima odabranih TV emitera prikazuju uobičajene programske šeme, tj. kada na programu nema značajnijih sportskih događaja, najviše oglasa za sportsko klađenje emitovano je u programu Televizije Vijesti, oko polovine ukupno emitovanih oglasa namijenjenih sportskom klađenju. Na TV Prva, ni tokom ove sedmice analize nijesu evidentirani oglasi igara na sreću.

Posmatrajući udio oglasa za sportsko klađenje u odnosu na ukupno emitovane oglase različitih oblasti oglašavanja (različitih roba i usluga) na programima crnogorskih televizijskih emitera obuhvaćenih monitoringom, u prvoj analiziranoj sedmici, u periodu od 15. do 21. januara 2024. godine, oglasi za sportsko klađenje čine 13%.

Oglasi za sportsko klađenje vs. oglasi različitih roba ili usluga (januar 2024.)

Tokom druge sedmice analize, u periodu od 19. do 25. februara 2024. godine, kada se na programima pet opštih televizijskih emitera prikazuju uobičajene programske šeme, udio oglasa za sportsko klađenje u odnosu na ukupno emitovane oglase različitih oblasti oglašavanja, iznosi svega 1%.

Oglasi za sportsko klađenje vs. oglasi različitih roba ili usluga (februar 2024.)

U prvoj sedmici analize, u periodu od 15. do 21. januara 2024. godine, oglasi za sportsko klađenje uglavnom se vezuju za sportski program, kada je njihovo emitovanje najučestalije. Tokom trajanja emisija ovog programskog žanra emitovano je 579 oglasa za sportsko klađenje, od čega je najveći broj emitovan tokom prenosa Evropskog prvenstva u vaterpolu, odnosno Evropskog prvenstva u rukometu, čak 551 oglas. Uoči emisija sportskog programa emitovano je 148 oglasa za sportsko klađenje.

U toku emisija informativnog programa, tačnije tokom oglasne sječe između blokova centralnih informativnih emisija, ili u oglasnim blokovima *current affair* programa, emitovano je devet oglasa za sportsko klađenje. Uoči emisija informativnog programa emitovano je 13, a po završetku programskih sadržaja navedenog žanra sedam oglasa igara na sreću.

U oglasnim blokovima tokom trajanja emisija zabavnog programa emitovano je devet oglasa za sportsko klađenje.

U periodu od 19. do 25. februara 2024. godine, tokom druge sedmice analize, najviše oglasa za sportsko klađenje takođe se vezuje za sportski program, ali u neuporedivo manjoj mjeri u odnosu na januarsku sedmicu analize, svega 29 oglasnih poruka. U toku trajanja emisija sportskog programa emitovano je 20 oglasa za sportsko klađenje, uoči programskih sadržaja jedna oglasna poruka, te nakon emisija ovog programskog žanra osam oglasa namijenjenih sportskom klađenju.

U toku emisija informativnog programa, tačnije tokom oglasne sječe između blokova centralnih informativnih emisija, ili u oglasnim blokovima *current affair* programa, emitovano je osam oglasa za sportsko klađenje. Uoči početka emisija informativnog karaktera emitovano je sedam, a nakon emisija tog žanra devet oglasa namijenjenih sportskom klađenju.

U oglasnim blokovima tokom trajanja zabavnih emisija emitovano je 18 oglasa igara na sreću.

Za oba ciklusa analize važi da se priređivači igara na sreću najmanje oglašavaju između 10 i 14 časova. Najveća učestalost oglasa za klađenje tokom dvije sedmice analize zabilježena je u oglasnim porukama između 18 i 22 sata.

Shodno navedenom, oglasne poruke igara na sreću najčešće se emituju u terminu kada postoji velika vjerovatnoća da će ih najmlađi gledaoci vidjeti. Posebno zabrinjava činjenica da se oglasi igara na sreću vezuju za sportske emisije koje su nerijetko predmet interesovanja i djece i mladih. Budući da istraživanja pokazuju da je dostupnost ovakvih sadržaja jedan od vodećih faktora razvijanja zavisnosti, trebalo bi razmotriti mogućnost i opravdanost uvođenja dodatnih mjera kojima bi se ograničila promocija (oglašavanje)

ponude ovih usluga u vrijeme kad je vjerovatno da će joj biti izloženi maloljetnici. Naime, posebnu pažnju bi trebalo obratiti na termine emitovanja, tehnike oglašavanja, sadržaj oglasnih poruka, sponzorisanje velikih sportskih događaja, te angažovanje sportskih ili drugih popularnih ličnosti u oglasima. S tim u vezi, posebna pažnja svih organa uključenih u definisanje i primjenu okvira za obavljanje djelatnosti priređivanja igara na sreću trebalo bi da bude usmjerena na jačanje zaštite maloljetnika i stvaranje bezbjednog medijskog prostora koji će doprinositi smanjenju rizika od štetnih efekata igara na sreću, naročito onih koje su dostupne putem interneta.

Kako bi se umanjila izloženost najmlađih, ali i smanjio rizik za razvijanje zavisnosti cijele populacije, trebalo bi razmotriti mjere koje su uvedene u pojedinim evropskim zemljama, a u cilju ograničavanja dostupnosti oglašavanja igara na sreću. Među njima su: posebni/dodatni granični period za oglašavanje igara na sreću radnim danima (od 8 do 9, te od 17 do 20 časova), odnosno tokom vikenda i praznika (od 9 do 12 časova), zatim dobno označavanje ovakvih sadržaja, uključivanje apela za odgovorno kladenje, izbjegavanje prikrivenog oglašavanja kroz uredničke sadržaje i sl.

2.13. Unapređenje ravnopravnosti i prevencija diskriminacije

2.13.1. Analiza vidljivost žena i muškaraca u centralnim informativnim emisijama nacionalnih televizija (jun 2024.)

Savremeni mediji su usko povezani sa formiranjem društvenih obrazaca i kulturnih identiteta i mogu uticati na formiranje vrijednosnih stavova i javnog života kroz selekciju i favorizovanje određenih tema, događaja, stavova i vrijednosti. Stoga se od njih očekuje da budu inventivniji i aktivniji i u fokus javnosti samoinicijativno stavljaju pitanja i teme koje se odnose na promociju i ostvarivanje politike rodne ravnopravnosti u svim oblastima.

Uključivanje žena i muškaraca, uz poštovanje jednakih prava i mogućnosti, suštinski je uslov za razvoj i jačanje demokratskog društva, demokratskog upravljanja i donošenje kvalitetnih odluka. Rodna ravnopravnost se ostvaruje kroz jednaku vidljivost, osnaživanje, odgovornost i učešće i žena i muškaraca u svim sferama javnog života, uključujući i medije.

Mediji imaju značajan uticaj i mogućnost da oblikuju javno mnjenje, percepcije, ideje, stavove i ponašanje društva, te usvajanje određenog sistema vrijednosti. U modernim društvima imaju ogroman potencijal za društvene promjene i mogućnost da u sklopu toga promovišu i štite osnovna prava i slobode žena, kao i da doprinesu njihovom unapređenju. Mediji mogu ili da ograničavaju ili da ubrzavaju promjene koje obezbjeđuju rodnu ravnopravnost. Jer, nejednakosti u društvu se reprodukuju u medijima. Ovo je posebno tačno u pogledu nedovoljne zastupljenosti žena u vlasništvu nad medijima, u proizvodnji informacija i novinarstvu, u redakcijama i na rukovodećim mjestima. Još je očiglednije što se tiče stepena vidljivosti žena, kako u pogledu kvaliteta tako i kvantiteta, u medijskim sadržajima, zbog rijetkog/rjeđeg uključivanja žena kao stručnjaka i relativnog odsustva ženskih stavova i mišljenja u medijima. Zato je uloga medija da ukažu na nejednakosti sa kojima se suočavaju žene i muškarci i svojim radom daju doprinos eliminaciji rodni uloga i stereotipa u medijskim sadržajima.

Prema Analizi⁵⁸ koju je Agencija sproveda 2021. godine, u novinarskoj profesiji dominantno su radile žene. One su proizvele gotovo 72% objavljenih informacija. Žene su i urednice i češće se javljaju kao prepoznatljiva lica (voditeljke) centralnih informativnih emisija u odnosu na muškarce. Razlika u zastupljenosti žena i muškaraca pokazala se prilikom upoređivanja broja sagovornica/sagovornika u emisijama, samo 23% čine izjave uzete od žena.

Analiza sprovedena u toku 2024. godine predstavlja nastavak aktivnosti u vezi sa postizanjem i promovisanjem rodne ravnopravnosti i uravnotežene rodne zastupljenosti u medijskom sektoru. Ona je bazirana na podacima o emitovanim centralnim informativnim

⁵⁸ <https://aemcg.org/wp-content/uploads/2023/03/Analiza-vidljivosti-zena-i-muskaraca-mart-2021.pdf>

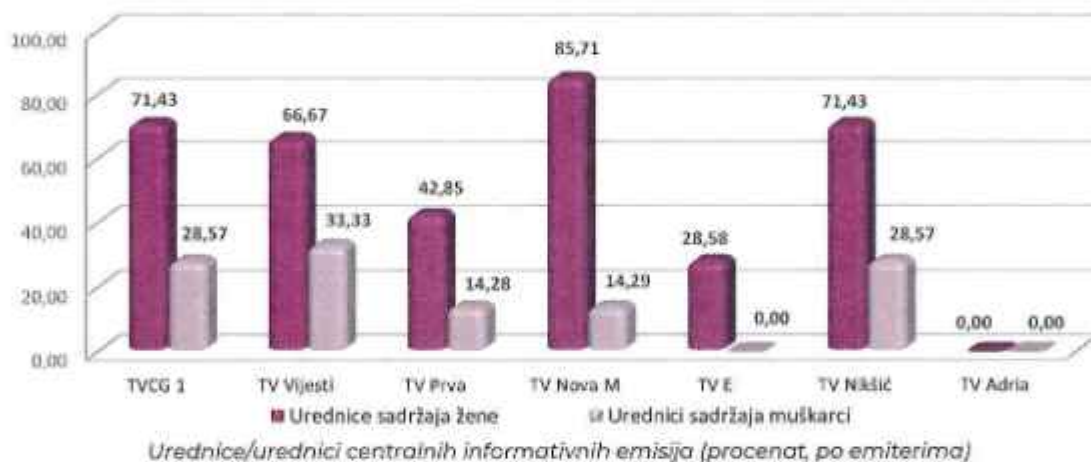
emisijama programa sa nacionalnim pokrivanjem, u vrijeme kada su na snazi bili Zakon o elektronskim medijima, Zakon o medijima i Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima koji su prestali da važe stupanjem na snagu novih zakonskih rješenja (jun 2024. godine), odnosno novog Pravilnika (decembar 2024. godine).

Za potrebe analize „Vidljivost žena i muškaraca u centralnim informativnim emisijama nacionalnih televizija“, u periodu od 03. do 09. juna 2024. godine, analizirane su centralne informativne emisije sedam televizijskih programa sa nacionalnim pokrivanjem i to: Prvi program Televizije Crne Gore (TVCG 1), Televizija Vijesti⁵⁹, TV Prva, TV Nova M, TV E, TV Nikšić i TV Adria. Primarni cilj analize bio je utvrđivanje prisustva ženskih, odnosno muških lica, glasova i karaktera, odnosno utvrđivanje nosioca (autori/ke), ali i glavnih sagovornika u televizijskim vijestima i izabranim tematskim oblastima.

Prilikom analize programskih sadržaja uzet je u obzir samo kvantitativni dio, bez analize sadržaja u kvalitativnom smislu i to prema sljedećim kategorijama: broj priloga u informativnoj emisiji, urednik/ica informativne emisije, voditelj/ka u studiju, novinar/ka (autori priloga), novinar/ka (autori priloga), broj priloga po temama, sagovornici/e u priložima, sagovornici/e u priložima, broj priloga po temama.

U posmatranom periodu, ukupno je analizirano 48 informativnih emisija sastavljenih od 328 jedinica programa, pri čemu jedinicu programa predstavlja jedan novinarski prilog/vijest.

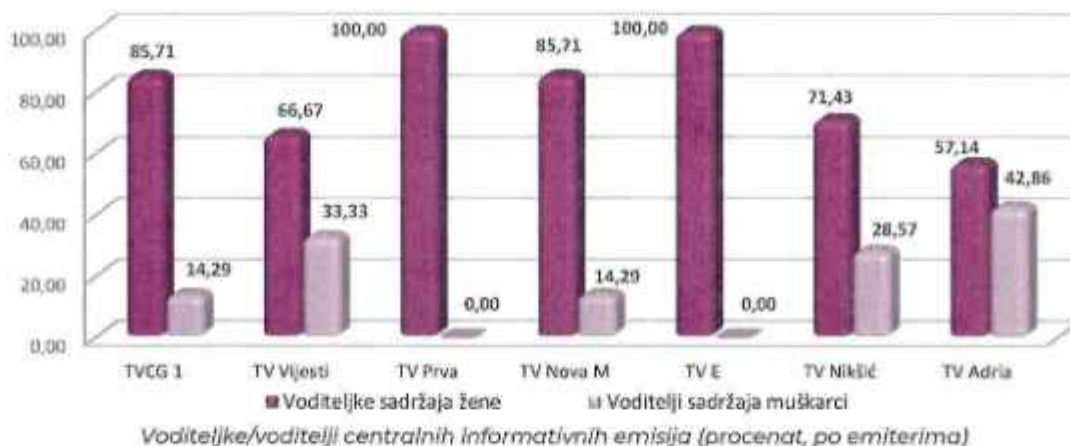
Od posmatrane 33 centralne informativne emisije, žene su bile urednice 25 emisija (75,76%), dok su muškarci bili urednici osam emisija (24,24%). Određeni broj sadržaja, njih 15, nije uzet u razmatranje, iz razloga što nijesu navedeni podaci o urednici/uredniku sadržaja i to: TV Adria (7), TV Prva (3) i TV E (5) sadržaja.

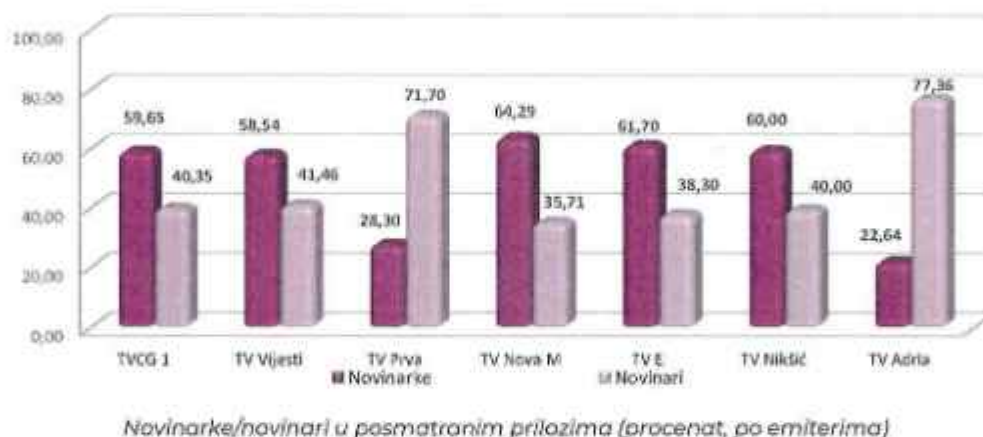
U posmatranim centralnim informativnim emisijama, žene su bile voditeljke 39 emisija (81,25%)⁶⁰, a muškarci devet emisija (18,75%). Žene su bile voditeljke svih posmatranih informativnih emisija na programima TV Prva i TV E.

⁵⁹ Iz tehničkih razloga, jedna centralna emisija Televizije Vijesti nije obuhvaćena analizom.

⁶⁰ Prije tri godine, prisustvo žena na voditeljskim pozicijama je bilo 93%.

Ukupno posmatrano, u 162 (49%)⁶¹ od 328 analiziranih priloga autorke su bile novinarke, dok su autori 166 priloga bili novinari. Sa druge strane, ukoliko se posmatraju podaci o pojedinim programima, mogu se uočiti značajna odstupanja i neravnomjerna zastupljenost novinara i novinarki u izradi priloga/vijesti. Najveća razlika zabilježena je kod TV Adria gdje su, u posmatranom periodu, novinarke proizvele 22,64%, a novinari 77,36% priloga i/ili izvještaja. Potom slijedi TV Prva, gdje su u okviru centralnih informativnih emisija novinarke proizvele 28,30% priloga i izvještaja, a novinari 71,70%. U svim ostalim posmatranim televizijskim programima, novinarke su imale dominantno učešće u obradi vijesti i informacija.

Angažovanje novinarki je veće po skoro svim temama koje obuhvataju posmatrane informativne sadržaje. Sport je jedina tematska oblast gdje se bilježi dominantno angažovanje novinara. Kada su u pitanju informacije koje se odnose na nasilje i kriminal, ukupno 11 priloga i/ili izvještaja je pripremljeno od strane novinara, a svega četiri od strane novinarki.

Sprovedena analiza je pokazala da i dalje postoji značajna razlika u zastupljenosti žena i muškarca u centralnim informativnim emisijama kao sagovornika/ca, odnosno relevantnih stručnjaka/inja na određene teme. Ukupno posmatrano, od 1001 izjave uzete od relevantnih sagovornica ili sagovornika, na svih sedam posmatranih televizija, samo 265 izjava su uzete od žena (26,47%), dok su muškarci bili relevantni sagovornici u 736 slučajeva (73,53%). Procenat izjava uzetih od žena je sličan kod svih posmatranih televizija, i kreće se od 14,43% u sadržajima TV Adria do 37,25% u sadržajima TV Nikšić.

Posmatrano po temama, analiza je pokazala da postoji značajna razlika u izjavama uzetih od žena i muškarca u oblastima kao što su politika, nasilje i kriminal, privreda i društvo, te sport. Najznačajnije razlike se mogu uočiti kod priloga posvećenih političkim temama i temama od značaja za privredu/društvo i sport, gdje je višestruko veće učešće muškaraca

⁶¹ Prije tri godine, novinarke bile autorke 71% priloga.

kao sagovornika. Sa druge strane, žene su donekle zastupljenije u izjavama vezanim za zdravlje i kulturu.

U cilju praćenja vidljivosti i zastupljenosti žena u proizvodnji i realizaciji programskih sadržaja, emiteri bi trebalo da vode računa da u toku sadržaja ili makar tokom njegove objave jasno navode ime i prezime urednika/urednice emisije. Kako bi otklonili ili smanjili uočene značajne razlike koje govore o neravnomjernoj zastupljenosti žena ili muškaraca u određenim segmentima proizvodnje ili realizacije programa, emiteri programa sa nacionalnim pokrivanjem (posebno nacionalni javni emiter) bi trebalo da razmotre usvajanje i primjenu pozitivnih mjera za postizanje rodne ravnopravnosti, usvajanjem, realizacijom i izvještavanjem o primjeni Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti.

2.13.2. Analiza uključenosti ranjivih društvenih grupa u TV programima sa nacionalnim pokrivanjem (jun 2024.)⁶²

Inkluzivnost medijskih sadržaja podrazumijeva način izvještavanja koji ima za cilj da uključi različite društvene grupe u medijsku sferu. Zasnovano je na konkretnim postupcima koje sprovode novinari, urednici i mediji uopšte kako bi kreirali medijske sadržaje koji mogu da utiču na prevenciju, smanjivanje ili otklanjanje nejednakosti koje proizilaze iz nepravilnog funkcionisanja društvenih struktura ili procesa. Neinkluzivnost vodi povećanju netolerancije, što dalje rezultira i povećanjem diskriminacije prema pripadnicima/ama ranjivih društvenih grupa.

Analize programa radijskih i televizijskih emitera u Crnoj Gori iz godine u godinu bilježe nedovoljnu inkluzivnost. To znači da određene društveno ranjive grupe, kao što su osobe s invaliditetom, LGBTIQ+, Romi, žene, ekonomski ugrožene porodice, stanovnici ruralnih područja i slično, nijesu uključene u kreiranje sadržaja, ali i da su isključene iz javnog diskursa u odnosu na značajne teme, te da se spominju isključivo u okviru posebnih sadržaja, što dodatno doprinosi njihovoj marginalizaciji i segregaciji.

Analizirano je učešće sadržaja o ranjivim grupama, kao i način na koji su njihovi predstavnici uključeni u sadržaje televizijskih programa sa nacionalnim pokrivanjem, te na koji način se govori o njima i ko su sagovornici u tim sadržajima. Pomenuta analiza predstavlja skup podataka dobijenih na osnovu monitoringa emitovanih programskih sadržaja od 03. do 09. juna 2024. godine, u periodu od 00 do 24 časa, u opštim televizijskim programima sa nacionalnim pokrivanjem. Analizom su obuhvaćeni TV programi koji su, saglasno Zakonu o elektronskim medijima, pokrivali najmanje 75% stanovništva u više od 10 jedinica lokalne samouprave, i to: Programi nacionalnog javnog emitera „Radio Televizija Crne Gore“ d.o.o.⁶³, Prvi program Televizije Crne Gore, Drugi program Televizije Crne Gore, Televizija Vijesti, TV Adria, TV Prva, TV Nova M, TV Nikšić i TV E.

Analizirano je ukupno 80 sadržaja, koje čine prilozi (vijesti, izvještaji, izjave, tematski prilozi i sl.) i segmenti programa (tematske emisije) u kojima je bilo riječi o ranjivim kategorijama.

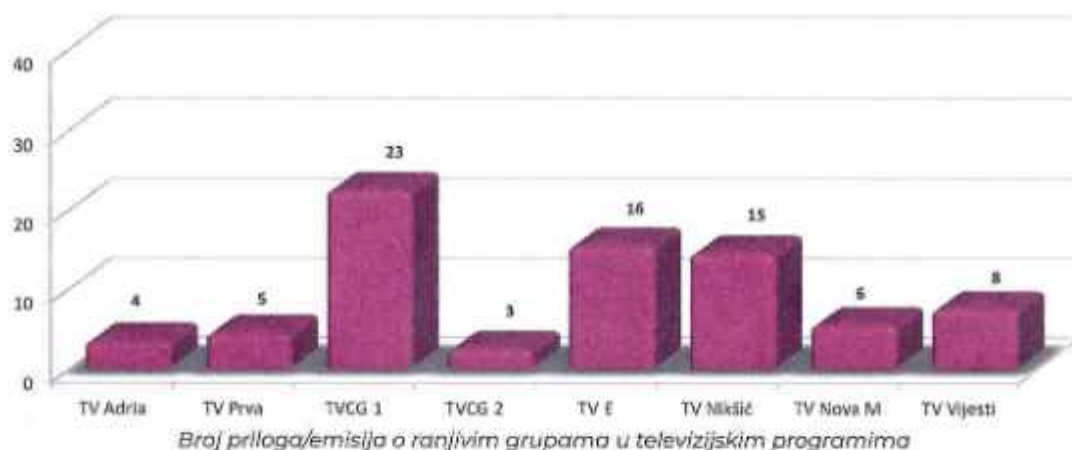
Tokom jedne sedmice, u programu osam opštih televizijskih programa sa nacionalnim pokrivanjem, u prosjeku je emitovano oko 2% sadržaja posvećenih ranjivim kategorijama stanovništva u odnosu na ukupno emitovani program. U posmatranom periodu, u okviru sadržaja o ranjivim grupama, najveće učešće imali su sadržaji o osobama sa invaliditetom (34%), zatim sadržaji u kojima je bilo zastupljeno više ranjivih grupa (19%), slijede sadržaji o ženama žrtvama nasilja (17%). Sadržaji o Romima i Egipćanima činili su 13% programa namijenjenog ranjivim grupama, dok su sadržaji o ekonomski ugroženim porodicama činili 12% tog programa. Najmanje učešće imali su sadržaji o LGBTIQ+ populaciji (5%).

Posmatrajući televizijske programe pojedinačno, najviše sadržaja o ranjivim grupama ima TVCG 1 i to 29%, zatim TV E – 20% i TV – Nikšić 19%. U ostalim TV programima primijećeno je

⁶² <https://amu.me/wp-content/uploads/2025/01/04-633-25-74-Analiza-uključenosti-ranjivih-društvenih-grupa-u-TV-programima-sa-nacionalnim-pokrivanjem.pdf>

⁶³ Za potrebe ovog dokumenta nije analiziran „Parlamentarni program“, takođe program sa nacionalnim pokrivanjem dostupan u MUX1, s obzirom da je nacionalnom javnom emiteru „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o. za ovaj program izdato Odobrenje za emitovanje specijalizovanog informativnog programa.

znatno manje sadržaja o ranjivim grupama, i to: Televizija Vijesti – 10%, TV Nova M – 7%, TV Prva – 6%, TV Adria – 5% i TVCG 2 – 4%.

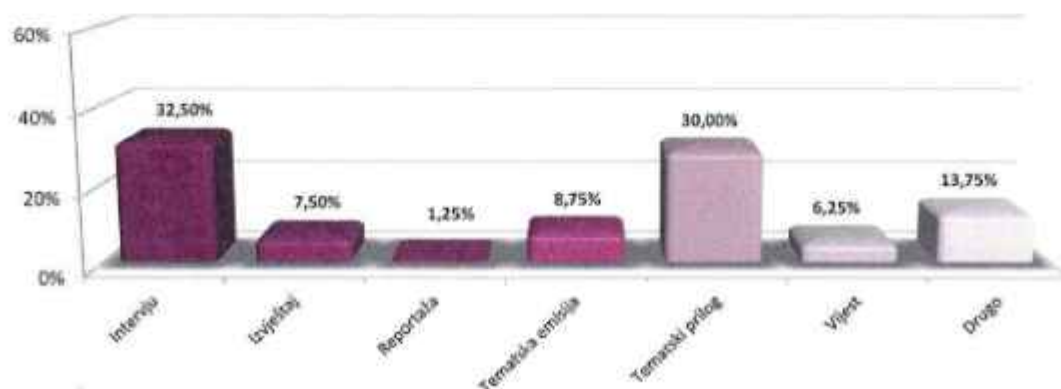

Analiza je pokazala da nešto više sadržaja o ranjivim grupama emituju javni emiteri (57%), u odnosu na komercijalne (43%). U pogledu izvora produkcije, najveći broj sadržaja o ranjivim kategorijama u posmatranom periodu bio je iz sopstvene produkcije emitera (53%). Značajno mjesto čine i kupljeni sadržaji (31%), dok preostali dio čini arhivska građa (emisije i prilozi koji su proizvedeni prije maja 2024. godine), zatim druga i svaka naredna repriza istog sadržaja.

Najveći broj sadržaja o ranjivim kategorijama, kod svih posmatranih emitera, dio je informativnog programa (56%). Slijede dokumentarno-obrazovni sadržaji sa oko 28% učešća, te zabavni program sa oko 15% učešća u ukupno emitovanom programu posvećenom ovim kategorijama. Učešće sportskih sadržaja je bilo ispod 1%, dok kulturno-umjetničkog i dječijeg programa u posmatranom periodu nije bilo.

Većina sadržaja o ranjivim grupama je iz rubrike društvo (74%). Preostali sadržaji su iz sfera crne hronike, zabave i sporta. Od ukupno emitovanog programa o ranjivim kategorijama, najveći procenat, 33%, čine intervjui odnosno izjave, dok 30% čine tematski prilozi. Na trećem mjestu se nalazi kategorija „Drugo“ u koju su uvršteni sadržaji na gestovnom jeziku u toku „Dnevnika 1“ (TVCG 1), ujedno i jedini sadržaj prilagođen osobama sa oštećenjem sluha, zatim segmenti intervjua koji se emituju u toku dana na TV E („TV kutija“, „Budilnik“), te djelovi gostovanja u okviru emisije „Dobar dan“ (TV Adria).

U posmatranom periodu tematske emisije činile su približno 9% sadržaja posvećenih ranjivim grupama. U ovu kategoriju uvrštene su emisije kao što je „Savore“, polučasovna emisija o romskoj i egipćanskoj populaciji. Takođe, u ovu kategoriju je svrstana i emisija „Romengo avazi“ (TV Nikšić), koja je posvećena romskoj populaciji, a koja je u posmatranom periodu činila arhivu sopstvene produkcije ove televizije. U ovu kategoriju uvršteni su i kupljeni sadržaji poput emisija „Perspektiva“ i „Radna akcija sa Tamarom“.

Učešćnost novinarskih formi u ukupnom sadržaju posvećenom ranjivim grupama (procenti)

Izveštaji su činili 7,5% sadržaja o ranjivim grupama, dok je učešće vijesti bilo oko 6%. U posmatranom periodu emitovano je svega nešto više od 1% reportaža o ovim pitanjima.

Najveći broj sadržaja o ranjivim grupama, koji su emitovani u posmatranom periodu, bio je iniciran od strane medija. Osim medijskih inicijativa, u posmatranom periodu bilo je i inicijativa od strane predstavnika ranjivih grupa za pokretanje određene teme, kao i situacija u kojima su nadležne institucije pokrenule neku temu. Medijsko izveštavanje o ranjivim grupama je u više od polovine slučajeva bilo neutralno, dok je u trećini slučajeva bio prisutan afirmativni odnos medija prema temi ili sagovorniku. U polovini emitovanih sadržaja i priloga sagovornici su bili predstavnici ranjivih grupa (50%). U oko 16% slučajeva o pitanjima koja se tiču ranjivih grupa govorili su predstavnici institucija.

U emisijama i priložima o ranjivim grupama, mediji su uglavnom konsultovali (intervjuisali) po jednog sagovornika (54%). Međutim, svaki peti emitovani sadržaj imao je više od tri sagovornika.

Analiza sagovornika pokazala je da su u svakom drugom sadržaju govorili predstavnici ranjivih grupa (50%). U oko 16% slučajeva o pitanjima koja se tiču ranjivih grupa govorili su predstavnici institucija. Preostali dio sadržaja od 34% čine prilozi u kojima su gostovali predstavnici NVO sektora, roditelji i drugi članovi porodice, kao i sadržaji u kojima su govorili predstavnici ranjive grupe i predstavnici institucija ili NVO sektora.

Sprovedena analiza je pokazala neophodnost unapređenja inkluzivnosti programa kroz poboljšanje ponude programskih sadržaja namijenjenih ili posvećenih ranjivim grupama, kroz povećanje njihove količine i poboljšanje raznovrsnosti, aktuelnosti i interaktivnosti. Posebnu pažnju treba posvetiti produkciji i/ili obezbjeđivanju sadržaja na jezicima jezičkih manjina u Crnoj Gori (albanski i romski). U cilju unapređenja inkluzivnosti medija, sa aspekta učešća ranjivih grupa, neophodno je i raditi na diverzifikaciji sadržaja u pogledu žanrova, posebno u dijelu obezbjeđivanja kulturno-umjetničkog, sportskog i dječijeg programa namijenjenog ranjivim grupama.

2.13.3 Analiza zastupljenosti lokalnih tema u programima lokalnih javnih TV emitera (decembar 2024)⁶⁴

Analiza zastupljenosti lokalnih tema u programima lokalnih javnih TV emitera urađena je na osnovu podataka dobijenih monitoringom programskih sadržaja emitovanih od 04. do 10. decembra 2024.g., u periodu od 00 do 24 časa, u okviru sljedećih programa: TV Gradska, TV Budva, TV Nikšić, TV Pljevlja, TV Rožaje i TV Herceg Novi.

Primarni cilj Analize bio je da pruži uvid u to koliko su TV programi lokalnih javnih emitera usmjereni na pitanja od značaja za lokalnu zajednicu, te u kojoj mjeri su lokalne teme dio njihove programske strukture.

U fokusu Analize su bili segmenti informativnog programa posvećeni lokalnim temama, koji obuhvataju: dnevno-informativne emisije (centralne informativne emisije, pregledi sedmice), društveno-političke i opštinske/gradske aktuelnosti, tematske emisije, te jutarnji i poslijepodnevni programi.

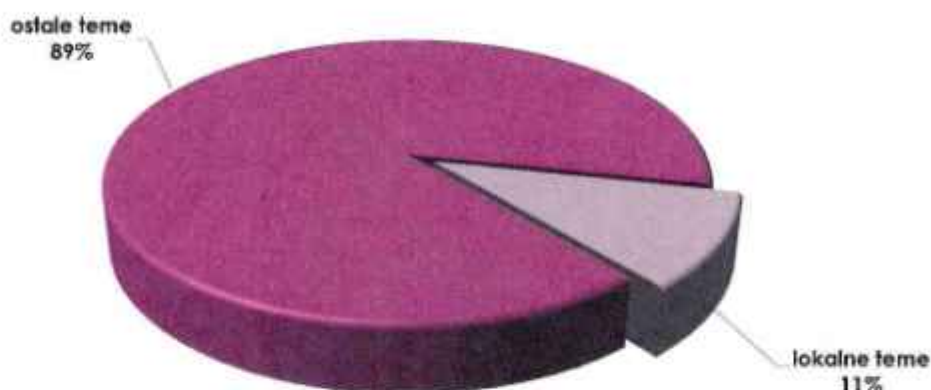
Kada je u pitanju struktura sadržaja koji su bili posvećeni lokalnim temama, analizirani su različiti aspekti i to:

- zastupljenost ključnih tema kojima se emiter bavi na lokalnom nivou (lokalna politika, djeca i mladi, društveno-socijalne teme, kultura, ekologija, sport, obrazovanje, javno zdravlje, poljoprivreda, turizam i održivi razvoj, servisne informacije);
- novinarski pristup u obradi tema: (1) faktografski, sa fokusom na prenošenje informacija i kao polazna tačka za (2) tematski pristup, koji daje širi kontekst izveštavanja, te (3) istraživački, koji kompleksno i u kontinuitetu ili kroz duži period obrađuje određenu temu;

⁶⁴ <https://amu.me/wp-content/uploads/2025/04/Analiza-zastupljenosti-lokalnih-tema-u-programima-lokalnih-javnih-TV-emitera-11.04.2025.pdf>

- zastupljenost novinarskih formi (vijest, izvještaj, intervju, izjava, anketa, reportaža, saopštenje);
- zastupljenost predstavnika lokalne zajednice među sagovornicima u analiziranim sadržajima (građani, predstavnici institucija i NVO sektora, stručna lica, itd.).

Tokom sedam dana, u programima šest lokalnih javnih TV emitera, registrovano je 1066 sadržaja posvećenih lokalnim temama, u trajanju od **106 sati**, što čini oko **11%** njihovih ukupno emitovanih programa.

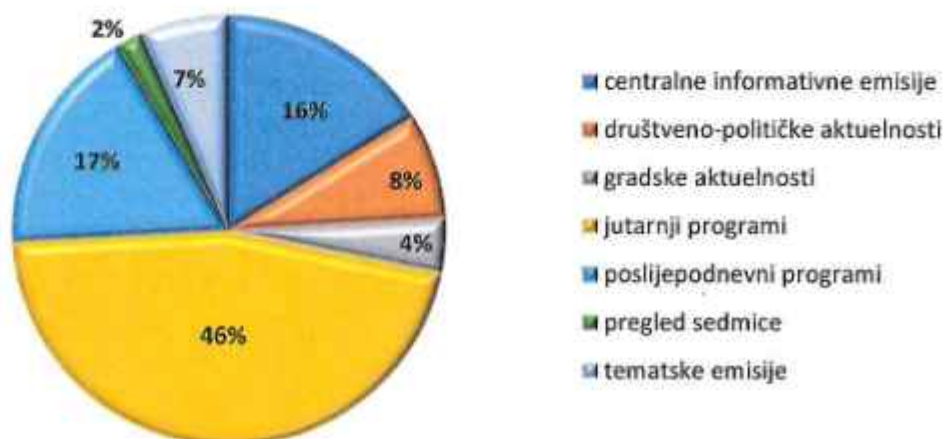

Učešće lokalnih tema u ukupno emitovanom sedmodnevnom programu lokalnih javnih TV emitera

U posmatranom periodu, gotovo trećina ukupno emitovanih programskih sadržaja posvećenih lokalnim temama, zabilježena je u programu Televizije Nikšić (31%). Slijedi Televizija Rožaje sa 16%, te TV Herceg Novi i TV Budva sa jednakim procentom učešća, po 15%. Najmanje sadržaja posvećenih lokalnim temama uočeno je u programima dva emitera, TV Pljevlja (13%) i TV Gradska (10%).

Od 106 sati sadržaja posvećenih lokalnim temama, 69 sati se odnosi na premijere, a 37 sati na reprizna emitovanja, od čega 33 sata čine prve, a svega 4 sata druge reprize. Važno je napomenuti da su u programima TV Pljevlja i TV Rožaja, određeni prilozi, djelimično ili u cjelosti, emitovani više puta kroz premijere različitih programskih sadržaja, što je sa repriziranjem svih tih sadržaja doprinijelo većem udjelu sadržaja ovih programa u ukupno registrovanim sadržajima o lokalnim temama.

Temama od značaja za lokalnu zajednicu javni TV emiteri su se bavili kroz različite segmente informativnog programa, i to: centralne informativne emisije, emisije posvećene društveno-političkim i gradskim aktuelnostima, tematske emisije, pregled sedmice, jutarnje i poslijepodnevne programe.

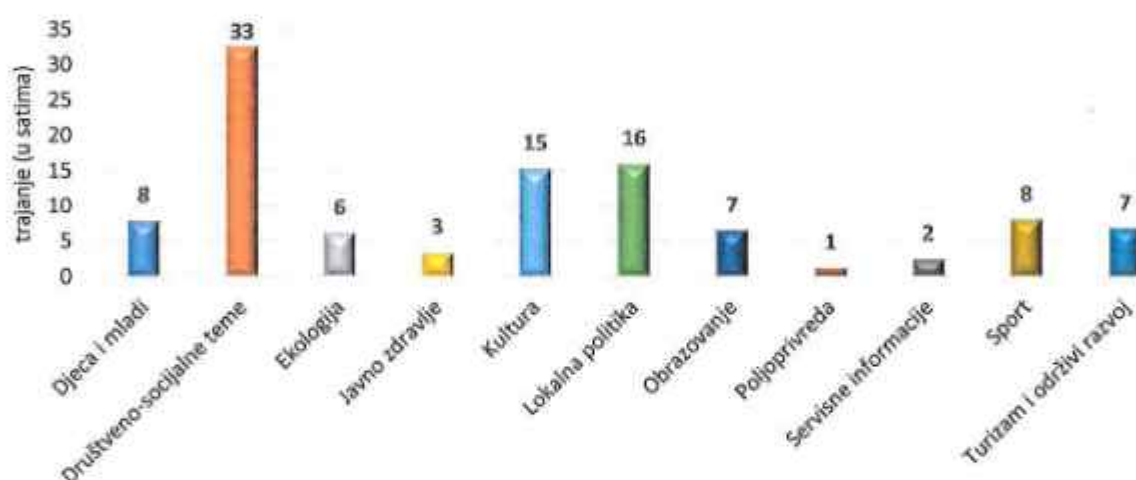

Učešće programskih formata informativnog programa sa sadržajima posvećenim lokalnim temama

Najviše sadržaja iz spektra lokalnih tema, gotovo polovinu (46%), analizirani TV emiteri obradili su u okviru jutarnjih programa. Slijede poslijepodnevni programi, sa učešćem od

17% u ukupno emitovanim sadržajima posvećenim lokalnim temama. U centralnim informativnim emisijama, u programima svih šest lokalnih TV emitera, prikazano je oko 16% segmenata posvećenih temama od značaja za lokalnu zajednicu. Oko 8% ukupno emitovanih sadržaja/segmeneta posvećenih lokalnim temama obrađeno je u emisijama koje se tiču raznih društveno-političkih aktuelnosti. Programski sadržaji namijenjeni specijalizovanim temama zauzimaju oko 7%, informativni segmenti u okviru kojih su prikazane gradske aktuelnosti obuhvataju oko 4%, a teme od značaja za lokalnu zajednicu emitovane kroz pregled sedmice imaju učešće od oko 2% ukupno emitovanih sadržaja od značaja za lokalnu zajednicu.

Kada je u pitanju zastupljenost ključnih tema kojima se emiter bavi na lokalnom nivou, od oko 33 sata ukupno emitovanih sadržaja posvećenih lokalnim temama, gotovo trećina odnosi se na razne društveno-socijalne teme. Informacije o lokalnoj politici zauzele su oko 16 sati ukupno emitovanih programa, a približno tome, 15 sati, programski sadržaji o kulturnim dešavanjima. Sportske emisije i sadržaji o djeci i mladima obuhvataju po oko 8 sati programskih sadržaja. Slijede obrazovanje, te turizam i održivi razvoj sa učešćem od po 7 sati programa. U analiziranom periodu, 6 sati programa realizovano je kroz sadržaje posvećene ekologiji. Nešto manji udio u ukupno emitovanim tematskim oblastima bilježe sadržaji posvećeni javnom zdravlju. Emitovano je 2 sata servisnih informacija, kao i približno 1 sat sadržaja posvećenih poljoprivrednim temama.

Zastupljenost sadržaja od značaja za lokalnu zajednicu po tematskim oblastima (u satima)

Lokalni javni TV emiteri obrađivali su teme od značaja za lokalnu zajednicu putem tri novinarska pristupa, i to: faktografskog, tematskog i istraživačkog.

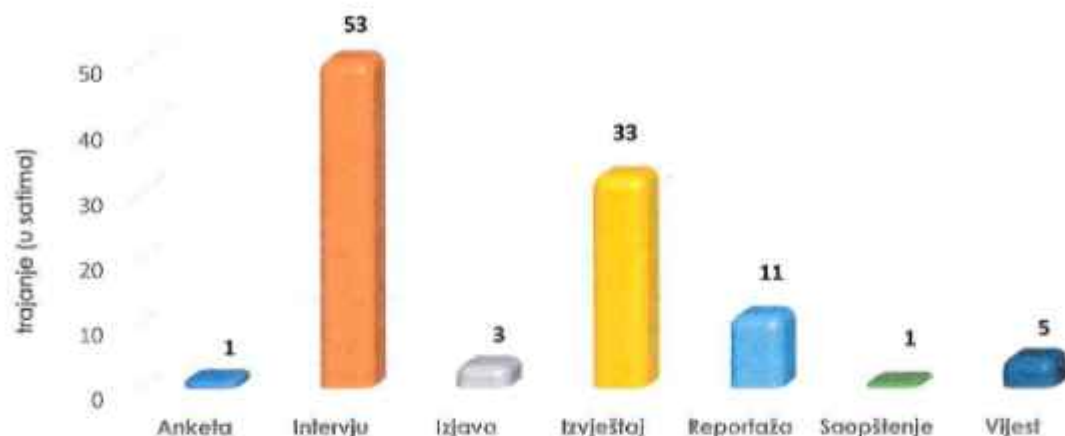
Faktografsko izvještavanje (sa fokusom na prenošenje informacija) prepoznato je kod 517 registrovanih sadržaja (približno 49%). Ovakav pristup nerijetko je korišćen kao polazna tačka za tematski pristup koji daje širi kontekst izvještavanja i bio je zastupljen u 547 obrađenih sadržaja (51%). Oba pristupa, faktografski i tematski, zastupljeni su u programima svih posmatranih emitera.

Istraživački pristup kao najzahtjevnija forma, kompleksno i u kontinuitetu obrađuje određenu temu, a zabilježena je samo u programu TV Budva, u emisiji „Maj grad“, koja se bavila temom izgradnje vjetroelektrana na granici Bara i Budve.

Posmatrajući trajanje programskih sadržaja o temama od značaja za lokalnu zajednicu kod većine emitera dominira tematski pristup izvještavanju. Jedino je u programu TV Pljevlja o lokalnim temama duže izvještavano kroz faktografski pristup, dok s druge strane samo program TV Budva bilježi učešće sva tri novinarska pristupa.

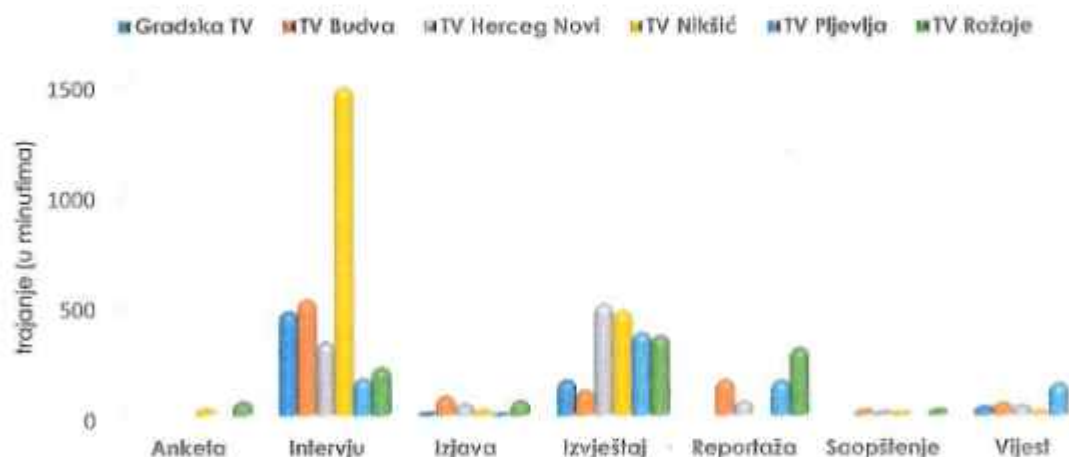
Posmatrajući zastupljenost novinarskih formi, za potrebe analize obrađene su sljedeće: anketa, intervju, izjava, izvještaj, reportaža, saopštenje i vijest. Imajući u vidu uobičajenu dužinu trajanja novinarskih formi, skoro polovina vremena emitovanih programskih sadržaja realizovana je kroz intervju, skoro 53 sata. Gotovo trećinu sadržaja, 33 sata, čine izvještaji, takozvani prilozi, tipični za informativne emisije. Kroz svega 22 sadržaja (od čega 13 premijera), ali s obzirom na uobičajenu dužinu forme, reportaža zauzima čak 11 sati

ukupno emitovanih sadržaja sa lokalnim temama. Vijest obuhvata nešto više od 5 sati ukupnog sedmodnevnog programa svih emitera posvećenog lokalnim temama, dok je izjavama bilo posvećeno nešto više od 3 sata. Anketama i saopštenjima koje su u fokusu imale lokalne teme, bilo je posvećeno po približno jedan sat.

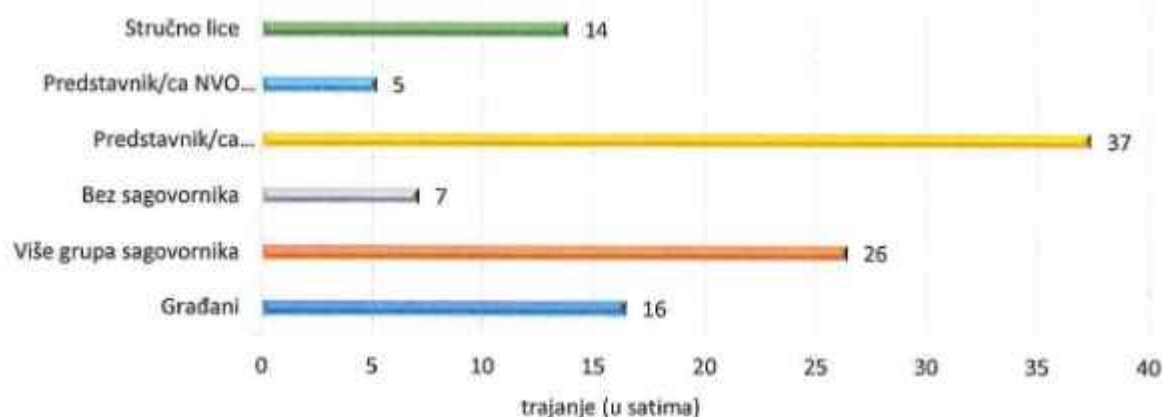
Trajanje novinarskih formi u obrađenim lokalnim temama

Novinarske forme intervju i izvještaj bile su prisutne u programima svih šest posmatranih emitera. Reportaža nije registrovana u programima TV Nikšić i TV Gradske, dok je ova novinarska forma u najvećem procentu prisutna kod TV Rožaje (45%). Među učestalim novinarskim formama nalaze se kratke vijesti, koje jedino nijesu prisutne u programu TV Rožaje. U programima većine emitera zabilježena je novinarska forma izjava, takođe sa izuzetkom TV Rožaje. Saopštenja su emitovana u programima TV Budva, TV Herceg Novi, TV Nikšić i TV Rožaje, dok su ankete s temama od lokalnog značaja emitovane samo na TV Nikšić i TV Rožaje.

Trajanje novinarskih formi u programskim sadržajima posvećenim lokalnim temama, po programu

Posmatrajući sagovornike u programima posvećenim temama od značaja za lokalnu zajednicu, najveće učešće bilježe sadržaji u kojima su prisustvovali predstavnici institucija, čak 37 sati programa. Više od 26 sati emitovanog programa zauzima kategorija više grupa sagovornika, što podrazumijeva učešće sagovornika iz nekoliko navedenih kategorija. Građani se kao jedini sagovornici pojavljuju u oko 16 sati sadržaja, dok su stručna lica zastupljena u skoro 14 sati analiziranih programa. Predstavnici NVO sektora se pojavljuju u 5 sati programa posvećenih lokalnim temama. Bez sagovornika je emitovano nešto više od 7 sati programskih sadržaja posvećenih lokalnim temama, koji se odnose uglavnom na servisne informacije, najave događaja i slično.

Zastupljenost sagovornika u programskim sadržajima posvećenim lokalnim temama, u satima

Programski sadržaji posvećeni temama od lokalnog značaja u kojima su gostovali predstavnici izvan lokalne zajednice zauzimaju svega 3%, dok sadržaji u kojima uopšte nema sagovornika zauzimaju 7% (servisne informacije, uključivanja sa terena i sl.). U 90% programskih sadržaja koji obrađuju lokalne teme, sagovornici su predstavnici lokalnih institucija, gradskih/opštinskih službi, obrazovnih i kulturnih ustanova, sportskih organizacija, građana itd.

Rezultati ove Analize trebalo bi da pruže bolji uvid u rad lokalnih javnih emitera i posluže kao osnov za preporuke za unapređenje kvaliteta lokalnog informisanja. Na taj način, Agencija za audiovizuelne medijske usluge nastoji da podrži razvoj medijskog pluralizma i osigura da lokalni javni emiteri ostvare svoju ključnu društvenu funkciju – da budu glas zajednice, objektivan izvor informacija i podrška građanima u razumijevanju i rješavanju lokalnih pitanja.

2.14. Predstavljeno istraživanje o izvještavanju medija u kriznim situacijama – Potrebna veća podrška za brojne izazove

Agencija za audiovizuelne medijske usluge (AMU) je krajem 2024. godine predstavila izvještaj i istraživanje⁶⁵ „Izvještavanje i djelovanje medija u kriznim situacijama“, koji je prikazao stanje u crnogorskim medijima kada je riječ o izvještavanju u vanrednim okolnostima. Istraživanje je analiziralo stavove novinara iz elektronskih medija kroz 16 polustrukturiranih intervjua, ali je i ukazalo na ključne izazove sa kojima se suočavaju novinari prilikom izvještavanja o krizama. Jedan od glavnih problema koji su identifikovali je nedostatak jasne terminologije i potreba za boljim korišćenjem raznovrsnih izvora, uključujući stručnjake, kako bi se osigurala tačnost informacija. U izvještaju je takođe istaknuta važnost brže i agilnije reakcije državnih institucija u kriznim situacijama, jer trenutna komunikacija često nije dovoljno efikasna. Novinari su ukazali i na potrebu za obukama, posebno u oblasti verifikacije podataka i HET (Hostile Environment Training) treninga, kako bi se poboljšao kvalitet izvještavanja u

⁶⁵ Ključni nalazi dostupni na: <https://amu.me/wp-content/uploads/2024/12/Prezentacija-Izvjestavanje-i-djelovanje-medija-u-kriznim-situacijama.pdf>
Cjelokupan izvještaj: <https://amu.me/wp-content/uploads/2024/12/Istraživanje-Izvjestavanje-i-djelovanje-medija-u-kriznim-situacijama.pdf>

vanrednim situacijama. Kroz ovaj izvještaj, AMU je skrenula pažnju na nužnost povećanja tehničkih i psiholoških resursa za novinare, kako bi mogli adekvatno odgovarati na izazove koje donosi krizno izvještavanje.

Pored toga, istraživanje je otkrilo i nedostatak obuke za rad u opasnim okruženjima, kao i sveprisutnu potrebu za unapređenjem zaštite novinara na terenu. S obzirom na tehnološke izazove, novinari su izrazili zabrinutost zbog rastuće prijetnje dezinformacija, što može negativno uticati na preciznost izvještavanja u budućnosti. Takođe, istraživanje je ukazalo na specifične probleme sa zaštitom novinarskog rada, posebno u pogledu plagiranja tekstova, te se apelovalo na izmjene Zakona o autorskim pravima. Izvještaj je obuhvatio i preporuke za usklađivanje crnogorskog novinarstva s međunarodnim standardima kriznog izvještavanja, uključujući planove za bolju koordinaciju među medijima, zaštitu novinarskih izvora i unapređenje sigurnosti na terenu. Agencija je kroz ovo istraživanje nastojala pružiti smjernice za poboljšanje opšteg okvira kriznog izvještavanja, što će omogućiti da mediji budu još efikasniji u upravljanju krizama, uz očuvanje etičkih principa i tačnosti informacija.

Stručnu podršku Agenciji za audiovizuelne medijske usluge pri izradi ovog izvještaja i istraživanja pružila je istraživačka agencija Defacto Consultancy.

2.15. Izrečene upravno-nadzorne mjere

U 2024. godini, Agencija je registrovala, identifikovala i procesuirala slučajeve, te izrekla odgovarajuće mjere emiterima zbog kršenja programskih obaveza, uslova za komercijalne audiovizuelne komunikacije i posebno političko oglašavanje u toku izbornih kampanja za lokalne izbore (Budva, Andrijevića, Kotor, Gusinje, Podgorica i Berane), kršenja odredbi zakona koje se odnose na početak emitovanja programa i nekorišćenja dodijeljenih radio-difuznih frekvencija, neprijavljivanja promjene naziva AVM usluge na zahtjev, nedostavljanja podataka o vlasničkoj strukturi, neobjavljivanja impresuma i podataka o vlasništvu i povezanim licima, neobezbjedjivanja posebnih tehničkih, prostornih i kadrovskih uslova za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i televizijskog programa kao i zbog neblagovremenog izmirivanja obaveze plaćanja godišnje naknade za emitovanje programa.

U toku 2024. godine, Agencija je emiterima izrekla 179 upozorenja, od čega 137 po službenoj dužnosti i 42 po osnovu prigovora, kao i šest mjera privremenog i jednu mjeru trajnog oduzimanja odobrenja za emitovanje.

Takođe, Agencija je pružaocima usluga distribucije radijskih i TV programa izrekla tri upozorenja i tri mjere privremenog ograničavanja reemitovanja programskog sadržaja.

Na prvostepena rješenja o izricanju tih upozorenja ili drugih akta kojima su utvrđena prava i obaveze pružalaca usluga, podnijeto je 17 žalbi (od čega su 3 žalbe na rješenja iz 2023. godine) i to:

- 4 žalbe u postupku po prigovoru na rad emitera,
- 13 žalbi u postupcima pokrenutim po službenoj dužnosti prema emiterima.

Savjet Agencije je, kao neosnovane, odbio 10⁶⁶, a sedam žalbi je usvojio⁶⁷.

Rješenja o izrečenim upozorenjima i po podnesenim žalbama se nalaze na veb stranici Agencije www.amu.me.

*U 2024. godini,
Agencija je emiterima
izrekla 179 upozorenja, od
čega:*

- 137 po službenoj
dužnosti i*
- 42 po osnovu prigovora*

⁶⁶ Rješenja Savjeta Agencije br. UP II 01-043/24-4/I od 08.04.2024.g., UP II 01-043/24-6/I od 31.05.2024.g., UP II 01-043/24-11/I od 01.08.2024.g., UP II 01-043/24-12/I, UP II 01-043/24-13/I, UP II 01-043/24-14/I od 13.08.2024.g., UP II 01-043/24-16/3 od 06.09.2024.g., UP II 01-043/24-18/2, UP II 01-043/24-19/I i UP II 01-043/24-20/I od 19.11.2024.g.

⁶⁷ Rješenja Savjeta Agencije br. UP II 01-043/24-1/I, UP II 01-043/24-2/I i UP II 01-043/24-3/I od 26.01.2024.g., UP II 01-043/24-5/2 od 23.05.2024.g., UP II 01-043/24-9/I od 01.08.2024.g., UP II 01-043/24-15/I od 13.08.2024.g., UP II 01-043/24-17/I od 21.10.2024.g.

2.15.1 Prigovori na rad emitera

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine, Agenciji za audiovizuelne medijske usluge je dostavljen 91 prigovor na rad emitera sljedećih televizijskih i radijskih programa:

- „Prvi program RTCG“ (TVCG1) - 58 prigovora⁶⁸,
- „Drugi program RTCG“ (TVCG2) - dva prigovora,
- „Parlamentarni program“- dva prigovora,
- „Radio 98“- jedan prigovor,
- „Gradska TV“ - jedan prigovor,
- „TV Vijesti“ - pet prigovora,
- „TV Prva“ - sedam prigovora,
- „TV Adria“ - tri prigovora,
- „EL radio“ - jedan prigovor,
- „TV Budva“ - tri prigovora,
- „TV E“- dva prigovora,
- „TV MNE SPORT 2“- četiri prigovora i
- „Srpska TV“- jedan prigovor.
- „Radio Elmag“ i „Radio Arena“ – jedan prigovor

U prvostepenom postupku, odbijeno je 47 prigovora, prihvaćena su 43 prigovora, izrečena 42 upozorenja, upućen jedan odgovor, dok jedan postupak po prigovoru nije okončan do kraja 2024. godine. Po podnesenim prigovorima izdata su upozorenja, koja se odnose na kršenje:

- 32 upozorenja zbog kršenja odredbi o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (označavanje, raspoređivanje i/ili trajanje oglašavanja, zabrana prikrivenog oglašavanja, pravila vezana za sponzorisanje sadržaja ...)
- 10 upozorenja zbog kršenja standarda vezanih za zaštitu maloljetnika, poštovanje dostojanstva i privatnosti, uvredljiv jezik i govor mržnje, proizvodnju informativnog programa, upotrebu jezika, označavanje repriziranih sadržaja i arhivskih materijala.

Što se tiče odbijenih prigovora, najveći broj je odbijen jer su u predmetnim slučajevima već sprovedeni ili pokrenuti upravni postupci po istoj upravnoj stvari (28 prigovora). Zbog nenadležnosti je odbijeno 12 prigovora, dok je sedam prigovora bilo neosnovano.

U drugostepenom postupku po prigovorima na rad emitera, Savjetu Agencije su u toku 2024. godine podnijete četiri žalbe na prvostepena rješenja. Po tom osnovu, Savjet Agencije je:

- odbio kao neosnovane dvije žalbe⁶⁹ na prvostepena rješenja kojim je Agencija odbila prigovor
- usvojio dvije žalbe⁷⁰, na prvostepena rješenja kojim je Agencija usvojila prigovore. U oba slučaja Savjet Agencije je ocijenio da su prigovori neosnovani, a u jednom od njih emiteru izrekao upozorenje.

2.15.2 Prigovori na rad pružalaca usluga distribucije radijskih i TV programa

Agenciji je u toku 2024. godine dostavljen jedan prigovor na rad kablovskog operatora koji se odnosi na reemitovanje stranih programa. Prigovor je usvojen i Savjet Agencije je izrekao

⁶⁸ Od toga, 24 prigovora po istom osnovu tj. oglašavanje posle 20 časova za vrijeme Olimpijskih igara 2024.g. u Parizu.

⁶⁹ UP II 01-043/24-4/1 od 08.04.2024.g., UP II 01-043/24-6/1 od 31.05.2024.g.

⁷⁰ Rješenja Savjeta Agencije br. UP II 01-043/24-5/2 od 23.05.2024.g., UP II 01-043/24-15/1 od 13.08.2024.g.

mjeru privremeno ograničavanje reemitovanja programskog sadržaja (vidi *Mjere ograničavanja reemitovanja stranih programa u nastavku teksta*).

2.15.3 Postupci po službenoj dužnosti - emiteri

U 2024. godini Agencija je pokrenula 168 postupaka protiv emitera po službenoj dužnosti i izrekla 137 upozorenja. U 26 slučajeva postupak je obustavljen jer su emiteri otklonili uočene nepravilnosti u ostavljenom roku, pet postupaka je okončano izmjenama odobrenja za emitovanje⁷¹, na osnovu dostavljenih zahtjeva za značajnu promjenu programske strukture. Pored toga, šest postupaka je okončano privremenim oduzimanjem odobrenja za emitovanje⁷², dok je jedan okončan rješenjem o trajnom oduzimanju odobrenja⁷³ zbog neplaćanja godišnje naknade za emitovanje.

Na osnovu redovnog monitoringa emitovanih programskih sadržaja emitovanog programa i nadzora nad poštovanjem ostalih obaveza, Agencija je izrekla:

- 24 upozorenja zbog nepoštovanja strukture programa koja je utvrđena odobrenjem za emitovanje.
- 14 upozorenja zbog kršenja standarda vezanih za komercijalne audiovizuelne komunikacije. Najveći broj upozorenja (11) odnosio se na prikriveno oglašavanje, emitovanje oglašavanja koje nije bilo jasno prepoznatljivo, odnosno adekvatno označeno i/ili raspoređeno, kršenje uslova koje sponzorisanе AVM usluge i programi moraju da ispunjavaju, kao i prekoračenja maksimalne dozvoljene dužine trajanja oglašavanja po satu emitovanog programa. Tri upozorenja su donijeta zbog oglašavanja na engleskom jeziku.
- jedno upozorenje zbog kršenja standarda zaštite maloljetnika, uvredljivog jezika i diskriminacije.
- četiri upozorenja zbog kršenja obaveza ostvarivanja minimalnih programskih kvota za evropska audiovizuelna djela i audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača.
- 22 upozorenja zbog kršenja standarda u vezi sa predizbornim kampanjama za lokalne izbore u opštinama Budva i Andrijević i Glavnom gradu Podgorice i to:
 - 10 upozorenja u vezi sa kampanjom za izbore za odbornike za Skupštinu opštine Budva, koji su održani 26. maja 2024. godine, a odnosili su se na korišćenje maloljetnika u političke svrhe, neoznačeno medijsko predstavljanje i omogućavanje medijskog predstavljanja prije početka izborne kampanje.
 - dva upozorenja u vezi sa kampanjom za izbore za odbornike za Skupštinu opštine Andrijević, koji su održani 2. juna 2024. godine, a odnosili su se na neoznačeno medijsko predstavljanje i objavljivanje procjene rezultata u toku izborne čutnje.
 - osam upozorenja u vezi sa kampanjom za izbore za odbornike za Skupštinu Glavnog grada Podgorice, koji su održani 29. septembra 2024. godine, a odnosili su se na omogućavanje političkog oglašavanja prije početka izborne kampanje, neadekvatno označeno političko oglašavanje, emitovanje političkog oglašavanja 15 minuta prije/poslije sadržaja namijenjenog maloljetnicima, korišćenje maloljetnika u političke svrhe i kršenje izborne tišine.
 - dva upozorenja u vezi sa kampanjom za izbore za odbornike za Skupštinu opštine Budva, koji su održani 17. novembra 2024. godine, a odnosili su se na neadekvatno označeno političko oglašavanje i emitovanje političkog oglašavanja 15 minuta prije/poslije sadržaja namijenjenog maloljetnicima.
- 31 upozorenje zbog neblagovremenog izmirivanja obaveze plaćanja godišnje naknade za emitovanje⁷⁴ (od 38 pokrenutih postupaka);

⁷¹ Vidi dio izvještaja o izmjenama odobrenja za emitovanje zbog značajne izmjene programske strukture.

⁷² Rješenja AEM br. UP I 03-043/24-112/1 od 30.04.2024.g. (TV MNE Sport 2), UP I 03-043/24-290/1 od 01.10.2024.g. (TV MNE Sport 1), UP I 02-043/24-291/1 od 01.10.2024.g. (TV MNE Sport 3), UP I 03-043/24-241/2 od 31.07.2024.g. (TV MNE Sport 2), UP I 03-043/24-339/1 od 23.12.2024.g. (TV MNE Sport 1), UP I 03-043/24-340/1 od 23.12.2024.g. (TV MNE Sport 3).

⁷³ Rješenja AMU br. UP I 03-043/24-298/1 od 22.10.2024.g. (TV MNE Sport 2).

- 14 upozorenja zbog nedostavljanja podataka o vlasničkoj strukturi (od 15 pokrenutih postupaka, jedan postupak je obustavljen jer je emiter otklonio uočene nepravilnosti);
- 11 upozorenja zbog kršenja obaveze emitera da objave impresum i podatke o vlasništvu i povezanim licima⁷⁵ (od 26 pokrenutih postupaka, 15 postupka je obustavljeno jer su emiteri otklonili uočene nepravilnosti);
- 13 upozorenja zbog neobezbjedjivanja minimalnih kadrovskih uslova za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radio i televizijskih programa⁷⁶ (od 15 pokrenutih postupaka, dva postupka su obustavljena jer su emiteri u postupku dostavili dokaz o ispunjavanju kadrovskih uslova);
- tri upozorenja zbog nedostavljanja, na zahtjev Agencije⁷⁷, podataka, informacija, dokumenata neophodnih za obavljanje regulatorne funkcije (u postupcima zbog neobezbjedjivanja minimalnih kadrovskih uslova);
- dvije opomene zbog neobjavljivaja informacije o izrečenoj mjeri⁷⁸.

Postupak pokrenut zbog neobezbjedjivanja tehničkih i prostornih uslova za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i televizijskog programa je obustavljen, saglasno pisanom izjašnjenju emitera da nije promijenio lokaciju studija „TDI Radio“ koji se nalazi u Budvi, već je promjena lokacije studija u toku.

U drugostepenom postupku, Savjetu Agencije je dostavljeno 13 žalbi na prvostepena rješenja kojima je Agencija, po službenoj dužnosti, izrekla mjere upozorenja ili privremenog oduzimanja odobrenja. Po tom osnovu, Savjet Agencije je:

- odbio osam žalbi kao neosnovane, od toga:
 - četiri⁷⁹ izjavljene na rješenja kojima je Agencija izrekla upozorenja);
 - tri⁸⁰ izjavljene na rješenja kojima je Agencija izrekla mjeru privremeno oduzimanje odobrenja;
 - jednu⁸¹ izjavljenu na rješenje kojim je Agencija izrekla mjeru trajnog oduzimanja odobrenja.
- usvojio pet žalbi, od toga:
 - u četiri slučaja poništio prvostepena rješenja i predmete vratio prvostepenom organu na ponovni postupak (jedna žalba zbog izrečenog upozorenja⁸² i tri žalbe⁸³ zbog izrečenih mjera privremenog oduzimanja odobrenja);
 - u jednom slučaju poništio prvostepeno rješenje i obustavio postupak⁸⁴ (žalba izjavljena zbog izrečenog upozorenja).

2.15.4 Postupci po službenoj dužnosti - pružaoci usluga distribucije radijskih i TV programa

U 2024. godini Agencija je, po službenoj dužnosti, pokrenula četiri postupka protiv pružalaca usluga distribucije radijskih i TV programa i izrekla dva upozorenja, zbog kršenja obaveza

⁷⁵ Čl. 54 st. 2 Zakona o elektronskim medijima i Čl. 10 st. 1 Pravilnika o posebnim tehničkim, prostornim i kadrovskim uslovima za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i televizijskog programa.

⁷⁶ Čl. 138 st. 1 Zakona o elektronskim medijima.

⁷⁷ Čl. 140 st. 3 Zakona o elektronskim medijima.

⁷⁸ Rješenja Savjeta Agencije br. UP II 01-043/24-11/1 od 01.08.2024.g., UP II 01-043/24-12/1, UP II 01-043/24-13/1 i UP II 01-043/24-14/1 od 13.08.2024.g.

⁷⁹ Rješenja Savjeta Agencije br. UP II 01-043/24-16/3 od 06.09.2024.g., UP II 01-043/24-18/2 i UP II 01-043/24-19/1 od 19.11.2024.g.

⁸⁰ Rješenje Savjeta Agencije br. UP II 01-043/24-20/1 od 19.11.2024.g.

⁸¹ Rješenje Savjeta Agencije br. UP II 01-043/24-9/1 od 01.08.2024.g.

⁸² Rješenja Savjeta Agencije br. UP II 01-043/24-1/1, UP II 01-043/24-2/1 i UP II 01-043/24-3/1 od 26.01.2024.g.

⁸³ Rješenje Savjeta Agencije br. UP II 01-043/24-17/1 od 21.10.2024.g.

dostavljanja podataka o vlasničkoj strukturi⁸⁵. Dva postupka, zbog kršenja obaveza dostavljanja obavještenja o promjeni⁸⁶ naziva usluge, su okončana donošenjem Odluke o izmjeni i dopuni odobrenja za pružanje usluga.

Savjet Agencije je, po službenoj dužnosti, pokrenuo i četiri postupka vezana za reemitovanje programskih sadržaja i izrekao dvije mjere privremeno ograničavanje reemitovanja programskog sadržaja dok su dva postupka obustavljena jer je pružalac usluge otklonio uočene nepravilnosti (vidi *Mjere ograničavanja reemitovanja stranih programa u nastavku teksta*).

Takođe, u toku 2024. godine Agencija je donijela:

- 24 rješenja kojima je naložila pružaocima ovih usluga da privremeno isključe program emitera kojem je izrečena mjera privremenog oduzimanja odobrenja (šest naloga za privremeno isključenje programa TV MNE Sport 1, šest naloga za privremeno isključenje programa TV MNE Sport 3 i 12 naloga za privremeno isključenje programa TV MNE Sport 2);
- šest rješenja kojima je naložila pružaocima ovih usluga da trajno isključe program emitera kojem je izrečena mjera trajnog oduzimanja odobrenja (TV MNE Sport 2).

2.15.5 Mjere ograničavanja reemitovanja stranih programa i primjena međunarodnih restriktivnih mjera

U vezi sprovođenja restriktivnih mjera definisanih Zakonom o međunarodnim restriktivnim mjerama⁸⁷ i Odlukom Vlade Crne Gore o uvođenju restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske Unije s obzirom na djelovanje Ruske federacije kojima se destabilizuje situacija u Ukrajini⁸⁸ Agencija za audiovizuelne medijske usluge je u 2024. godini sprovela ukupno šest postupaka, i to:

- pet postupaka u vezi sa radom kablovskih operatora (četiri po službenoj dužnosti i jedan po prigovoru), na osnovu kojih su izrečene tri mjere privremenog ograničenja reemitovanja programa „Informer TV“, čiji je emiter privredno društvo „Insajder tim“ d.o.o. Beograd iz Srbije, koji je dostupan kroz usluge privredno društvo „MTEL“ d.o.o. iz Podgorice, „MTEL“ i „m:SAT“. Mjere su izrečene zbog emitovanja sadržaja Russia Today i/ili Sputnik⁸⁹. Dva postupka su obustavljena⁹⁰.

Naime, emitovanjem spornih programskih sadržaja, emiter je omogućio reemitovanje sadržaja lica protiv kojeg su uvedene međunarodne restriktivne mjere („Russia Today“ i „Sputnik“ odnosno sa njima povezanih lica), dok je kablovski operator omogućio distribuciju takvih sadržaja na teritoriji Crne Gore. Time je prekršen član 16 Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama i član 30 Odluke Vlade Crne Gore o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske Unije, s obzirom na djelovanje Ruske Federacije kojima se destabilizuje situacija u Ukrajini.

Kablovskom operatoru je naloženo da, bez odlaganja, ograniči reemitovanje (zatamnivanjem) programskog sadržaja kao i da ukoliko ne može da obezbijedi efikasnu mjeru, po tom osnovu, privremeno ograniči reemitovanje televizijskog programa. Pružalac usluge je postupio po izdatom nalogu.

- jedan postupak u vezi sa radom emitera, pokrenut po službenoj dužnosti. Emiteru je izrečeno upozorenje zbog emitovanja sadržaja programa „Rossia 1“⁹¹

2.16. Aktivnosti za poboljšanje naplate potraživanja

⁸⁵ Čl. 129 st. 1 i 2 Zakon o elektronskim medijima.

⁸⁶ Čl. 19 i 22 Pravilnika je propisan sadržaj odobrenja za pružanje AVN usluga na zahtjev.

⁸⁷ „Sl. list Crne Gore“, br. 56/18 i 72/19

⁸⁸ „Sl. list Crne Gore“, br. 61/24

⁸⁹ UP P 01-043/24-36/4 od 18.07.2024.g., UP P 01-043/24-36/9 od 27.08.2024.g. i UP I 01-043/24-267/3 od 27.08.2024.g.

⁹⁰ UP P 01-043/24-36/15 od 02.12.2024.g. i UP I 01-043/24-267/8 od 02.12.2024.g.

⁹¹ Rješenje br. UP I 04-043/24-303/3 od 17.11.2024.g.

2.16.1. Upozorenja i privremeno oduzimanje odobrenja

Zbog kašnjenja u izmirivanju obaveza po osnovu plaćanja godišnje naknade za emitovanje Agencija je u šest navrata (12. februara, 01. aprila, 18. jula, 1 oktobra, 22. novembra i 20. decembra) izrekla 31 upozorenje.

S obzirom da ni nakon izrečenih upozorenja nije izmirio obaveze po osnovu naknada za emitovanje programa, Agencija je jednom emiteru dva puta izrekla mjeru privremenog oduzimanja odobrenja, a kasnije i mjeru trajnog oduzimanja odobrenja („TV MNE Sport 2“). Takođe, istom emiteru je za druga dva odobrenja po dva puta izrekla mjeru privremenog oduzimanja („TV MNE Sport 1“ i „TV MNE Sport 2“).

U postupku po žalbama na izrečene mjere (ukupno 7), Savjet Agencije je od 6 žalbi podnijetih na rješenja kojima je izrečena mjera privremeno oduzimanje odobrenja, tri žalbe usvojio, rješenja (iz 2023. godine) poništio i predmete vratio prvostepenom organu na ponovno odlučivanje dok je tri žalbe odbio kao neosnovane. Takođe, jednu žalbu je odbio kao neosnovanu na izrečenu mjeru trajno oduzimanje odobrenja.

2.16.2. Prinudna naplata

U toku 2024. godine, Agencija nije pokrenula nijedan postupak prinudne naplate zaostalih dugovanja emitera (uključujući i ranije emitere).

Nastavljeno je pet postupaka prinudne naplate potraživanja, pokrenutih u toku 2021. i 2023. godine, protiv:

- NVO „Glas Plava“ (bivši emiter „Radio Glas Plava“), osnovni dug u iznosu od 1.536,30 EUR⁹².
- „Zen Mater production“ d.o.o. (bivši emiter „Jadran TV“), osnovni dug u iznosu od 13.177,94 EUR⁹³.
- „Manix“ d.o.o. („TV MNE Sport 1“), osnovni dug u iznosu od 4.934,00 EUR⁹⁴.
- „Manix“ d.o.o. („TV MNE Sport 2“), osnovni dug u iznosu od 4.934,00 EUR⁹⁵.
- „Manix“ d.o.o. („TV MNE Sport 3“), osnovni dug u iznosu od 4.933,99 EUR⁹⁶.

Na osnovu raspoloživih podataka o statusu postupaka prinudne naplate dugova, vođenih u toku 2024. godine zaključuje se sljedeće:

- četiri postupka su u toku: NVO „Glas Plava“ (bivši emiter „Radio Glas Plava“), „Zen Mater production“ d.o.o. (bivši emiter „Jadran TV“), „Manix“ d.o.o. („TV MNE Sport 2“) i „Manix“ d.o.o. („TV MNE Sport 3“).

2.16.3. Stečajni postupci

U toku 2024. godine, nije otvoren nijedan stečajni postupak kako po predlogu Agencije tako ni po osnovu predloga drugih lica.

Vođena su tri stečajna postupka, pokrenuta u ranijim godinama, protiv: „Agroprodukt“ d.o.o.⁹⁷ (TV „APR“) i „Sun Sun“ d.o.o.⁹⁸ (TV „Sun“) i „Radio Televizija Atlas“ d.o.o.⁹⁹ („Atlas Radio“).

Na osnovu raspoloživih podataka o statusu stečajnih postupaka vođenih u toku 2024. godine, zaključuje se da su sva tri postupka u toku.

⁹² Rješenje o izvršenju iv.br. 1984/2021 od 20.08.2021.g.

⁹³ Rješenje o izvršenju iv.br. 442/2023 od 03.07.2023.g.

⁹⁴ Rješenje o izvršenju iv.br. 1952/23 od 20.09.2023.g.

⁹⁵ Rješenje o izvršenju iv.br. 1446/23 od 19.09.2023. g.

⁹⁶ Rješenje o izvršenju iv.br. 1889/23 od 14.09.2023.g.

⁹⁷ Rješenje o otvaranju stečajnog postupka St.br. 371/22 od 03.10.2023.g.

⁹⁸ Rješenje o otvaranju stečajnog postupka St.br. 362/22 od 28.11.2023.g.

⁹⁹ Rješenje o otvaranju stečajnog postupka St.br. 43/17 od 01.03.2017.g.

3. GODIŠNJA KONFERENCIJA „MEDIJSKI HORIZONTI: KAKO DO TRANSPARENTNOSTI, POUZDANOSTI I JAVNOG INTERESA?”

Agencija za audiovizuelne medijske usluge (AMU) je, u saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori, 21. novembra 2024. godine u Podgorici organizovala godišnju konferenciju pod nazivom „Medijski horizonti: Kako do transparentnosti, pouzdanosti i javnog interesa?”.

Konferencija je bila posvećena ključnim dugoročnim izazovima sa kojima se suočava medijski sistem Crne Gore. Kroz tri panela i učešće 17 panelista, otvoren je dijalog o pitanjima transparentnosti vlasništva medija, samoregulacije i pouzdanosti sistema mjerenja publike. Cilj je bio pronaći odgovore na to kako transparentnost podataka o vlasništvu utiče na povjerenje publike, na koji način samoregulacija može pomoći u očuvanju profesionalnih standarda i etike, te kako osigurati pouzdane sisteme mjerenja publike koji su ključni za razumijevanje preferencija u konzumaciji medijskih sadržaja i raspodjelu troškova oglašavanja.

Konferenciji su prisustvovali predstavnici institucija, izvršne i zakonodavne vlasti, medija, novinarskih udruženja, samoregulatornih tijela, nevladinih organizacija, akademske zajednice i diplomatskog kora.

Prvi panel, pod nazivom „Vlasništvo nad medijima: Transparentnost kao preduslov povjerenja“, otvorio je pitanje kako transparentnost podataka o vlasništvu utiče na povjerenje u medije. Panelisti su analizirali uticaj stranog vlasništva i značaj prikazivanja vlasničkih interesa kako bi se spriječili sukobi interesa, prikrivena kontrola nad sadržajem i manipulacija javnim mišljenjem. Ukazano je na to zašto je vlasništvo nad medijima ključna tema u kontekstu globalnog smanjenja povjerenja u tradicionalne medijske kuće. Razgovaralo se i o tome kako vlasnička struktura utiče na kreiranje i plasiranje informacija, te kako otvorenost u ovom pogledu može poboljšati kredibilitet medija i osigurati odgovornost.¹⁰⁰

Drugi panel, „Mediji i odgovornost: Funkcionalnom samoregulacijom do zaštite javnog interesa“, bio je posvećen pitanjima profesionalnih standarda, etike i objektivnosti u medijima. Razmatrani su primjeri iz Crne Gore i regiona, kao i različiti modeli organizovanja samoregulacije. Panelisti su analizirali da li i u kojoj mjeri samoregulacija doprinosi jačanju odgovornosti medija i povjerenja publike.¹⁰¹

Treći panel, „Kako do pouzdanog mjerenja gledanosti i slušanosti – dobre prakse i naučene lekcije?“, bio je posvećen izazovima uvođenja i jačanja transparentnih i pouzdanih sistema mjerenja publike. Istaknuto je da su glavni izazovi nedostatak iskustva, razumijevanja vrijednosti kvalitetnih podataka i posvećenosti uspostavljanju solidnog sistema mjerenja publike. Diskutovalo se o mogućim rješenjima koja bi osigurala precizne i objektivne podatke o konzumaciji medijskih sadržaja.

Konferencija je privukla veliku medijsku pažnju, a prisustvovalo joj je 119 zvaničnika, što je potvrdilo značaj svih ovih tema, ali i interesovanje svih relevantnih aktera za unapređenje medijskog sistema u Crnoj Gori.¹⁰²

¹⁰⁰ Saopštenje „Za povjerenje u medije potrebno da javnost zna ko su vlasnici“ - <https://amu.me/obavjestenja/saopstenje-za-povjerenje-u-medije-potrebno-da-javnost-zna-ko-su-vlasnici/>

¹⁰¹ Saopštenje „Samoregulacija neophodna, nijedna metoda mjerenja gledanosti nije savršena“ - <https://amu.me/obavjestenja/saopstenje-samoregulacija-neophodna-nijedna-metoda-mjerenja-gledanosti-nije-savrsena/>

¹⁰² Fotografije sa konferencije: https://amu.me/galerija/?album=31186&album_ses=1&igpl=album-gallery-1

4. FOND ZA PODSTICANJE PLURALIZMA I RAZNOVRSNOSTI MEDIJA

Savjet Agencije je, na sjednici održanoj 27.03.2024. godine, usvojio Odluku o raspisivanju javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023. godinu (u daljem tekstu: Odluka o javnom konkursu)¹⁰³ i Odluku o kriterijumima i metodologiji bodovanja prijave i zahtjeva na javni konkurs za raspodjelu sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023. godinu (u daljem tekstu: Metodologija bodovanja)¹⁰⁴.

Javni konkurs je raspisan za raspodjelu:

- 1.050.220,33 EUR putem grantova za povećanje obima, strukture i raznovrsnosti ponude programskih sadržaja iz sopstvene produkcije posvećenih tematskim oblastima od javnog interesa (u daljem tekstu: grantovi za emitere);
- 89.554,15 EUR putem grantova za pokriće operativnih troškova samoregulatornih tijela (u daljem tekstu: grantovi za samoregulatorna tijela).

Na javni konkurs je podneseno 17 blagovremenih i 1 neblagovremena prijava za grantove za emitere. Nije bilo zahtjeva za grant za samoregulatorna tijela.

Na sjednici održanoj 11.06.2024. godine, Savjet Agencije je utvrdio da ima sedam prijave koje je potrebno odbiti i 11 potpunih i blagovremenih prijava.

U skladu sa navedenim Savjet Agencije je, zbog neispunjavanja uslova za učešće na konkursu, donio pojedinačna rješenja kojima je odbio sedam prijave za grantove za emitere i to:

1. „Neboelectronic“ d.o.o. iz Herceg Novog, emitera opšteg radijskog programa „Radio S“¹⁰⁵.
2. NVO „Kulturni centar Homer“ iz Podgorice, emitera radijskog programa „Radio Homer“¹⁰⁶.
3. „Lipa Media“ d.o.o. iz Danilovgrada, emitera televizijskog programa „TV E“¹⁰⁷.
4. „TDI Radio“ d.o.o. iz Podgorice, emitera radijskog programa „TDI Radio“¹⁰⁸.
5. „Mir & Teuta“ d.o.o. iz Ulcinja, emitera televizijskog programa „TV Teuta“¹⁰⁹.
6. „Adria TV“ d.o.o. iz Podgorice, emitera televizijskog programa „Adria TV“¹¹⁰.
7. „Lutrija Crne Gore“ AD Podgorica, emitera televizijskog programa „TV 7“¹¹¹.

Savjet Agencije je razmotrio blagovremene i potpune prijave na javni konkurs i u skladu sa Odlukom o javnom konkursu, Metodologijom bodovanja i Pravilnikom o raspodjeli sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim medijima, nakon izvršenih analiza programskih sadržaja, izvršio bodovanje prijave.

¹⁰³ Akt Savjeta Agencije br. UP I 01-041/24-85 od 27.03.2024. godine

¹⁰⁴ Akt Savjeta Agencije br. UP I 01-041/24-86 od 27.03.2024. godine

¹⁰⁵ Akt Savjeta Agencije br. UP I 01-041/24-182/1 od 11.06.2024. godine

¹⁰⁶ Akt Savjeta Agencije br. UP I 01-041/24-176/1 od 11.06.2024. godine

¹⁰⁷ Akt Savjeta Agencije br. UP I 01-041/24-179/1 od 11.06.2024. godine

¹⁰⁸ Akt Savjeta Agencije br. UP I 01-041/24-177/1 od 11.06.2024. godine

¹⁰⁹ Akt Savjeta Agencije br. UP I 01-041/24-181/1 od 11.06.2024. godine

¹¹⁰ Akt Savjeta Agencije br. UP I 01-041/24-173/1 od 11.06.2024. godine

¹¹¹ Akt Savjeta Agencije br. UP I 01-041/24-169/3 od 11.06.2024. godine

Saglasno navedenom, Savjet Agencije je, na 388. sjednici održanoj 11.06.2024. godine, donio Rješenje o raspodjeli sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023. godinu¹² i odlučio da se sredstva u iznosu od 538.821 EUR, predviđena za grantove za povećanje obima, strukture i raznovrsnosti ponude sadržaja posvećenih tematskim oblastima od javnog interesa (grantovi za emitere), dodijele na sljedeći način:

Komercijalni radijski programi sa lokalnom pokrivenošću				
Emiter	Naziv medija	Programski sadržaj	Broj bodova	Dodijeljena sredstva
Gresa Trade d.o.o.	Radio Elita	EU za Crnu Goru	46	9.909 €
		Razumijevanje autizma - put ka inkluzivnijem društvu	58	
		Eko - Ulcinj: grad zelene vizije	46	
		Agroturizam kao razvojna šansa	46	
NVO Đakomo Adriatic	Radio Adriatic	Almanah	53	7.965 €
Radio Zeta d.o.o.	Radio Zeta	Poljoprivreda i turizam 2	46	15.300 €
		Za bolje i pravednije društvo	58	
			Ukupno	33.174 €
Specijalizovani radijski programi sa lokalnom pokrivenošću				
Emiter	Naziv medija	Programski sadržaj	Broj bodova	Dodijeljena sredstva
NVO Stereotip	Radio City	Izazovi interneta	68	3.990 €
			Ukupno	3.990 €
Komercijalni radijski programi sa regionalnom i nacionalnom pokrivenošću				
Emiter	Naziv medija	Programski sadržaj	Broj bodova	Dodijeljena sredstva
Media International Corporation d.o.o.	Radio DRS	Vrijeme za čitanje	69	60.000 €
		Ekologija i mi	67	
		Crnogorske dinastije	74	
		Sportski šampioni	67	
		Medijska pismenost	79	
Antena M d.o.o.	Radio Antena M	Drugačija radio veza	69	59.850 €
		Svjesno roditeljstvo	69	
		Javna rasprava	69	
		Čiste ruke	74	
		Radio terapija	67	
Oki Air Broadcasting d.o.o.	Elmag Radio	Elmagova panorama	60	62.297 €
		Zajedno smo jači	65	
		Turistički atlas	48	
		Moja zemlja, moja Crna Gora	60	
		Elmagova vrteška	55	
My name d.o.o.	Radio Titograd	KULT ON/OFF	64	17.825 €
		Manjine - temeljna vrijednost suverene Crne Gore	64	
			Ukupno	199.972 €

¹² Akt Savjeta Agencije br. UP I 01-041/24-85/15 od 11.06.2024. godine

Komercijalni televizijski programi sa lokalnom i regionalnom pokrivenošću				
Emiter	Naziv medija	Programski sadržaj	Broj bodova	Dodijeljena sredstva
Bojn d.o.o.	TV Bojn	Informiši se i ti	59	20.000 €
		Pričamo vam priču iz našeg kraja	62	
			Ukupno	20.000 €
Komercijalni televizijski programi sa nacionalnom pokrivenošću				
Emiter	Naziv medija	Programski sadržaj	Broj bodova	Dodijeljena sredstva
Nova M d.o.o.	TV Nova M	Naslovi	70	143.305 €
		Sportski magazin	73	
		Iznova	65	
Televizija Vijesti d.o.o.	Televizija Vijesti	Reflektor	60	138.380 €
		Premotaj	65	
		Nedjelja u retrovizoru	65	
		Sportske priče	58	
		Dokumentarni film	65	
			Ukupno	281.685 €
UKUPNO DODIJELJENA SREDSTVA				538.821 €

Savjet Agencije je konstatovao da su ostala nedodijeljena sredstva u iznosu od 511.399,80 EUR (za grantove za emitere) i 89.554,15 EUR (za grantove za samoregulatorna tijela), koja će, saglasno članu 33 stav 4 Pravilnika biti predmet raspodjele na sljedećem javnom konkursu.

Sa podnosiocima prijave koji su stekli pravo na sredstva iz Fonda, zaključeni su ugovori o dodjeli sredstava.

Dodijeljeni grantovi se odnose na 35 programskih sadržaja za ukupno 11 emitera (četiri lokalna, četiri regionalna i tri nacionalna emitera). Grantovima je podržana proizvodnja u osam radijskih i tri televizijska programa.

	Dodijeljena sredstva
Prosječan iznos	48.984€
Najviši iznos	143.305€
Najmanji iznos	3.990€

Odobrena sredstva

Prosječan iznos dodijeljenih sredstava po emiteru iznosi 48.984 EUR, pri čemu je jednom emiteru najviše dodijeljeno 143.305 EUR dok najniže dodijeljen grant iznosi 3.990 EUR.

Prosječno dodijeljen grant ima 23 emisije sa prosječnom dužinom trajanja emisije od 51 minut. Ukupno trajanje podržanih grantova iznosi 41.280 minuta ili 688 sata programa.

Jednom emiteru je dodijeljeno najviše pet grantova.

Tematska oblast Aktuelne društvene, političke i ekonomske teme je obrađena kroz šest programskih sadržaja, dok su oblasti: Nauka, kultura, umjetnost i obrazovanje, Promocija poljoprivrede i turizma i Promocija zdravlja, sporta i zdravih stilova, obrađene kroz četiri ili pet programskih sadržaja. Ostale tematske oblasti su zastupljene u jednom do tri

programski sadržaji. Pregled tematskih oblasti po zastupljenosti u programskim sadržajima je prikazan na sljedećem grafiku:

Broj dodijeljenih grantova po tematskim oblastima

Od 35 dodijeljenih, 24 grant se odnosi na nove programske sadržaje koji nijesu ranije emitovani dok se 10 odnose na programske sadržaje koji su u prethodne dvije godine podržani iz Fonda. Devet dodijeljenih grantova je namijenjeno poboljšanju ponude programskih sadržaja posvećenih ranjivim društvenim grupama ili su na albanskom ili romskom jeziku.

*Sva dokumentacija vezana za raspisivanje i donošenje odluka po raspisanom javnom konkursu je dostupna na internet stranici Agencije **amu.me** (Raspodjela sredstava)*

5. ANALIZA EKONOMSKOG POLOŽAJA KOMERCIJALNIH I JAVNIH EMITERA

Održivost elektronskih medija je u kontinuitetu izazov za opstanak velikog broja medija i samo u nekim slučajevima može se objasniti njihovom tržišnom pozicijom (gledanošću, slušanošću). U najvećem broju slučajeva radi se o modelima poslovanja zasnovanim na prillivima sredstava od vlasnika / osnivača, državnim subvencijama ili drugim oblicima nekomercijalnih prihoda. Kako su za ekonomski položaj, kao i održivost i stabilnost medija od velikog značaja njihovi finansijski rezultati, Agencija je tokom 2024. godine sprovela analizu njihovog finansijskog poslovanja. Analizom su obuhvaćeni javni emiteri koji prihode stižu iz Budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih izvora, u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom i komercijalni emiteri koji prihode stižu iz komercijalnih ali i javnih prihoda (oglašavanje javnog sektora, državna pomoć,...).

Agencija je u 2024. godini objavila sledeće analize o ekonomskom položaju emitera koje su dostupne na internet stranici <https://amu.me/obavjestenje/istrazivanja-projekti-i-seminari/>:

- Analiza ekonomskog položaja komercijalnih emitera (2020. - 2023.);
- Analiza ekonomskog položaja javnih emitera (2020. - 2023.).

Analize obuhvataju uporedne podatke o finansijskim i drugim pokazateljima za period od četiri godine (od 2020. do 2023. godine) koji su pribavljeni na osnovu sljedećih izvora:

- javno dostupni podaci - veb sajt Poreske uprave Crne Gore
- <https://eprijava.tax.gov.me/T3xisPortal>;
- korišćenje javno dostupnih podataka - veb sajt Vlade Crne Gore www.gov.me;
- veb sajt www.boniteti.me;
- finansijska dokumentacija dostavljena od strane javnih emitera u svrhu obračuna godišnje naknade za emitovanje, koja se nalazi u posjedu Agencije;
- odluke o budžetima lokalnih javnih samouprava koje su objavljene na Katalogu propisa;
- odobrenja za emitovanje komercijalnih/javnih emitera, sa izmjenama.

Analizama je dat uporedni prikaz podataka komercijalnih/javnih emitera za period od četiri godine i to:

- prihodi od prodaje;
- ostali prihodi iz poslovanja;
- ukupni prihodi;
- ukupni rashodi;
- neto rezultat;
- broj zaposlenih.

Prikazan je i pregled budžetiranih sredstava za lokalne javne emitere od strane lokalnih samouprava kao i njihovi prihodi od djelatnosti.

Analize sadrže podatke iz Godišnjih izvještaja o transparentnosti finansiranja medija iz javnih prihoda za 2022. i 2023. godinu koje je objavilo Ministarstvo kulture i medija Crne Gore.

Podaci za analize su prikupljeni u periodu od aprila do juna 2024. godine.

Analizom ekonomskog položaja komercijalnih i javnih emitera u Crnoj Gori pruža se pregled ključnih pokazatelja njihovog poslovanja i ostvarenih rezultata kako bi se stekla jasnija slika o finansijskom položaju komercijalnih i javnih emitera u Crnoj Gori.

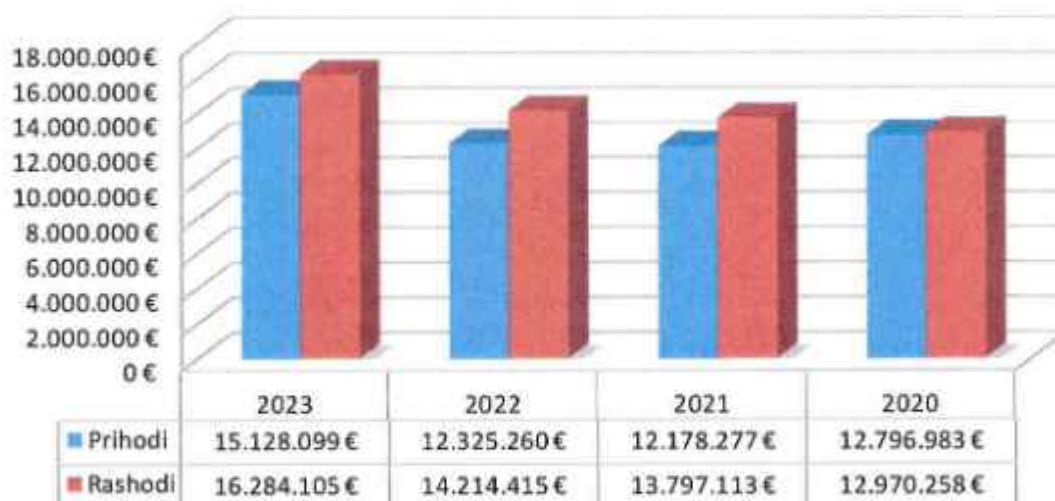
5.1. Analiza ekonomskog položaja komercijalnih emitera

Ukupno ostvareni prihodi komercijalnih emitera u Crnoj Gori u 2023. godini su iznosili 15.128.099€. Od 29¹³ komercijalnih emitera 14 njih je imalo ukupne prihode u iznosu do 100.000€, 10 emitera ukupne prihode između 100.000€ i 1.000.000€ i pet emitera sa ukupnim prihodima iznad milion eura.

Ukupni rashodi komercijalnih emitera u Crnoj Gori u 2023. godini su iznosili 16.284.105€. Od 29 komercijalnih emitera 14 njih je imalo ukupne rashode u iznosu do 100.000€, devet emitera ukupne rashode između 100.000€ i 1.000.000€ i šest emitera sa ukupnim rashodima iznad milion eura.

Posmatrajući ukupne prihode komercijalnih emitera za period od 2020. do 2023. godine, uočava se porast ukupnih prihoda za 23% u 2023. godini u odnosu na prethodnu godinu, odnosno 2.802.839€. Ovaj porast bi bio veći ukoliko bismo raspolagali sa podacima četiri emitera koji nijesu dostavili finansijske iskaze nadležnom poreskom organu jer podatak za 2022. godinu obuhvata i njihove ukupne prihode.

Posmatrajući ukupne rashode komercijalnih emitera za period od 2020. do 2023. godine, uočava se konstantan rast u odnosu na prethodne godine. Na kraju 2023. godine se bilježi značajan porast rashoda u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 2.069.690€.

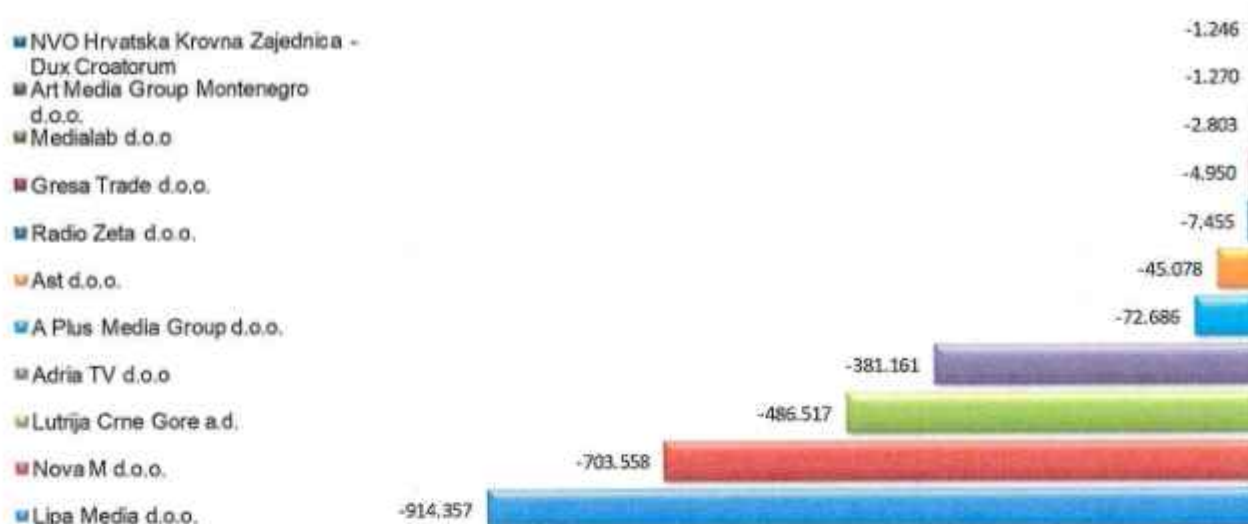
Odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda komercijalnih emitera u periodu od 2020. do 2023. godine

Kada je u pitanju profitabilnost komercijalnih emitera u 2023. godini, može se zaključiti da je 38% komercijalnih emitera tj. njih 11 poslovalo sa negativnim rezultatom dok su preostali emiteri poslovali sa 0 ili sa pozitivnim rezultatom.

Neto gubitak cjelokupnog sektora (komercijalnih emitera) u 2023. godini je iznosio 1.156.006€.

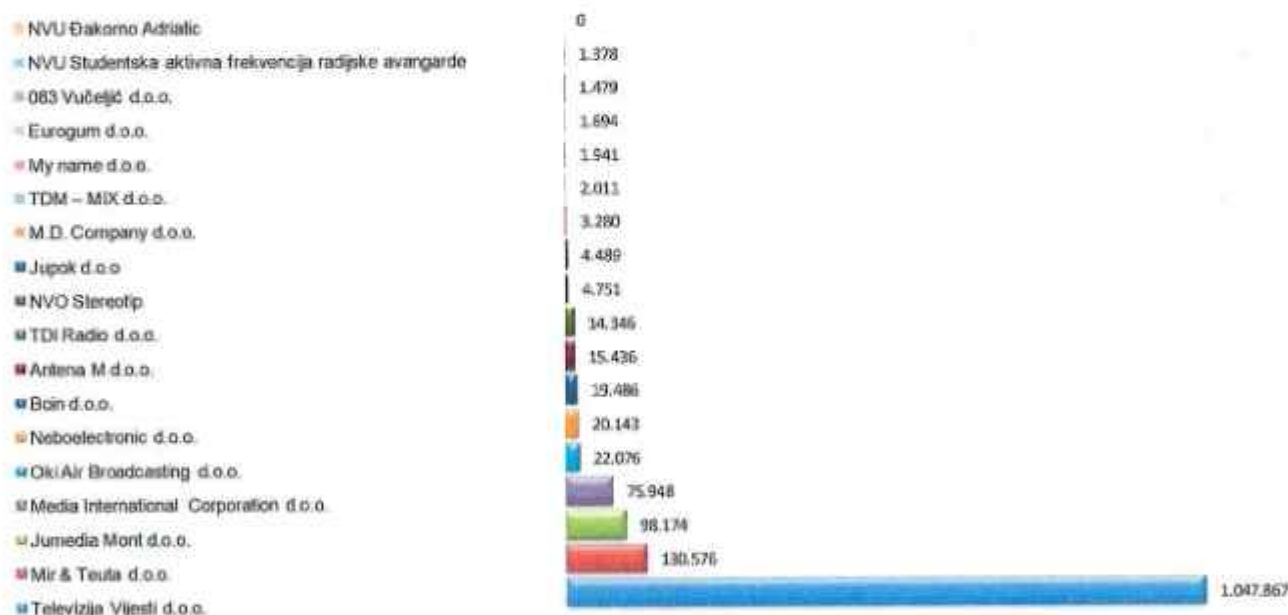
Kod emitera koji su poslovali sa negativnim rezultatom značajno se izdvajaju emiteri Lipa Media d.o.o., Nova M d.o.o., Lutrija Crne Gore a.d. i Adria TV d.o.o. Ova četiri emitera su ostvarili gubitak u ukupnom iznosu od skoro 2,5 miliona eura.

¹³ Emiteri NVU Društvo za ravnopravnost i toleranciju - AI Podgorica, Manix d.o.o., Radio televizija Mojkovac d.o.o. i HIT FM d.o.o. u vrijeme pripremanja analize nijesu predali finansijske iskaze nadležnom poreskom organu za 2023. godinu, pa Agencija ne raspolaže sa finansijskim podacima za ove emitere za 2023. godinu.

Emiteri sa negativnim neto rezultatom u 2023. godini

Emiter sa najvećim pozitivnim rezultatom u 2023. godini je Televizija Vijesti d.o.o., koja je ostvarila pozitivan rezultat u iznosu od 1.047.867 eura. Značajan pozitivan rezultat su ostvarili i emiteri Mir & Teuta d.o.o., Jumedia Mont d.o.o. i Media International Corporation d.o.o.

Emiteri sa pozitivnim neto rezultatom u 2023. godini

Osim podataka iskazanih na ovaj način, analiza obuhvata detaljan pregled po pojedinačnom emiteru za period od četiri godine o visini: prihoda od prodaje, ostalih prihoda iz poslovanja, ukupnih prihoda, ukupnih rashoda i neto rezultata.

Predmet analize ekonomskog poslovanja komercijalnih emitera u prethodnom četvorogodišnjem periodu je bio i broj zaposlenih kod komercijalnih emitera.

Posmatrajući period od 2020. godine do 2023. godine, može se zaključiti da se ukupan broj zaposlenih kod komercijalnih emitera iz godine u godinu blago povećava.

Većina emitera zadržala je broj zaposlenih na istom nivou ili je došlo do minimalnih pomjeranja.

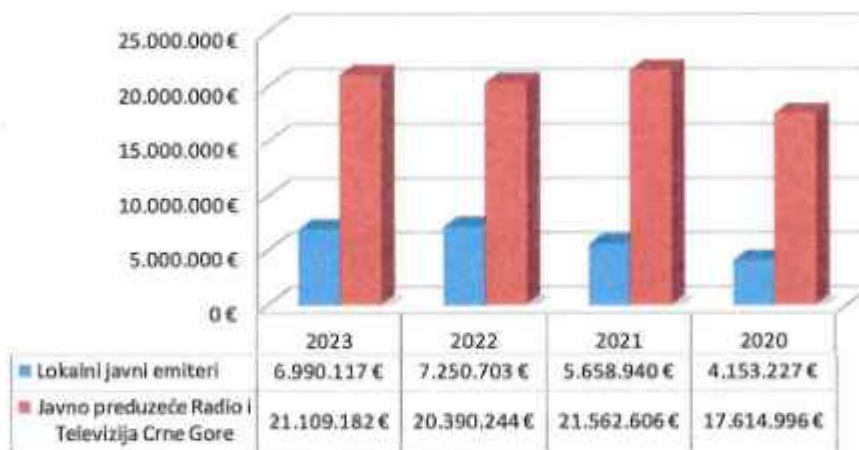
Analiza obuhvata i sredstva dodijeljena komercijalnim emiterima na javnim konkursima za 2021. do 2023. godinu, iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija – podfond za komercijalne i neprofitne medije.

Uvidom u pregled dodijeljenih sredstava se može zaključiti da je nedovoljan broj emitera pristupio sredstvima iz Fonda, svega 36% (12 od 33 emitera). Međutim, iznos dodijeljenih sredstava i broj emitera koji su dobili sredstva bilježi rast iz godine u godinu. Iznos dodijeljenih sredstava za 2023. godinu je uvećan za 63% u odnosu na iznos dodijeljenih sredstava za 2022. godinu. U narednom periodu se očekuje da će svi emiteri prepoznati značaj Fonda i da će obezbijediti zakonom tražene uslove i postati korisnici istog.

5.2. Analiza ekonomskog položaja javnih emitera

Ukupno ostvareni prihodi javnih emitera u Crnoj Gori u 2023. godini su iznosili 28.099.299€. Od navedenog iznosa 75%, odnosno 21.109.182€ se odnosi na ukupne prihode nacionalnog javnog emitera Javno preduzeće Radio i Televiziju Crne Gore dok se preostali iznos od 6.990.117€ odnosi na ukupne prihode lokalnih javnih emitera.

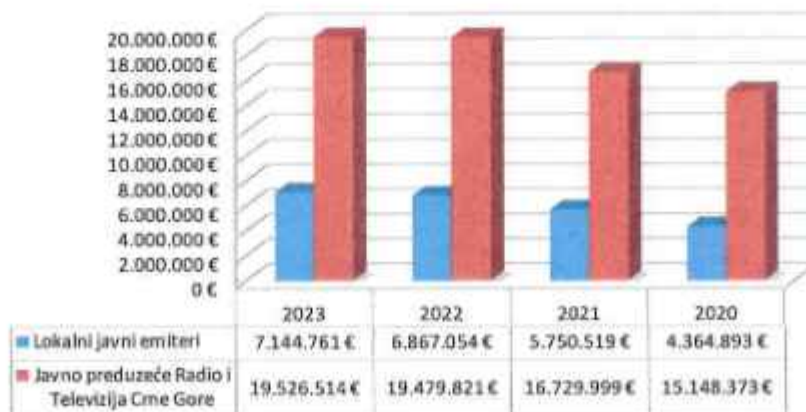
Posmatrajući ukupne prihode lokalnih javnih emitera za period od 2020. do 2023. godine, uočava se pad ukupnih prihoda u 2023. godini za 2% u odnosu na prethodnu godinu odnosno 152.465€. U 2022. i 2021. godini, lokalni javni emiteri su bilježili porast ukupnih prihoda koji je na nivou jedne godine iznosio približno 1,5 miliona eura.

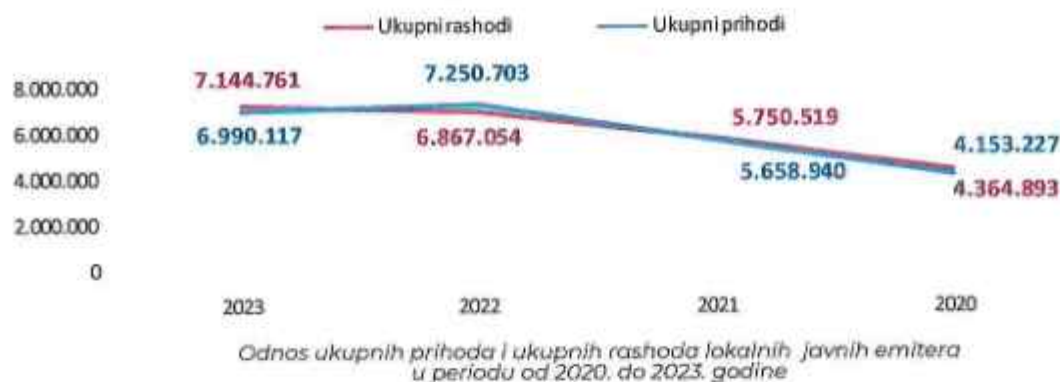
Ukupni prihodi javnih emitera u periodu od 2020. do 2023. godine

Ukupni rashodi javnih emitera u Crnoj Gori u 2023. godini su bili na nivou 26.671.275€, od kojih se 73% odnosilo na nacionalnog javnog emitera Javno preduzeće Radio i Televiziju Crne Gore, dok se preostali iznos od 7.144.761€ odnosio na ukupne rashode lokalnih javnih emitera.

Posmatrajući ukupne rashode javnih emitera za period od 2020. do 2023. godine, uočava se konstantan rast u odnosu na prethodne godine.

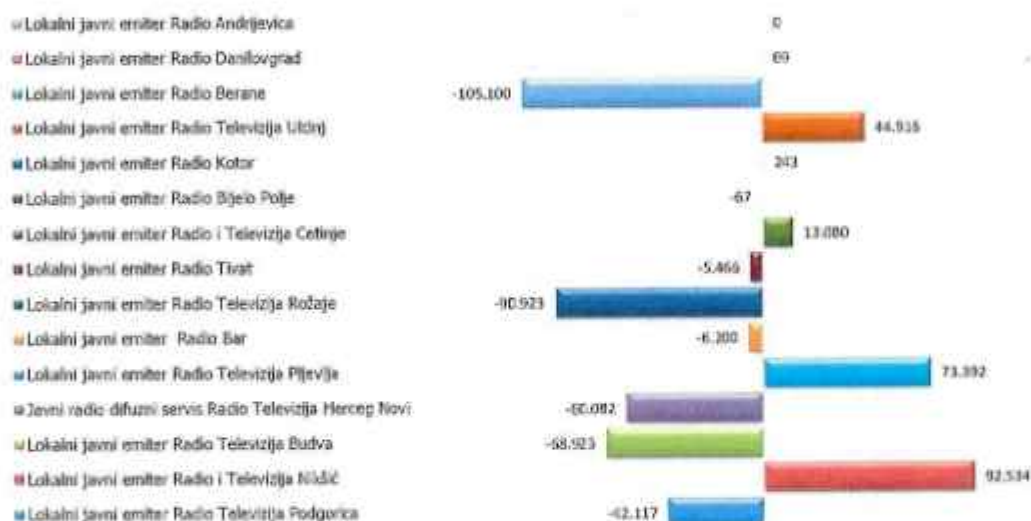

Ukupni rashodi javnih emitera u periodu od 2020. do 2023. godine

Nacionalni javni emiter - Javno preduzeće Radio i Televizija Crne Gore je ostvario pozitivan rezultat u 2023. godini u iznosu od 1.582.668€.

Kada je u pitanju razlika između prihoda i rashoda kod lokalnih javnih emitera u 2023. godini, može se zaključiti da je više od polovina njih poslovala sa negativnih rezultatom. Neto gubitak sektora komercijalnih emitera u 2023. godini je iznosio 154.644€.

Neto rezultat javnih emitera za 2023. godinu

Posmatrajući strukturu prihoda predstavljenu u finansijskim iskazima javnih emitera (za 2023. godinu), može se zaključiti da lokalni javni emiteri veliki dio prihoda, čak 84% (5.872.195€) evidentiraju na stavci „Ostali prihodi iz poslovanja“ dok se ostatak odnosi na „Prihode od prodaje“, koji su 5 puta manji (1.113.191€). Ista situacija je i kod nacionalnog javnog emitera Javno preduzeće Radio i Televiziju Crne Gore kod kojeg je čak 93% prihoda evidentirano na stavci „Ostali prihodi“ iz poslovanja i isti su, za približno 13 puta, veći od „Prihoda od prodaje“.

Osim podataka iskazanih na ovaj način, analiza obuhvata detaljan pregled po pojedinačnom emiteru za period od četiri godine o visini: prihoda od prodaje, ostalih prihoda iz poslovanja, ukupnih prihoda, ukupnih rashoda i neto rezultata.

U analizi je prikazan odnos planiranog budžeta za 2023. godinu po stanovniku u jedinici lokalne samouprave u skladu sa objavljenim preliminarnim rezultatima izvršenog popisa stanovništva u 2023. godini. Najveće budžete po stanovniku imali su Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva i Lokalni javni emiter Radio Andrijevica dok su najmanje budžete po stanovniku imali Lokalni javni emiter Radio Bar, Lokalni javni emiter Radio Bijelo Polje i Lokalni javni emiter Radio Danilovgrad.

Broj zaposlenih kod javnih emitera u 2023. godini je iznosio 1.156, od čega je 64% (739 zaposlenih) zaposleno kod nacionalnog javnog emitera – Javno preduzeće Radio i Televizija Crne Gore, dok su lokalni javni emiteri na kraju 2023. godine imali 417 zaposlenih.

Posmatrajući period od 2020. godine do 2023. godine može se zaključiti da ukupan broj zaposlenih kod javnih emitera u 2021. godini bilježi značajan porast (107 novozaposlenih) dok u 2022. godini bilježi pad broja zaposlenih za 21. Javni emiteri su u 2023. godini imali porast broja zaposlenih za 16.

5.3. Transparentnost finansiranja

Usvajanjem Zakona o medijima 2020. godine propisana je obaveza organa javnog sektora, odnosno osnivača medija da dostavljaju podatke o dodijeljenim odnosno dobijenim sredstvima za pružanje javnih usluga i po osnovu oglašavanja i drugih ugovornih usluga.

Istim Zakonom je propisana obaveza nadležnog ministarstva da, u formi godišnjeg izvještaja, objavljuje ukupno izdvajanje finansijskih sredstava javnog sektora dodijeljenih medijima.

Uvidom u objavljene izvještaje Ministarstva kulture i medija Crne Gore¹⁵⁴ sa prilogima, Agencija je pripremila pregled podataka koliko su organi javnog sektora izdvojili za pružanje javnih usluga, a koliko za oglašavanje i druge ugovorne usluge prema pojedinim komercijalnim emiterima/lokalnim javnim emiterima, u skladu sa:

- dostavljenim podacima od organa javnog sektora/lokalnih samouprava;
- dostavljenim podacima od komercijalnih/javnih emitera.

Prema podacima dostavljenim od organa javnog sektora¹⁵⁵ za:

- 2022. godinu za javne usluge od organa javnog sektora komercijalnim emiterima je izdvojeno 359.873€, a za oglašavanje i druge ugovorene usluge 297.446€, ukupno 657.319€;
- 2023. godinu za javne usluge od organa javnog sektora komercijalnim emiterima je izdvojeno 423.290€, a za oglašavanje i druge ugovorene usluge 475.402€, ukupno 898.692€.

Prema podacima dostavljenim od strane komercijalnih emitera¹⁵⁶ za:

- 2022. godinu za javne usluge od organa javnog sektora komercijalnim emiterima je izdvojeno 363.229€, a za oglašavanje i druge ugovorene usluge 386.131€, ukupno 749.360€;
- 2023. godinu za javne usluge od organa javnog sektora komercijalnim emiterima je izdvojeno 476.381€, a za oglašavanje i druge ugovorene usluge 303.875€, ukupno 780.256€.

Prema podacima dostavljenim od strane jedinica lokalnih samouprava za:

- 2022. godinu za javne usluge iz budžeta lokalnih samouprava lokalnim javnim emiterima je izdvojeno 6.200.148€, a za oglašavanje i druge ugovorene usluge 39.644€, ukupno 6.239.792€;
- 2023. godinu za javne usluge iz budžeta lokalnih samouprava lokalnim javnim emiterima je izdvojeno 5.775.572€, a za oglašavanje i druge ugovorene usluge 17.060€, ukupno 5.792.632€.

Prema podacima dostavljenim od strane lokalnih javnih emitera za:

¹⁵⁴ <https://www.gov.me/dokumenta/cfd42f0f-0061-4357-a8c2-314594aeeecfd> <https://www.gov.me/cianak/godisnji-izvjestaj-o-transparentnosti-finansiranja-medija-iz-javnih-prihoda-za-period-od-01012022-31122022-godine>
<https://www.gov.me/dokumenta/5d6b6789-df4c-403c-85a2-ef5272e503dd>
<https://www.gov.me/dokumenta/68d2a425-9681-4a17-a53f-b10fcd915f6b>
<https://www.gov.me/dokumenta/1962c6a8-9967-412f-b837-bc7b21e1283f>
<https://www.gov.me/dokumenta/8bc4ec6d-9411-4cf94-aa48-4739e0494960>
<https://www.gov.me/dokumenta/2aa46a6d-9ac8-46ae-adb2-cda4f5078fbc>

¹⁵⁵ Podaci obuhvataju i internetske publikacije i štampane medije

¹⁵⁶ Podaci obuhvataju i internetske publikacije i štampane medije

- 2022. godinu za javne usluge iz budžeta lokalnih samouprava lokalnim javnim emiterima je izdvojeno 3.239.340€, a za oglašavanje i druge ugovorene usluge 21.796€, ukupno 3.261.136€;
- 2023. godinu za javne usluge iz budžeta lokalnih samouprava lokalnim javnim emiterima je izdvojeno 4.454.121€, a za oglašavanje i druge ugovorene usluge 4.806€, ukupno 4.458.927€.

Kontinuitet pozitivnog poslovanja predstavlja veliki izazov za komercijalne i lokalne javne emitere i njihove zaposlene. Analiza je doprinijela sagledavanju okolnosti u kojima su funkcionisali emiteri u periodu koji je za nama kao i stepenu dostupnosti raspoloživih podataka.

6. MEDIJSKA PISMENOST

Agencija za audiovizuelne medijske usluge (AMU) je, što samostalno, što kroz saradnju sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori, pokrenula niz inicijativa sa ciljem jačanja medijske pismenosti među svim generacijama. Ove aktivnosti temelje se na ranije sprovedenom istraživanju koje je pokazalo da indeks medijske pismenosti u Crnoj Gori iznosi 12,2 na skali od 0 do 25. To ukazuje na potrebu za intenzivnijim obrazovanjem i podizanjem svijesti o ovoj oblasti. U svijetu preplavljenom informacijama, gdje je poremećaj pažnje postao sve izraženiji, medijska pismenost postaje ključna vještina koja građanima omogućava kritički pristup medijskim sadržajima, prepoznavanje dezinformacija i odgovorno korišćenje medija i digitalnih tehnologija.

Pristupajući različitim ciljnim grupama – od djece i mladih do starije populacije, koja je bila u posebnom fokusu tokom 2024. godine – AMU je prilagodio aktivnosti specifičnim potrebama svake generacije. Edukativni programi i kreativni sadržaji osmišljeni su kako bi podstakli kritičko razmišljanje i odgovorno ponašanje u medijskom i digitalnom lavirintu. Posebna pažnja posvećena je podizanju svijesti o opasnostima dezinformacija i manipulacija, što je od izuzetnog značaja za Crnu Goru u kontekstu jačanja demokratskih procesa i otpornosti društva na informacione prijetnje. Na taj način, AMU ne samo da doprinosi osnaživanju pojedinaca kao svjesnih, ali i savjesnih korisnika medija, već i izgradnji informisanog društva sposobnog za donošenje odgovornih odluka.

6.1. Medijska pismenost za odrasle

6.1.1. Vodič za srebrne surfere – Priručnik o internetu i društvenim mrežama za treću životnu dob

U cilju jačanja medijske pismenosti među odraslom populacijom, AMU i Misija OEBS-a u Crnoj Gori objavili su „Vodič za srebrne surfere – Priručnik o internetu i društvenim mrežama za treću životnu dob”.¹⁷ Ovaj priručnik imao je za cilj povećanje digitalnih i medijskih vještina među starijom populacijom, omogućavajući im sigurno i odgovorno korišćenje interneta i društvenih mreža.

Termin „srebrni surferi” koristi se za starije osobe koje su se uspješno prilagodile digitalnom okruženju i aktivno koriste tehnologiju za komunikaciju, informisanje i zabavu. Ovaj izraz ukazuje na promjenu u percepciji starijih generacija i njihove sposobnosti da savladaju nove alate za poboljšanje svakodnevnog života.

Vodič kroz 45 stranica, 13 poglavlja, te osam vježbi i zadataka sadrži važne savjete i alate, pokrivajući ključne aspekte medijske pismenosti. Obuhvata teme poput razlika između tradicionalnih i novih medija, savjeta za korišćenje pametnih telefona i društvenih mreža, kao i smjernica za prepoznavanje lažnih oglasa, prevara i dezinformacija. Takođe, korisnici Vodiča se upoznaju sa opasnostima poput internet trolova i manipulacije sadržajem putem montiranih snimaka i fotografija.

Vodič pruža korisnicima mogućnost da nauče kako da bezbjedno koriste društvene mreže, prepoznaju marketinške tehnike u medijima, te kako da razlikuju provjerene izvore od sumnjivih. Uključeni su i zadaci za unapređenje digitalnih vještina, kao i mali rječnik terminologije vezane za nove medije. Sve navedeno ovaj priručnik čini sveobuhvatnim resursom za sve one koji žele postati medijski i digitalno pismeni.

AMU izražava zahvalnost Agenciji za elektroničke medije Republike Hrvatske koja je ustupila Vodič za prilagođavanje za buduće korisnike u Crnoj Gori, kao i Misiji OEBS-a u Crnoj Gori, koja je finansirala njegovo štampanje. Promotivne aktivnosti putem medijskih

¹⁷ Vodič dostupan na:

• <https://amu.me/wp-content/uploads/2024/10/Vodic-za-srebrne-surfere.pdf>,
• <https://www.medijskapismenost.me/wp-content/uploads/2024/10/Vodic-za-srebrne-surfere.pdf>

gostovanja omogućile su široj javnosti, sa posebnim fokusom na stariju populaciju, da se upozna sa Vodičem, dok su svi zainteresovani mogli da ga preuzmu putem društvenih mreža.

6.1.2. Kampanja za medijsku pismenost starije populacije sa Rosandom Kovijanić kao zaštitnim licem

Kroz saradnju Agencije za audiovizuelne medijske usluge (AMU) i Misije OEBS-a u Crnoj Gori sprovedena je intenzivna kampanja na televizijskim stanicama RTCG i TV Vijesti od 23. oktobra do 31. decembra, kao i na društvenim mrežama, sa ciljem podizanja svijesti o medijskoj pismenosti među starijom populacijom. Centralni dio kampanje bio je video spot koji je naglasio značaj kritičkog pristupa medijskom sadržaju.¹⁰⁸

MEDIJSKA PISMENOST ZA SREBNE SURFERE

Poznata radijska novinarka i spikerka Rosanda Kovijanić, lice kampanje, simbolizovala je povjerenje, kredibilitet i objektivnost. Tokom svoje karijere, Kovijanić je ostavila dubok trag na crnogorskoj i jugoslovenskoj medijskoj sceni, čime je njeno učešće značajno doprinijelo podizanju svijesti o važnosti stalnog prilagođavanja medijskim promjenama. Edukacija o razlikovanju vjerodostojnih izvora informacija i prepoznavanju manipulacija bila je ključna poruka kampanje, pozivajući građane da unaprijede svoje vještine suočavanja sa dezinformacijama i lažnim vijestima. Spot je, uz jasan edukativni ton, pružio informacije o mogućnosti savjetovanja putem besplatnog SOS broja 080 888 000, alata koji je građanima pružao podršku za sve dileme vezane za medijsko okruženje.

Kampanja je izazvala izuzetno pozitivne reakcije javnosti. Rosanda Kovijanić, kao simbol profesionalnog autoriteta, bila je veoma značajan dio ove kampanje, što je u konačnici rezultiralo velikim brojem pregleda i reakcija na društvenim mrežama. Kampanja nije bila ograničena samo na emitovanje spota, već su predstavnici Agencije, kao i sama akterka gostovali su u posebnim tematskim emisijama na televizijskim i radio stanicama, gdje su dodatno akcentovali ključne poruke. Sve ove aktivnosti značajno su doprinijele uspjehu kampanje i unapređenju medijske pismenosti starijih građana Crne Gore

6.1.3. Pozitivne reakcije građana na rad SOS linije o medijskoj pismenosti

SOS linija (080 888 000) bila je posvećena jačanju medijske pismenosti i pružanju pomoći građanima u razjašnjavanju svih dilema vezanih za medijski i digitalni prostor. Kroz razgovore, korisnici su dobijali savjete o sigurnosti na internetu, prepoznavanju dezinformacija, kao i o osnovama digitalnih tehnologija.

Na SOS liniju zaprimljeno je ukupno 44 poziva, a korisnici su najčešće tražili informacije o „Vodiču za srebrne surfere“ u izdanju Agencije, temama koje on obuhvata i načinu na koji mogu da ga dobiju. Pored toga, bilo je i onih koji su željeli dodatna objašnjenja o funkciji SOS linije, kao i o ciljevima kampanje. Posebno su bili zainteresovani za osnovne definicije medijsku pismenost, digitalnu pismenost i osnovnu upotrebu mobilnih telefona.

Prosječno trajanje poziva iznosilo je oko šest minuta. Najkraći poziv trajao je 2:23, dok je najduži trajao 13:17. Korisnici su uglavnom iskazivali pozitivan stav prema inicijativi, zahvaljujući na podršci i pomoći. Najviše poziva zabilježeno je iz gradova: Podgorica, Nikšić,

¹⁰⁸ Video spot dostupan na: https://www.youtube.com/watch?v=NpAD8D-pCdA&ab_channel=Agencija%20za%20audiovizuelne%20medijske%20usluge

Budva, Bijelo Polje, Berane, Tivat, Kotor, Ulcinj, Zeta i Cetinje. Dodatno, korisnici su pohvalili pristupačnost i profesionalizam svih koji su bili uključeni u projekat, uz akcentovanje činjenice da je gospođa Rosanda Kovijanić zaštitno lica kampanje.

6.1.4. Video tutorijali za stariju populaciju - Kroz avanture Ljuba i Drage do veće medijske pismenosti

Pod okriljem kampanje koja imala za cilj jačanje medijske pismenosti među starijom populacijom, Agencija je u saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori, izradila tri animirana video tutorijala (video smjernice). Ovi edukativni materijali, predstavljeni kroz avanture bračnog para Ljuba i Drage, omogućili su starijim građanima i onima koji nemaju dovoljno vještina u digitalnom i medijskom okruženju da se lakše snađu u svijetu novih tehnologija. Kroz duhovite i edukativne situacije, tutorijali obuhvataju važne teme poput prepoznavanja pouzdanih izvora, korišćenja društvenih mreža, kao i ponašanja kada naiđu na lažne i obmanjujuće oglase.

Svaka epizoda⁷⁹ prati svakodnevne situacije bračnog para tokom njihovog godišnjeg odmora, gdje se suočavaju s dilemama u vezi sa sadržajem u tradicionalnim i novim medijima. Ovi likovi, kroz jednostavan, pristupačan i duhovit pristup objašnjavaju teme koje se tiču medijske pismenosti, pružajući korisnicima konkretne i jasne smjernice za sigurnije kretanje kroz medijski prostor. Cilj kampanje bio je da građani obrate pažnju na aspekte medijskog okruženja koje možda ranije nisu uočavali.

Na kraju svakog videa jasno je komuniciran SOS broj 080 888 000, putem kojeg su korisnici mogli da se obrate za dodatnu pomoć i savjete.

6.1.5. Konferencija za medije povodom Nedjelje medijske pismenosti

Na posebnoj konferenciji za medije, koja je održana krajem oktobra, predstavljene su sve aktivnosti posvećene unapređenju medijske pismenosti kod starije populacije. Konferencija je održana povodom završetka globalne sedmice medijske pismenosti, a tom prilikom Agencija je sumirala sve projekte i inicijative sprovedene u okviru kampanje. Na ovom događaju, detaljno su predstavljeni ključni segmenti kampanje, uključujući „Vodič za srebrne surfere“, video spot sa Rosandom Kovijanić kao zaštitnim licem, kao i animirane video smjernice za stariju populaciju. Takođe, istaknuta je besplatna SOS linija podrške koja je pružala pomoć korisnicima u cilju jačanja medijske pismenosti. Konferenciji za medije je prisustvovao veliki broj predstavnika medija.

⁷⁹ Epizoda 1 – „Kako da pronađete provjerene izvore?“ dostupna na: https://www.youtube.com/watch?v=ZA1NS4LIQoE&t=2s&ab_channel=Agencijazaudiovizuelnemedijskeusluge%28AMU%29
Epizoda 2 – „Uputstva za korišćenje društvenih mreža“ dostupna na: https://www.youtube.com/watch?v=lcXTYO6FU7M&t=8s&ab_channel=Agencijazaudiovizuelnemedijskeusluge%28AMU%29
Epizoda 3 – „Lažni i obmanjujući oglasi“ dostupna na: https://www.youtube.com/watch?v=b8e_YKD2oPU&t=1s&ab_channel=Agencijazaudiovizuelnemedijskeusluge%28AMU%29

6.2. Strip i crtani film o medijskoj pismenosti za djecu „Sajber sa sajberom“

U okviru svojih aktivnosti na jačanju medijske pismenosti među najmlađom populacijom, Agencija je predstavila strip i crtani film pod nazivom „Sajber sa sajberom“, osmišljen da pomogne najmlađima u razvijanju kritičkog mišljenja i boljem razumijevanju medijskih sadržaja. Kroz zabavan i edukativan pristup, ova inicijativa pruža djeci ključna znanja koja im omogućavaju lakše snalaženje u savremenom digitalnom okruženju.¹²⁰

Na konferenciji za medije ovim povodom, naglašeno je da se znanje o medijskoj pismenosti mora kontinuirano razvijati i prilagođavati novim izazovima digitalnog doba. Istaknuto je da Agencija prepoznaje značaj ulaganja u mlade generacije, jer će njihova sposobnost da postanu kompetentni korisnici medija zavisiti od njihove rane edukacije. Kroz ovakve projekte, djeca stižu neophodne alate za sigurno i odgovorno snalaženje u digitalnom okruženju, dok je naglasak stavljen i na edukaciju roditelja i nastavnika, kako bi pružili odgovarajuću podršku najmlađima.

Crtani film¹²¹ je emitovan 40 puta na stanicama RTCG, Gradska TV, RTV Herceg Novi, Nova M, A plus TV i Prva TV, dok je strip distribuiran kroz različite kanale mnogim građanima, te je istovremeno dostupan i na zvaničnom sajtu i društvenim mrežama Agencije.

Sredinom novembra, na festivalu „Stripovanje“ u Narodnoj biblioteci Budve, strip je dodatno promovisan. Reakcije djece bile su izuzetno pozitivne, a njihov interes za teme koje strip obrađuje potvrdio je važnost ovakvih edukativnih projekata.

6.3. Radionice u školama

Agencija za audiovizuelne medijske usluge je u saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori organizovala šest radionica medijske pismenosti u različitim opštinama, u kojima je učešće uzelo više od 115 učenika. Radionice su održane u opštinama Herceg Novi (Dječiji dom „Mladost“), Zeta (Srednja mješovita škola u Golubovcima), Danilovgrad (gimnazija „Petar I Petrović Njegoš“) i Glavnom gradu Podgorici (Osnovna škola „Maksim Gorki“, Osnovna škola „Oktoih“ i Srednja građevinsko-geodetska škola „Inž. Marko

¹²⁰ Strip dostupan na:

<https://amu.me/wp-content/uploads/2024/06/Strip-Online-izdanje-Sajber-sa-sajberom.pdf>;

<https://www.medijskapismenost.me/wp-content/uploads/2024/06/Strip-Online-izdanje-Sajber-sa-sajberom.pdf>

¹²¹ Epizoda 1 - Crtani film „Sajber sa sajberom“

https://www.youtube.com/watch?v=rSEJ7j_0YM8&ab_channel=Agencijazaudiovizuelnemedijskeusluge%28AMU%29

Epizoda 2 - Crtani film „Sajber sa sajberom“

https://www.youtube.com/watch?v=pxUk9qObiWk&ab_channel=Agencijazaudiovizuelnemedijskeusluge%28AMU%29

Radević²²). Dvije od šest radionica organizovane su u okviru globalne sedmice medijske pismenosti, a sve radionice su bile usmjerene ka podizanju svijesti o važnosti medijske pismenosti među mladima.

Cilj radionica bio je osnaživanje djece i mladih da kritički pristupaju medijskim sadržajima, analiziraju ih i odgovorno konzumiraju. Kroz interaktivne sesije koje je vodio prof. dr. Nenad Vujadinović, učesnici su se upoznali s tehnikama pravilnog čitanja i interpretacije medijskih sadržaja, kao i metodama provjere informacija na tradicionalnim i novim medijima. Takođe, posebna pažnja posvećena je prepoznavanju dezinformacija i lažnih vijesti, a učenici su pokazali visok stepen zainteresovanosti za teme medijske manipulacije i svakodnevnih izazova u informativnom prostoru. Kroz konkretne primjere i praktične aktivnosti, učenici su stekli vještine prepoznavanja manipulacija, razvili svijest o sigurnom korišćenju medija i naučili kako da razlikuju vjerodostojne od lažnih informacija. Ovaj pristup izazvao je veliki interes među mladima, koji su željeli proširiti svoje znanje o načinima provjere i analize medijskih sadržaja.

Na svim radionicama učesnicima su podijeljeni strip „Sajber sa sajberom“ i priručnik „Medijska i digitalna pismenost“ čiji je izdavač Agencije za audiovizuelne medijske usluge (AMU).

6.4. Predstavljeno istraživanje „Medijska pismenost u Crnoj Gori“

Agencija za audiovizuelne medijske usluge (AMU) u saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori predstavila je istraživanje „Medijska pismenost u Crnoj Gori“, koje je sprovedla agencija IPSOS, a koje je obuhvatilo stavove 1.003 građana i građanki. Istraživanje²² je omogućilo prvi put mjerenje indeksa medijske pismenosti, koji iznosi 12,2, te je pružilo dobar osnov za oblikovanje budućih inicijativa u oblasti medijske pismenosti. Tada aktuelna šefica Misije OEBS-a, Dominique Waag, istakla je važnost ulaganja u medijsku pismenost i obrazovanje u školama, koje omogućava učenicima da kritički dešifruju medijske poruke. Takođe, naglasila je ulogu profesionalnih novinara u pružanju provjerenih i na činjenicama zasnovanih informacija, koje služe kao protivotrov za lažne vijesti i govor mržnje.

Ministarka kulture i medija, Tamara Vujović, skrenula je pažnju na značaj medijske pismenosti u digitalnoj eri, u kojoj kvantitet informacija često ne prati njihov kvalitet. Ona je istakla da, uprkos naporima, Crna Gora i dalje ima nizak nivo medijske pismenosti, te je podsjetila na usvajanje Medijske strategije 2023-2027, koja se fokusira na jačanje medijske pismenosti među građanima. Takođe, pozvala je građane da preuzmu aktivnu ulogu u sticanju medijske pismenosti i kritičkom analiziranju informacija.

Direktorica Agencije, Sunčica Bakić, naglasila je da je Agencija od početka prepoznala značaj medijske pismenosti za razvoj demokratskog društva. Prema njenim riječima, saradnja sa Misijom OEBS-a rezultirala je značajnim unapređenjem strategije i aktivnosti u tri ključne ciljne grupe: medijske profesionalce, roditelje i edukatore, te djecu. Ove aktivnosti proširene su i na odrasle, a cilj je, kako je naglašeno - dugoročan razvoj medijske pismenosti koji će pokazati rezultate u budućnosti.

²² Nalazi istraživanja dostupni na: <https://www.medijskapismenost.me/wp-content/uploads/2024/03/Istraživanje-Medijska-pismenost-u-Crnoj-Gori.pdf>

6.5. Priručnik za medijsku i digitalnu pismenost i na romskom jeziku

Nakon verzije na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku, Agencija je, u saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori, objavila je priručnik „Medijska i digitalna pismenost“ i na romskom jeziku.¹²³ Ovaj vodič nudi smjernice za razvoj medijske i digitalne pismenosti, sigurnu upotrebu interneta, te podršku roditeljima i odgajateljima u obrazovanju djece o digitalnim tehnologijama.

Priručnik se fokusira na dekodiranje medijskog sadržaja, bezbjednu upotrebu interneta, kritičko mišljenje na društvenim mrežama, kao i prepoznavanje reklama i opasnosti na internetu. Takođe, obrađuje važnost mentalnog zdravlja u digitalnom okruženju, stereotipe i predrasude, te odgovoran pristup internetu.

Inkluzija i ravnopravnost svih građana/ki Crne Gore nema alternativu, stoga je objavljivanje ovog priručnika na romskom jeziku mali doprinos smanjenju jaza koji postoji između ove zajednice i ostatka društva, koji omogućava ravnopravniji pristup informacijama i digitalnim resursima.

6.6. Predstava „Niko se nije naučen rodio“ za najmlađe

Na samom početku 2024. godine, Agencija za audiovizuelne medijske usluge (AMU) je, u saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori, organizovala dva izvođenja predstave „Niko se nije naučen rodio“, sa ciljem podizanja svijesti o značaju medijske pismenosti i opasnostima prekomjernog korišćenja telefona i društvenih mreža. Kreativni nosilac predstave bio je umjetnički atelje „Arlekin“, a izvođenja su realizovana za štice Dječijeg doma „Mladost“ u Bijeloj, kao i u JU KIC „Zeta“ u opštini Zeta. Predstava je izazvala veliko interesovanje i pozitivne reakcije ciljane publike, posebno među mlađom populacijom, doprinoseći širenju svijesti o odgovornom korišćenju digitalnih tehnologija.

6.7. Donacije edukativnih materijala

Agencija za audiovizuelne medijske usluge je tokom 2024. godine nastavila sa intenzivnim aktivnostima usmjerenim na promociju medijske i digitalne pismenosti među osjetljivim i manjinskim društvenim grupama. U okviru tih napora, AMU je realizovala donaciju edukativnih materijala štice Dječijeg doma „Mladost“ u Bijeloj, gdje je djeci uručen strip „Sajber sa sajberom“ – edukativni sadržaj koji na razumljiv način obrađuje teme odgovornog korišćenja medija, rizika i sigurnosti u digitalnom prostoru, podstičući pri tome kritičko mišljenje. Istovremeno, stručnom osoblju doma (vaspitačima, psiholozima i socijalnim radnicima) uručen je priručnik „Medijska i digitalna pismenost“, koji im omogućava dodatnu edukaciju i efikasnije pružanje podrške djeci u savremenom medijskom okruženju. Slična aktivnost realizovana je i u OŠ „Božidar Vuković Podgoričanin“ na Koniku, gdje su učenicima i nastavnicima uručeni priručnici na romskom i crnogorskom jeziku, čime je posebno akcentirana važnost inkluzivnog obrazovanja i ravnopravnog pristupa znanju za sve. Ove inicijative predstavljaju značajan doprinos razvoju odgovorne i informisane generacije, osposobljene da se suoči sa izazovima digitalnog društva i aktivno učestvuje u savremenom medijskom prostoru.

¹²³ Priručnik „Medijska i digitalna pismenost“ na romskom jeziku dostupan na: <https://amu.me/wp-content/uploads/2022/11/Medijako-thaj-digitalno-siklape-1.pdf>

6.8. www.medijskapismenost.me

Sve aktivnosti Agencije za audiovizuelne medijske usluge (AMU) iz oblasti medijske pismenosti su tokom 2024. godine bile redovno objavljivane na sajtu www.medijskapismenost.me, koji je postao centralno mjesto za informacije vezane za projekte i inicijative ovim povodom. Sajt je ažuriran vijestima, istraživanjima i edukativnim materijalima, pružajući smjernice različitim ciljnim grupama i zainteresovanoj javnosti. Fokus je bio na djeci, roditeljima i profesionalcima, dok su sadržaji obuhvatali širok spektar podtema unutar glavne oblasti – medijske pismenosti.

6.9. Značajan porast interesovanja na društvenim mrežama za medijsku pismenost

Agencija za audiovizuelne medijske usluge je tokom 2024. godine nastavila svoju posvećenost promociji medijske pismenosti putem društvenih mreža, na nalogima „Medijska pismenost Crna Gora“, gdje je redovno objavljivala edukativne sadržaje na Facebooku, Instagramu i X-u (nekadašnji Twitter). Sadržaji na društvenim mrežama obuhvatali su širok spektar vizuala, uključujući leksikone o nepoznatim pojmovima, zanimljivosti, kutke za roditelje, infografike, video sadržaje. Takođe, na inovativan način, kroz foto priče, predstavljene su posjete školama, razni sastanci, čime se dodatno širila svijest o važnosti medijske pismenosti u društvu.

Tokom godine, broj pratilaca na svim mrežama značajno je porastao. Na Facebooku je broj pratilaca porastao sa 2.385 na 2.600, što predstavlja rast od 9%. Na Instagramu je zabilježen izuzetan rast sa 1.171 na 2.567 pratilaca, što iznosi 119% rasta. Na X platformi, broj pratilaca porastao je sa 334 na 771, što predstavlja rast od 131%. Ovi podaci jasno pokazuju

da je sadržaj stranica Medijska pismenost Crna Gora bio vrlo relevantan i dobro prihvaćen među publikom. Pored broja pratilaca, povećan je i doseg objava, dok su posjete profilima porasle od nekoliko desetina, do nekoliko stotina procenata. Ovaj rast rezultat je konstantnog rada na kvalitetu sadržaja i intenzivnoj komunikaciji sa pratiocima, naročito imajući u vidu da su društvene mreže postale jedan od ključnih kanal za informisanje i edukaciju građana.

Kanal: Medijska pismenost Crna Gora	kraj 2023. god	kraj 2024. god	rast (%)
Facebook	2.385	2.600	9%
Instagram	1.171	2.567	119%
X	334	771	131%
TOTAL	3.890	5.938	52.65%

Statistika - društvene mreže „Medijska pismenost Crna Gora“

7. MEĐUNARODNA SARADNJA

Na međunarodnom planu, prošla godina je u oblasti audiovizuelnih medijskih usluga protekla u znaku implementacije značajnih dokumenata Evropske unije, Akta o digitalnim uslugama i Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama (AVMSD), i početka primjene Evropskog akta o slobodi medija (EMFA).

Kao rezultat primjene najnovijih regulativa Evropske unije, nastavljena je saradnja Evropske komisije sa nacionalnim regulatornim organima, kroz Evropski odbor za digitalne usluge, nacionalne koordinateure za digitalne usluge i direktnu implementaciju DSA u državama članicama EU.

Kada je u pitanju implementacija EMFA-e, 2024. godina protekla je u znaku priprema za transformaciju Evropske grupe regulatora (ERGA) u Evropski odbor za medijske usluge. Cilj osnivanja Medijskog odbora je da doprinese stvaranju evropskog regulatornog okvira koji omogućava slobodan, pluralistički, pouzdan i konkurentan medijski ekosistem u Evropi, koji odražava kulturnu raznolikost, uz garantovanje zaštite osnovnih prava i osnaživanje građana i građanki da oblikuju informisano mišljenje i aktivno učestvuju u društvenoj i demokratskoj debati.

Agencija je bila direktno uključena u ove procese kroz učešće u savjetodavnim organima Evropske komisije, članstvo u relevantnim evropskim asocijacijama, kao i kroz sprovođenje regionalnih projekata. Uzimajući u obzir promjene koje će navedeni akti donijeti regulatornim organima u Evropi, Agencija je, u partnerstvu sa državnim organima i međunarodnim institucijama, aktivno radila na stvaranju povoljnog ambijenta za efikasnu transpoziciju evropskih pravnih normi i standarda u nacionalni regulatorni sistem.

Kroz učešće u Evropskoj grupi regulatora (ERGA) i Kontakt mreži ERGA-e, predstavnici Agencije su pratili proces primjene najznačajnijih legislativnih inicijativa u Evropskoj uniji, kroz analize iskustava i izazova u državama članicama. Ova iskustva, kao i izvještaji i drugi dokumenti koje su pripremile radne grupe ERGA-e, biće veoma korisni Crnoj Gori u procesu dalje transpozicije uredbi Evropske unije u nacionalno zakonodavstvo, dok su za Agenciju vrlo značajni radi blagovremene pripreme za implementaciju novog zakonskog okvira.

Na bilateralnom nivou, Agencija je nastavila saradnju sa regulatornim organima iz Evropske unije, kroz sastanke menadžmenta Agencije sa predstavnicima Savjeta za medijske usluge Slovačke, i Regulatornog organa za komunikacije Italije, koji su predstavili najznačajnije aspekte rada svojih institucija, kroz proces usklađivanja sa zahtjevima najnovijeg zakonodavnog okvira na nivou Evropske unije.

Kroz učešće u radu Evropske platforme regulatornih organa (EPRA), predstavnici Agencije su nastavili saradnju i komunikaciju sa predstavnicima preko 50 regulatornih organa iz Evrope, kroz razmjenu iskustava i najboljih praksi u regulaciji audiovizuelnih medijskih usluga.

Na nacionalnom nivou, Agencija je nastavila saradnju sa predstavnicima međunarodnih organizacija u Crnoj Gori, kroz projekte koje finansiraju i implementiraju Evropska unija, Savjet Evrope i Organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS), i Kancelarija za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR). Na ovaj način, Agencija nastavlja dugogodišnju uspješnu saradnju sa ovim međunarodnim organizacijama, sa fokusom na zaštitu slobode izražavanja, regionalnu saradnju sa regulatornim organima, medijsku pismenost i druge značajne oblasti regulacije audiovizuelnih medijskih usluga.

Osim toga, predstavnici Agencije su, kroz učešće u radnoj grupi za pregovaračko poglavlje 10 – Informaciono društvo i mediji, dali značajan doprinos privremenom zatvaranju ovog poglavlja, što predstavlja važan korak u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

7.1. Učešće u radu Mediteranske mreže regulatornih organa (MNRA)¹²⁴

23. Plenarna skupština Mediteranske asocijacije regulatora (MNRA) održana je 8. i 9. oktobra 2024. godine u Jerevanu, Jermenija, na poziv Komisije za televiziju i radio (CTR). Skupštini je prisustvovalo šesnaest predstavnika regulatornih tijela iz petnaest zemalja i teritorija širom Mediterana, kao i predstavnici UNESCO-a. U fokusu rada bile su tri ključne teme: UNESCO-ve Smjernice za upravljanje digitalnim platformama i Globalni forum mreža pokrenut u Dubrovniku, razvoj i budućnost radija, te izazovi i prilike koje vještačka inteligencija donosi u oblasti medijske regulacije.

U okviru plenarnih i radnih sesija, učesnici su razmijenili iskustva i predstavili nacionalne inicijative, uključujući studiju o prisutnosti žena u informativnim emisijama i projekte u oblasti medijske pismenosti. Istaknuto je da će se naredne aktivnosti fokusirati na pristupačnost medija za starije osobe i osobe s invaliditetom. CTR Jermenije preuzeo je predsjedavanje mrežom za narednih godinu dana, dok je IMC Kosova izabran za potpredsjednika. Sljedeća plenarna skupština MNRA-e biće održana na jesen 2025. godine u Prištini.

7.2. Učešće u radu Evropske grupe regulatora za audio-vizuelne usluge (ERGA)¹²⁵

7.2.1. Prvi sastanak Kontakt mreže ERGA-e, 13. jun, Brisel

Sastanak Kontakt mreže ERGA-e, održan u hibridnom formatu, kojem je u svojstvu posmatrača prisustvovao i predstavnik Agencije. Tokom sastanka analizirani su izvještaji, analize i druge aktivnosti radnih tijela, čije je usvajanje planirano na plenarnoj sjednici. Uvodno izlaganje predsjedavajućeg obuhvatilo je pregled najvažnijih aktivnosti u proteklom periodu i najavu dokumenata u pripremi.

Predstavnici Evropske komisije predstavili su stanje u vezi s implementacijom ključnih akata – Akta o digitalnim uslugama i Evropskog akta o slobodi medija – uz fokus na nove smjernice za velike online platforme i integritet izbora. Prikazani su i rezultati zajedničke kampanje ERGA-e i EK o medijskoj pismenosti, kao i analiza vidljivosti sadržaja na sajtovima regulatora i javnih servisa. Razmatran je i finalni tekst Evropskog akta o slobodi medija, kao i predstojeća transformacija ERGA-e u Evropski odbor za medijske usluge, sa posebnim akcentom na strateški i organizacioni okvir budućeg tijela.

Učesnicima je predstavljena i nova Uredba o transparentnosti i targetiranju političkog oglašavanja, sa naglaskom na obaveze država članica u pogledu nadzora nad njenom primjenom. Na kraju sastanka predstavljene su preporuke ERGA-e evropskim institucijama za period 2024–2029, koje se odnose na očuvanje pluralizma, borbu protiv dezinformacija i obezbjeđivanje sigurnog digitalnog prostora, kao i pregled aktivnosti planiranih za 2025. godinu.

7.2.2. Drugi sastanak Kontakt mreže ERGA-e, 5. novembar, Brisel

Uoči plenarne sjednice Evropske grupe regulatora za audiovizuelne usluge (ERGA) održan je drugi godišnji sastanak Kontakt mreže ERGA-e, kojem je prisustvovao predstavnik Agencije u svojstvu posmatrača.

Na sastanku su razmatrani izvještaji, analize i aktivnosti radnih tijela ERGA-e, čije će usvajanje biti predstavljeno na plenarnoj sjednici. Predsjedavajući je predstavio ključne aktivnosti u prethodnom periodu i najavio dokumente u pripremi. Predstavnici Evropske

¹²⁴<https://www.irm.org/en/the-mnra/>

¹²⁵ Evropska grupa regulatora za audiovizuelne medijske usluge (<http://erga-online.eu>) okuplja predstavnike nacionalnih nezavisnih regulatornih tijela u oblasti audiovizualnih usluga, sa ciljem pružanja savjetodavne podrške Evropskoj komisiji i razmjeni najbolje prakse među evropskim regulatorima audiovizuelnog tržišta.

komisije upoznali su prisutne sa implementacijom Evropskog akta o slobodi medija, novim nadležnostima regulatora i procesom transformacije ERGA-e u Evropski odbor za medijske usluge.

Nastavak sastanka obuhvatio je kampanju o medijskoj pismenosti, koju su zajednički sprovedi ERGA i Evropska komisija, uz pregled aktivnosti na društvenim mrežama i planirane daljnje korake.

Sastanak je dalje razmatrao pripremu dokumenata za osnivanje i rad budućeg Evropskog odbora za medijske usluge, uključujući višegodišnju strategiju, organizaciju i Poslovnik.

Predstavljeni su i izvještaji radne grupe o monitoringu Kodeksa prakse o dezinformacijama, te o nadležnostima regulatora u borbi protiv dezinformacija. Ključne preporuke odnose se na unapređenje izvještavanja i efikasnije praćenje Kodeksa.

Dodatno, razmatran je izvještaj o najboljim praksama u oblasti medijske pismenosti, s naglaskom na teme poput onlajn sigurnosti, govora mržnje i razvoja digitalnih vještina.

Sastanak je završio razmatranjem Plana rada za 2025. godinu i pripremama za predstojeći plenarni sastanak, sa fokusom na očekivanu transformaciju ERGA-e u Evropski odbor za medijske usluge.

7.2.3. 22. plenarni sastanak, 21 - 22. novembar, Rim

Predstavnik Agencije za audiovizuelne medijske usluge prisustvovao je, u svojstvu posmatrača, 22. Plenarnom sastanku Evropske grupe regulatornih tijela za audiovizuelne medijske usluge (ERGA), koji je održan 21. i 22. novembra 2024. godine u Rimu, Italija. Prvog dana sastanka organizovana je radionica ERGA Akademije na temu uloge medijskih regulatora u pogledu sadržaja na svim kanalima distribucije i digitalnim platformama. Prvi panel bio je posvećen izazovima i iskustvima regulatora u primjeni važećeg zakonodavnog okvira, sa posebnim fokusom na Direktivu o audiovizuelnim medijskim uslugama (AVMS) iz 2018. godine. Drugi panel bavio se budućnošću regulacije u okviru postojećeg pravnog okvira, a učesnici su, osim predstavnika regulatornih tijela, bili i eksperti iz akademske zajednice, predstavnici online platformi i Evropske komisije.

Drugog dana održan je plenarni sastanak tokom kojeg su analizirane aktivnosti ERGA-e u 2024. godini. Prezentovani su rezultati rada pojedinačnih radnih grupa, a centralne teme obuhvatile su zaštitu maloljetnika, implementaciju AVMS Direktive, upotrebu vještačke inteligencije u regulaciji medijskog sadržaja, kao i dostupnost sadržaja osobama sa poteškoćama u razvoju. Razmatrana je i dobra praksa regulatora u navedenim oblastima, kao i izazovi u borbi protiv dezinformacija. U tom kontekstu usvojen je i stav ERGA-e o trenutnom progresu i poteškoćama sa kojima se regulatori suočavaju. Takođe se razgovaralo o medijskoj pismenosti i primjeni pravnih akata u prekograničnoj regulaciji medija.

Poseban fokus bio je na transformaciji ERGA-e u Evropski medijski bord, u skladu s pravilima koja su stupila na snagu nakon usvajanja Evropskog akta o slobodi medija (EMFA). Diskusija je bila usmjerena na mogućnosti unapređenja prakse rada i institucionalnog okvira ERGA-e u skladu s novim obavezama i proširenim nadležnostima.

7.3. Učešće u radu Evropske platforme nezavisnih regulatornih tijela – EPRA¹²⁶

7.3.1. Izvještaj sa 59. sastanka, 05 - 07. jun 2024, Rotterdam

Pedeset deveti sastanak EPRA-e, čiji je domaćin bio Komesarijat za medije iz Holandije, okupio je oko 140 delegata koji su predstavljali 50 članica, stalne posmatrače i ostale eksperte koji su razgovarali o aktuelnim pitanjima koja se odnose na regulaciju medija u Evropi. Sastanku je prisustvovala i gostujuća delegacija Globalnih regulatora za sigurnost na internetu (GOSRN). Medijska pismenost i izbori su bili glavna tema sastanka. U kontekstu

¹²⁶ European Platform of Regulatory Authorities (<http://www.epra.org>). Članovi EPRA su 52 regulatorna tijela iz 46 evropskih zemalja među kojima je i Crna Gora. Evropska komisija, Savjet Evrope, Evropska audiovizuelna opservatorija i Kancelarija predstavnika OSCE-a za slobodu medija, posmatrači su rada EPRA. Sastanci se organizuju dva puta godišnje.

održavanja izbora za Evropski parlament, očekivanje je regulatora da će se glasanje odvijati u napetom geopolitičkom kontekstu sa tehnološkim inovacijama kao ometajućim faktorom što će vjerovatno povećati informacione poremećaje. Visoka su očekivanja da medijska pismenost može pomoći u zaštiti informacija, izbora, pa čak i demokratskog integriteta. U okviru poludnevne sesije predstavnici regulatora su razmijenili mišljenje o tome jesu li ova očekivanja realna, šta zaista raditi i kakvu ulogu mogu imati medijski provajderi i regulatori?

Sesija „AI i medijski regulatori“ bila je posvećena ključnim trendovima u radu regulatora AVM sadržaja i izazovima sa kojima će se suočavati a koji predstavljaju posljedicu razvoja vještačke inteligencije. Vještačka inteligencija i automatizovani procesi dio su nove stvarnosti i sa sve širom primjenom. Nadležnosti nacionalnih regulatornih agencija, korišćenje alata zasnovanih na vještačkoj inteligenciji na kraju bi mogle postati obavezne. Sesija je posvećena demistifikaciji uloge AI i praktičnoj diskusiji o tome da li i kako medijski regulatori mogu na integrisati AI u svoje procese rada, što bi doprinijelo njihovoj automatizaciji.

7.3.2. Izvještaj sa 60. sastanka, 23 - 25. oktobar 2024, Limasol

Događaj čiji je domaćin Kiparska radio-televizijska uprava, okupio je oko 130 delegata koji su predstavljali 45 članica, stalne posmatrače i ostale eksperte koji su razgovarali o aktuelnim pitanjima koja se odnose na regulaciju medija u Evropi. Kao nastavak diskusija održanih u Roterdamu u proljeće, na sastanku su među članovima EPRA-e pokrenuta pitanja o ulozi vještačke inteligencije u radu medija i izazovima koje AI postavlja za rad medija i novinara. Nastavljena je diskusija sa prethodnog sastanka o potrebi regulacije novonastalih okolnosti. U tom smislu, rasprava je imala za cilj da doprinese identifikaciji pitanja specifičnih za medijski sektor, ulozi regulatora i povećanoj potrebi za ekspertizom regulatora u ovoj oblasti.

Sastanak je istraživao posljedice razlike između nelegalnog govora mržnje i štetnog uvredljivog izražavanja, kao i kako ono utiče na ponašanje regulatora AVM sadržaja u praksi. Značajna pažnja je posvećena razmjeni iskustva i znanja na implementaciju Akta o digitalnim uslugama. Kao pitanja od posebnog značaja istaknuto je određivanje i saradnja sa pouzdanim označivačima, saradnja sa naučnom zajednicom i nevladinim sektorom. Razmatranje uloge regulatornih tijela u otkrivanju, praćenju i prijavljivanju govora mržnje na internetu i sprječavanje zloupotreba, je imalo posebnu pažnju učesnika sastanka.

7.4. Bilateralna saradnja sa regulatorima iz Evropske unije

7.4.1. Posjeta Slovačkom Savjetu za medijske usluge

Prvi sastanak, sa slovačkim Savjetom za medijske usluge, održan je 17. septembra u prostorijama ovog regulatornog organa u Bratislavi. Sastanak je organizovala Kancelarija za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR), u okviru projekta „Podrška za izborne reforme na Zapadnom Balkanu“, koji ima za cilj razmjenu najbolje prakse u oblastima od značaja za izborne procese u regionu. Potreba za ovakvim sastankom, koji se fokusira na izazove u vezi sa nadzorom nad izvještavanjem medija u toku predizbornih kampanja, prepoznata je kroz redovnu komunikaciju Agencije sa ODIHR-om. Na sastancima, organizovanim tokom ove posjete, učestvovala je direktorica Agencije i četiri predstavnika menadžmenta.

Sastanak sa slovačkim kolegama bio je posvećen svakodnevnim aktivnostima, organizacionoj strukturi i radu Savjeta za medijske usluge u kontekstu implementacije različitih uredbi Evropske unije. Posebna pažnja posvećena je Uredbi o transparentnosti i targetiranju u političkom oglašavanju, izazovima vezanim za implementaciju Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama, Akta o digitalnim uslugama, i pripremama za implementaciju Evropskog akta o slobodi medija.

Kolege iz slovačkog regulatora predstavili su sistem koregulacije uspostavljen u oblasti zaštite maloljetnika, kroz Komisiju za zaštitu maloljetnika, koja ima nadležnost da priprema obavezujući propis za jedinstveni sistem označavanja programa i način njegove primjene.

Dio sastanka bio je posvećen i izazovima vezanim za ispunjavanje obaveza definisanih Aktom o digitalnim uslugama, sa posebnim fokusom na ulogu regulatora kao nacionalnog Koordinatora za digitalne usluge. Predstavljeni su budući izazovi, struktura i kadrovske potrebe ovog organa.

Predstavnici Savjeta za medijske usluge Slovačke izrazili su spremnost za nastavak bilateralne saradnje sa crnogorskim kolegama na zajedničkim temama od interesa.

U nastavku studijske posjete Slovačkoj, održan je sastanak sa predstavnicima nevladine organizacije DigiQ, koja se bavi edukacijom u oblasti digitalnog građanstva za djecu i odrasle. Akcenat je bio na razvoju vještina koje omogućavaju odgovorno i digitalno inteligentno ponašanje u onlajn prostoru. Predstavnici ove NVO izložili su svoje projekte, buduće planove saradnje sa regulatornim organima i izazove u procesu sticanja statusa pouzdanog prijavljivača.

Posjeta Slovačkoj završena je sastankom u Predstavništvu Evropske unije, gdje su se predstavnici Agencije sastali sa zamjenikom šefa Predstavništva, koji je predstavio aktuelnu medijsku situaciju u Slovačkoj, najveće izazove i efikasnost Savjeta za medijske usluge u implementaciji evropskih propisa.

Posjeta italijanskom regulatornom tijelu AGCOM

Na poziv italijanskog regulatornog tijela za komunikacije (Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni - AGCOM), direktorica Agencije i rukovodioci sektora posjetili su 9. decembra 2024. godine ovo regulatorno tijelo, kako bi se upoznali sa regulatornim okvirom i praksom u oblasti nadzora nad radom pružalaca AVM usluga, posebno usluga na zahtjev i platformi za razmjenu video sadržaja.

Posjeta je imala poseban značaj za članove našeg tima, jer su imali priliku upoznati se sa načinom organizacije rada AGCOM-a, implementacijom strateških procesa u razvoju AVM sektora, borbi protiv dezinformacija, te zaštiti maloljetnika od štetnih sadržaja. Posjeta je organizovana u sklopu aktivnosti usklađivanja i intenziviranja primjene novog Zakona o AVM uslugama.

Tokom posjete, predstavnici AGCOM-a podijelili su svoja iskustva i dobru praksu, pružajući savjete koji su od koristi jer već primjenjuju Direktivu o AVM uslugama iz 2018. godine. Takođe, italijanski predstavnici aktivno učestvuju u stvaranju uslova za uspješnu primjenu ključnih regulatornih mehanizama EU u oblasti regulacije medija i AVM usluga, kao što su DSA, DMA, EMFA itd.

Posebna pažnja posvećena je iskustvima u vezi sa mapiranjem AVM usluga na zahtjev, procedurama registracije, kao i nadzoru nad primjenom pravila o komercijalnim audio-vizuelnim komunikacijama. Razmatrane su i mjere zaštite maloljetnika u AVM uslugama i na platformama za razmjenu video sadržaja, uključujući rad influencersa i vlogera.

Razmijenjena su mišljenja o značaju šireg spektra nadležnosti regulatora u sprovođenju nadzora i mogućnostima privlačenja i zadržavanja stručnih kadrova sposobnih da odgovore na izazove nadzora tržišta i usluga, koji se brzo mijenjaju pod uticajem domaćih i stranih tržišta.

7.5. Učešće u radu Kontakt komiteta za sprovođenje Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama

Na poziv Evropske komisije, predstavnik Agencije učestvovao je na sastanku Kontakt komiteta za sprovođenje Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama, održanom u hibridnom formatu 15. maja u Briselu.

Sastanak je bio posvećen transpoziciji Direktive (AVMSD) u nacionalna zakonodavstva država članica EU, emitovanju događaja od posebnog značaja za javnost u skladu sa AVMSD, Evropskim aktom o medijskim slobodama i preporukama Evropske komisije u vezi sa zaštitom uređivačke nezavisnosti i transparentnosti vlasništva u medijskom sektoru.

Na početku sastanka, Evropska komisija izložila je stanje transpozicije AVMSD od strane država članica, uz pregled izvještaja o implementaciji nacionalnog zakonodavstva. Akcenat je stavljen na obim primjene, princip zemlje porijekla, saradnju nacionalnih regulatora i Evropske grupe regulatora za audiovizuelne medijske usluge (ERGA), zaštitu maloljetnika i pristupačnost audiovizuelnih usluga osobama sa oštećenjem vida ili sluha. Takođe, razmatrane su teme u vezi sa audiovizuelnim komercijalnim komunikacijama, koregulacijom, samoregulacijom, platformama za razmjenu video sadržaja i nezavisnošću regulatornih organa.

Sljedeća tačka bila je posvećena emitovanju događaja od posebnog značaja u Francuskoj, gdje je usvojena nova lista, koja sadrži 21 događaj od posebnog značaja za francusku javnost.

Evropska komisija obavijestila je Komitet o usvajanju Evropskog akta o medijskim slobodama, koji je stupio na snagu prije sastanka. Akcenat je stavljen na zaštitu slobode medija i medijskog pluralizma, kao ključnih principa demokratije i vladavine prava, uz naglasak na prevazilaženje fragmentacije propisa unutar EU.

Posljednja tačka dnevnog reda odnosila se na zaštitu uređivačke nezavisnosti i transparentnost vlasništva nad medijima. Predstavljena je Preporuka Komisije o internim zaštitnim mjerama za uređivačku nezavisnost i transparentnost vlasništva u medijskom sektoru. Preporučeni su različiti dobrovoljni koraci za obezbjeđivanje nezavisne proizvodnje informativnih sadržaja, osnaživanje novinara i postizanje dugoročne stabilnosti medijske produkcije. Takođe, predstavljen je niz projekata finansiranih od strane Evropske unije u ovoj oblasti.

Kroz primjere najbolje prakse, projekte su predstavile Irska, Njemačka i Litvanija, dok su predstavnici Univerziteta u Salzburgu izložili pilot analizu monitoringa vlasništva nad medijima u Evropi. Razmatrani su rizici za transparentnost vlasništva u pojedinim državama članicama, položaj javnih medijskih servisa, digitalne platforme i zaštita nezavisnosti informativnog programa od uplitanja vlasnika medija.

7.6. Konferencija o medijskoj pismenosti na Zapadnom Balkanu

Na poziv Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, službenik za odnose s javnošću i upravljanje projektima u Agenciji, učestvovao je na konferenciji „Western Balkans Media Literacy Conference“, održanoj u oktobru 2024. godine pod pokroviteljstvom Evropske unije. Ovaj skup okupio je međunarodne i regionalne fekt-čekere, medijske stručnjake, novinare, predstavnike organizacija civilnog društva i institucija, kao i zvaničnike iz EU i Zapadnog Balkana, s ciljem jačanja medijske pismenosti i suzbijanja dezinformacija.

Tokom konferencije diskutovano je o značaju objektivnog i profesionalnog novinarstva, načinima prepoznavanja i suzbijanja stranog uticaja u medijima, kao i ulozi regulatornih tijela u jačanju otpornosti društva na dezinformacije. Razmjena iskustava i primjera dobre prakse među učesnicima doprinijela je definisanju efikasnijih pristupa u unapređenju medijske pismenosti i zaštiti integriteta informacija u regionu.

7.7. Regionalna radionica o digitalnoj pismenosti i sigurnosti djece na internetu na Zapadnom Balkanu

Na poziv regulatora AVM sadržaja Albanije, predstavnici Agencije prisustvovali su radionici o digitalnoj pismenosti i sigurnosti djece na internetu na Zapadnom Balkanu koju su organizovali CRCA/ECPAT Albanija i TikTok u partnerstvu sa Albanskom radiodifuznom agencijom. Događaj je okupio predstavnike vlasti regulatornih tijela Albanije, Kosova, Makedonije i Crne Gore, predstavnike nevladinog sektora, medija i stručnjake kako bi razgovarali o digitalnoj pismenosti i sigurnosti djece na internetu. Više od 60 učesnika i preko 20 medija prisustvovalo je sastanku. Na otvaranju radionice TikTok i CRCA/ECPAT Albanija su predstavili svoj projekat koji za cilj ima osposobljavanje zajednica, znanjem i

vještinama digitalne pismenosti, koji pokriva aspekte kao što su: odgovorno korišćenje interneta, sigurnosne mjere i društvena komunikacija.

7.8. Regionalna konferencija medijskih regulatora

Regionalna konferencija medijskih regulatora, održana u Budvi 25–26. juna 2024. godine, okupila je predstavnike regulatornih tijela Zapadnog Balkana kako bi razmotrili zajedničke strategije u borbi protiv dezinformacija i štetnog sadržaja u medijima. Učesnici su diskutovali o izazovima i mogućnostima regulacije u skladu s evropskim standardima, uključujući Akt o digitalnim uslugama (DSA) i Evropski akt o slobodi medija (EMFA), te preporuke Savjeta Evrope o izbornom komuniciranju i medijskom izvještavanju. Posebna pažnja posvećena je iskustvu britanskog regulatora OFCOM-a u suzbijanju dezinformacija tokom izbornih kampanja.

Predstavnik Agencije za audiovizuelne medijske usluge učestvovao je u diskusijama o unapređenju regionalne saradnje i usaglašavanju regulatornih pristupa. Peer review sesija omogućila je razmjenu dobrih praksi među učesnicima, a istaknuto je da je koordinisana reakcija na dezinformacije ključna za očuvanje medijskoj pluralizma i medijskih sloboda u regionu.

Konferenciju je organizovao Savjet Evrope u okviru projekta „Zaštita slobode izražavanja i medija na Zapadnom Balkanu (PROFLEX)“.

7.9. Radionica o transponovanju Akta o digitalnim uslugama (DSA) u državama članicama EU (TAIEX 2024)

U organizaciji TAIEX programa Evropske komisije, predstavnica Agencije za elektronske medije je učestvovala na radionici posvećenoj transponovanju Akta o digitalnim uslugama (Digital Services Act - DSA) u državama članicama EU. Radionica je organizovana u Briselu, Belgija, od 26. – 27. juna 2024. godine, u hibridnom formatu, tako da je direktno i indirektno na njoj uzelo učešće skoro 300 učesnika iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Gruzije, Kosova, Moldavije, Crne Gore, Sjeverne Makedonije, Srbije, Turske i Ukrajine. Primarno je bila posvećena predstavnicima nadležnih državnih organa (ministarstva, nezavisna regulatorna tijela i sl.), ali i organizacijama civilnog sektora (NVO) koje se bave istraživanjem ili pružanjem specijalizovanih usluga za vršenje monitoringa nad radom onlajn platformi.

Ovaj događaj omogućio je upoznavanje sa ključnim rješenjima koja propisuje DSA, načinima i uslovima na koje se ona mogu implementirati u zemljama kandidatima za članstvo u EU, sa posebnim fokusom na mjere za unapređenje zaštite korisnika onlajn platformi od štetnog ili nelegalnog sadržaja (širenje govora mržnje, dezinformacija i sl.), te zaštitom osnovnih (ljudskih) prava prilikom korišćenja digitalnih usluga. Predstavnici nadležnih službi Komisije, stručnjaci TAIEX-a i organizacija civilnog društva su predstavili svoja iskustva i znanja o primjeni DSA u različitim okruženjima i okolnostima.

Posebno značajne su bile predstavljene informacije i savjeti o mogućim rješenjima za potrebni pravni i institucionalni okvir kako bi se obezbijedila međuinstitucionalna koordinacija od značaja za kvalitetnu implementaciju DSA. U tom pravcu, istaknut je značaj usvajanja tzv. mape puta koja bi trebala da sadrži ključne korake, nosioce aktivnosti i dinamiku koji treba da dovedu do stvaranja neophodnog okruženja za dosljednu primjenu DSA tj. unapređenje kvaliteta zaštite korisnika prilikom korišćenja digitalnih usluga.

7.10. Regionalna konferencija „Regionalna perspektiva - kako povećati izlaznost birača – izazovi i mogućnosti“

U okviru projekta „Podrška izbornim reformama na Zapadnom Balkanu“, Kancelarija OEBS-a za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) je 17 i 18. decembra 2024. u Varšavi, organizovala konferenciju „Regionalna perspektiva - kako povećati izlaznost birača – izazovi i mogućnosti“. Predstavnik Agencije je prisustvovao navedenoj konferenciji. Događaju su dodatno prisustvovali predstavnici organa za upravljanje izborima, finansiranja kampanje,

regulatorna tijela za AVM sadržaje, novinarska udruženja, organizacije civilnog društva, uključujući grupe za posmatranje izbora, ali i lokalni i međunarodni eksperti.

Ciljevi konferencije bili su identifikacija izazova koji doprinose niskoj izlaznosti birača; analiza praktičnih rješenja kao i diskusija o primjerima koji su povećali izlaznost birača, posebno među nedovoljno zastupljenim grupama. Na konferenciji je bilo riječi i o tome kako iskoristiti digitalnu tehnologiju u oblikovanju ponašanja birača.

8. JAVNOST I UNAPREĐENJE RADA AGENCIJE

8.1. Slobodan pristup informacijama

Saglasno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, tokom 2024. godine, Agenciji je podnijeto 14 zahtjeva za slobodan pristup informacijama, od kojih je 11 usvojeno, jedan djelimično usvojen, a samo dva odbijena.

Podnosilac / Predmet zahtjeva	Odluka Agencije po zahtjevu
1. NVO „MANS“, 19.02.2024. ¹²⁷ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopije obavještenja emitera audiovizuelnih medijskih (AVM) usluga o načinu objavljivanja informacije o izrečenoj upravno-nadzornoj mjeri (upozorenju) izdatim 1. januara 2023. godine zbog kršenja obaveza definisanim Zakonom o elektronskim medijima, podzakonskim aktima ili izdatim Odobrenjem za emitovanje u rješenjima u kojima je to obavezno.	Usvojen
2. NVO „MANS“, 05.03.2024. ¹²⁸ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopije dokumentacije vezane za anonimni prigovor u vezi sa radom privrednog društva „Nova M“ d.o.o., emitera TV programa „Nova M“ (akti zavedeni kod Agencije pod br. 02-1596 od 11.07.2023.g. do 01-1596/6 od 13.09.2023.g.).	Usvojen
3. NVO „MANS“, 05.03.2024. ¹²⁹ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopiju zahtjeva za izdavanje odobrenja za emitovanje opšteg televizijskog programa „TV E“ sa pratećom dokumentacijom, na osnovu kojeg je izdato Odobrenje za emitovanje br. O-TV-K-29 (br. 02-177/2 od 28.02.2022. godine).	Usvojen
4. NVO „MANS“, 08.03.2024. ¹³⁰ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopiju pisma namjere Antonija Pušića, dostavljeno Savjetu Agencije za elektronske medije (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 01-350/24-57 od 19.01.2024. godine).	Usvojen
5. NVO „MANS“, 19.03.2024. ¹³¹ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopije snimaka informativnog sadržaja „Vijesti“, emitovanog u sljedećim terminima: 10:00, 12:00, 14:00, 16:30, 18:30 i u 22:00 sati, dana 27. februara 2024.g. na „TV Vijesti“.	Usvojen
6. NVO „MANS“, 07.05.2024. ¹³² / informacije-dokumenti koji se odnose na kopije svih evidencija emitovanih programskih sadržaja od značaja za medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje za Lokalne izbore u Budvi, koji će se održati 26.05.2024. godine, a na koje se odnosi Pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje po kojem su emiteri	Odbijen

¹²⁷ Rješenje Agencije br. 03-037/24-244-1 od 27.02.2024.g.

¹²⁸ Rješenje Agencije br. 02-037/24-72/1 od 15.03.2024.g.

¹²⁹ Rješenje Agencije br. UP 1 02-037/24-73/1 od 20.03.2024.g.

¹³⁰ Rješenje Agencije br. UP 1 02-037/24-78/1 od 13.03.2024.g.

¹³¹ Rješenje Agencije br. UP 1 03-037/24-80/1 od 22.03.2024.g.

¹³² Rješenje Agencije br. UP 1 03-037/24-174/1 od 23.05.2024.g.

dužni da vode evidenciju, koja uključuje sljedeće podatke: datum, vrijeme emitovanja i naziv sadržaja, da li se radi o plaćenom ili besplatnom političkom oglašavanju, ime naručioca političkog oglašavanja, neto vrijeme emitovanja, opis izbora na koje se odnosi medijsko predstavljanje (vrsta ili teritorijalnost), a koji se dostavljaju Agenciji za elektronske medije na nedjeljnom nivou, za period od 22.04.2024. do 28.04.2024. godine.	
7. NVO „MANS“, 07.05.2024. ¹³³ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopije svih evidencija emitovanih programskih sadržaja od značaja za medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje za Lokalne izbore u Budvi, koji će se održati 26.05.2024. godine, a na koje se odnosi Pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje po kojem su emiteri dužni da vode evidenciju, koja uključuje sljedeće podatke: datum, vrijeme emitovanja i naziv sadržaja, da li se radi o plaćenom ili besplatnom političkom oglašavanju, ime naručioca političkog oglašavanja, neto vrijeme emitovanja, opis izbora na koje se odnosi medijsko predstavljanje (vrsta ili teritorijalnost), a koji se dostavljaju Agenciji za elektronske medije na nedjeljnom nivou, za period od 06.05.2024. do 12.05.2024. godine.	Usvojen
8. NVO „MANS“, 15.05.2024. ¹³⁴ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopije svih evidencija emitovanih programskih sadržaja od značaja za medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje za Lokalne izbore u Budvi, koji će se održati 26.05.2024. godine, a na koje se odnosi Pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje po kojem su emiteri dužni da vode evidenciju, koja uključuje sljedeće podatke: datum, vrijeme emitovanja i naziv sadržaja, da li se radi o plaćenom ili besplatnom političkom oglašavanju, ime naručioca političkog oglašavanja, neto vrijeme emitovanja, opis izbora na koje se odnosi medijsko predstavljanje (vrsta ili teritorijalnost), a koji se dostavljaju Agenciji za elektronske medije na nedjeljnom nivou, za period od 06.05.2024. do 12.05.2024. godine.	Usvojen
9. NVO „MANS“, 24.05.2024. ¹³⁵ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopije svih evidencija emitovanih programskih sadržaja od značaja za medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje za Lokalne izbore u Budvi, koji će se održati 26.05.2024. godine, a na koje se odnosi Pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje po kojem su emiteri dužni da vode evidenciju, koja uključuje sljedeće podatke: datum, vrijeme emitovanja i naziv sadržaja, da li se radi o plaćenom ili besplatnom političkom oglašavanju, ime naručioca političkog oglašavanja, neto vrijeme emitovanja, opis izbora na koje se odnosi medijsko predstavljanje (vrsta ili teritorijalnost), a koji se dostavljaju Agenciji za elektronske medije na nedjeljnom nivou, za period od 13.05.2024. do 19.05.2024. godine.	Usvojen
10. NVO „MANS“, 24.05.2024. ¹³⁶ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopije svih evidencija emitovanih programskih sadržaja od značaja za medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje za Lokalne izbore u Budvi, koji će se održati 26.05.2024. godine, a na koje se odnosi Pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje po kojem su emiteri dužni da vode evidenciju, koja uključuje sljedeće podatke: datum, vrijeme emitovanja i naziv sadržaja, da li se radi o plaćenom ili besplatnom političkom oglašavanju, ime naručioca političkog oglašavanja, neto vrijeme emitovanja, opis izbora na koje se odnosi medijsko predstavljanje (vrsta ili teritorijalnost), a koji se dostavljaju Agenciji za elektronske medije na nedjeljnom nivou, za period od 20.05.2024. do 24.05.2024. godine.	Usvojen
11. NVO „MANS“, 04.06.2024. ¹³⁷ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopiju prijave (zavedena kod Agencije za elektronske medije pod br. UP I 01-041/24-164 od 07.05.2024. g.) sa pratećom dokumentacijom koju je	Usvojen

¹³³ Rješenje Agencije br. UP I 03-037/24-175/1 od 30.05.2024.g.

¹³⁴ Rješenje Agencije br. UP I 03-037/24-185/1 od 30.05.2024.g.

¹³⁵ Rješenje Agencije br. UP I 03-037/24-194/1 od 30.05.2024.g.

¹³⁶ Rješenje Agencije br. UP I 03-037/24-195/1 od 06.06.2024.g.

¹³⁷ Rješenje Agencije br. UP I 02-037/24-206/1 od 17.06.2024.g.

privredno društvo „Neuromont“ d.o.o., podnijelo na javni konkurs za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa.	
12. Privredno društvo „TDI Radio“, 27.06.2024. ¹³⁸ / informacije-dokumenti koji se odnose na konkurs za raspodjelu sredstava za podsticanje pluralizma namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023. godinu, br. 05/082/24-393, po kom je donijeto Rješenje o raspodjeli sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023. godinu, br. UP I 01-041/24-85/15 od 11.06.2024. godine, kao i dokumentaciju i prijave svih učesnika konkursa.	Usvojen
13. Fondacija „Bjelopavlički učitelji 1916“, 05.08.2024. ¹³⁹ / informacije-dokumenti kojim su traženi odgovori na pitanja vezana za ravnopravnu primjenu ćirilice i latiničnog pisma.	Odbijen
14. Jelena Krešić, 13.09.2024. ¹⁴⁰ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopije „Ocjena članova Savjeta Agencije za elektronske medije za prvorangirana tri idejna rješenja po Javnom konkursu za idejno rješenje vizuelnog identiteta Agencije za audiovizuelne medijske usluge (AMU) br. 02-041/24-684/1 od 02.08.2024. godine shodno Odluci Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge br. 01-041/24-864-58 od 06.09.2024. godine.“ „Ocjena idejnog rješenja šifre prijave IT1214 po Javnom konkursu za idejno rješenje vizuelnog identiteta Agencije za audiovizuelne medijske usluge (AMU) br. 02-041/24-684/1 od 02.08.2024. godine shodno Odluci Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge br. 01-041/24-864-58 od 06.09.2024. godine.“	Djelimično usvojen

Pregled razmatranih zahtjeva za slobodan pristup informacijama

Agencija proaktivno objavljuje informacije (član 12 Zakona o slobodnom pristupu informacijama) i dostavlja akta i podatke za potrebe vođenja informativnog sistema pristupa informacijama.

Na sajtu Agencije omogućeno je da se sljedećim kategorijama dokumenata može pristupiti „u tri klika“: izvodi iz registara i evidencija, planovi i izvještaji, javne nabavke, spisak zaposlenih, spisak javnih funkcionera i lista obračuna njihovih zarada i drugih primanja i naknada u vezi sa vršenjem javne funkcije, rješenja kojima je odobren pristup traženim informacijama i sl.

Vodič za pristup informacijama u posjedu Agencije za audiovizuelne medijske usluge
(br. 02-041/25-212/1 od 20.02.2025)
dostupan je na veb adresi Agencije
www.amu.me

¹³⁸ Rješenje Agencije br. UP I 03-037/24-228/1 od 01.07.2024.g.

¹³⁹ Rješenje Agencije br. UP I 03-037/24-268/1 od 20.08.2024.g.

¹⁴⁰ Rješenje Agencije br. UP I 03-037/24-288/1 od 30.09.2024.g.

8.2. Novi vizuelni identitet Agencije

Agencija za audiovizuelne medijske usluge je u 2024. godini, usklađujući se s novim zakonskim okvirom i promjenom imena, predstavila novi vizuelni identitet. Nakon raspisanog javnog konkursa na kojem je pristigao značajan broj prijava, izabrano je rješenje autora Milutina Marković iz Podgorice, koji je osvojio prvu nagradu na konkursu.

Akronim Agencije „AMU“ dobio je novu sinergiju sa simbolom „PLAY“, koji sa svojim dinamičnim potezima, modernim linijama i minimalističkim pristupom jasno komunicira pokret, akciju i napredak. Ovaj simbol postao je neizostavan element svih komunikacija Agencije, koji svojom lako pamtljivom geometrijom odražava savremeni pristup i viziju Agencije za budućnost medijskog sektora.

8.3. Intenzivnija komunikacija sa javnošću

Broj saopštenja Agencije za audiovizuelne medijske usluge porastao je sa 22 u 2023. godini na 34 u 2024. godini, što ukazuje na značajan napredak u komunikaciji sa javnošću. Ovaj porast od 54% odražava snažniju posvećenost Agencije transparentnosti i proaktivnom informisanju građana o svojim aktivnostima i inicijativama. Povećanje broja saopštenja omogućilo je bržu reakciju na aktuelna pitanja i izazove u oblasti audiovizuelnih medijskih usluga, te pružanje ažurnih i relevantnih informacija. Trend snaženja komunikacije sa medijima i javnošću doprinosi izgradnji povjerenja, a takođe stvara temelje za bolju saradnju sa svim akterima u sektoru, od novinara do građana i u narednom periodu.

8.4. Otvorena vrata Agencije studentima

Na poziv Fakulteta političkih nauka (FPN), direktorica Agencije Sunčica Bakić održala je predavanje studentima studijskog programa Medijske studije i novinarstvo. Tokom predavanja kojem je prisustvovao veliki broj studenata, direktorica Bakić detaljno je predstavila nadležnosti i ključne oblasti djelovanja Agencije, sa posebnim osvrtom na primjenu tada aktuelnog Zakona o elektronskim medijima Crne Gore i izazove u procesu osnivanja i funkcionisanja radio stanica. Ovaj susret sa mladima, budućim novinarima i medijskim stručnjacima, bio je prilika za otvorenu diskusiju o aktuelnim pitanjima i izazovima u medijskoj industriji.

Istovremeno, studenti FPN-a posjetili su Agenciju, gdje se razgovaralo o budućnosti medija, sa naglaskom na izazove koje digitalizacija donosi medijskom sektoru.

8.5. Dostupnost podataka na veb-stranicama Agencije

Svi dokumenti na sajtu Agencije za audiovizuelne medijske usluge su mašinski čitljivi i pretraživi i mogu se preuzeti po želji. Sajt je prilagođen slabovidim i slijepim osobama. Poseban modul iščitava sadržaj objavljenih vijesti i omogućava promjenu veličine slova i pokazivača miša, kao i izmjenu kontrasta i boje teksta. Omogućeno je i da se, u slučaju pristupa sa mobilne platforme, automatski prilagodi način prikaza i navigacije manjem ekranu. Takva verzija sajta je vrlo pregledna na mobilnim uređajima i svim akcijama je lako upravljati dodirom.

Tokom 2024. godine postavljeno je 654 objave, koje su sadržale 929 dokumenata u PDF formatu. Statički dokumenti koji sadrže kontakt informacije vezane za Agenciju, Savjet Agencije i razne emitere i operatere su takođe po potrebi ispravljani i dopunjavani novim podacima.

Ukupan broj posjeta veb prezentaciji www.aemcg.org iznosio je 42.666 ili prosječno 3.555 mjesečno. Posjetioci su do veb prezentacije Agencije dolazili najviše preko internet pretraživača (72,15%), direktnim unosom adrese sajta (20,70%), posredstvom društvenih mreža (5,30%) dok je preostalih 1,85% došli upućivanjem sa drugih sajtova. Broj jedinstvenih posjetilaca je bio 23.894, od čega 17.832 ili 74,63% iz Crne Gore. Android platforma je bila zastupljena sa 46,36%, Windows sa 27,67% a Apple iOS sa 21,17%. Ostatak čine Mac, Linux i druge platforme sa ukupno 4,80%. Poređenjem broja pregledanih stranica (108.254) i broja posjetilaca, može se zaključiti da je prosječan posjetilac u 2024. godini pregledao približno 4,6 stranica u jednoj posjeti, i pri svakoj posjeti našem sajtu u prosjeku ostao 3 minuta i 23 sekunde.

U 2024. godini, zabilježen je rast ukupnog broja posjeta sajtu, kao i broj jedinstvenih posjetilaca, u odnosu na prethodnu godinu. Takođe, porastao je broj objavljenih dokumenata i prosječno trajanje posjete, što ukazuje na veći interes i angažman korisnika.

8.6. Povećana vidljivost Agencije na društvenim mrežama

Tokom 2024. godine, Agencija za audiovizuelne medijske usluge (AMU) značajno je povećala svoju vidljivost na društvenim mrežama. Putem naloga Agencije na Facebooku, Instagramu, X-u i LinkedInu, redovno su objavljivane informacije u vezi sa aktivnostima i nadležnostima Agencije, kao i brojni informativno-edukativni materijali.

Broj pratilaca na društvenim mrežama značajno je porastao tokom godine. Na Facebooku je broj pratilaca porastao sa 543 na 902, što predstavlja povećanje od 66%. Na Instagramu, broj pratilaca porastao je sa 821 na 1.880, uz ogroman rast od 129%. Na X platformi, broj pratilaca porastao je sa 477 na 1.227, što je rast od 157%. Takođe, Agencija je uspješno uspostavila prisustvo na LinkedInu, gdje je broj pratilaca krajem 2024. godine iznosio 845. Ukupno, broj pratilaca na svim društvenim mrežama Agencije porastao je sa 2.862 na 5.854, što predstavlja izuzetan rast od 104%.

Kanal: Agencija za audiovizuelne medijske usluge	kraj 2023. god	kraj 2024. god	rast (%)
Facebook	543	902	66%
Instagram	821	1.880	129%
X	477	1.227	157%
LinkedIn	0	845	-
TOTAL	2.862	5.854	104%

Ovaj uspješan trend rasta na društvenim mrežama ne samo da potvrđuje relevantnost sadržaja koji Agencija pruža, već i njenu posvećenost transparentnoj i efikasnoj komunikaciji sa građanima i društvenim akterima, čime je dodatno unaprijedila svoj uticaj i prisutnost u digitalnom okruženju.

Statistika - društvene mreže „Agencija za audiovizuelne medijske usluge“

8.7. Raspolaganje prostorom za rad Agencije

Obezbjedenje adekvatnog prostora za rad Agencije obaveza je Vlade Crne Gore, propisana Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama (član 195 stav 3). U skladu sa tim, ugovorom zaključenim između Uprave za državnu imovinu i Agencije za audiovizuelne medijske usluge br. 02-041/24-787/2 od 26.11.2024. godine, Agenciji je ustupljen poslovni prostor na korišćenje, bez naknade, na adresi Bulevar Svetog Petra Cetinskog br. 9. Agencija navedeni prostor koristi od njenog osnivanja - 2003. god (tada pod nazivom Agencija za radio-difuziju).

Saglasno ugovoru, poslovni prostor je Agenciji ustupljen na korišćenje na period od 5 godina, sa mogućnošću produženja istog, što može ograničiti predvidljivost i sigurnost njenog rada. Stoga bi bilo korisno razmotriti produženje ugovora kako bi se osigurala stabilnost i nezavisnost regulatorne funkcije Agencije.

8.8. Organizaciona struktura

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji utvrđena je organizacija rada, poslovi koje obavljaju sektori, sistematizacija radnih mjesta, uslovi za vršenje poslova tih radnih mjesta i opis poslova kao i odgovornosti i ovlašćenja za pojedina radna mjesta. U Agenciji postoje četiri sektora kao samostalne organizacione jedinice: Sektor za pravne i ekonomske poslove, Sektor za nadzor, Sektor za opšte i međunarodne poslove i Sektor za informaciono-komunikacione tehnologije.

U izvještajnom periodu, zaključno sa 31.12.2024. godine broj zaposlenih iznosi 30, ne uključujući članove Savjeta Agencije.

Kvalifikacionu strukturu zaposlenih čine četiri magistra nauka, 21 zaposleni sa visokom školskom spremom i pet zaposlenih sa srednjom stručnom spremom. Imajući u vidu nadležnosti Agencije, postojeća kadrovska struktura zadovoljava. Rodnu strukturu zaposlenih čini 20 žena i 10 muškaraca.

Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama predviđeno je da Savjet Agencije ima pet članova, od kojih je jedan član predsjednik Savjeta. Kvalifikacionu strukturu članova Savjeta Agencije čine dva doktora nauka i tri člana sa visokom školskom spremom. Rodnu strukturu članova Savjeta čini jedna žena i četiri muškarca.

9. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA AGENCIJE U 2024. GODINI

Saglasno članu 40 Zakona o elektronskim medijima, na sjednici održanoj 25.09.2023. godine, Savjet Agencije je donio Odluku o usvajanju Finansijskog plana Agencije za elektronske medije za 2024. godinu (Odluka br. 01-1889/1 od 25.09.2023. godine).

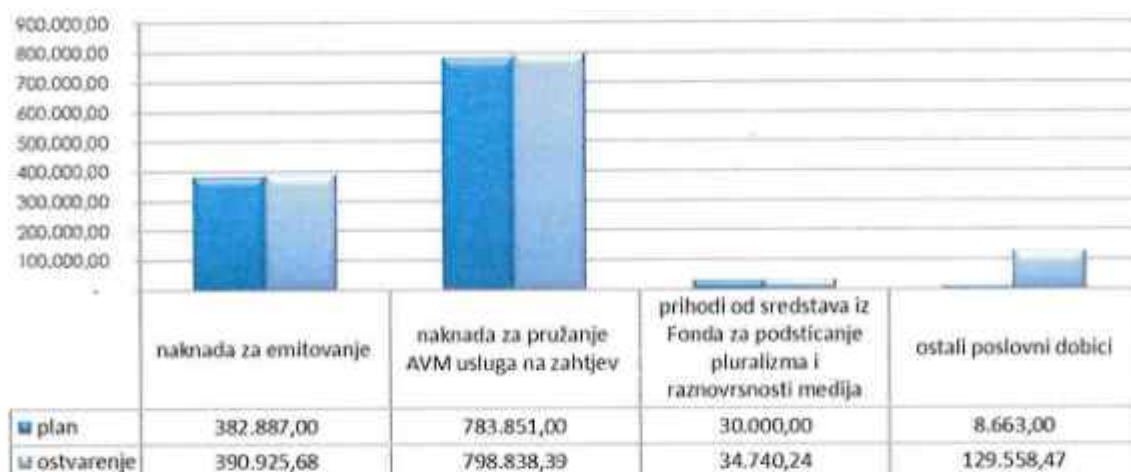
U skladu sa članom 32 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG“, br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21, 27/23, 125/23 i 11/25), Agencija je u propisanom roku (do 30. septembra 2024. godine), Ministarstvu finansija dostavila utvrđeni Finansijski plan sa planom rada za 2024. godinu kao i akt o određivanju predstavnika Agencije koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri.

Na sedmoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2023. godini, Skupština Crne Gore je 28. decembra 2023. godine donijela Odluku o usvajanju Finansijskog plana sa Planom rada Agencije za elektronske medije za 2024. godinu („Sl. list CG“, br. 125/23).

U toku 2024. godine Agencija je ostvarila ukupan prihod u iznosu od 1.354.105,43 €, rashodi su iznosili 1.173.517,69 €, što znači da je ostvarena pozitivna razlika u iznosu od 180.587,74 €.

VRSTA PRIHODA	Planirano	Ostvareno
naknada za registraciju	-	-
naknada za emitovanje	382.887,00	390.925,68
naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev	783.851,00	798.838,39
prihodi od sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija	30.000,00	34.740,24
ostali poslovni dobici	8.663,00	129.558,47
finansijski prihodi	-	42,65

Ključni pokazatelji poslovanja i njihovo poređenje sa planom

Prikaz ostvarenih prihoda i njihovo poređenje sa planom u 2024. godini

Upoređujući elemente ostvarenja prihoda u odnosu na planirane, može se konstatovati da je prihod od naknada za emitovanje ostvaren za 2,1% više od planiranog, dok je prihod od naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev za 1,9% viši od planiranog. Pri tome se misli na prihode koji se odnose na fakturisane naknade za pružanje AVM usluga u 2024. godini.

Procenat naplativosti prihoda po osnovu naknada za emitovanje ostvaren je na nivou od 89,1%, dok je procenat naplativosti prihoda po osnovu naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev iznosio 93,3% što ukazuje da su ovi prihodi bili stabilan izvor finansiranja Agencije u toku 2024. godine.

VRSTE RASHODA	Planirano (€)	Ostvareno (€)	Index
bruto zarade zaposlenih	619.240,00	613.143,27	99,02
bruto naknade članova Savjeta	107.725,00	105.097,35	97,56
ostala lična primanja i naknade	53.200,00	50.991,58	95,85
službena putovanja i članarine međ. org.	34.000,00	32.032,39	94,21
rashodi za materijal i usluge	47.800,00	34.315,29	71,79
troškovi održavanja osnovnih sredstava	31.000,00	29.031,15	93,65
ostala poslovna terećenja	232.000,00	224.275,72	96,67
troškovi ispravke vrijednosti potraživanja	-	22.055,29	-
troškovi rezervisanja	-	13.868,65	-
amortizacija	45.000,00	40.792,39	90,65
rezerva	35.099,00	-	-

Ključni pokazatelji poslovanja i njihovo poređenje sa planom

Vrijednost ukupne aktive, na bazi bilansa stanja na dan 31.12.2024. godine je 4.288.845,17 €. Stalna imovina od 606.917,00 € iznosi 14,2% ukupne aktive, a sastoji se od nematerijalne imovine (14,1%) i materijalne imovine (85,9%). Obrtna imovina u vrijednosti od 3.681.928,17 € čini 85,8% ukupne aktive i odnosi se na zalihe (0,02%), kratkoročna potraživanja (2,9) i gotovinu i gotovinske ekvivalente (97,08%).

Ukupna potraživanja prenijeta iz 2023. godine iznosila su 47.167,66 €, dok ukupna potraživanja na dan 31.12.2024. godine iznose 106.844,45 € i čine ih potraživanja od emitera i pružalaca AVM usluga na zahtjev sa ispravkom vrijednosti u iznosu od 90.576,52 € i potraživanja od državnih organa u iznosu od 16.267,93 €. Ukupna sredstva na transakcionim računima iznose 3.572.935,11 €, blagajne 1.021,51 €, deviznog računa 503,77 € i Visa kartice 42,42 €.

Ukupna pasiva je u vrijednosti od 4.288.845,17 €, Kapital Agencije iznosi 2.692.372,93 € i obuhvata:

- osnovni kapital 1,00 €,
- revalorizacione rezerve 24.692,86 €,
- neraspoređeni dobitak ranijih godina u iznosu od 2.487.091,33 € i
- neraspoređeni dobitak tekuće godine u iznosu od 180.587,74 €.

Osnovni kapital Agencije iskazan u iznosu od 1,00 € evidentiran je u Statutu Agencije za audiovizuelne medijske usluge ("Sl. list CG", br. 54/24) i isti je upisan u Centralnom registru privrednih subjekata u Podgorici.

Revalorizacione rezerve u iznosu od 24.692,86 € se sastoje od revalorizacionih rezervi po osnovu procjene nematerijalnih ulaganja u iznosu od 3.304,58 € i revalorizacionih rezervi po osnovu procjene opreme u iznosu od 21.388,28 € u skladu sa Izvještajem o procjeni vrijednosti stalne imovine u vlasništvu Agencije za elektronske medije Crne Gore (Izvještaj br. 02-459/2 od 20.09.2021. godine).

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2024. godine iznose 122.537,41 € i ista se odnose na rezervisanja po MRS 19 - Naknade zaposlenima u iznosu od 89.355,21 € i rezervisanja za troškove sudskih sporova u iznosu od 33.182,20 €.

Ukupne kratkoročne obaveze Agencije iznose 1.435.279,85 €, od čega se 11,95 € odnosi na primljene avanse od kupaca, sredstva Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija u dijelu koji se odnosi na potfond za komercijalne i neprofitne emitere u iznosu od 1.336.905,84 €, obaveze prema dobavljačima u iznosu od 27.699,29, obavezu isplate druge rate sredstava dodijeljenih emiteru opšteg televizijskog programa „Televizija Vijesti“ iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namjenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima u iznosu od 69.190,00 € i obaveze za porez i doprinose po osnovu ugovora o djelu i ostalih naknada zaposlenima u iznosu od 1.472,77 €.

Dovodeći navedene obaveze u vezu sa vrijednošću obrtno imovine od 3.681.928,17 € može se zaključiti da je Agencija solventna, odnosno njena likvidnost nijednog momenta nije dovedena u pitanje.

Detaljnije informacije o rezultatima finansijskog poslovanja Agencije za audiovizuelne medijske usluge u 2024. godini mogu se naći u Izvještaju o finansijskom poslovanju Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu, dostupnom na internet stranici www.amu.me.

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE

Broj: 01 - 077/25-431/2
Podgorica, 28.04.2025. godine

Na osnovu člana 143 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama ("Sl. list Crne Gore", br. 54/24) i člana 27 Statuta Agencije za audiovizuelne medijske usluge, Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge, na sjednici održanoj 28. aprila 2025. godine, donio je

Odluku

1. Usvaja se Izvještaj o finansijskom poslovanju Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu koji je, saglasno članu 168 stav 1 tačka 7) Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama i članu 36 Statuta Agencije, direktorica Agencije za audiovizuelne medijske usluge dostavila Savjetu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ove Odluke kao i Izvještaj ovlašćenog nezavisnog revizora o godišnjem poslovanju Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu objaviti na internet stranici Agencije za audiovizuelne medijske usluge www.amu.me.
3. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Saglasno članu 168 stav 1 tačka 7) Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama i članu 36 Statuta Agencije za audiovizuelne medijske usluge, direktorica Agencije dostavila je Savjetu Agencije predlog Izvještaja o finansijskom poslovanju Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu.

Na sjednici održanoj 28. aprila 2025. godine, Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge razmotrio je podneseni predlog i donio odluku o njegovom usvajanju.

Savjet Agencije je ostvario uvid u Izvještaj ovlašćenog nezavisnog revizora o godišnjem poslovanju Agencije za audiovizuelne medijske za 2024. godinu i odlučio da se oba dokumenta objave na internet stranici Agencije.

Predsjednik
Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge
dr Branko Bošković

Dostavljeno:

- Direktorica Agencije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

AGENCIJA ZA
AUDIOVIZUELNE
MEDIJSKE USLUGE

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU AGENCIJE ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE ZA 2024. GODINU

Podgorica, april 2025

Crna Gora
AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE
Broj: 02-077/25-431/1
Podgorica, 28.04.2025. godine

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU
AGENCIJE ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE
USLUGE
ZA 2024. GODINU

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE.....	4
I BILANS USPJEHA U PERIODU OD 01.01. DO 31.12.2024.	5
Prihodi Agencije	7
Rashodi Agencije.....	12
Investicione aktivnosti	19
II BILANS STANJA NA DAN 31.12.2024.	21
III FOND ZA PODSTICANJE PLURALIZMA I RAZNOVRSNOSTI MEDIJA	24
ZAKLJUČAK	26
Prilog 1: Pregled potraživanja od komercijalnih emitera na dan 31.12.2024. g.....	27
Prilog 2: Pregled potraživanja od javnih emitera na dan 31.12.2024. g.....	29
Prilog 3: Pregled potraživanja od pružalaca AVM usluga na zahtjev na dan 31.12.2024. g.....	30
Prilog 4: Potraživanja od ranijih pružalaca AVM usluga na dan 31.12.2024. g.....	30

UVODNE NAPOMENE

U junu 2024. godine, stupio je na snagu Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama („Sl. list CG“, br. 54/24) kojim je propisano da Agencija za elektronske medije nastavlja sa radom kao Agencija za audiovizuelne medijske usluge (u daljem tekstu: „Agencija“) preuzimajući zaposlene, prava i obaveze, sredstva, opremu i poslovne prostorije Agencije za elektronske medije.

Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama je propisano (član 188) da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona (decembar 2024. godine).

Iako novi zakon sadrži rješenja koja se odnose na izvore finansiranja, tokom 2024. godine naknade za registraciju, naknade po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje i odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev su obračunate u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“) i Pravilnikom o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga („Sl. list CG“, br. 25/11, 26/12, 38/14, 18/15, 11/16, 61/18, 83/18, 43/19 i 116/23, u daljem tekstu: „Pravilnik o naknadama“) koji je primjenjivan u radu Agencije za elektronske medije.

Takođe, pripremanje i prikazivanje finansijskih iskaza za 2024. godinu urađeno je u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Agencije za elektronske medije (akt broj 02-1805 od 28.10.2022. godine).

Izveštaj o finansijskom poslovanju za 2024. godinu ima za cilj da predstavi uslove i ambijent poslovanja, realizovane poslovne aktivnosti, kao i njihove efekte. Izveštaj se bazira na podacima iz uredne knjigovodstvene dokumentacije i pridržavanja jasno definisanih procedura za obradu administrativnog poslovanja i računovodstveno – finansijskih poslova.

Saglasno članu 40 Zakona, na sjednici održanoj 25.09.2023. godine, Savjet Agencije za elektronske medije je donio Odluku o usvajanju Finansijskog plana Agencije za elektronske medije za 2024. godinu (Odluka br. 01-1889/1 od 25.09.2023. godine).

Saglasno članu 32 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG“, br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21, 27/23, 125/23 i 11/25), Agencija za elektronske medije je u propisanom roku (do 30. septembra 2024. godine), Ministarstvu finansija dostavila utvrđeni Finansijski plan sa planom rada za 2024. godinu kao i akt o određivanju predstavnika Agencije koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri.

Na sedmoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2023. godini, Skupština Crne Gore je 28. decembra 2023. godine donijela Odluku o usvajanju Finansijskog plana sa Planom rada Agencije za elektronske medije za 2024. godinu („Sl. list CG“, br. 125/23).

Kako ranijim Zakonom o elektronskim medijima, tako i Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama, propisana je obaveza Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge da usvaja i objavljuje finansijski izvještaj Agencije za prethodnu godinu (član 143 alineja 26). Upravo imajući u vidu to pravo i obavezu, a u želji da afirmiše javnost rada, Agencija ovaj Izvještaj čini dostupnim širokom krugu zainteresovanih subjekata preko internet sajta www.amu.me.

Takođe, saglasno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ovaj izvještaj se dostavlja Skupštini Crne Gore, na usvajanje.

I BILANS USPJEHA u periodu od 1.01. do 31.12.2024. godine

U toku 2024. godine Agencija je ostvarila ukupan prihod u iznosu od 1.354.105,43 €, rashodi su iznosili 1.173.517,69 €, što znači da je ostvarena pozitivna razlika u iznosu od 180.587,74 €.

Zaključuje se da je Agencija ostvarila pozitivan finansijski rezultat, pri čemu je dobit značajno premašila planirano. Ključni doprinos ovom odstupanju dali su prihodi koji nisu bili predviđeni finansijskim planom, a na koje Agencija nije imala direktan uticaj. Ovi prihodi, iako van okvira redovnih planiranih aktivnosti, doprinijeli su boljem finansijskom rezultatu od očekivanog/planiranog.

Visina prihoda na koje Agencija nije mogla direktno da utiče su proizašli iz:

- prihoda od refundacija isplaćene naknade zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad Centra za socijalni rad Crne Gore i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore u iznosu od 53.211,32 €;
- prihoda od ukidanja rezervisanih obaveza po osnovu otpremnina za odlazak u penziju u iznosu od 55.065,07 €.

Naime, u toku 2024. godine, Agencija je ostvarila prihod od refundacija isplaćenih po osnovu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad i prihod od refundacija isplaćenih po osnovu zarade u toku porodijskog bolovanja od Centra za socijalni rad Crne Gore i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore u iznosu od 53.211,32 € na koje Agencija apsolutno nije mogla imati direktan uticaj.

Dodatno, prihodi od ukidanja rezervisanih obaveza po osnovu otpremnina za odlazak u penziju u iznosu od 55.065,07 € su nastali kao posledica izmjene Kolektivnog ugovora koja je nastala u januaru 2024. godine, nakon usvajanja Finansijskog plana za 2024. godinu. Prethodnim Kolektivnim ugovorom bilo je propisano da zaposleni ostvaruje pravo na otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini od dvanaest prosječnih neto zarada koje je ostvario u toku prethodne kalendarske godine u Agenciji, dok je novim propisano da zaposleni ostvaruje pravo na otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini od šest prosječnih neto zarada koje je ostvario u toku prethodne kalendarske godine u Agenciji. Na ovaj način došlo je do ukidanja ukupnih rezervisanih obaveza i ostvarenja prihoda od ukidanja rezervisanih obaveza po osnovu otpremnina za odlazak u penziju.

Sa druge strane, rashodi su realizovani na nivou 97% u odnosu na planirane što ukazuje na visoku budžetsku disciplinu i efikasno upravljanje troškovima. Ovakva realizacija rashoda svjedoči dobroj kontroli budžeta i racionalnom korišćenju raspoloživih sredstava.

Ukupno posmatrano, ostvareni finansijski rezultat potvrđuje da je Agencija sprovela kvalitetno planiranje, uz dosljednu realizaciju planiranih stavki i odgovorno upravljanje troškovima uz pozitivan efekat vanrednih prihoda, čime je ostvaren stabilan i povoljan finansijski ishod.

Grupa računa, račun	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
	1. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA	1.354.063	1.217.482
64 i 65	Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	1.189.764	1.132.506
67, 691 i 692	Ostali prihodi iz poslovanja	164.299	84.976
	2. TROŠKOVI POSLOVANJA	314.532	343.897
50 i 51	Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	38.468	33.009
53, 54 i 55	Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	235.272	272.780
540	Amortizacija	40.792	38.108
	3. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	815.794	724.169
52 (dio)	Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	622.842	538.167
52 (dio)	Troškovi poreza i doprinosa	192.952	186.002
57, 591 i 592	4. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA	43.192	50.677
	POSLOVNI REZULTAT (1-2-3-4)	180.545	98.739
662	1. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih prvih lica	43	950
562	2. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	-	-
	FINANSIJSKI REZULTAT (1-2)	43	950
	REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA	180.588	99.689
	NETO REZULTAT	180.588	99.689

PRIHODI AGENCIJE

Članom 42 Zakona propisani su izvori *finansiranja* Agencije i to:

- jednokratne naknade za registraciju pružalaca AVM usluga;
- godišnje naknade po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga (naknade za emitovanje, naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev);
- drugi izvori u skladu sa zakonom.

1) Naknade za registraciju pružalaca AVM usluga

Članom 44 Zakona propisano je da pružalac AVM usluge plaća jednokratnu naknadu za registraciju, koja se utvrđuje na osnovu visine stvarnih troškova Agencije nastalih u postupku registracije.

Pravilnikom o naknadama propisano je da se naknada za registraciju uplaćuje bespovratno Agenciji prilikom preuzimanja odobrenja za pružanje AVM usluga i iznosi:

- za izdavanje odobrenja: 10% godišnje naknade;
- za produženje odobrenja: 5% godišnje naknade.

Savjet Agencije je, na sjednici održanoj 22.03.2024. godine, donio Odluku o raspisivanju javnog konkursa za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa (akt br. UP I 01-351/24-82 od 22.03.2024. godine) i Odluku o kriterijumima i metodologiji bodovanja prijava na javni konkurs za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa (akt br. UP I 01-351/24-83 od 22.03.2024. godine).

Na konkursu je podnijeto pet blagovremenih, ali nepotpunih prijava, po osnovu kojih su donijeti zaključci o odbacivanju. Pored toga, podnijeta je i jedna blagovremena, ali nepotpuna prijava, koja se odnosila na izdavanje odobrenja za emitovanje specijalizovanog zabavnog radijskog programa.

Imajući u vidu navedeno, Savjet Agencije je na sjednici održanoj 17.05.2024. godine donio Rješenje o obustavljanju postupka po javnom konkursu za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa (akt br. UP I 01-351/24-82/3 od 17.05.2024.g.).

2) Godišnje naknade po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje (naknada za emitovanje)

Zakonom je propisano da se ove naknade utvrđuju na osnovu veličine zone pokrivanja prema broju stanovnika, atraktivnosti područja unutar zone pokrivanja, vrste elektronskog medija (radijskog ili televizijskog programa), platforme za emitovanje programa (sistemi zemaljske radio-difuzije, kablovski i MMDS sistemi, javne fiksne ili mobilne telekomunikacione mreže, satelitski distribucionni sistemi i druge mreže elektronskih komunikacija).

Prilikom obračuna godišnje naknade za 2024. godinu, pošlo se od:

- metodologije sadržane u Pravilniku o naknadama;
- vrijednosti Koeficijenta A koji predstavlja osnovicu za obračun godišnje naknade za emitovanje za 2024. godinu u iznosu od 1.850,00 € (Odluka Savjeta Agencije o visini parametara za utvrđivanje naknada za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga za 2024. godinu br. 01-1889/2 od 25.09.2023. godine).

U izvještajnom periodu Agencija je preduzela određene mjere u cilju prevazilaženja problema nastalih zbog kašnjenja u izmirivanju obaveza po osnovu godišnje naknade za emitovanje.

izrečena upozorenja

U toku 2024. godine, Agencija je u tri navrata izrekla upozorenja imaoocima odobrenja za emitovanje koji su imali dug u iznosu od dvije ili više kvartalnih naknada (01.04.2024.g., 18.07.2024.g. i 22.11.2024.g.). Upozorenja su izrečena sljedećim emiterima:

01.04.2024.g.	18.07.2024.g.	22.11.2024.g.
„M.D. Company“ d.o.o. (Radio D Plus)	„Eurogum“ d.o.o. (Radio Star FM)	„Antena M“ d.o.o. (Radio Antena M)
„Mir i Teuta“ d.o.o. (Radio Teuta i TV Teuta)	NVO „SAFRA“ (Radio Krš)	„S-MEDIJI“ d.o.o. (Radio Ćirilica)
„Manix“ d.o.o. (TV MNE Sport 3)	„A Plus Media Group“ d.o.o. (A Plus TV)	„Radio televizija Mojkovac“ d.o.o. (Radio Mojkovac)
„Medialab“ d.o.o. (TV WOW Montenegro)	„Radio televizija Mojkovac“ d.o.o. (Radio Mojkovac)	„A Plus Media Group“ d.o.o. (A Plus TV)
NVO „SAFRA“ (Radio Krš)	„TDM MIX“ d.o.o. (Radio Laki Plus)	„Eurogum“ d.o.o. (Radio Star FM)
„LJE Radio Televizija Rožaje“ d.o.o. (TV Rožaje)	„Medialab“ d.o.o. (TV WOW Montenegro)	„Art Media Group Montenegro“ d.o.o. (LH TV)
„LJE Radio Televizija Pljevlja“ d.o.o. (TV Pljevlja)	„Art Media Group Montenegro“ d.o.o. (LH TV)	„Mir i Teuta“ d.o.o. (Radio Teuta i TV Teuta)
	„Manix“ d.o.o. (TV MNE Sport 1, TV MNE Sport 2 i TV MNE Sport 3)	
	„LJE Radio Televizija Pljevlja“ d.o.o. (TV Pljevlja).	
	„LJE Radio Televizija Rožaje“ d.o.o. (TV Rožaje)	

Upozorenja izrečena u toku 2024. godine

Zbog neizmirivanja obaveze plaćanja godišnje naknade za emitovanje, Agencija je donijela rješenja o privremenom oduzimanju odobrenja izdata privrednom društvu „Manix“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru televizijskih programa TV MNE SPORT 2 (Rješenje br. UP I 02-43/24-112/1 od 30.04.2024. godine), TV MNE SPORT 1 i TV MNE SPORT 3, (Rješenja br. UP I 02-043/24-291/1 i UP I 02-043/24-290/1 od 01.10.2024. godine).

Takođe, zbog neizmirivanja obaveze plaćanja godišnje naknade za emitovanje Agencija je donijela rješenje o trajnom oduzimanju odobrenja emiteru televizijskog programa TV MNE Sport 2 (Rješenje br. UP I 03-043/24-298/1 od 22.10.2024. godine).

Postupci prinudne naplate

U toku 2024. godine, Agencija je posredstvom javnih izvršitelja vodila pet postupaka prinudne naplate zaostalog dugovanja emitera po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje, koje je pokrenula u periodu od 2021. do 2024. godine, i to:

- NVO „Glas Plava“ (Radio Glas Plava), osnovni dug u iznosu od 1.536,30 € (Rješenje o izvršenju lv. br. 1984/2021 od 20.08.2021. godine);
- „Zen Mater Production“ d.o.o. (TV Jadran), osnovni dug u iznosu od 13.177,94 € (Rješenje o izvršenju lv. br. 442/2023 od 03.07.2023. godine);
- „Manix“ d.o.o. (TV MNE Sport 1), osnovni dug u iznosu od 4.934,00 € (Rješenje o izvršenju lv. br. 1952/23 od 20.09.2023. godine);

¹ Postupak prinudne naplate je pokrenut saglasno Zakonu o izvršenju i obezbjeđenju ("Sl. list CG", br. 36/11, 28/14, 20/15, 22/17, 76/17 i 25/19).

- „Manix“ d.o.o. (TV MNE Sport 2), osnovni dug u iznosu od 4.934,00 € (Rješenje o izvršenju lv. br. 1446/2023 od 19.09.23. godine);
- „Manix“ d.o.o. (TV MNE Sport 3), osnovni dug u iznosu od 4.933,99 € (Rješenje o izvršenju lv. br. 1889/23 od 14.09.23. godine).

Na osnovu raspoloživih podataka o statusu postupaka prinudne naplate dugova, vođenih u toku 2024. godine, može se zaključiti:

- jedan postupak je obustavljeno jer je emiter platio dug u cjelini: „Manix“ d.o.o. (TV MNE Sport 1);
- četiri postupka su u toku: „Zen Master Production“ d.o.o. (TV Jadran), NVO „Glas Plava“ (Radio Glas Plava) i „Manix“ d.o.o. (TV MNE Sport 2 i TV MNE Sport 3).

Stečajni postupci

U toku 2024. godine Agencija je vodila stečajne postupke protiv više subjekata, bivših emitera radijskih i televizijskih programa od kojih nije bilo moguće izvršiti naplatu iz razloga nedostatka sredstava na računima izvršnog dužnika. Transakcioni računi tih subjekata duži vremenski period bili su blokirani od strane Centralne banke Crne Gore, a saglasno završenim izvršnim postupcima koje je pokrenula Agencija.

U toku 2024. godine vođena su tri stečajna postupka i to:

- postupci otvoreni 2023. godine protiv „Agroprodukt“ d.o.o. (bivši emiter TV APR) i „Sun Sun“ d.o.o. (bivši emiter TV Sun) i
- postupak otvoren 2017. godine protiv „Radio Televizija Atlas“ d.o.o. (bivši emiter Radio Atlas).

U toku su sva tri stečajna postupka.

Ako se imaju u vidu ukupna potraživanja koja Agencija ima od emitera po osnovu naknada za emitovanje (dakle, ona iz ranijeg perioda i iz 2024. godine), procenat naplativosti u izvještajnom periodu je iznosio 89,1 % (Tabele 1 i 2 u prilogu: Pregled potraživanja od komercijalnih emitera na dan 31.12.2024.g. i Pregled potraživanja od javnih emitera na dan 31.12.2024.g.).

3) Godišnje naknade po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev (naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev)

Zakonom je propisano da se ove naknade utvrđuju na osnovu:

- fiksnog iznosa koji se utvrđuje na osnovu veličine područja na kojem se pružaju usluge, za period do kraja kalendarske godine u kojoj je započeto obavljanje djelatnosti, s tim što iznos naknade ne može biti veći od iznosa godišnje naknade za emitovanje za isto područje i posredstvom iste platforme koja se koristi za pružanje usluge (sistemi zemaljske radio-difuzije, kablovski i MMDS sistemi, javne fiksne ili mobilne telekomunikacione mreže, satelitski distribicioni sistemi i druge mreže elektronskih komunikacija);
- godišnjeg prihoda pružaoca usluge ostvarenog, po tom osnovu, tokom prethodne kalendarske godine za tekuću godinu, s tim što iznos naknade ne može biti veći od 5% ovog prihoda.

Prilikom obračuna ovih naknada postojećih pružaoca AVM usluga na zahtjev, pošlo se od:

- procenta od 2,9 % godišnjeg prihoda pružaoca usluge ostvarenog, po ovom osnovu, tokom 2023. godine, koji je utvrđen Odlukom Savjeta Agencije o visini parametara za utvrđivanje naknada za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga za 2024. godinu (br. 01-1889/2 od 25.09.2023. godine);
- podataka iz finansijskih iskaza i analitičkih kartica prihoda pružaoca AVM usluga na zahtjev za 2023. godinu.

Procenat naplativosti ovih naknada je iznosio 93,3% što ukazuje da je ovaj prihod bio stabilan izvor finansiranja Agencije u toku 2024. godine (Tabela 3 u prilogu: Pregled potraživanja od pružalaca AVM usluga na zahtjev na dan 31.12.2024.g.).

4) Prihodi od sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija

Prihodi od sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima, za realizaciju raspodjele sredstava za 2023. godinu, ostvareni su u iznosu od 34.740,24 € i odnose se na sredstva koja pripadaju Agenciji za pokriće operativnih troškova kao organa zaduženog za raspodjelu sredstava iz Fonda.

5) Ostali prihodi iz poslovanja

Ostali prihodi iz poslovanja u izvještajnom periodu obuhvataju prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja, prihode po osnovu refundacija isplaćene naknade zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad Centra za socijalni rad Crne Gore i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, prihode od jednokratnih naknada za razmatranje zahtjeva za izdavanje, promjenu i produženje odobrenja za emitovanje i odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev, prihode od naknada za razmatranje prijava na javni konkurs za dodjelu prava na emitovanje, prihode od naplaćenih sudskih troškova, prihode od naplaćenih putnih troškova, prihode od naknada za prenos odobrenja, prihode ostvarene po osnovu prodaje osnovnih sredstava i prihode od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

Navedeni prihodi se evidentiraju u periodu kada su nastali i odnose se na:

- prihod od refundacija isplaćene naknade zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad Centra za socijalni rad Crne Gore i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore u iznosu od 53.211,32 €;
- prihod od naplaćenih otpisanih potraživanja u iznosu od 11.595,55 €;
- prihode od ukidanja rezervisanih obaveza po osnovu otpremnina za odlazak u penziju u iznosu od 55.065,07 €;
- prihod od naknada za razmatranje zahtjeva za izdavanje, promjenu ili produženje odobrenja za emitovanje u iznosu od 3.400,00 € (privredna društva: „Boin“ d.o.o., „Mir&Teuta“ d.o.o., „083 Vučeljić“ d.o.o., „Gresa Trade“ d.o.o., „Jupok“ d.o.o., „Radio Zeta“ d.o.o., „S Mediji“ d.o.o., „Adria TV“ d.o.o., „LJE Radio Televizija Nikšić“ d.o.o., „LJE Radio Televizija Podgorica“ d.o.o. i JP „Radio i Televizija Crne Gore“);
- prihod od naknada za razmatranje prijava na javni konkurs za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa u iznosu od 1.000,00 € (privredna društva: „Ski Resort“ A.D., „Rabbit Records“ d.o.o., „Neuromont“ d.o.o., „TDI Radio“ d.o.o., NVO Udruženje za informativnu i izdavačku djelatnost „Radio Svetigora“);
- prihod od naknada za razmatranje zahtjeva za izdavanje, promjenu ili produženje odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev u iznosu od 1.000,00 € (privredno društvo „Telemach Crna Gora“ d.o.o.);
- prihod od naknada za prenos odobrenja za emitovanje u iznosu od 2.121,45 €. Postupajući po zahtjevu za dobijanje saglasnosti, Savjet Agencije je donio Rješenje kojim je data saglasnost za trajni prenos Odobrenja za emitovanje specijalizovanog muzičkog radijskog programa „Radio 083“ br. O-R-K-40 od 21.07.2011.g. sa privrednog društva „083 Vučeljić“ d.o.o. iz Nikšića na privredno društvo „S-MEDIJI“ d.o.o. iz Podgorice (Rješenje Savjeta Agencije br. UP I 01-351/24-81/4 od 08.04.20224. godine). Tom prilikom, emiteru je obračunata naknada za prenošenje odobrenja za pružanje AVM usluge u iznosu od 50% od godišnje naknade za izdato odobrenje;
- prihod od naplaćenih putnih troškova u iznosu od 1.128,49 €;
- prihod od naplaćenih sudskih troškova 242,00 €;
- prihod od prodaje osnovnih sredstava 411,64 €;
- ostali prihodi 382,95 €.

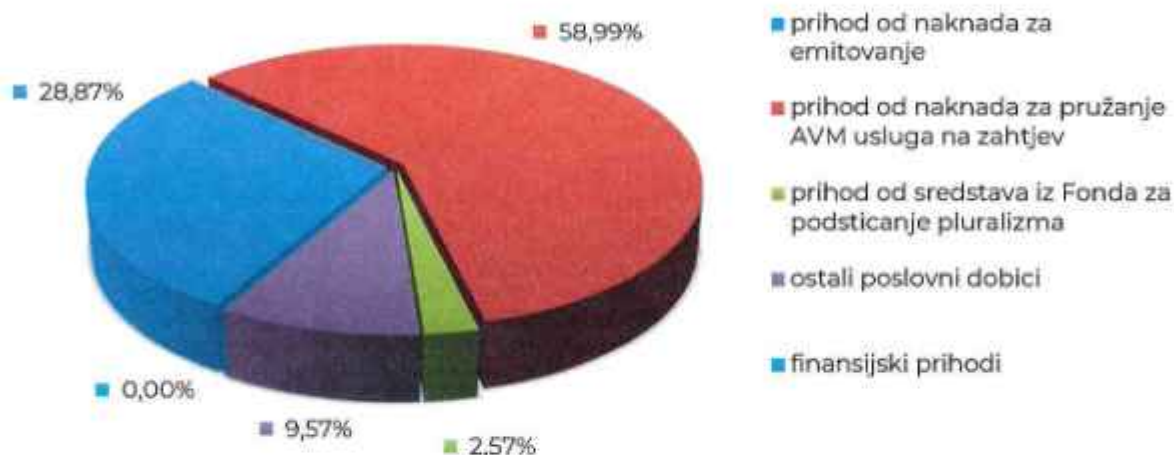
6) Prihodi od kamata

Navedeni prihodi se odnose na:

- prihode od obračunate zakonske zatezne kamate po osnovu povraćaja sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima u iznosu od 40,48 € i
- prihode od kamata za sredstva po viđenju (avista kamata) na transakcionim računima Agencije u iznosu od 2,17 €.

VRSTE PRIHODA	Ostvareno (€)	%
naknada za emitovanje	390.925,68	28,87
naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev	798.838,39	58,99
prihodi od sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija	34.740,24	2,57
ostali poslovni dobici	129.558,47	9,57
finansijski prihodi	42,65	0,00
ukupno	1.354.105,43	100,00

Ostvareni prihodi u toku 2024. godine

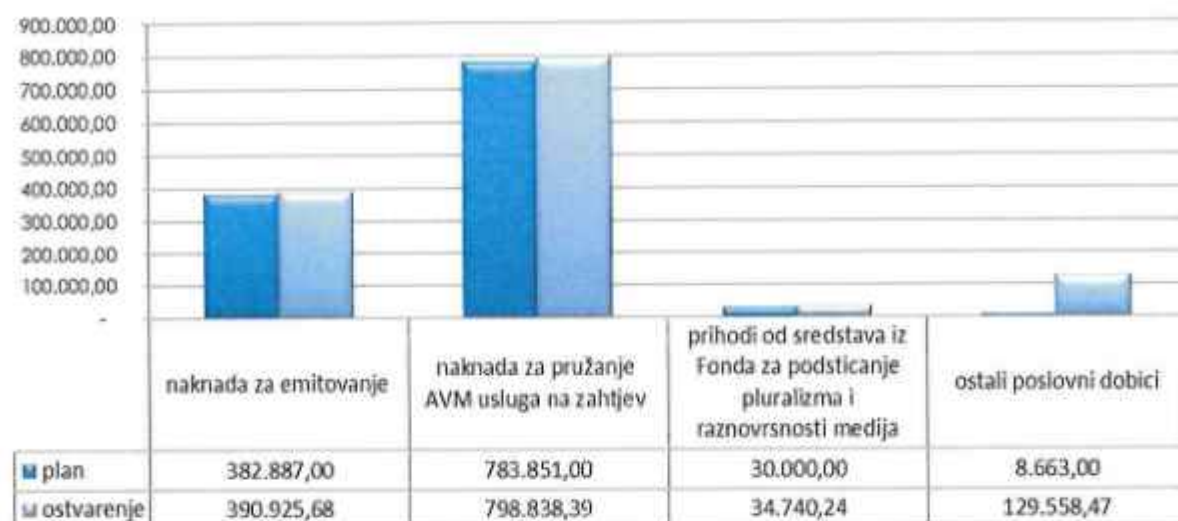

Struktura prihoda u 2024. godini

januar – decembar 2024. godine

VRSTA PRIHODA	Planirano	Ostvareno
naknada za registraciju	-	-
naknada za emitovanje	382.887,00	390.925,68
naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev	783.851,00	798.838,39
prihodi od sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija	30.000,00	34.740,24
ostali poslovni dobici	8.663,00	129.558,47
finansijski prihodi	-	42,65

Ključni pokazatelji poslovanja i njihovo poređenje sa planom

Prikaz ostvarenih prihoda i njihovo poređenje sa planom u 2024. godini

Upoređujući elemente ostvarenja prihoda u odnosu na planirane, može se konstatovati da je prihod od naknada za emitovanje ostvaren za 2,1% više od planiranog, dok je prihod od naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev za 1,9% viši od planiranog. Pri tome se misli na prihode koji se odnose na fakturisane naknade za pružanje AVM usluga u 2024. godini.

Agencija svake godine u skladu sa odredbama MRS 19 – Naknade zaposlenima, angažuje ovlašćenog aktuara da izvrši obračun rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade.

Obračun rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju na dan 31.12.2024. godine, u iznosu od 53.774,45 € (Izveštaj br. 02-430/25-204/1 od 18.02.2025.g.), izvršen je za 28 zaposlenih u Agenciji i u skladu sa članom 29 Kolektivnog ugovora Agencije za elektronske medije (akt br. 01-102/24-137 od 29.01.2024.g.), kojim je propisano da zaposleni ostvaruje pravo na otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini od šest prosječnih neto zarada koje je ostvario u toku prethodne kalendarske godine u Agenciji.

Imajući u vidu da je ranijim Kolektivnim ugovorom bilo propisano da zaposleni ostvaruje pravo na otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini od dvanaest prosječnih neto zarada koje je ostvario u toku prethodne kalendarske godine u Agenciji, došlo je do ukidanja ukupnih rezervisanih obaveza i ostvarenja prihoda od ukidanja rezervisanih obaveza po osnovu otpremnina za odlazak u penziju u iznosu od 55.065,07 €.

U izvještajnom periodu Agencija je ostvarila prihod od refundacija isplaćene naknade zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad Centra za socijalni rad Crne Gore i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore u iznosu od 53.211,32 €.

Refundacija sredstava isplaćenih po osnovu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad za sedam zaposlenih tokom 2023. i 2024. godine kod Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore ostvarena je u iznosu od 17.958,34 €.

Refundacija sredstava isplaćenih po osnovu zarade u toku porodijskog bolovanja za dvije zaposlene tokom 2023. i 2024. godine kod Centra za socijalni rad Crne Gore ostvarena je u iznosu od 35.252,98 €.

RASHODI AGENCIJE

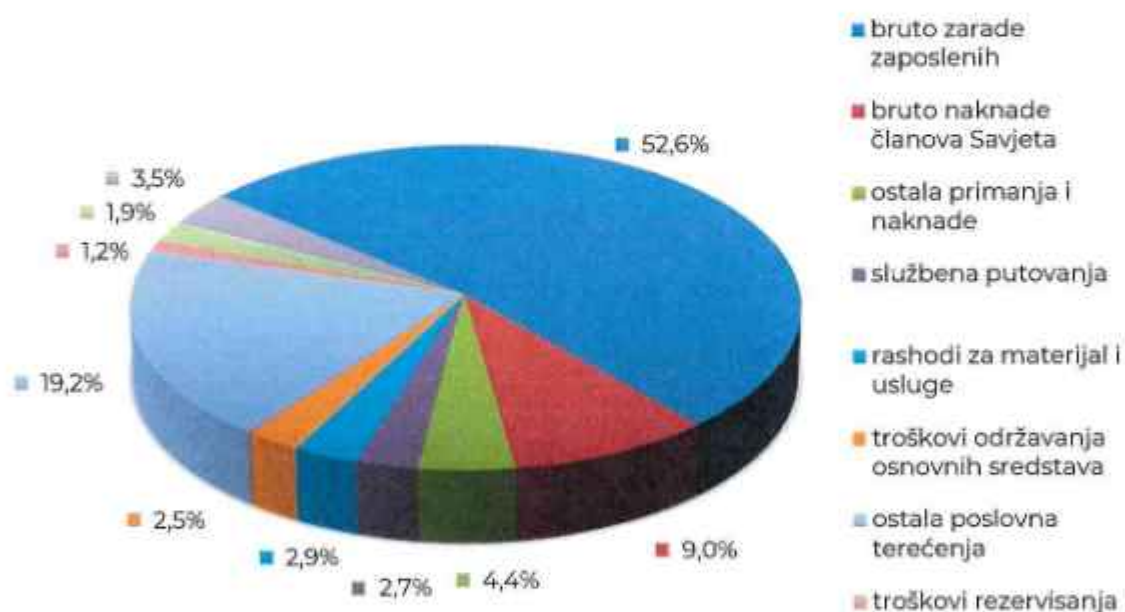
Rashodi Agencije, u izvještajnom periodu, iznosili su 1.173.517,69 €. U strukturi rashoda najznačajniju stavku čine rashodi za bruto zarade (52,6%), zatim slijede ostala poslovna terećenja (19,2%), naknade članovima Savjeta Agencije (9,0%), ostala primanja i naknade (4,4%), trošak amortizacije (3,5%), rashodi za materijal i usluge (2,9%), službena putovanja i članarine međunarodnim organizacijama (2,8%), troškovi održavanja osnovnih sredstava (2,5%), troškovi ispravke vrijednosti potraživanja (1,9%) i troškovi rezervisanja za jubilarne nagrade (1,2%).

VRSTA TROŠKA	Planirano (€)	Ostvareno (€)	%
Bruto zarade			
neto zarade zaposlenih	445.231,00	451.978,02	
porez na zarade	41.549,00	43.753,18	
doprinos za PIO – zaposleni	84.983,00	78.013,69	
doprinos za osig. od nezap. – zaposleni	2.833,00	2.884,71	
doprinos za PIO – poslodavac	31.161,00	22.386,67	
doprinos za osig. od nezap. – poslodavac	2.833,00	2.884,71	
prirez na porez	6.233,00	6.563,21	
dopr. za SSS, fond rada i invaliditet	4.418,00	4.679,08	
Ukupno:	619.240,00	613.143,27	99,02
Bruto naknade članovima Savjeta			
neto naknade članovima Savjeta	75.600,00	77.322,85	
porez na naknade	8.873,00	8.200,10	
doprinos za PIO - zaposleni	21.785,00	18.344,30	
prirez na porez	1.468,00	1.230,10	
Ukupno:	107.726,00	105.097,35	97,56
Ostala primanja i naknade zaposlenima			
troškovi zimnice	23.200,00	23.199,90	
ostale naknade /pomoći	15.000,00	14.618,66	
porez i dop. na zimnicu i ostale naknade	15.000,00	13.173,02	
Ukupno:	53.200,00	50.991,58	95,85
Službena putovanja i članarine međunarodnim organizacijama			
službena putovanja u zemlji i inostranstvu	30.000,00	28.132,39	
članarine međunarodnim organizacijama	4.000,00	3.900,00	
Ukupno:	34.000,00	32.032,39	94,21
Troškovi održavanja osnovnih sredstava			
osiguranja i registracije vozila	1.500,00	937,31	
servis i popravke vozila	2.500,00	1.833,17	
materijal za tekuće održavanje osn. sredstava	2.000,00	2.036,34	
usluge tekućeg održavanje osn. sredstava	5.000,00	4.468,30	
održavanje i unapređenj inf. sistema i softvera	20.000,00	19.756,03	
Ukupno:	31.000,00	29.031,15	93,65

VRSTA TROŠKA	Planirano (€)	Ostvareno (€)	%
Rashodi za materijal i usluge			
kancelarijski materijal i toneri	9.000,00	8.190,06	
sitan inventar	12.000,00	12.068,83	
ostali režijski materijali	1.000,00	1.284,10	
troškovi goriva	2.800,00	1.852,66	
troškovi električne energije	12.000,00	-	
troškovi komunalija	2.500,00	2.378,72	
telefonske usluge	1.500,00	1.699,85	
poštanske usluge	2.500,00	2.213,36	
internet usluge	4.500,00	4.627,71	
Ukupno:	47.800,00	34.315,29	71,79
Ostala poslovna terećenja			
reprezentacija (nabavka robe za bife i ugostiteljske usluge)	7.000,00	7.241,20	
pretp. na časopise, štampu, softverske pakete	5.000,00	3.717,86	
premije osiguranja zaposlenih	17.500,00	17.039,10	
stručna i ostala literatura	1.000,00	502,83	
usavršavanja zaposlenih	13.000,00	12.960,00	
sudski i administrativni troškovi	1.000,00	1.032,31	
troškovi prinudne naplate (javna izvršenja i stečajni postupci)	3.000,00	2.548,88	
troškovi revizije završnog računa	3.500,00	3.500,00	
troškovi unutrašnje revizije	12.000,00	12.000,00	
ostale neproizvodne usluge	10.000,00	10.633,38	
troškovi objavljivanja odluka i pravilnika u Sl. listu	9.000,00	9.726,00	
usluge press clippinga	5.000,00	3.993,00	
troškovi održavanja i unapređenja veb sajtova	6.000,00	5.400,00	
troškovi propagandnog materijala	6.000,00	5.990,47	
troškovi dizajna i produkcije	10.000,00	8.789,00	
oglašavanje u medijima	2.000,00	1.608,20	
ugovorene usluge	44.000,00	41.342,67	
advokatske usluge	5.000,00	5.562,77	
ostali porezi i doprinosi	5.000,00	5.063,49	
troškovi organizovanja seminara, obuka, festivala, konferencija i radionica	12.000,00	8.064,42	
troškovi istraživanja	5.000,00	4.997,30	
usluge korišćenja podataka o strukturi i gledanosti emitovanog programa tv	25.000,00	24.829,20	
Sindikalna organizacija	20.000,00	20.000,00	
provizije platnom prometu	5.000,00	5.460,41	
trošak donacija	-	1.137,00	
gubitak od rashodovanja opreme	-	1.136,23	
Ukupno:	232.000,00	224.275,72	96,67

VRSTA TROŠKA	Planirano	Ostvareno	%
Troškovi rezervisanja			
rezervisanja za jubilarne nagrade	-	13.868,65	
Ukupno:	-	13.868,65	-
Troškovi ispravke vrijednosti			
troškovi ispravke vrijednosti potraživanja	-	22.055,29	
Ukupno:	-	22.055,29	-
Amortizacija			
amortizacija osnovnih sredstava	45.000,00	40.792,39	
Ukupno:	45.000,00	40.792,39	90,65
Rezerva			
3% ukupnog budžeta	35.099,00	-	
Ukupno:	35.099,00	-	-

Prikaz ostvarenih rashoda i njihovo poređenje sa planom u 2024. godini

Struktura rashoda u 2024. godini

U izvještajnom periodu Agencija je svoje poslovanje usklađivala sa utvrđenim Finansijskim planom za 2024. godinu i zakonskim rješenjima kojima je regulisan status Agencije i opredijeljeno njeno poslovanje. Takođe, Agencija je vodila računa o primjeni usvojenih opštih akata koji regulišu njeno finansijsko i računovodstveno poslovanje.

VRSTE RASHODA	Planirano (€)	Ostvareno (€)	Index
bruto zarade zaposlenih	619.240,00	613.143,27	99,02
bruto naknade članova Savjeta	107.725,00	105.097,35	97,56
ostala lična primanja i naknade	53.200,00	50.991,58	95,85
službena putovanja i članarine međ. org.	34.000,00	32.032,39	94,21
rashodi za materijal i usluge	47.800,00	34.315,29	71,79
troškovi održavanja osnovnih sredstava	31.000,00	29.031,15	93,65
ostala poslovna terećenja	232.000,00	224.275,72	96,67
troškovi ispravke vrijednosti potraživanja	-	22.055,29	-
troškovi rezervisanja	-	13.868,65	-
amortizacija	45.000,00	40.792,39	90,65
rezerva	35.099,00	-	-

Ključni pokazatelji poslovanja i njihovo poređenje sa planom

Isplata zarada i naknada zarada je vršena redovno i u skladu sa Kolektivnim ugovorom Agencije za elektronske medije (akt br. 01-102/24-137 od 29.01.2024. godine), Kolektivnim ugovorom Agencije za audiovizuelne medijske usluge (akt br. 01-102/24-1238 od 16.12.2024. godine) i Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“, br. 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18, 42/18, 34/19, 130/21, 146/21, 92/22, 152/22, 152/22, 113/23, 48/24 i 84/24).

Članom 24 stav 2 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru propisano je da se zarade zaposlenih i rukovodećih lica u Agenciji utvrđuju u okviru Grupe poslova B, C i D, a ne više od Podgrupe B 4 iz člana 22 stav 1 ovog Zakona.

Trošak zarada zaposlenih u toku 2024. godine ostvaren je na nivou od 613.143,27 €, što je za 0,98% manje od planiranog.

Finansijskim planom za 2024. godinu planirana je zarada za direktoricu i 28 zaposlenih.

Obračun i isplata mjesečne naknade za rad u Savjetu Agencije vršena je u skladu sa članom 31 ranijeg Zakona o elektronskim medijima odnosno članom 159 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama kojima je propisano da član Savjeta Agencije za rad u Savjetu ima pravo na mjesečnu naknadu u visini prosječne neto zarade zaposlenih u Agenciji u mjesecu koji prethodi isplati naknade, kao i naknadu troškova nastalih u vezi sa vršenjem dužnosti, u skladu sa opštim aktima Agencije.

Troškovi vezani za naknade članove Savjeta Agencije su ostvareni na nivou od 105.097,35 €, što je za 2,44% manje od planiranog.

Troškovi službenih putovanja obuhvataju troškove službenih putovanja u zemlji (prevoz, noćenja i dnevnice) i troškove službenih putovanja u inostranstvo (prevoz, noćenja i dnevnice). Troškovi predviđeni za članstvo u međunarodnim organizacijama obuhvataju troškove članstva Agencije u međunarodnim institucijama (EPRA).

U skladu sa Finansijskim planom Agencije za elektronske za 2024. godinu, određena sredstva su bila usmjerena na finansiranje troškova učešća predstavnika Agencije na sljedećim domaćim i međunarodnim sastancima i skupovima, i to:

- IX Simpozijumu računovođa i revizora Crne Gore, održanom od 23. do 25. maja 2024. godine u Ulcinju;
- 59. sastanku Evropske platforme nezavisnih regulatornih tijela – EPRA, održanom od 5. do 7. juna 2024. godine u Rotterdamu, Holandija;
- sastanku Kontakt mreže Evropske grupe regulatora za audiovizuelne medijske usluge (ERGA), održanom 13. juna 2024. godine u Briselu, Belgija;
- regionalnoj konferenciji regulatornih tijela za oblast elektronskih medija, održanoj 25. i 26. juna 2024. godine u Budvi;
- radionici u okviru projekta "TAIEX" u organizaciji Evropske Komisije, održanoj 26. i 27. juna 2024. godine u Briselu, Belgija;

- sastanku sa predstavnicima državnih institucija na Zapadnom Balkanu u organizaciji ODIHR-a, održanom od 16. do 18. septembra 2024. godine u Bratislavi, Slovačka;
- 19. Međunarodnom kongresu računovođa i revizora Crne Gore, održanom od 26. do 28. septembra 2024. godine u Ulcinju;
- konferenciji o medijskoj pismenosti Zapadnog Balkana, održanoj 2. oktobra 2024. godine u Prištini, Kosovo;
- regionalnoj radionici Digitalna sigurnost za djecu na Zapadnom Balkanu, održanoj 11. oktobra 2024. godine u Tirani, Albanija;
- 23. Plenarnu skupštinu Mediteranske mreže regulatornih tijela, održanoj od 8. do 9. oktobra 2024. godine u Jerevanu, Jermenija;
- 60. sastanku Evropske platforme nezavisnih regulatornih tijela – EPRA, održanom od 23. do 26. oktobra 2024. godine u Limasolu, Kipar;
- Sastanku Kontaktne mreže Evropske grupe regulatora za audiovizuelne medijske usluge (ERGA), održanom 5. novembra 2024. godine u Briselu, Belgija;
- obuci "Prepoznavanje i sprečavanje govora mržnje", održanoj 18. novembra 2024. godine u Petrovcu;
- VIII regionalnoj EPAL konferenciji na temu „Medijska pismenost u digitalnom ekosistemu vještačke inteligencije“, održanoj 27. i 28. novembra 2024. godine u Budvi;
- sastanku Evropske grupe regulatora za audiovizuelne medijske usluge (ERGA), održanom 21. i 22. novembra 2024. godine u Rimu, Italija;
- studijskoj posjeti nacionalnom regulatornom tijelu za elektronske medije Italije, održanoj od 7. do 9. decembra 2024. godine u Rimu, Italija;
- konferenciji "Informing and engaging voters – a regional perspective on challenges and opportunities to increase voter turnout, održanoj od 17. do 18. decembra 2024. godine u Varšavi, Poljska i
- sastanku sa rukovodstvom Dječjeg doma "Mladost" u Bijeloj, održanom 26. decembra 2024. godine.

Troškovi opredijeljeni za službena putovanja i članarine međunarodnim organizacijama ostvareni su u iznosu od 32.032,39 €, što je za 5,79% manje od planiranih.

Troškovi održavanja osnovnih sredstava obuhvataju troškove usluga održavanja osnovnih sredstava, materijala za tekuće održavanje osnovnih sredstava, servis i popravke vozila, osiguranje i registraciju vozila i održavanje i unapređenje informacionog sistema i softvera. Troškovi sredstava opredijeljeni za ove potrebe ostvareni su u iznosu 29.031,15 €, što je za 6,35% manje nego što je planirano.

Troškovi za materijal i usluge obuhvataju troškove kancelarijskog materijala i tonera, sitnog inventara, ostalih režijskih materijala, troškove goriva, električne energije, troškove komunalnih usluga i komunikacija (telefonske, poštanske i internet usluge). Troškovi sredstava opredijeljeni za ove potrebe ostvareni su u iznosu 34.315,29 €, što je za 28,21% manje nego što je planirano.

Finansijskim planom Agencije za 2024. godinu planirana su sredstva za električnu energiju u iznosu od 12.000,00 €. Imajući u vidu da ova sredstva nisu potrošena u toku 2024. godine, a cijeneći potrebu izrade reklama sa novim logotipom Agencije za audiovizuelne medijske usluge, ista su preusmjerena za tu namjenu (Odluka br. 03-430/24-1284 od 24.12.2024. godine). Nabavka reklama evidentirana je u okviru osnovnih sredstva Agencije u iznosu od 8.699,90, dok je iznos od 868,78 € evidentiran u okviru troškova perioda.

Ostala poslovna terećenja obuhvataju troškove reprezentacije (nabavka robe za bife i ugostiteljske usluge), pretplate stručnih informativnih časopisa, štampe i softverskih paketa, premije osiguranja zaposlenih, nabavku stručne i ostale literature, usavršavanja zaposlenih, troškove sudskih i administrativnih taksi, prinudne naplate (javna izvršenja i stečajni postupci), troškove revizije godišnjih finansijskih iskaza i unutrašnje revizije, ostalih neproizvodnih usluga, troškove objavljivanja odluka i pravilnika u Službenom listu, usluge press clippinga, troškove održavanja društvenih mreža i unapređenja veb sajtova, nabavku propagandnog materijala, usluga dizajna i produkcije, troškove oglašavanja u medijima, naknada za ugovorene usluge i advokatske usluge, troškove organizovanja seminara, obuka, festivala, konferencija i radionica, troškove istraživanja, usluga korišćenja podataka o strukturi i gledanosti emitovanog tv programa, provizije platnom prometu, troškove

opredjeljene za potrebe Sindikalne organizacije Agencije, troškove donacija i gubitaka od rashodovanja osnovnih sredstava. Ostvareni su u iznosu od 224.275,72 €, što je za 3,33% manje nego što je planirano.

Agencija je angažovanjem ovlaštenog aktura izvršila rezervisanje troškova po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada u skladu sa MRS 19 – Primanja zaposlenih (Izveštaj br. 02-430/25-204/1 od 18.02.2025.g.). Za obračun navedenih troškova primjenjen je Kolektivni ugovor Agencije za elektronske medije (akt br. 01-102/24-137 od 29.01.2024. godine). Članom 29 Kolektivnog ugovora propisano je da zaposleni ostvaruje pravo na otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini od šest neto zarada koje je ostvario u toku prethodne kalendarske godine u Agenciji. Članom 28 stav 1 Kolektivnog ugovora Agencije propisano je da se zaposlenom sa navršenih najmanje pet godina rada u Agenciji isplaćuje jubilarna nagrada za:

- 10 godina radnog staža – u visini od jedne prosječne neto zarade u Agenciji, ostvarene u toku prethodne kalendarske godine;
- 20 godina radnog staža – u visini od 1,25 prosječne neto zarade u Agenciji, ostvarene u toku prethodne kalendarske godine;
- 40 godina radnog staža – u visini od dvije prosječne neto zarade u Agenciji, ostvarene u toku prethodne kalendarske godine.

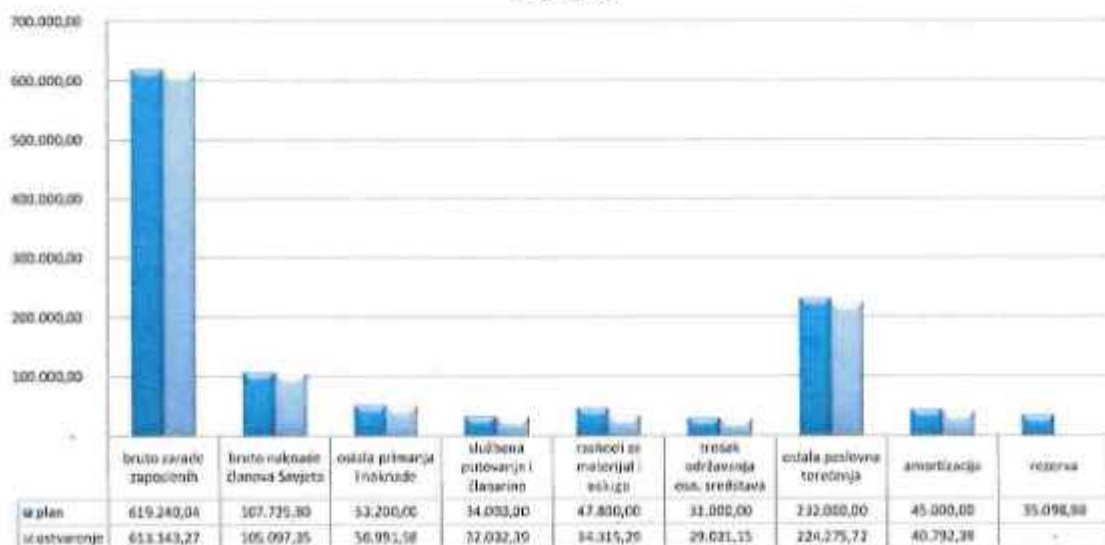
Troškovi rezervisanja za jubilarne nagrade u 2024. godini iznose 13.868,65 €.

Imajući u vidu da je ranijim Kolektivnim ugovorom bilo propisano da zaposleni ostvaruje pravo na otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini od dvanaest prosječnih neto zarada koje je ostvario u toku prethodne kalendarske godine u Agenciji, došlo je do ukidanja ukupnih rezervisanih obaveza i ostvarenja prihoda od ukidanja rezervisanih obaveza po osnovu otpremnina za odlazak u penziju u iznosu od 55.065,07 €.

Agencija je u izvještajnom periodu izvršila rezervisanja za nenaplaćena potraživanja od emitera koja nisu naplaćena u roku od 180 dana od dana dospjeća potraživanja za naplatu. Dospjela nenaplaćena potraživanja se tretiraju kao sumnjiva ako se naplata ne vrši u skladu sa obavezama preuzetim po osnovu izdatog odobrenja za emitovanje i pružanje AVM usluga na zahtjev. Naime, Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Agencije za elektronske medije (član 15 stav 2 alineja 2) propisano je da se potraživanja od kupaca iskazuju po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za potraživanja pod sudskim sporom i potraživanja koja nijesu naplaćena u roku od 180 dana od dana dospjeća potraživanja za naplatu. Troškovi ispravke vrijednosti potraživanja ostvareni su u iznosu od 22.055,29 €.

Trošak amortizacije obračunat na kraju godine, nakon sprovođenja redovnog godišnjeg popisa stalne imovine sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, iznosi 40.792,39 €.

Rezerva od 3% ukupnog budžet u iznosu od 35.099,00 € nije realizovana za nepredviđene izdatke.

Prikaz ostvarenih rashoda i njihovo poređenje sa planom rashoda

Investicione aktivnosti

U cilju stvaranja savremenih i efikasnih uslova za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, u toku 2024. godine planirana je realizacija investicionih aktivnosti koja se odnosi na: nadogradnju softvera za monitoring i nabavku opreme za monitoring, izradu softvera („digitalne mape“) za prikaz vlasništva pružalaca AVM usluga, nabavku računarske i kancelarijske opreme, nabavku kancelarijskog namještaja i adaptaciju radnog prostora Agencije.

Investiciona ulaganja	Planirano	Ostvareno
nadogradnja softvera za monitoring	14.000,00	8.833,00
nabavka opreme za monitoring	15.000,00	14.979,80
softver „digitalna mapa“ vlasništva pružalaca AVM usluga	8.000,00	7.949,70
nabavka računarske opreme	25.000,00	23.169,32
nabavka kancelarijske opreme	5.000,00	3.648,99
izrada i ugradnja reklama	-	9.568,68
nabavka kancelarijskog namještaja	35.000,00	29.579,42
adaptacija radnog prostora Agencije	340.000,00	338.985,39

Realizovane Investicione aktivnosti u toku 2024. godine

Za potrebe nadogradnje softvera za monitoring za 2024. godinu planirana su sredstva u iznosu od 14.000,00 €. U izvještajnom periodu izvršena je nabavka, isporuka i ugradnja uređaja Firewall XGS 2100 with Xstream Protection 1S MOS u iznosu od 6.655,00 (Ugovor br. 03-426/24-1322/2 od 27.12.2024. godine potpisan sa privrednim društvom „G Tech“ d.o.o.) i nabavku dva Windows servera STD 2022 64 Bit u iznosu od 2.178,00 €.

U toku 2024.g. Agencija je sprovela postupak jednostavne nabavke i sa privrednim društvom „G Tech“ d.o.o. potpisala Ugovor o nabavci opreme za monitoring vrijednosti 14.979,80 € (Ugovor br. 03-426/24-1159/4 od 05.12.2024. godine).

Sa privrednim društvom „Electroinvest“ d.o.o. potpisan je Ugovor o nabavci usluge izrade softvera „digitalna mapa“ vlasništva pružalaca AVM usluga ukupne vrijednosti 7.949,70 € (Ugovor br. 03-426/24-799/2 od 26.07.2024. godine).

Nabavka računarske opreme u 2024. godini planirana je u iznosu od 25.000,00 €. U izvještajnom periodu sproveden je postupak jednostavne nabavke i sa privrednim društvom „G Tech“ d.o.o. potpisan Ugovor za nabavku računarske opreme ugovorene vrijednosti 21.770,32 € (Ugovor br. 03-426/24-366/7 od 08.04.2024. godine). Nabavljena je sitna i krupna računarska oprema. Sitna računarska oprema nabavljena je u vrijednosti 1.176,12 € i ona je evidentirana u okviru troškova sitnog inventara. Krupna računarska oprema, nabavljena u skladu sa potpisanim ugovorom u iznosu od 20.594,20 € uključena je u osnovna sredstva Agencije. Takođe, direktnom nabavkom kupljena je računarska oprema u vrijednosti od 1.399,00 €.

Kancelarijska oprema nabavljena je u vrijednosti od 3.648,99 €.

U izvještajnom periodu Agencija je sa privrednim društvom „Media Pro“ d.o.o. potpisala Ugovor za izradu reklama ukupne vrijednosti 9.568,68 € (Ugovor br. 03-430/24-1288/1 od 25.12.2024. godine. Kako ova nabavka nije bila predviđena Finansijskim planom Agencije za 2024. godinu, a cijeneći potrebu izrade reklama sa novim logotipom Agencije za audiovizuelne medijske usluge, sredstva opredjeljena za električnu energiju (12.000,00 €), koja nisu potrošena u toku 2024. godine, su preusmjerena za tu namjenu (Odluka br. 03-430/24-1284 od 24.12.2024. godine). Nabavka reklama evidentirana je u okviru osnovnih sredstva Agencije u iznosu od 8.699,90, dok je iznos od 868,78 € evidentiran u okviru troškova perioda.

Kancelarijski namještaj nabavljen je u iznosu od 29.579,42 €. Agencija je sprovela postupak jednostavne nabavke i sa privrednim društvom „Grand Design“ d.o.o. potpisala Ugovor za

nabavku, montažu i ugradnju kancelarijskog namještaja ugovorene vrijednosti 26.190,45 € (Ugovor br. 03-426/24-1158/4 od 05.12.2024. godine). Takođe, direktnom nabavkom kupljen je namještaj u vrijednosti od 3.388,97 €. Nabavka namještaja evidentirana je u okviru osnovnih sredstva Agencije u iznosu od 23.709,71 €, dok je iznos od 5.869,71 € evidentiran u okviru troškova perioda.

Adaptacija radnog prostora Agencije planirana je u iznosu od 340.000,00 €. Ukupno potrošena sredstva za tu namjenu iznose 338.985,39 €.

U toku 2023. godine sproveden je postupak javne nabavke za izradu projekta adaptacije i rekonstrukcije radnog prostora Agencije. Sa privrednim društvom „Cema“ d.o.o. zaključen je Ugovor za pružanje usluge za izradu Glavnog projekta adaptacije kancelarijskog prostora Agencije u ukupnom iznosu od 10.755,54 € (Ugovor br. 02-1582/2 od 12.07.2023.g.). U toku 2023.g., nakon izdate saglasnosti Agencije na idejno rješenje projekta naručiocu je isplaćeno 30% ugovorene cijene (3.226,67 €). Ostale aktivnosti predviđene zaključenim ugovorom realizovane su u prvoj polovini 2024. godine i izvršeno je preostalo plaćanje za navedenu uslugu u iznosu od 7.528,87 €.

Takođe, Agencija je sa Institutom za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu – Podgorica zaključila Ugovor za pružanje usluge kontrole sa aspekta tehničke ispravnosti Glavnog projekta adaptacije prostora u ukupnom iznosu od 2.359,50 € (Ugovor br. 02-1582/2 od 29.11.2023. godine). Ova usluga je realizovana i izvršeno plaćanje u toku 2024. godine.

Nakon dostavljenog Glavnog projekta adaptacije radnog prostora Agencije i Izvještaja o izvršenoj kontroli sa aspekta tehničke ispravnosti Glavnog projekta (akt br. 02-426/24-269/7 od 17.04.2024.g.), Agencija je angažovala konsultanta za javne nabavke za potrebe pripremanja tenderske dokumentacije neophodne za pokretanje, odnosno raspisivanje postupka javne nabavke za izvođenje radova na adaptaciji radnog prostora Agencije (Ugovor br. 03-426/24-581/2). Za ovu uslugu su izdvojena sredstva u iznosu od 800,00 €.

Putem portala CEJN, dana 20.05.2024. godine, raspisan je postupak javne nabavke za izvođenje radova na adaptaciji radnog prostora Agencije. U roku koji je predviđen, ponudu je podnio jedan ponuđač i to Konzorcijum koji čine privredna društva: „La Collina Inženjering“ d.o.o. iz Podgorice, „A-Klima“ d.o.o. iz Podgorice i „Eurozox“ d.o.o. iz Danilovgrada sa podugovaračima: „La Collina“ d.o.o. iz Podgorice, „Vigoris Ecotech“ d.o.o. iz Podgorice i „GEO-METAR“ d.o.o. iz Podgorice.

Sa navedenim ponuđačem potpisan je Ugovor o nabavci radova na adaptaciji radnog prostora Agencije za elektronske medije u vrijednosti od 306.902,08 € (Ugovor br. 03-426/24-667/17 od 04.07.2024. godine) i Aneks ugovora o izvođenju radova na adaptaciji radnog prostora Agencije za audiovizuelne medijske usluge u vrijednosti od 339.925,89 € (akt br. 03-426/24-667/23 od 26.11.2024. godine).

Takođe, sa Institutom za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu – Podgorica potpisan je Ugovor za pružanje usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova na adaptaciji radnog prostora Agencije, ukupne vrijednosti 9.075,00 € (Ugovor br. 03-426/24-770/3 od 23.07.2024. godine).

Ukupna sredstva opredjeljena za adaptaciju radnog prostora Agencije iznose 338.985,39 €. Od tog iznosa, 278.809,99 je evidentirano na računu 029000 – Ulaganje na tuđim nekretninama, dok je iznos od 60.175,40 € evidentiran na računu kancelarijske opreme, opreme za klimatizaciju i opreme za monitoring.

Primopredaja radova i konačni obračun ugovorenih i izvedenih radova izvršeni su 30.12.2024. godine i o istom je sačinjen Zapisnik br. 03-426/24-667/28 od 30.12.2024. godine.

II BILANS STANJA NA DAN 31.12.2024. GODINE

Grupa računa, račun	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	-	-
	B. STALNA IMOVINA	606.917	221.076
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA	85.453	71.491
011 i 014	Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	85.453	71.491
	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA	521.464	149.585
023	Postrojenja i oprema	221.374	128.305
	Ostala ugrađena oprema, alati i oprema	300.090	21.280
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	-	-
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	-	-
	D. OBRTNA SREDSTVA	3.681.929	2.939.980
	I ZALIHE	581	11
15	Dati avansi	581	11
	II KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	106.845	47.168
202, 203, 209 (dio)	Potraživanja od kupaca	90.577	47.168
21, 22, osim 223	Ostala potraživanja	16.268	-
	III KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	-	-
24	IV GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	3.574.503	2.892.801
04	V STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI	-	-
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	-	-
	F. UKUPNA AKTIVA	4.288.846	3.161.056
	A. KAPITAL	2.692.374	2.511.786
30	I OSNOVNI KAPITAL	1	1
31	II NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	-	-
320	III EMISIONA PREMIJA	-	-
	IV REZERVE	24.693	30.458
	VI NERASPOREĐENI DOBITAK ILI GUBITAK	2.667.680	2.481.327
340	Neraspoređeni dobitak ranijih godina	2.487.092	2.381.638
341	Neraspoređeni dobitak tekuće godine	180.588	99.689
	VIII UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	-	-
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE	122.537	167.826
	I DUGOROČNA REZERVISANJA	122.537	167.826
404 (dio)	Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	89.355	134.644
40 sem 400 i 404	Ostala dugoročna rezervisanja	33.182	33.182
41	II DUGOROČNE OBAVEZE	-	-
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	-	-
495 (dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I DONACIJE	-	-
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATK. OB.	1.435.280	481.444
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	-	-
	II KRATKOROČNE OBAVEZE	1.435.280	481.444
430	Primljeni avansi, depoziti i kaucije	1.336.918	479.853

433, 434, 440-449	Obaveze prema dobavljačima	27.699	1.591
439 (dio), 45 i 46	Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze	70.663	-
495	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	38.655	-
G. UKUPNA PASIVA		4.288.846	3.161.056

Vrijednost ukupne aktive, na bazi bilansa stanja na dan 31.12.2024. godine je 4.288.845,17 €. Stalna imovina od 606.917,00 € iznosi 14,2% ukupne aktive, a sastoji se od nematerijalne imovine (14,1%) i materijalne imovine (85,9%).

Redovan godišnji popis stalne imovine sa stanjem na dan 31.12.2024. godine izvršen je na osnovu Rješenja o formiranju Komisije za sprovođenje redovnog popisa sredstava, potraživanja i obaveza Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu (akt br. 02-427/24-1223 od 12.12.2024. godine) i Izmjene Rješenja o formiranju popisne komisije (akt br. 02-427/25-111/1 od 31.01.2025. godine).

Dana 17.02.2025. godine donešena je Odluka o usvajanju Izvještaja o redovnom godišnjem popisu sredstava, potraživanja i obaveza Agencije za audiovizuelne medijske usluge, sa stanjem na dan 31.12.2024. godine (akt br. 02-427/25-111/6 od 17.02.2025. godine).

Agencija u svom vlasništvu nema nepokretnosti, već obavlja djelatnost u poslovnom prostoru koji je dobila na korišćenje od Vlade Crne Gore – Uprave za državnu imovinu. Ugovorom zaključenim između Uprave za državnu imovinu i Agencije za audiovizuelne medijske usluge br. 02-041/24-787/2 od 26.11.2024. godine, Agenciji je ustupljen na korišćenje bez naknade poslovni prostor na adresi Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 9. Navedeni prostor Agencija koristi od osnivanja 2003.g, tada pod nazivom Agencije za radio-difuziju.

Saglasno ugovoru, poslovni prostor je Agenciji ustupljen na korišćenje na period od 5 godina, sa mogućnošću produženja istog, što može ograničiti predvidljivost i sigurnost njenog rada. Stoga bi bilo korisno razmotriti produženje ugovora kako bi se osigurala stabilnost i nezavisnost regulatorne funkcije Agencije.

Obrtna imovina u vrijednosti od 3.681.928,17 € čini 85,8% ukupne aktive i odnosi se na zalihe (0,02%), kratkoročna potraživanja (2,9) i gotovinu i gotovinske ekvivalente (97,08%).

Ukupna potraživanja prenjeta iz 2023. godine iznosila su 47.167,66 €, dok ukupna potraživanja na dan 31.12.2024. godine iznose 106.844,45 € i čine ih potraživanja od emitera i pružalaca AVM usluga na zahtjev sa ispravkom vrijednosti u iznosu od 90.576,52 € i potraživanja od državnih organa u iznosu od 16.267,93 €.

Ukupna sredstva na transakcionim računima iznose 3.572.935,11 €, blagajne 1.021,51 €, deviznog računa 503,77 € i Visa kartice 42,42 €.

Ukupna pasiva je u vrijednosti od 4.288.845,17 €. Kapital Agencije iznosi 2.692.372,93 € i obuhvata:

- osnovni kapital 1,00 €,
- revalorizacione rezerve 24.692,86 €,
- neraspoređeni dobitak ranijih godina u iznosu od 2.487.091,33 € i
- neraspoređeni dobitak tekuće godine u iznosu od 180.587,74 €.

Osnovni kapital Agencije iskazan u iznosu od 1,00 € evidentiran je u Statutu Agencije za audiovizuelne medijske usluge ("Sl. list CG", br. 54/24) i isti je upisan u Centralnom registru privrednih subjekata u Podgorici.

Revalorizacione rezerve u iznosu od 24.692,86 € se sastoje od revalorizacionih rezervi po osnovu procjene nematerijalnih ulaganja u iznosu od 3.304,58 € i revalorizacionih rezervi po osnovu procjene opreme u iznosu od 21.388,28 € u skladu sa Izvještajem o procjeni vrijednosti stalne imovine u vlasništvu Agencije za elektronske medije Crne Gore (Izvještaj br. 02-459/2 od 20.09.2021. godine).

U toku 2024. godine Agencija je imala sledeće promjene na revalorizacionim rezervama:

- smanjenje po osnovu obračunate amortizacije nematerijalnih ulaganja u ukupnom iznosu od 3.304,56 €;
- smanjenje po osnovu obračunate amortizacije opreme u ukupnom iznosu od 2.418,87 €
- smanjenje po osnovu rashodovanja i prodaje osnovnih sredstava u ukupnom iznosu od 41,59 €.

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2024. godine iznose 122.537,41 € i ista se odnose na rezervisanja po MRS 19 - Naknade zaposlenima u iznosu od 89.355,21 € i rezervisanja za troškove sudskih sporova u iznosu od 33.182,20 €.

Obračun rezervisanja po MRS 19 – Naknade zaposlenima je izvršio ovlašćeni aktuar sa stanjem na dan 31.12.2024. godine (Izveštaj br. 02-430/25-204/1 od 18.02.2025.g.), pri čemu rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada čine 35.580,76 €, a rezervisanja po osnovu otpremnina za odlazak u penziju čine 53.774,45 €.

Rezervisanja za troškove sudskih postupaka odnose se na sredstva koja su rezervisana po osnovu sudskog postupka U br. 4744/2023 od 23.10.2023. godine koji se vodi kod Osnovnog suda u Podgorici po tužbi bivšeg v.d. direktora radi isplate naknade iz Ugovora o radu na određeno vrijeme br. 01-1319 od 30.08.2022. godine. Iznos koji tužilac potražuje je u visini iznosa dvanaestomjesečne zarade koju je primio posljednjeg mjeseca vršenja funkcije, uvećan za zakonsku zateznu kamatu na ime svake pojedinačne zarade počev od 21.12.2022. godine, kao i sudski troškovi postupka.

Ukupne kratkoročne obaveze Agencije iznose 1.435.279,85 €, od čega se 11,95 € odnosi na primljene avanse od kupaca, sredstva Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija u dijelu koji se odnosi na potfond za komercijalne i neprofitne emitere u iznosu od 1.336.905,84 €, obaveze prema dobavljačima u iznosu od 27.699,29, obavezu isplate druge rate sredstava dodijeljenih emiteru opšteg televizijskog programa „Televizija Vijesti“ iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namjenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima u iznosu od 69.190,00 € i obaveze za porez i doprinose po osnovu ugovora o djelu i ostalih naknada zaposlenima u iznosu od 1.472,77 €.

Dovodeći navedene obaveze u vezu sa vrijednošću obrtno imovine od 3.681.928,17 € može se zaključiti da je Agencija solventna, odnosno njena likvidnost nijednog momenta nije dovedena u pitanje.

Dana 27. decembra 2024. godine, Agenciji su za potrebe sprovođenja raspodjele sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih pružiocima linearnih AVM usluga - komercijalnim i neprofitnim emiterima za 2024. godinu, uplaćena sredstva u iznosu od 773.099,61 €. Navedena raspodjela biće realizovana tokom 2025. godine.

Pasivna vremenska razgraničenja u ukupnom iznosu 38.654,98 € odnose se na odložene prihode od sredstava koja pripadaju Agenciji za pokriće operativnih troškova, koji će nastati u narednom periodu po osnovu realizacije javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih pružiocima linearnih AVM usluga - komercijalnim i neprofitnim emiterima za 2024. godinu.

III FOND ZA PODSTICANJE PLURALIZMA I RAZNOVRSNOSTI MEDIJA

Odredbama čl. 17-23 ranijeg Zakona o medijima („Sl. list CG“, br. 82/20) regulisano je uspostavljanje, izvori i način raspodjele i korišćenja sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija. Fond se finansira u iznosu od najmanje 0,09% tekućeg budžeta Crne Gore utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu (član 18). Predviđeno je da raspodjelu sredstava iz ovog Fonda vrši Savjet Agencije (kao regulatora za audiovizuelne medijske usluge) i to 60% sredstava, koja se usmjeravaju u podfond za komercijalne i neprofitne medije.

Sredstva namijenjena podf fondu uplaćuju sa na poseban transakcioni račun i pripadaju: 95% podf fondu i 5% za operativne troškove Agencije.

Agencija je u skladu sa članom 22 Zakona o medijima donijela Pravilnik o raspodjeli sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namjenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 03/23) kojim su propisana prava i obaveze pružanja javnih usluga za koje se uplaćuju sredstva iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija u dijelu koji se odnosi na potfond za komercijalne i neprofitne elektronske medije, kriterijume i postupak za raspodjelu i način korišćenja tih sredstava, maksimalni iznos sredstava koja mogu biti dodijeljena iz Fonda, kao i rokovi za raspisivanje javnog konkursa.

Dana 21. marta 2024. godine, Ministarstvo finansija je uplatilo na posebni transakcioni račun Agencije, otvoren za potrebe Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima, sredstva u iznosu od 694.804,72 €.

Savjet Agencije je, na sjednici održanoj 27.03.2024. godine, usvojio Odluku o raspisivanju javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023.godinu (akt br. UP I 01-041/24-85 od 27.03.2024. godine) i Odluku o kriterijumima i metodologiji bodovanja prijave i zahtjeva na javni konkurs za raspodjelu sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023. godinu (akt br UP I 01-041/24-86 od 27.03.2024. godine).

Javni konkurs je raspisan za raspodjelu:

- 1.050.220,33 EUR putem grantova za povećanje obima, strukture i raznovrsnosti ponude programskih sadržaja iz sopstvene produkcije posvećenih tematskim oblastima od javnog interesa (grantovi za emitere) i
- 89.554,15 EUR putem grantova za pokriće operativnih troškova samoregulatornih tijela (grantovi za samoregulatorna tijela).

Na javni konkurs je podneseno 18 prijave za grantove za emitere.

Na sjednici održanoj 11.06.2024. godine, Savjet Agencije je utvrdio da ima sedam prijave koje je potrebno odbiti i 11 potpunih i blagovremenih prijave.

Saglasno navedenom, Savjet je, na sjednici održanoj 11.06.2024. godine, donio Rješenje o raspodjeli sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023. godinu (akt br. UP I 01-041/24-85/15 od 11.06.2024. godine) i odlučio da se sredstva u iznosu od 538.821,00 €, predviđena za grantove za povećanje obima, strukture i raznovrsnosti ponude sadržaja posvećenih tematskim oblastima od javnog interesa (grantovi za emitere), dodijele na sljedeći način:

EMITER	Identifikacioni znak	Dodijeljena sredstva	Uplaćena sredstva do 31.12.2024.
„Gresa Trade“ d.o.o.	Radio Elita	9.909,00	9.909,00
NVO „Đakomo Ariatic“	Radio Adriatic	7.965,00	7.965,00
„Radio Zeta“ d.o.o.	Radio Zeta	15.300,00	15.300,00
NVO „Stereotip“	Radio City	3.990,00	3.990,00
„Media International Corporation“ d.o.o.	Radio DRS	60.000,00	60.000,00
„Antena M“ d.o.o.	Radio Antena M	59.850,00	59.850,00
„Oki Air Broadcasting“ d.o.o.	Elmag Radio	62.297,00	62.297,00
„My name“ d.o.o.	Radio Titograd	17.825,00	17.825,00
„Boin“ d.o.o.	TV Boin	20.000,00	20.000,00
„Nova M“ d.o.o.	TV Nova M	143.305,00	143.305,00
„Televizija Vijesti“ d.o.o.	TV Vijesti	138.380,00	69.190,00
ukupno		538.821,00	469.631,00

Realizovana sredstva po raspodjeli sredstava iz Fonda

U junu 2024. godine stupio je na snagu novi Zakon o medijima („Sl. list CG“, br. 54/24) kojim je regulisano uspostavljanje, izvori i način raspodjele i korišćenja sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija.

Dana 27. decembra 2024. godine, Agenciji su za potrebe sprovođenja Raspodjela sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih pružaocima linearnih AVM usluga - komercijalnim i neprofitnim emiterima za 2024. godinu, uplaćena sredstva u iznosu od 773.099,61 €. Navedena raspodjela biće realizovana tokom 2025. godine.

ZAKLJUČAK

Izveštaj o finansijskom poslovanju Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu ima za cilj da pruži uvid u cjelinu procesa poslovanja Agencije. Izveštaj je zasnovan na relevantnim pokazateljima poslovanja urađenim u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list CG“ br. 145/21 i 152/22) i na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda („Sl. list RCG“ br. 69/02). Strukturiran je tako da obezbjeđuje potpunu i preciznu elaboraciju načina finansiranja, usmjeravanja sredstava i ostvarenih efekata po tom osnovu, uz uvažavanje svih okolnosti u kojima se odvijao rad Agencije.

Agencija je u toku 2024. godine ostvarila ukupan prihod od 1.354.105,43 € i ukupan rashod od 1.173.517,69 €. Dakle, može se zaključiti da je ostvarena pozitivna razlika između prihoda i rashoda u iznosu od 180.587,74 €.

Agencija je uspjela da obezbijedi efikasno funkcionisanje i ostvarivanje planiranih ciljeva. Ovakav pozitivni rezultat ostvaren je zahvaljujući stalnoj internoj kontroli, mjesečnoj analizi prihoda i rashoda i praćenja likvidnosti poslovanja.

Izveštaj sačinila:

Marina Raičević, službenica za finansije i računovodstvo

Odobrila:

Elvira K. Ceković, pomoćnica direktorice

Prilozi:

- 1: Pregled potraživanja od komercijalnih emitera (radio i TV emitera) na dan 31.12.2024.g
- 2: Pregled potraživanja od javnih emitera (radio i TV emitera) na dan 31.12.2024.g
- 3: Pregled potraživanja od pružalaca AVM usluga na zahtjev (KDS/MMDS/IPTV/DTH operatora) na dan 31.12.2024.g.
- 4: Potraživanja od ranijih pružalaca AVM usluga
- 5: Finansijski plan Agencije za elektronske medije za 2024. godinu

Prilog 1:

Pregled potraživanja od komercijalnih emitera na dan 31.12.2024. g.

račun	komercijalni emiter	potraživanja iz 2023. godine	fakturisana realizacija 2024 kvartalna naknada	naplaćena realizacija 2024	stanje potraživanja na dan 31.12.2024.
202253	RADIO ADRIATIC	-	1.003,21	886,21	117,00
202218	RADIO ANTENA M	-	6.203,09	6.203,09	-
2022488	ARENA RADIO	-	6.396,19	6.396,19	-
202276	RADIO CITY	383,11	1.583,86	1.966,97	-
202206	RADIO ĆIRILICA	547,56	3.578,96	4.126,52	-
202205	RADIO D	-	9.484,30	9.484,30	-
202228	RADIO D PLUS	4.100,92	14.579,68	15.035,68	3.644,92
202248	RADIO DRS	-	5.477,58	5.477,58	-
202263	RADIO DUX	-	1.897,49	1.897,49	-
202237	RADIO ELITA	-	775,85	775,85	-
2022169	RADIO ELMAG	-	11.428,46	11.428,46	-
202269	RADIO HOMER	(667,39)	667,39	-	-
202212	RADIO JUPOK	144,25	1.235,97	1.280,22	100,00
202270	RADIO KRŠ	260,47	1.094,09	1.081,03	273,53
2022195	RADIO MAG	-	4.491,62	4.491,62	-
2022375	EL RADIO	-	1.641,14	1.641,14	-
2022211	RADIO MOJKOVAC	256,98	1.140,50	535,13	862,35
202209	RADIO S	1.000,00	12.994,84	8.994,84	5.000,00
202236	RADIO S3	-	3.177,38	2.383,05	794,33
202216	RADIO TDI	-	6.261,99	6.261,99	-
202251	RADIO LAKI PLUS	758,74	1.161,23	1.440,31	479,66
202257	RADIO PLAY Montenegro	1.462,97	18.207,49	18.618,58	1.051,88
202249	SRPSKI RADIO	-	6.209,32	6.209,32	-
202233	RADIO STAR FM	-	1.266,37	650,00	616,37
2022173	RADIO TEUTA	186,77	775,85	962,62	-
2022160	RADIO TITOGRAD	-	1.094,09	1.094,09	-
202219	RADIO ZETA	(0,01)	1.078,72	1.078,71	-
202266	TV7	-	7.253,61	7.253,61	-
202217	ADRIA TV	-	26.370,52	26.370,52	-
202211	TV BOIN	1.954,43	2.802,10	4.756,53	-
202262	A PLUS TV	4.844,32	10.880,41	11.644,92	4.079,81
2022445	TV E	-	7.253,61	7.253,61	-

račun	komercijalni emiter	potraživanja iz 2023. godine	fakturisana realizacija 2024 kvartalna naknada	naplaćena realizacija 2024	stanje potraživanja na dan 31.12.2024.
2022281	TV MNE SPORT 1	6.500,16	7.253,61	5.158,10	8.595,67
2022296	TV MNE SPORT 3	6.659,24	7.253,61	4.762,85	9.150,00
202220	TV NOVA M	-	26.370,53	26.370,53	-
202256	tv PRVA TV	2.414,67	26.370,53	24.692,56	4.092,64
202267	tv SRPSKA TV	-	7.253,61	7.253,61	-
202229	TV TEUTA	1.871,87	8.183,04	10.054,91	-
202260	TV VIJESTI	-	26.370,53	26.370,53	-
2022481	TV WOW Montenegro	2.471,72	10.880,41	13.352,13	-
2022552	LH TV	1.470,86	10.880,41	7.351,27	5.000,00
	ukupno	36.621,64	310.283,19	303.046,67	43.858,16

Prilog 2:

Pregled potraživanja od javnih emitera na dan 31.12.2024. g.

račun	JAVNI EMITER	potraživanja iz 2023. godine	fakturisana realizacija 2024.	naplaćena realizacija 2024.	stanje potraživanja na dan 31.12.2024.
2022302	RADIO ANDRIJEVICA	20,72	69,70	90,42	-
202280	RADIO BAR	-	937,09	937,09	-
2022303	RADIO BERANE	-	45,12	45,12	-
2022310	RADIO BIJELO POLJE	-	34,16	27,32	6,84
202258	RADIO BUDVA	-	900,94	900,94	-
2022306	RADIO CETINJE	-	27,52	27,52	-
2022307	RADIO DANILOVGRAD	-	14,23	26,07	(11,84)
2022468	GRADSKI RADIO	-	109,41	109,41	-
2022304	RADIO HERCEG NOVI	-	191,97	191,97	-
2022301	RADIO KOTOR	-	1.091,88	1.091,88	-
202272	RADIO NIKŠIĆ	-	262,60	262,60	-
2022309	RADIO ROŽAJE	112,22	159,17	231,79	39,60
2022305	RADIO TIVAT	-	41,09	41,09	-
2022311	RADIO ULCINJ	(0,11)	-	-	(0,11)
2022314	RADIO CRNE GORE 1	18,51	1.893,39	1.911,90	-
2022315	RADIO 98	18,31	1.787,80	1.806,11	-
202203	TV BUDVA	-	6.967,37	6.967,37	-
2022405	GRADSKA TV	-	6.980,11	6.979,40	0,71
2022332	TV HERCEG NOVI	-	7.010,84	7.010,84	-
202273	TV NIKŠIĆ	-	7.320,71	7.320,71	-
202278	TV PLJEVLJA	6.742,78	7.316,24	14.059,02	-
2022259	TV ROŽAJE	3.326,70	7.057,54	7.098,35	3.285,89
2022312	TVCG 1	-	7.911,16	7.911,16	-
2022313	TVCG 2	-	7.911,16	7.911,16	-
2022316	TVMNE	-	2.176,08	2.176,08	-
2022467	TVCG 3	-	7.911,16	7.911,16	-
	ukupno	10.239,13	76.128,44	83.046,48	3.321,09

Prilog 3:

Pregled potraživanja od pružalaca AVM usluga na zahtjev
(KDS/MMDS/IPTV/DTH operatori) na dan 31.12.2024. g.

račun	operator	potraživanja iz 2023. godine	fakturisana realizacija 2024	naplaćena realizacija 2024	stanje potraživanja na dan 31.12.2024.
202284	TELEMACH (EON)	-	158.492,87	158.492,87	-
	CRNOGORSKI				
202283	TELEKOM (MAGENTA TV)	-	212.091,31	158.224,91	53.866,40
202286	TELEMACH (EON SAT)	-	115.889,34	115.889,34	-
202288	M-TEL (M-TEL)	6.914,33	262.432,80	269.347,13	-
2022284	M-TEL (m:SAT)	-	33.772,60	33.772,60	-
202289	RDC	-	15.098,47	15.098,47	-
202292	ORION TELEKOM IPTV	-	1.061,00	1.061,00	-
	ukupno	6.914,33	798.838,39	751.886,32	53.866,40

Prilog 4:

Potraživanja od ranijih pružalaca AVM usluga na dan 31.12.2024. g.

račun	EMITER	potraživanja iz 2022. godine	fakturisana realizacija/ kamata/tržškov i izvršenja	otpis potraživanja 2023	stanje potraživanja na dan 31.12.2023.
202224	TV APR	6.690,61	-	-	6.690,61
202243	RADIO ATLAS	53.735,62	-	-	53.735,62
202241	RADIO GLAS PLAVA	2.731,74	-	-	2.731,74
202239 3	RADIO KOLAŠIN	151,26	-	-	151,26
202240	TV SUN	40.984,41	-	-	40.984,41
202274	JADRAN TV	15.410,17	-	-	15.410,17
202229 5	TV MNE SPORT 2	6.669,15	7.253,61	-	13.922,76
	ukupno	124.450,57	7.253,61	-	133.626,57

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU UNUTRAŠNJE REVIZIJE I IZVRŠENJU GODIŠNJEG PLANA
UNUTRAŠNJE REVIZIJE za 2024. godinu**

1. PODACI O SUBJEKTU JAVNOG SEKTORA			
1.1. Naziv	Agencija za audiovizuelne medijske usluge		
1.2. Ime i prezime rukovodioca	Branko Bošković		
1.3. Adresa	Bulevar Svetog Petra Cetinskog 9, Podgorica		
1.4. Kontakt telefon	+38220 201 430		
1.5. E-mail adresa:	samu@amu.me		
1.6. Broj zaposlenih u subjektu	30		
2. PODACI O JEDINICI ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU I PROFESIONALNOM USAVRŠAVANJU UNUTRAŠNJIH REVIZORA			
2.1. Unutrašnja revizija uspostavljena je:			
a) ☐ organizovanjem organizacione jedinice za unutrašnju reviziju u okviru subjekta, koja je neposredno odgovorna rukovodiocu subjekta, ili			
b) ☒ obavljanjem unutrašnje revizije od strane jedinice za unutrašnju reviziju drugog subjekta.			
(Ukoliko je odgovor pod b) preći na pitanje 3.1.)			
2.2. Naziv jedinice za unutrašnju reviziju			
2.3. Rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju je određen			Da ☐ Ne ☐
2.4. Kadrovski kapacitet jedinice za unutrašnju reviziju na kraju izvještajnog perioda			
Sistematizovani broj unutrašnjih revizora uključujući rukovodioca jedinice za unutrašnju reviziju		Popunjeni broj unutrašnjih revizora uključujući rukovodioca jedinice za unutrašnju reviziju	
2.5. Profesionalno usavršavanje raspoređenih unutrašnjih revizora uključujući rukovodioca jedinice za unutrašnju reviziju			
R.broj	Ime i prezime	Zvanje	Broj bodova ostvaren profesionalnim usavršavanjem
1.			
2.			
3. PRIMJENA STANDARDA I METODOLOGIJE RADA UNUTRAŠNJE REVIZIJE			
3.1. Rukovodilac subjekta i rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju potpisali su povelju unutrašnje revizije			Da ☒ Ne ☐
3.2. Unutrašnji revizori postupaju po metodologiji rada unutrašnje revizije u javnom sektoru			Da ☒ Ne ☐

3.3. Unutrašnji revizori, osim metodologije rada unutrašnje revizije koriste i sopstveno dodatno metodološko upustvo za obavljanje unutrašnje revizije	Da ☐ Ne ☒																				
3.4. Unutrašnji revizori se pridržavaju načela i pravila Etičkog Kodeksa unutrašnjih revizora	Da ☒ Ne ☐																				
3.5. Jedinica za unutrašnju reviziju je neposredno odgovorna rukovodiocu subjekta	Da ☒ Ne ☐																				
3.6. Unutrašnji revizori obavljaju isključivo poslove unutrašnje revizije	Da ☒ Ne ☐																				
3.7. Unutrašnji revizori imaju neograničeno pravo pristupa:																					
a) cjelokupnoj dokumentaciji	Da ☒ Ne ☐																				
b) podacima i informacijama	Da ☒ Ne ☐																				
c) rukovodiocu subjekta	Da ☒ Ne ☐																				
d) rukovodiocima i zaposlenima	Da ☒ Ne ☐																				
e) sredstvima subjekta od značaja za sprovođenje revizije	Da ☒ Ne ☐																				
3.8. Rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju prisustvuje kolegijumima/sastancima višeg menadžmenta kada se rješavaju pitanja bitna za rad unutrašnje revizije Napomena: U komunikaciji sa rukovodstvom rješavaju se pitanja bitna za rad Jedinice za unutrašnju reviziju.	Da ☐ Ne ☐																				
3.9. Konačni revizorski izvještaji dostavljaju se rukovodiocu subjekta sa predlogom plana aktivnosti za sprovođenje preporuka	Da ☒ Ne ☐																				
3.10. Utvrđen je strateški plan unutrašnje revizije	Da ☒ Ne ☐																				
3.11. Navesti period za koji je strateški plan utvrđen Strateški plan Jedinice za unutrašnju reviziju za period 2023-2025.godine																					
3.12. Izrađen je godišnji plan unutrašnje revizije na osnovu procjene rizika	Da ☒ Ne ☐																				
3.13. Godišnji plan unutrašnje revizije izrađen je na osnovu strateškog plana unutrašnje revizije	Da ☒ Ne ☐																				
4. IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA UNUTRAŠNJE REVIZIJE																					
4.1. Planirane i obavljene revizije u izvještajnom periodu																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Planirane (broj revizija)</th> <th>Obavljen e (broj revizija)</th> <th>Ukupan broj planiranih revizor dana za planirane revizije prema godišnjem planu</th> <th>Ukupan broj revizor dana za obavljene revizije</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Redovne revizije prema godišnjem planu</td> <td>3</td> <td>3</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>Ad hoc revizije</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ukupno</td> <td>3</td> <td>3</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> </tbody> </table>		Planirane (broj revizija)	Obavljen e (broj revizija)	Ukupan broj planiranih revizor dana za planirane revizije prema godišnjem planu	Ukupan broj revizor dana za obavljene revizije	Redovne revizije prema godišnjem planu	3	3	45	45	Ad hoc revizije					Ukupno	3	3	45	45
	Planirane (broj revizija)	Obavljen e (broj revizija)	Ukupan broj planiranih revizor dana za planirane revizije prema godišnjem planu	Ukupan broj revizor dana za obavljene revizije																	
Redovne revizije prema godišnjem planu	3	3	45	45																	
Ad hoc revizije																					
Ukupno	3	3	45	45																	
4.2. Razlozi neizvršavanja planiranog broja revizija:																					
4.3. Da li je bilo ograničenja u obuhvatu i resursima u postupku vršenja revizije (Ako je odgovor da navesti ograničenja u obuhvatu i resursima)	Da ☐ Ne ☒																				
5. SPROVOĐENJE PREPORUKA UNUTRAŠNJE REVIZIJE																					
5.1. Za preporuke u revizorskim izvještajima jedinica za unutrašnju reviziju ima uspostavljenu bazu podataka za praćenje implementacije preporuka	Da ☒ Ne ☐																				

5.2 Tabela: Sprovođenje preporuka

	Ukupno	Sprovedene preporuke	Djelimično sprovedene preporuke	Nesprovedene preporuke
Broj datih preporuka iz konačnih izvještaja iz izvještajnog perioda	10	0	0	10
Broj datih preporuka iz konačnih izvještaja iz izvještajnog perioda čiji je rok za sprovođenje kraj izvještajnog perioda	0	0	0	0
Broj preporuka iz prethodnog izvještajnog perioda čiji je rok za sprovođenje izvještajni period	0	0	0	0

5.3. Razlozi nesprovođenja preporuka:

6. OBEZBJEĐENJE I UNAPRIJEĐENJE KVALITETA RADA UNUTRAŠNJE REVIZIJE

6.1. Da li je rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju utvrdio Program obezbjeđenja i unaprijeđenja kvaliteta unutrašnje revizije Napomena: Novi Globalni standardi interne revizije objavljeni su 9. januara 2024.godine, a njihova primjena je počela u januaru 2025.godine. Tokom 2025.godine se očekuje usvajanje novog zakona koji uređuje oblast unutrašnje revizije, kao i podzakonskih akata, nakon čega će biti i utvrđen Program obezbjeđenja i unaprijeđenja kvaliteta unutrašnje revizije.	Da ☐ Ne X
6.2. Da li je rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju obezbijedio stalni nadzor učinka aktivnosti unutrašnje revizije	Da X Ne ☐
6.3. Da li se po završetku pojedinačnog angažmana unutrašnje revizije šalje anketa zadovoljstva subjektu revizije	Da X Ne ☐
6.4. Da li je izvršeno periodično samoocjenjivanje u jedinici za unutrašnju reviziju u poslednje dvije godine Napomena: Programom obezbjeđenja i unaprijeđenja kvaliteta unutrašnje revizije biće definisano i u skladu sa tim sprovedeno periodično samoocjenjivanje.	Da ☐ Ne ☐
6.5. Da li se dokumentuje i čuva evidencija o sprovedenom ocjenjivanju?	Da ☐ Ne ☐
6.6. Da li je jedinica za unutrašnju reviziju bila predmet eksternog ocjenjivanja u poslednjih pet godina Napomena: Eksterno vrednovanje se vrši jednom u pet godina, a funkcija unutrašnje revizije je uspostavljena 2023.godine	Da ☐ Ne X
6.7. Da li je vršeno sagledavanje kvaliteta jedinice za unutrašnju reviziju od strane Direktorata za centralnu harmonizaciju u posljednjih pet godina	Da ☐ Ne X

7. PREGLED OBAVLJENIH REVIZIJA
Naziv obavljenih revizija u izvještajnom periodu sa značajnijim zaključcima i preporukama za svaku reviziju:
7.1. Naziv revizije:
1. Savjetodavni angažman: „Upravljanje rizicima“
2. Savjetodavni angažman: „Smjernice za pripremu Strateškog plana“
3. Angažman uvjeravanja: „Usklađenost rada sa odredbama Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru“
Zaključak 1: Planovi rada, koji se pripremaju na osnovu propisa koji ih definišu, koncipirani su kroz navođenje aktivnosti koje se planiraju realizovati na godišnjem nivou. Poslovni ciljevi se, u postojećoj praksi planiranja, eksplicitno ne prepoznaju, a prvobitno definisane izjave o misiji i viziji od 2016. godine nijesu reafirmisane kroz poslovno planiranje. <u>Preporuka 1:</u> Preporučuje se Agenciji da kroz preispitivanje relevantnosti misije i vizije obezbijedi da navedene izjave odražavaju trenutne težnje i svrhu Agencije, kao i da kroz izjavu o osnovnim vrijednostima istakne uvjerenja i stavove koji karakterišu njeno poslovanje. <u>Preporuka 2:</u> Preporučuje se Agenciji da utvrdi strategiju kojom će definisati plan postizanja misije i vizije uz primjenu osnovnih vrijednosti. <u>Preporuka 3:</u> Preporučuje se Agenciji da, kroz planove, prepozna poslovne ciljeve koji treba da doprinesu ostvarenju misije. Zaključak 2: Agencija je 2016. godine pokrenula određene aktivnosti u cilju razvijanja i dokumentovanja upravljanja rizicima i donijela dio akata prepoznatih propisima iz ove oblasti. U narednom periodu se zastalo sa primjenom odredbi donijetih akata i daljim formalnim razvojem upravljanja rizicima. U radu Agencije se prepoznaju aktivnosti u oblasti upravljanja rizicima pri izvršenju njenih nadležnosti, međutim, neformalnost tih aktivnosti ne obezbjeđuje transparentnost procesa upravljanja rizicima dok se integrisanost sa strategijom i poslovnim ciljevima tek planira uspostaviti. <u>Preporuka 4:</u> Preporučuje se Agenciji da, kroz ažuriranje postojeće ili pripremu nove Strategije upravljanja rizicima, definiše postupanja, obaveze, aktivnosti i izjave u oblasti upravljanja rizicima. <u>Preporuka 5:</u> Strategija upravljanja rizicima bi trebala da bude odraz trenutne zrelosti Agencije u oblasti upravljanja rizicima i njenih procjena o potrebi i spremnosti za razvojem i unapređenjem postojećih aktivnosti iz ove oblasti. Shodno navedenom preporuka je da se pripremi model zrelosti upravljanja rizicima u Agenciji, procijeni trenutna zrelost i definišu aktivnosti koje su neophodne za unapređenje upravljanja rizicima do željenog nivoa. <u>Preporuka 6:</u> Rizici koji se javljaju u radu Agencije treba da se formalno prepoznaju, utvrdi njihov značaj i definišu mjere za njihovo održavanje na prihvatljivom nivou. Ova aktivnost treba da se sprovodi u kontinuitetu, u periodima i na način koji se utvrdi Strategijom upravljanja rizicima.

Preporuka 7:

Obaveze i aktivnosti koje se utvrde Strategijom upravljanja rizicima, potrebno je iskomunicirati unutar Agencije i formalno definisati odgovorna lica, rokove, način dokumentovanja, izvještavanja i praćenja kao i unapređenja samog procesa kroz uključivanje dobre prakse pri budućim ažuriranjima aktivnosti na upravljanju rizicima.

Zaključak 3: U skladu sa važećom praksom rada, fokus planova i izvještaja koje priprema Agencija je na planiranim odnosno realizovanim aktivnostima. U Agenciji se prate planirane aktivnosti i preduzimaju radnje za njihovo uspješno sprovođenje, o čemu se i izvještava nadležnim institucijama. Plan unapređenja upravljanja i kontrola nije rađen, iako se kroz rad Agencije prepoznaju aktivnosti koje su preduzimane u cilju unapređenja upravljanja i kontrola. Poslovni ciljevi se eksplicitno ne prepoznaju kroz planska akta i nije uspostavljen proces utvrđivanja indikatora, mjerenja ostvarenja ciljeva kroz indikatore i izvještavanja o njima.

Preporuka 8:

Preporučuje se Agenciji, da prilikom pripreme planova, nakon definisanja poslovnih ciljeva, prepozna indikatore uspješnosti postizanja cilja.

Preporuka 9:

Preporučuje se Agenciji da uspostavi sistem praćenja i periodičnog izvještavanja o realizaciji utvrđenih ciljeva, kroz praćenje ostvarenja indikatora.

Preporuka 10:

Preporučuje se Agenciji da obezbijedi pripremu Plana unapređenja upravljanja i unutrašnjih kontrola, kao rezultat praćenja ostvarenja svojih ciljeva i planiranih mjera za unapređenje svog rada.

8. UTVRĐENI SLUČAJEVI INDIKATORA PREVARE TOKOM OBAVLJANJA REVIZIJE

Ne.

9. PREDLOZI ZA RAZVOJ UNUTRAŠNJE REVIZIJE

Zakonsko rješenje, kao način uspostavljanja unutrašnje revizije u subjektima javnog sektora prepoznaje mogućnost obavljanja poslova unutrašnje revizije od strane jedinice za unutrašnju reviziju drugog subjekta, na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija. Navedena odredba je bila osnov da Jedinica za unutrašnju reviziju REGAGEN-a, na osnovu sporazuma, obavlja poslove unutrašnje revizije u Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost i Agenciji za audiovizuelne medijske usluge, a sve u cilju obezbjeđivanja principa usklađenosti, efektivnosti i ekonomičnosti subjekata javnog sektora.

S obzirom na to da uspostavljanje unutrašnje revizije na ovaj način nije detaljnije razrađeno propisima, ostalo je otvoreno pitanje tretmana sredstava iz kojih se finansiraju jedinice unutrašnje revizije koje obavljaju poslove unutrašnje revizije po sporazumima, sa poreskog stanovišta.

Kako navedeno može biti ograničenje za efikasnu primjenu ove zakonske mogućnosti, smatramo da nadležni organi treba da predlože zakonsko rješenje kojim bi se regulisao poreski tretman postojećih i budućih sporazuma o obavljanju unutrašnje revizije obezbjeđujući zadovoljavanje javnog interesa.

Rukovoditeljka Jedinice za unutrašnju reviziju
Regulatorne agencije za energetiku i regulisane
komunalne djelatnosti

Biljana Bezmarević

Predsjednik Savjeta Agencije za audiovizuelne
medijske usluge

dr Branko Bošković

Broj 02-037/25-423/1

Podgorica, 25.04. 20 25. god.

OBRAZAC 1

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
O AKTIVNOSTIMA NA SPROVOĐENJU I UNAPREĐENJU UPRAVLJANJA I KONTROLA za 2024. godinu**

NAZIV SUBJEKTA: AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE	
Ime i prezime rukovodioca subjekta:	Sunčica Bakić
Ime i prezime lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola	Elvira Ceković
Naziv radnog mjesta lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola	Pomoćnica direktorice, rukovoditeljka Sektora za pravne i ekonomske poslove
Datum imenovanja lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola	12.09.2024. godine
Kontakt telefon i e-mail lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola:	020/201-440 elvira.cekovic@amu.me
Iznos budžeta za godinu izvještavanja	/
Broj programa	/
Broj zaposlenih na dan 31. decembar	30
Broj zaposlenih predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji	30
Broj organizacionih jedinica	4
Broj lica iz kategorije visoko rukovodnog kadra	5

UPITNIK O SAMOPROCJENI UPRAVLJANJA I KONTROLA

UPITNIK	DA/ NE	Ako je odgovor DA objasnite na koji način je to postignuto Ako je odgovor NE navedite razlog	Navedite naziv i broj akta
KONTROLNO OKRUŽENJE			
Da li subjekat ima usvojen poseban kodeks ponašanja koji je prilagođen prirodi i specifičnostima poslovanja subjekta?	DA		Kodeks ponašanja u Agenciji za elektronske medije (Br. 01-177 od 01.03.2011)
Da li se poštuje procedura upoznavanja novih službenika sa odredbama etičkog kodeksa?	DA	Direktno od strane rukovodioca sektora	
Da li postoje jasna pravila kojima se regulišu situacije potencijalnih sukoba interesa i način postupanja?	DA	U skladu sa zakonskim rješenjima	Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama, Zakon o sprečavanju korupcije, Kodeks ponašanja u Agenciji za elektronske medije
Da li su zaposleni upoznati kome mogu da prijave sumnje na nepravilnosti u radu i prevare?	DA		Uputstvo za postupanje po prijavi i evidenciju prijava korupcije unutar Agencije za elektronske medije, kao i zaštitu identiteta lica koje je podnijelo prijavu (Br. 02-1546 od 31.12.2019.)
Da li se sprovode mjere u slučaju nepoštovanja kodeksa ponašanja? Navedite broj sprovedenih mjera	DA	Nije bilo slučajeva nepoštovanja kodeksa ponašanja u izvještajnom periodu	

Da li su vođeni disciplinski postupci u godini izvještavanja? Navedite broj pokrenutih disciplinskih postupaka	NE	Nije bilo disciplinskih postupaka u izvještajnom periodu	
Da li zaposleni prisustvuju obukama iz oblasti integriteta i etičkog ponašanja? Navedite broj zaposlenih koji su prisustvovali obukama u godini izvještavanja.	DA	Menadžerka integriteta je u 2024. godini prisustvovala obuci Integritet u javnoj upravi i sprovođenje planova. Redovno praćenje i analiza postupanja zaposlenih, davanje preporuka i praćenje njihove realizacije u skladu sa Kodeksom ponašanja.	
Da li imate utvrđene strateške ciljeve subjekta?	DA		Izjava o misiji, viziji i ključnim ciljevima
Da li su zaposleni upoznati sa strateškim ciljevima subjekta? Na koji način?	DA	Direktno od strane rukovodioca sektora	
Da li je jasno definisano ko je u subjektu odgovoran za realizaciju strateških ciljeva?	DA		Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji za audiovizuelne medijske usluge (br. 01-142/24-1237 od 16.12.2024.)
Da li ste definisali operativne ciljeve na nivou organizacionih jedinica?	DA		Plan rada Agencije za elektronske medije za 2024. godinu (br. 02-1888 od 25.09.2023.)
Da li operativni ciljevi proizilaze iz strateških?	DA		
Da li definišete pokazatelje uspješnosti pomoću kojih pratite realizaciju utvrđenih ciljeva?	NE	Pokazatelji uspješnosti nisu definisani ali se realizacija ciljeva prati kroz izvještavanje	
Koliko često izvještavate rukovodioca subjekta o realizaciji ciljeva: a) mjesečno b) kvartalno c) polugodišnje d) godišnje e) ne izvještava se	DA	Po potrebi (mjesečno), redovno polugodišnje i godišnje	
Da li je u izvještajima navedena veza između ostvarenih ciljeva i utrošenih sredstava?	DA	U izvještajima je jasno naznačen iznos planiranih i utrošenih sredstava, kao i namjena.	
Da li imate interni akt kojim su u Vašem subjektu jasno utvrđene odgovornosti i ovlaštenja svakog rukovodioca za realizaciju definisanih ciljeva i upravljanje resursima (finansije, kadrovi)?	DA		Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji za audiovizuelne medijske usluge (br. 01-142/24-1237 od 16.12.2024.)
Da li imate interni akt kojim je detaljno uređena međusobna saradnja sa subjektima nad kojima vršite nadzor? Navedite broj subjekata nad kojima vršite nadzor.	NE	Agencija za audiovizuelne medijske usluge vrši nadzor nad pružiocima AVM usluga, distributerima lineranih AVM usluga i pružiocima usluga platformi za razmjenu video sadržaja (75).	Međusobna saradnja sa subjektima nadzora je definisana Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama i podzakonskim aktima Agencije
Da li nadzor obuhvata: a) praćenje interne kontrole	NE	Agencija za audiovizuelne medijske usluge vrši nadzor u	

b) fokus na visoko rizične oblasti c) praćenje realizacije ciljeva u odnosu na utvrđene indikatore		skladu sa Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama i podzakonskim aktima Agencije	
Da li se prati i analizira fluktuacija zaposlenih u subjektu?	DA	Fluktuacija se prati i analizira kroz redovne sastanke rukovodilaca organizacionih jedinica	Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji za audiovizuelne medijske usluge (br. 01-142/24-1237 od 16.12.2024.)
Da li je utvrđen godišnji plan usavršavanja svih zaposlenih?	NE		
Da li vodite evidenciju o zaposlenima koji se stručno usavršavaju? Navedite teme za koje su zaposleni najviše zainteresovani	DA	Seminari i obuke na temu novih/izmijenjenih zakonskih okvira; Usavršavanja u oblasti koju pokrivaju u radu; Finansije.	
Da li ste usvojili plan za unapređenje upravljanja i kontrola za izvještajni period?	NE	Aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola su sprovedene u skladu sa ranije usvojenim planom i preporukama eksterne revizije.	
UPRAVLJANJE RIZICIMA			
Da li ste imenovali lice za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa registra rizika?	DA		Odluka o imenovanju lica za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima (br. 03-070/24-982/1)
Da li su prepoznati i procijenjeni rizici za: a) strateške ciljeve b) operativne ciljeve c) realizaciju poslovnih procesa	DA		
Da li je rukovodstvo utvrdilo nivo do kog su prihvatljiva odstupanja u postizanju ciljeva?	NE	Planiranje se vrši sa namjerom izvršenja svih ciljeva.	
Da li imate Registar rizika? Navedite datum usvajanja	DA		Registar rizika Agencije za elektronske medije (Br. 01-2436/4 od 30.12.2016) Akcioni planom u okviru izvještaja unutrašnje revizije „Usklađenost rada sa odredbama zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru“ je predviđeno ažuriranje postojećeg registra rizika u 2025. godini
Navedite tri ključna rizika za strateške ciljeve u Vašem subjektu.		1.Nesprovođenje procedure imenovanja članova Savjeta. 2.Izmjena zakonskih propisa bez javne rasprave i konsultacija sa Agencijom. 3.Nemogućnost naplate potraživanja Agencije.	
Da li su rukovodioci organizacionih jedinica uključeni u proces identifikacije rizika?	DA		
Da li postoji adekvatno praćenje rezultata preduzetih radnji za	DA	Registar rizika sa planom tretmana rizika	

ublažavanje rizika?			
Da li se Registar rizika ažurira? Navedite datum poslednjeg ažuriranja	NE	Nije bilo prepoznatih novih rizika u izveštajnom periodu. U 2024. godini je usvojen novi Zakonski okvir – Zakon o medijima i Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama. U skladu sa navedenim i Akcionim planom u okviru izveštaja unutrašnje revizije „Usklađenost rada sa odredbama zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru“ je predviđeno ažuriranje postojećeg registra rizika u 2025. godini.	Registar rizika Agencije za elektronske medije (Br. 01-2436/4 od 30.12.2016)
Da li rukovodioci koriste registar rizika u svakodnevnom upravljanju?	DA		
Da li ste izvršili procjenu radnih mjesta koja mogu biti podložna prevarama?	DA		Plan integriteta Agencije za audiovizuelne medijske usluge (Br.02-041/24-1023 od 30.09.2024. godine)
Da li zaposleni znaju na koji način da prijave sumnje na nepravilnosti, odnosno prevare?	DA		
Da li pripremate izveštaje o identifikovanim rizicima, kao i preduzetim mjerama za njihovo smanjenje?	NE	Sprovodi se praćenje kako bi se utvrdilo da li je došlo do promjene ciljeva, da li rizici još postoje, da li su se pojavili novi rizici, da li su se vjerovatnoća i uticaj rizika promijenili i da li su kontrole aktivnosti efektivne.	
Da li imate plan kojim se obezbjeđuje kontinuitet rada u slučaju značajnih promjena (odsustvo zaposlenih, promjena zakonskih rješenja,...)?	DA		Plan za održavanje kontinuiteta poslovanja i osiguranje ostvarenja ciljeva u Agenciji za elektronske medije (br. 02-041/24-856 od 29.07.2024. godine)
Da li zaposleni prisustvuju obukama u oblasti upravljanja rizicima? Navedite broj zaposlenih koji su prisustvovali obukama.	NE	U izveštajnom periodu nije bilo obuka u oblasti upravljanja rizicima. Praksa je da kada se organizuju zaposleni prisustvuju.	
KONTROLNE AKTIVNOSTI			
Da li imate usvojenu Knjigu procedura sa operativnim pisanim uputstvima za rad?	DA		Mapa procesa (Br. 01-2436/1 od 30.12.2016)
Koliko imate usvojenih internih pravila i procedura?		Mapom procesa je definisano 30 procesa koji su podijeljeni u pet oblasti.	
Da li procedure sadrže: a) detaljna uputstva za rad, b) tok dokumentacije, c) odgovornosti i ovlašćenja lica, uključenih u poslovni proces, d) korake u donošenju odluka, e) rokove i f) kontrolne mehanizme?	DA	Procedure sadrže sve navedene elemente	

Da li su svi rukovodioci i zaposleni upoznati sa usvojenim procedurama?	DA		
Da li sprovodite naknadne kontrole namjenske potrošnje budžetskih sredstava (npr. kontrole na licu mjesta za isplaćene subvencije, donacije, pomoći, transferi budžetskih sredstava i sl.)?	DA	Kontrole se sprovode kroz izvještaje o utrošenim sredstvima (po potrebi, polugodišnje i godišnje); kroz eksternu reviziju	
Da li odobravanje, ovjeravanje dokumentacije, ovlašćivanje, odnosno davanje saglasnosti za isplatu sredstava i evidentiranje poslovnog događaja obavljaju različita lica?	DA		
Da li se sve promjene imovine tokom godine evidentiraju blagovremeno?	DA	Sve promjene imovine se evidentiraju blagovremeno kroz knjigu osnovnih sredstava	
Da li postoje adekvatne bezbjednosne procedure kako bi se sredstva i podaci čuvali od neovlašćenog pristupa i fizičke štete?	DA		
Da li ste osigurali rezervnu kopiju podataka u slučaju gubitka?	DA		
Da li ažurirate procedure? Navedite datum poslednje izmjene	NE		Nijesu ažurirane nakon usvajanja
Koja će nova operativna pisana uputstva za rad biti pripremljena i usvojena u sledećoj godini?	DA	U 2024. godini je usvojen novi zakonski okvir kojim su izmijenjene i neke nadležnosti i obaveze Agencije. Do kraja 2024. godine Agencija je izvršila izmjenu i usvajanje svih Pravilnika u skladu sa zakonski propisanim rokovima, dok se izmjena upustava i procedura planira tokom 2025. godine	
INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE			
Da li je obezbijeđen efikasan i efektivan sistem interne pisane, elektronske i verbalne komunikacije, koji zaposlenima omogućava da dobiju informacije neophodne za obavljanje poslova?	DA		
Da li imate proceduru kojom ste definisali način prenošenja informacija u subjektu?	DA		
Da li imate uspostavljene linije izvještavanja i način izvještavanja o realizaciji ciljeva?	DA	Uspostavljene su linije izvještavanja kroz redovne interne sastanke	
Da li rukovodioci organizacionih jedinica, nakon usvajanja budžeta, dobijaju informacije o dodijeljenim budžetskim sredstvima za njihovu organizacionu jedinicu?	DA	Rukovodioci organizacionih jedinica su uključeni u izradu budžeta i upoznati sa usvojenim budžetom i daju predloge za realizaciju u okviru svojih sektora	
Da li rukovodioci organizacionih jedinica prije stvaranja obaveze provjeravaju	DA	Redovno se vrši provjera raspoloživosti sredstava za	

raspoloživa sredstva za tu namjenu?		realizaciju ciljeva	
Da li vodite centralizovanu evidenciju svih potpisanih ugovora i ugovornih obaveza i da li je ona podržana informacionim sistemom?	DA	Agencija je uvela DMS – Data management sistem kojim je obezbijedjena centralizovana evidencija svih ugovora.	
Da li rukovodioci organizacionih jedinica imaju informacije o neizmirenim obavezama i izvršenju budžeta?	DA		
Omogućava li računovodstveni sistem praćenje troškova po: a) programima b) projektima c) organizacionim jedinicama	DA		
Da li se i koliko često sačinjavaju izvještaji za rukovodstvo o: a) izvršenju budžeta b) raspoloživim sredstvima c) obavezama d) potraživanjima?	DA	Izvještaji se sačinjavaju po potrebi (mjesečno), kao i redovno polugodišnje i godišnje.	
Da li su ključni poslovni procesi (finansije, nabavke, ugovaranje, upravljanje imovinom, praćenje kapitalnih projekata, materijalne evidencije, kadrovi i sl.) u dovoljnoj mjeri podržani IT sistemima?	DA		
Da li su softveri za ključne poslovne procese međusobno povezani (npr. nabavka- ugovori-finsije)?	DA		
Da li je osigurana transparentnost podataka (ključni dokumenti objavljeni su na web stranici)?	DA	Sva ključna dokumenta su objavljena na web sajtu: www.amu.me	
PRAĆENJE I PROCJENA			
Da li lice zaduženo za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola izvještava rukovodioca subjekta o stanju i razvoju ovog sistema: a) mjesečno b) kvartalno c) polugodišnje d) godišnje?	DA	polugodišnje	
Da li se na sastancima/ kolegijumima daju predlozi za unapređenje upravljanja i kontrola?	DA	po potrebi	
Da li sprovodite samoprocjenu upravljanja i unutrašnjih kontrola?	DA	Samoprocjena upravljanja i kontrola rađena jednom godišnje popunjavanjem godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola	
Da li je zaposlenima omogućeno da daju sugestije i preporuke za poboljšanje sistema unutrašnjih kontrola?	DA		
Da li se preporuke revizije (unutrašnje,	DA	U izvještaju unutrašnje revizije	

DRI, eksterne) sprovode? Navedite broj prihvaćenih preporuka i prosječno vrijeme njihove implementacije.		„Usklađenost rada sa odredbama zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru“ je navedeno deset preporuka čija je sprovođenje definisano akcionim planom koji je takođe sastavni dio izvještaja. Realizacija preporuka se očekuje u periodu od 2025. godine do 2027. godine.	
Da li imate uspostavljen sistem izvještavanja za praćenje funkcionisanja sistema upravljanja i kontrola kod subjekata nad kojima vršite nadzor?	NE	Agencija za audiovizuelne medijske usluge ne vrši nadzor nad njima u smislu funkcionisanja sistema upravljanja i kontrola kontrola.	

Elvira Ceković

(Elvira Ceković)

Potpis lica koje je sačinilo izvještaj

 Sunčica Bakić
(Sunčica Bakić)
Potpis rukovodioca subjekta

Primljeno: 31.03.2025.				
Dig. ad.	Jed. knt. br.	Reviz. br.	Podj.	Vrednot.
02-402/25-89/b				

**"AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE"
PODGORICA**

Finansijski izvještaji
31.decembar 2024. godine
i Izvještaj nezavisnog revizora

U Podgorici, 31. marta 2025. godine

"AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE" PODGORICA

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH ISKAZA ZA 2024. GODINU**

SADRŽAJ	Strana
Izjava o odgovornosti rukovodstva	1
Izvještaj revizora	2-5
Finansijski iskazi	
Izvještaj o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha u periodu od 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine	
Izvještaj o finansijskoj poziciji/Bilans stanja na dan 31.12.2024. godine	
Iskaz o tokovima gotovine u periodu od 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine	
Iskaz o promjenama na kapitalu u periodu od 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine	
Napomene uz finansijske iskaze	

Crna Gora

AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE
"MV KONSALT" D.O.O. PODGORICA

Ova izjava se daje u vezi sa revizijom finansijskih iskaza "Agencija za audiovizuelne medijske usluge" Podgorica na dan 31.12.2024. godine za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski iskazi realno i objektivno, po svim bitnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje "Agencija za audiovizuelne medijske usluge" Podgorica na dan 31. decembra 2024. godine, rezultate poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima/Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i propisima Crne Gore.

Prihvatamo našu odgovornost za istinit i objektivni prikaz finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima/Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore.

Prema našem najboljem znanju i uvjerenju, ovim potvrđujemo sledeće:

1. Poznato nam je da je uprava Agencije odgovorna za istinito i objektivno prikazivanje finansijskog položaja Agencije i njenog poslovnog rezultata u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima, kao i za pripremu informacija koje se objelodanjuju u skladu sa propisima.
2. Nije nam poznato da je iko od uprave ili zaposlenih u Agenciji, sa ovlašćenjima da kontroliše i odobrava poslovne promjene, umiješan u bilo kakve nezakonite ili neregularne aktivnosti koje bi mogle uticati na istinitost računovodstvenih iskaza.
3. Stavili smo Vam na raspolaganje sve poslovne knjige i dokumentaciju, sve zapisnike sa sjednica Savjeta Agencije za elektronske medije.
4. Nijesu nam poznati materijalno značajni propusti i greške koje bi mogle da utiču na istinitost računovodstvenih iskaza.
5. Agencija je uredno izvršavala sve ugovorene obaveze, koje bi u slučaju neizvršavanja mogle da se odraze na istinitost računovodstvenih iskaza. Ne postoje nikakvi sporovi zbog neizvršavanja obaveza prema državnim organima, koji proističu iz finansijskog poslovanja.
6. Nemamo nikakve planove, niti namjere, čija bi realizacija mogla značajno da utiče na vrijednost sredstava Agencije ili na klasifikaciju sredstava i izvora sredstava, prikazanih u računovodstvenim iskazima.
7. Agencija ima valjanu dokumentaciju o svojini nad sredstvima kojima raspolaže i nema terećenja niti hipoteke - fiducije.
8. Proknjižili smo i prikazali sve obaveze, kako stvarne tako i potencijalne i nemamo garancije izdate trećim licima.
9. Osim događaja kojima smo Vas već upoznali, nema drugih događaja nastalih nakon datuma bilansa stanja koji bi mogli zahtijevati korekciju računovodstvenih iskaza.
10. Agencija nema materijalno značajnih sudskih sporova u toku.

U ime rukovodstva Agencije,

Suncica Bakić, direktorica

Podgorica, 28. marta 2025. godine

Savjetu "Agencija za audiovizuelne medijske usluge" Podgorica

Pozitivno mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza "Agencija za audiovizuelne medijske usluge" Podgorica (u daljem tekstu Agencija) – Iskaz o finansijskoj poziciji/Bilans stanja na dan 31.12.2024. godine, Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha za period 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine, Iskaz o tokovima gotovine u periodu 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine, Iskaz o promjenama na kapitalu u periodu 01.01.2024. godine do 31.12.2024. godine, objelodanjenih na sajtu Poreske uprave Crne Gore, broj 78522/2024 od 27.03.2025. godine kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske iskaze.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi, u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju istinit i objektivni prikaz finansijskog stanja "Agencija za audiovizuelne medijske usluge" Podgorica na dan 31.12.2024. godine, poslovnog uspjeha i novčanih tokova za period 01.01.2024.-31.12.2024. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnova za mišljenje

Predmetna revizija je usklađena s Međunarodnim standardima revizije (ISA) i saglasno s Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA). Naša odgovornost, saglasno Međunarodnim standardima revizije (ISA), je opisana u odeljku „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja“. Nezavisnost i drugi etički standardi su u potpunosti zadovoljeni u odnosu na Agenciju, na koji način su ispunjene zahtijevane etičke odgovornosti u ovoj reviziji.

Smatramo da revizija koju smo izvršili obezbeđuje pouzdanu bazu informacija, saznanja i ocjena o finansijskim iskazima koji su bili predmet revizije za dato mišljenje.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su bila po našem profesionalnom prosuđivanju, od najvećeg značaja za reviziju finansijskih iskaza tekućeg perioda.

1. U junu 2024. godine, stupio je na snagu Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama („Sl. list CG", br. 54/24) kojim je propisano da Agencija za elektronske medije nastavlja sa radom kao Agencija za audiovizuelne medijske usluge preuzimajući zaposlene, prava i obaveze, sredstva, opremu i poslovne prostorije Agencije za elektronske medije.

Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama je propisano (član 188) da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona (decembar 2024. godine).

Iako novi zakon sadrži rješenja koja se odnose na izvore finansiranja, tokom 2024. godine naknade po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje i odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev su obračunate na osnovu Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga („Sl. list CG“, br. 25/11, 26/12, 38/14, 18/15, 11/16, 61/18, 83/18, 43/19 i 116/23), koji je primjenjivan u radu Agencije za elektronske medije.

Novim Zakonom je regulisano uspostavljanje, izvori i način raspodjele i korišćenja sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija. Članom 26 Zakona o medijima je propisano da se Fond finansira u iznosu od najmanje 0,20 % tekućeg budžeta Crne Gore utvrđenog godišnjim Zakonom o budžetu. Raspodjelu sredstava iz Fonda vrši Savjet Agencije (kao regulator za audiovizuelne medijske usluge) i to 60 % sredstava, koja se usmjeravaju u podfond za linearne AVM usluge (komercijalne i neprofitne emitere). Sredstva namijenjena podfodu uplaćuju se na poseban transakcioni račun i pripadaju:

- 95 % osnivačima medija za pružanje javnih usluga i
- 5 % za operativne troškove Agencije.

Raspodjela sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023. godinu, sprovedena je u toku 2024. godine na osnovu ranijeg Zakona o medijima.

2. Agencija u svom vlasništvu nema nepokretnosti, već obavlja djelatnost u poslovnom prostoru koji je dobila na korišćenje od Vlade Crne Gore-Uprave za državnu imovinu. Ugovorom zaključenim između Uprave za državnu imovinu i Agencije za audiovizuelne medijske usluge broj 02-041/24-787/2 od 26.11.2024. godine, Agenciji je ustupljen na korišćenje bez naknade poslovni prostor u vanprivredi, katastarski označen kao PD 3-prva etaža podruma, površine 407 m², PD 7-prizemlje, površine 373 m² i PD 10-prvi sprat, površine 405 m², koji se nalazi u objektu broj 1 na katastarskoj parceli broj 1266, upisan u LN 214 KO Podgorica I. Navedena nepokretnost ustupljena je Agenciji na korišćenje na period od 5 (pet) godina, uz mogućnost produženja istog.

Finansijskim planom za 2024. godinu su predviđena sredstva za investiciona ulaganja u ukupnom iznosu 442.000 € od čega se na adaptaciju radnog prostora Agencije odnosi 340.000 €. U toku 2024. godine Agencije je raspisala postupak javne nabavke za izvođenje radova na adaptaciji radnog prostora Agencije. Za tu namjenu opredjeljena su sredstva u ukupnom iznosu od 278.809,99 € što je i realizovano i evidentirano na računu 029000-Ulaganje na tuđim nekretninama. Primopredaja radova i konačni obračun ugovorenih i izvedenih radova izvršeni su 30.12.2024. godine i o istom je sačinjen Zapisnik br. 03-426/24-667/28 od 30.12.2024. godine.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Kao što je navedeno u Napomeni 4.17., Agencija na dan 31.12.2024. godine vodi određeni broj sudskih sporova u kojima se pojavljuje i kao tužilac i kao tuženi.

Odgovornost menadžmenta za finansijske iskaze

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled kriminalnih radnji ili grešaka.

Ovaj okvir se bazira na odredbama nacionalnog zakonodavstva i primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

U sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo Agencije je odgovorno za procjenu sposobnosti Agencije da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, sa objelodanjivanjem, gdje je to primjenjivo, činjenica koje se odnose na stalnost poslovanja i korišćenja ovog načela kao osnove finansijskog izvještavanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Agenciju ili da obustavi njeno poslovanje, ili ako nema mogućnost da poslovanje nastavi. Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Agencije.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je da steknemo razumnu osnovu za uverenje o tome da li finansijski izveštaji u cjelini ne sadrže materijalno značajnu grešku, nastalu usled kriminalne radnje ili greške i da izdamo izveštaj revizije koji sadrži naše mišljenje. Razumna osnovu za uverenje pruža značajan nivo sigurnosti, ali ne garantuje da revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije može uvijek da pronađe materijalno značajnu grešku ukoliko ona postoji. Ovakvi propusti mogu nastati usled kriminalne radnje ili greške, i smatraju se materijalno značajnim, ukoliko pojedinačno ili ukupno, mogu da utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa ISA standardima, mi sprovodimo profesionalno rasuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam kroz proces revizije. Mi takođe:

- identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajne greške u finansijskim izveštajima, nastale usled kriminalne radnje ili greške, pripremamo i izvodimo revizijske procedure kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik od neidentifikovanja materijalno značajne greške usled kriminalne radnje je veći nego usled greške, jer kriminalna radnja može da uključuje falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešna tumačenja i zaobilaženje internih kontrola,
- stičemo razumijevanje internih kontrola značajnih za reviziju kako bi pripremili revizijske procedure prikladne okolnostima, ali ne sa svrhom izražavanja mišljenja o sistemu internih kontrola društva,
- procenjujemo adekvatnost usvojenih računovodstvenih politika i ispravnost računovodstvenih procjena od strane rukovodstva i sa njima povezanih objelodanjivanja,

- izvodimo zaključak o prikladnosti računovodstvenog sistema vođenog u skladu sa principom stalnosti poslovanja od strane rukovodstva. Takođe, na osnovu pribavljenih dokaza izvodimo zaključke o očuvanju načela stalnosti poslovanja i da li postoji njegova ugroženost. Ukoliko utvrdimo da postoji materijalno značajna nesigurnost u pogledu očuvanja ovog načela, obavezni smo da istaknemo u našem izveštaju pripadajuća obelodanjivanja u finansijskim izveštajima, ili, ako takva obelodanjivanja nisu prikladna, modifikujemo naše mišljenje po tom osnovu. Naši zaključci se temelje na pribavljenim revizijskim dokazima do datuma našeg izveštaja, ali budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati nemogućnost Agencije da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti,
- ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i pripadajuća obelodanjivanja, kao i da li finansijski izveštaji predstavljaju nastale transakcije i događaje na način koji ispunjava fer prezentaciju,
- komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, o planiranom obimu i vremenu vršenja revizije, kao i o značajnim nalazima revizije, uključujući značajne propuste u sistemu interne kontrole koje utvrdimo u toku revizije i
- takođe dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izveštaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izveštaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Podgorica, 31.03.2025. godine

MV Konsalt d.o.o. Podgorica
Ulica Slobode 26, Podgorica

Mia Vuković, ovlašćeni revizor
Licenca Ministarstva finansija Crne Gore 107

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine

Broj iskaza

78522/2024

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02386135	Šifra djelatnosti: 6190
Popunjava: Marina Raičević	
Naziv: AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE	
Sjedište: BUL.SVETOG PETRA CETINJSKOG BROJ 9. , PODGORICA, CRNA GORA	

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201			
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204		1354063	1217482
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205		1189764	1132506
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206		164299	84976
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210+210a)	208		314532	343897
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	209		38468	33009
53, 54 (dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210		235272	272780
540	c) Amortizacija	210 a		40792	38108
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		815794	724169
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212		622842	538167
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213		192952	186002
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214		63447	53835
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		123566	126948
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216		5939	5219
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217			

580, 581, 582, 589(dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589(dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)	219			
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220		43192	50677
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		180545	98739
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222			
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226		43	950
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229		43	950
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230			
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233			
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtno imovine (235 -236)	234			

683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtno imovine	235			
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtno imovine	236			
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237			
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240			
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		43	950
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		180588	99689
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		180588	99689
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245			
721	1. Tekući porez na dobit	246			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247			
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		180588	99689
	VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom / (250 do 257)	249			
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			

332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata /povezanim sa kapitalom/	258			
	VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata povezanih sa kapitalom/ (249-258)	259			
	IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248+259)	260		180588	99689
	X. Zarada po akciji	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica	264			
	XII. Neto rezultat koji pripada učešćima koji ne obezbjeđuju kontrolu	265			

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 27.03.2025.

Datum obrade 27.03.2025.

Datum štampe 27.03.2025.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Marina Raičević

Marina Raičević

Odgovorno lice

Sunčica Bakić

Sunčica Bakić

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 31.12.2024. godine

Broj iskaza

78522/2024

Popunjava pravno lice
Matični broj: 02386135 Šifra djelatnosti: 6190
Popunjava: Marina Raičević
Naziv: AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE
Sjedište: BUL.SVETOG PETRA CETINJSKOG BROJ 9. , PODGORICA, CRNA GORA

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuca godina	Prethodna godina - krajnje stanje	Prethodna godina - početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		606917	221076	
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003		85453	71491	
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005		85453	71491	
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008		521464	149585	
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009				
023	2. Postrojenja i oprema	010		221374	128305	
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011		300090	21280	
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014		300090	21280	
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015				
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016				

030, 039 (dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033 (dio ,039 (dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031 (dio ,032 (dio ,039 (dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033 (dio ,039 (dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031 (dio ,032 (dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032 (dio ,034,0 35,036, 039 (dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)	022				
038,03 9(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023				
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		3681929	2939980	
	I. ZALIHE (027 do 030)	026		581	11	
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027				
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029				
15	4. Dati avansi	030		581	11	
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		106845	47168	
202,20 3,209 (dio)	1. Potraživanja od kupaca	032		90577	47168	
200,20 9(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033				
201,20 9(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034				
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		16268		
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036				

27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037				
21, 22 ,osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038		16268		
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039				
236 (dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namijenjeno trgovanju	040				
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli	041				
23 osim 236 (dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042				
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043		3574503	2892801	
04	V. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044				
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045				
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		4288846	3161056	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		2692374	2511786	
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		1	1	
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103				
320	III. EMISIONA PREMIJA	104				
	IV. REZERVE (106+107+108+109+110)	105		24693	30458	
321	1. Zakonske rezerve	106				
322 (dio)	2. Statutarne rezerve	107				
322 (dio)	3. Druge rezerve	108				

330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		24693	30458	
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacije rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110				
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111		2667680	2481327	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112		2487092	2381638	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113		180588	99689	
350	3. Gubitak ranijih godina	114				
351	4. Gubitak tekuće godine	115				
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		122537	167826	
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118		122537	167826	
404 (dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119		89355	134644	
400 (dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121		33182	33182	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122				
414, 415	1. Dugoročni krediti	123				
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124				
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125				

495 (dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126				
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		1435280	481444	
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128				
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129		1435280	481444	
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio) ,426 i 429 (dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130				
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio) i 429 (dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131				
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132		1336918	479853	
433, 434, 440- 449	4. Obaveze prema dobavljačima	133		27699	1591	
439 (dio)	5. Obaveze po mjenicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136				
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		70663		
439 (dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138		69190		
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139		1473		
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140				
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141				

427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
490, 491, 494, 495 (dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143		38655		
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		4288846	3161056	

Obrazac uskladen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU
EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 27.03.2025.

Datum obrade 27.03.2025.

Datum štampe 27.03.2025.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Marina Raičević

M Raičević

Odgovorno lice

Senčica Baljić

Senčica Baljić

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE - direktna metoda
u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine

Broj iskaza
78522/2024

Popunjava pravno lice
Matični broj: 02386135 Šifra djelatnosti: 6190
Popunjava: Marina Raičević
Naziv: AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE
Sjedište: BUL.SVETOG PETRA CETINJSKOG BROJ 9., PODGORICA, CRNA GORA

Pozicija	Red. br	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	1993003	860076
1. Prodaja i primljeni avansi	302		
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	43	
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	1992960	860076
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	882394	995529
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	66600	271360
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	815794	724169
3. Plaćene kamate	308		
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310		
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	1110609	-135453
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312	1156	4020
1. Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314	1156	4020
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	315		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	430063	77551
1. Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	430063	77551
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I -II)	322	-428907	-73531
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327		

1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	329		
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332		
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	681702	-208984
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	2892801	3101785
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	3574503	2892801

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 27.03.2025.

Datum obrade 27.03.2025.

Datum štampe 27.03.2025.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Marina Raičević

M. Raičević

Odgovorno lice

Sunčica Bakić

Sunčica Bakić

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine

Broj iskaza
78522/2024

Popunjava pravno lice
Matični broj: 02386135 Šifra djelatnosti: 6190
Popunjava: Marina Raičević
Naziv: AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE
Sjedište: BUL. SVETOG PETRA CETINJSKOG BROJ 9. , PODGORICA, CRNA GORA

Po zi cija	Opis	Red broj	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red broj	Ostali kapital	Red broj	Neplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Red broj	Emisiona premija (rn 320)	Red broj	Rezerve (rn 321, 322)	Red broj	Revaloriza cione rezerve (grupa 33)	Red broj	Neraspore đena dobit (grupa 34)	Red broj	Gubitak (grupa 35)	Red broj	Otkupljene sopstvene akcije udjeli (rn 237)	Red broj	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6 +7+8-9-10)
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11
1.	Stanje na dan 01.01. godine	401	1	410		419		428		437		446	42532	455	2369564	464		473		482	2412097
2.	Efekte retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402		411		420		429		438		447		456		465		474		483	
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01. godine (r.br. 1+2)	403	1	412		421		430		439		448	42532	457	2369564	466		475		484	2412097
4.	Neto promjene u godini	404		413		422		431		440		449	-12074	458	111763	467		476		485	99689
5.	Stanje na dan 31.12. godine (r.br. 3+4)	405	1	414		423		432		441		450	30458	459	2481327	468		477		486	2511786
6.	Efekte retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		415		424		433		442		451		460		469		478		487	
7.	Korigovano početno stanje na dan godine (r.br. 5+6)	407	1	416		425		434		443		452	30458	461	2481327	470		479		488	2511786

8.	Neto promjene u godini	408		417		426		435		444		453	-5765	462	186352	471		480		489	180587
9.	Stanje na dan 31.12. godine (r.br. 7+8)	409	1	418		427		436		445		454	24693	463	2667679	472		481		490	2692373

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG” broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA.

U _____

Datum prijema 27.03.2025.

Datum obrade 27.03.2025.

Datum štampe 27.03.2025.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Marina Raičević

MRaičević

Odgovorno lice

Staniša Bakić

Staniša Bakić

Crna Gora
AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE
Broj: 02-402/24-339/1
Podgorica, 26.03.2025. godine

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
AGENCIJE ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE
za 2024. godinu

Podgorica, mart 2025. godine

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Agencija za radio - difuziju je osnovana 2003. godine u skladu sa Zakonom o radio-difuziji („Sl. list RCG“, br. 51/02, 62/02, 46/04, 56/04, 77/06, „Sl. list CG“, br. 50/08, 79/08, 53/09). U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima („Sl. list RCG“, br. 06/02, „Sl. list CG“, br. 17/07, 80/08, 40/10, 36/11, 40/11), Agencija za radio-difuziju je upisana u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore u Podgorici pod registarskim brojem 10-0000015/001 od 31.07.2003. godine.

Saglasno Zakonu o elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20, u daljem tekstu: Zakon), Agencija za radio – difuziju je nastavila da radi pod nazivom Agencija za elektronske medije. Agencija je preuzela zaposlene, sredstva, opremu, prava i obaveze Agencije za radio-difuziju.

Nadalje, u junu 2024. godine, stupio je na snagu Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama („Sl. list CG“, br. 54/24) kojim je propisano da Agencija za elektronske medije nastavlja sa radom kao Agencija za audiovizuelne medijske usluge (u daljem tekstu: Agencija) preuzimajući zaposlene, prava i obaveze, sredstva, opremu i poslovne prostorije Agencije za elektronske medije.

Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama je propisano (član 188) da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona (decembar 2024. godine).

Iako novi zakon sadrži rješenja koja se odnose na izvore finansiranja, tokom 2024. godine naknade po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje i odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev su obračunate na osnovu Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga („Sl. list CG“, br. 25/11, 26/12, 38/14, 18/15, 11/16, 61/18, 83/18, 43/19 i 116/23, u daljem tekstu: Pravilnik o naknadama) koji je primjenjivan u radu Agencije za elektronske medije.

Takođe, pripremanje i prikazivanje finansijskih iskaza za 2024. godinu urađeno je u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Agencije za elektronske medije (akt broj 02-1805 od 28.10.2022. godine).

Agencija je nezavisni regulatorni organ za oblast audiovizuelnih medijskih usluga (u daljem tekstu: AVM usluga) koji vrši javna ovlašćenja u skladu sa Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama.

Osnivač Agencije je država Crna Gora.

Sjedište Agencije je u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinskog 9.

Šifra djelatnosti je 6190 - Ostale telekomunikacione djelatnosti.

PIB je 02386135.

Na dan 31.12.2024. godine u Agenciji je zaposleno 30 lica (na dan 31.12.2023.g. je bilo zaposleno 28 lica).

Direktorica Agencije od 19.12.2022. godine je Sunčica Bakić.

Djelatnost Agencije obuhvata sljedeće nadležnosti:

- daje saglasnost na predlog plana raspodjele radio-frekvencija u dijelu koji se odnosi na zemaljsku radio-difuziju, u skladu sa zakonom;
- izdaje odobrenja za emitovanje i odobrenja za distribuciju posredstvom elektronskih komunikacionih mreža namijenjenih za analognu ili digitalnu zemaljsku radio-difuziju, kao i posredstvom elektronskih komunikacionih mreža bez upotrebe radio-difuznih frekvencija;
- utvrđuje visinu naknada koje Agenciji plaćaju fizička i pravna lica u skladu sa ovim zakonom;
- vodi registre emitera, pružalaca AVM usluga na zahtjev, distributera linearnih AVM usluga i pružalaca usluga platformi za razmjenu video sadržaja;

- odlučuje o prigovorima fizičkih i pravnih lica u vezi sa radom pružalaca AVM usluga i distributera linearnih AVM usluga;
- vrši nadzor nad emiterima u vezi sa izbornim kampanjama i političkim oglašavanjem podnosilaca potvrđenih izbornih lista ili kandidata, u skladu sa ovim zakonom i odlučuje o žalbama na rad emitera u toku izborne kampanje;
- izriče upozorenja, novčane kazne i oduzima odobrenje za emitovanje i odobrenje za distribuciju subjektima koji postupaju suprotno odredbama ovog zakona;
- izdaje prekršajne naloge i/ili podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu;
- vrši nadzor nad sprovođenjem ovog zakona;
- periodično, a najmanje šestomjesečno, priprema i objavljuje na internet stranici izvještaje o sprovođenju programskih ili drugih obaveza pružalaca AVM usluga propisanih ovim zakonom;
- vrši raspodjelu dijela sredstava iz Fonda, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast medija;
- donosi i sprovodi podzakonske akte za sprovođenje ovog i drugih zakona, u skladu sa propisanim nadležnostima;
- podstiče promociju samoregulacije i koregulacije;
- promovise i preduzima mjere za razvoj medijske pismenosti;
- osigurava da pružaoci AVM usluga, stajno i progresivno, preduzimaju mjere kojima svoje usluge čine pristupačnijim licima sa invaliditetom;
- sprovodi, najmanje jednom godišnje, istraživanje javnog mnjenja o povjerenju, gledanosti, odnosno slušanosti emitera u Crnoj Gori; i
- obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom Agencije.

Agencija saraduje sa regulatornim organom nadležnim za oblast elektronskih komunikacija i nezavisnim organom nadležnim za kontrolu namjenskog korišćenja državne pomoći radi zaštite konkurencije u dijelu koji se odnosi na analizu tržišta usluga elektronskih komunikacija koje predstavljaju uslov za pružanje i/ili pristup AVM uslugama.

Organi Agencije su:

- Savjet Agencije,
- Direktor Agencije.

Članove Savjeta Agencije imenuje Skupština, u skladu sa Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama. Savjet ima pet članova, koji se imenuju iz reda afirmisanih stručnjaka iz oblasti koje su relevantne za obavljanje djelatnosti Agencije (medijska djelatnost, zaštita potrošača, promocija i zaštita ljudskih prava, sloboda izražavanja, upravni i normativni poslovi).

Član Savjeta može biti lice koje je crnogorski državljanin sa prebivalištem u Crnoj Gori, koje ima najmanje VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, deset godina radnog iskustva u oblastima koje su od značaja za obavljanje djelatnosti Agencije.

Članovi Savjeta Agencije na dan 31.12.2024. godine su:

- Banko Bošković, predsjednik;
- Andrijana Nikolić, članica;
- Edin Koljenović, član;
- Rajko Todorović, član i
- Milan Radović, član.

Poslovi iz nadležnosti Savjeta Agencije (u daljem tekstu: Savjet) su:

- donosi statut Agencije;
- daje saglasnost na planove raspodjele radio-frekvencija koje donosi regulatorni organ nadležan za elektronske komunikacije, a odnose se na radio-frekvencijske opsege koji su planom namjene radio-frekvencijskog spektra namijenjeni radio-difuznoj službi;

- raspisuje javni konkurs za dodjelu prava na emitovanje posredstvom frekvencija koje su planovima raspodjele radio-frekvencija predviđene za analognu i digitalnu zemaljsku radio-difuziju;
- donosi odluku o dodjeli prava na emitovanje;
- daje saglasnost na privremeno ili trajno ustupanje, iznajmljivanje ili na drugi način prenošenje odobrenja za emitovanje i odobrenja za distribuciju posredstvom digitalne zemaljske radio-difuzije;
- raspisuje javni konkurs za dodjelu prava na distribuciju linearnih AVM usluga posredstvom elektronskih komunikacionih mreža namijenjenih za digitalnu zemaljsku radio-difuziju;
- donosi odluku o dodjeli prava na distribuciju linearnih AVM usluga posredstvom elektronskih komunikacionih mreža namijenjenih za digitalnu zemaljsku radio-difuziju;
- donosi akt o uslovima i načinu raspodjele dijela sredstava iz Fonda, u skladu sa zakonom;
- raspisuje javni konkurs za raspodjelu dijela sredstava iz Fonda;
- donosi odluku o raspodjeli sredstava iz Fonda;
- donosi akt o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada koje Agenciji plaćaju fizička i pravna lica, u skladu sa ovim zakonom;
- donosi akte o programskim standardima za pružanje AVM usluga;
- propisuje uslove za povećavanje obima učešća, odnosno minimalno učešće evropskih audiovizuelnih djela i djela nezavisnih proizvođača, uključujući crnogorske nezavisne proizvođače, u skladu sa evropskim standardima;
- donosi akte kojim se utvrđuju uslovi i ograničenja za pružanje komercijalnih audiovizuelnih komunikacija, u skladu sa evropskim standardima;
- donosi akte o visini, uslovima i načinu obezbjeđivanja učešća sopstvene produkcije i sadržaja iz drugih izvora;
- donosi akt kojim se uređuje način preduzimanja mjera prema pružaocima AVM usluga, distributerima linearnih AVM usluga i pružaocima usluga platformi za razmjenu video sadržaja, kao i način odlučivanja po prigovorima u vezi sa njihovim radom;
- odlučuje po žalbama na prvostepene odluke Agencije koje se odnose na prava i obaveze pružalaca AVM usluga, distributera linearnih AVM usluga i pružalaca usluga platformi za razmjenu video sadržaja;
- preduzima mjere radi privremenog ograničenja slobode prijema i reemitovanja AVM usluga iz drugih država;
- podnosi izvještaje Evropskoj komisiji, u skladu sa ovim zakonom;
- donosi poslovnik;
- bira predsjednika iz reda članova Savjeta Agencije;
- imenuje i razrješava direktora Agencije;
- donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, na predlog direktora Agencije;
- donosi akt na osnovu kojeg Agencija sprovodi istraživanja javnog mnjenja o povjerenju, gledanosti, odnosno slušanosti elektronskih medija u Crnoj Gori;
- usvaja planove rada i izvještaje o radu Agencije;
- usvaja finansijski plan za narednu i finansijski izvještaj Agencije za prethodnu godinu;
- daje saglasnost za korišćenje viška prihoda nad rashodima;
- angažuje nezavisnog ovlašćenog revizora godišnjih finansijskih iskaza Agencije;
- donosi i druge akte za sprovođenje ovog i drugih zakona, u skladu sa propisanim nadležnostima;
- obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom Agencije.

Direktor Agencije ima pravo da učestvuje na sjednici Savjeta Agencije, bez prava odlučivanja. Imenuje ga Savjet Agencije na osnovu javnog konkursa. Za direktora Agencije može biti imenovano lice koje, pored opštih uslova propisanih zakonom, mora da bude crnogorski državljanin i da ima prebivalište u Crnoj Gori, da ima najmanje VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje deset godina radnog iskustva iz oblasti koje su od značaja za obavljanje djelatnosti Agencije.

Direktor Agencije:

- zastupa i predstavlja Agenciju;

- organizuje i vodi poslovanje Agencije;
- odgovoran je za svoj rad Savjetu Agencije;
- odgovoran je za poslovanje i zakonitost rada Agencije;
- predlaže opšti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije;
- predlaže planove rada Agencije;
- podnosi Savjetu Agencije izvještaj o radu i finansijski izvještaj Agencije;
- predlaže opšti akt o minimumu procesa rada za vrijeme štrajka zaposlenih;
- predlaže Savjetu Agencije odluke o kupovini, prodaji i stavljanju imovine Agencije pod hipoteku, kao i uzimanju bankarskih kredita i davanju finansijskih garancija, u skladu sa zakonom i statutom Agencije;
- izdaje odobrenje za emitovanje i odobrenje za distribuciju, u skladu sa ovim zakonom;
- podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom organu i izdaje prekršajne naloge;
- realizuje odluke i zaključke Savjeta Agencije; i
- vrši druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom Agencije.

Agencija stiče sredstva iz:

- naknada za prijavu na javni konkurs za dodjelu prava na emitovanje i prava na distribuciju linearnih AVM usluga;
- naknada za razmatranje zahtjeva za izdavanje, izmjenu i produženje odobrenja za emitovanje i odobrenja za distribuciju;
- naknada za registraciju pružalaca linearnih AVM usluga, pružalaca AVM usluga na zahtjev, distributera linearnih AVM usluga i pružalaca usluga platformi za razmjenu video sadržaja;
- naknada za prenošenje odobrenja za emitovanje i odobrenja za distribuciju;
- godišnjih naknada po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje (naknade za emitovanje) i odobrenja za distribuciju posredstvom elektronskih komunikacionih mreža namijenjenih za digitalnu zemaljsku radio-difuziju;
- godišnjih naknada po osnovu pružanja AVM usluga na zahtjev, usluga distribucije linearnih AVM usluga posredstvom elektronskih komunikacionih mreža bez upotrebe radio-difuznih frekvencija i usluga platformi za razmjenu video sadržaja; i
- drugih izvora u skladu sa zakonom.

Za obavljanje platnog prometa u zemlji Agencija ima sljedeće transakcione račune:

- Crnogorska komercijalna banka a.d. Podgorica 510-104-19,
- Prva banka CG a.d. Podgorica 535-5335-79,
- Crnogorska komercijalna banka a.d. Podgorica (Račun za stambene potrebe zaposlenih u Agenciji za audiovizuelne medijske usluge) 510-128681-57 i
- Crnogorska komercijalna banka a.d. Podgorica (Račun za Fond za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija Agencije za audiovizuelne medijske usluge) 510-151162-29.

Za obavljanje platnog prometa sa inostranstvom Agencija ima devizni račun otvoren kod Crnogorske komercijalne banke a.d. Podgorica 02386135 za valutu EUR, IBAN: ME2551000000000010419.

Prema stručnom mišljenju Ministarstva finansija Vlade RCG broj 04-4283/1 od 27.09.2004. godine Agencija nije obveznik poreza na dobit, s obzirom da je cilj njenog osnivanja obavljanje javnih funkcija (a ne sticanje dobiti na tržištu).

Agencija nije obveznik obračunavanja PDV-a, u skladu sa odredbama člana 13 stav 6 Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list CG“, br. 65/01, 12/02, 38/02, 21/03, 76/05, 04/06 i „Sl. list CG“, br. 16/07, 73/19, 29/13, 9/15, 53/16, 1/17, 50/17, 46/19, 73/19, 80/20, 8/21, 59/21, 146/21, 49/22, 65/22, 140/22, 03/23, 03/23 i 94/24).

Plan javnih nabavki za 2024. godinu

Odluka o usvajanju Plana javnih nabavki za 2024. godinu br. 02-426/24-146 od 31.01.2024. godine predviđa ukupnu vrijednost javnih nabavki u iznosu od 142.500,00 EUR. U toku 2024.

godine donijete su i odluke o usvajanju izmjene i dopune Plana javnih nabavki za 2024. godinu, i to:

- Odluka o izmjeni i dopuni Plana javnih nabavki za 2024. godinu br. 02-426/24-146/1 od 25.04.2024. godine, ukupne vrijednosti javnih nabavki 482.500,00 EUR;
- Odluka o izmjeni i dopuni Plana javnih nabavki za 2024. godinu br. 02-426/24-146/2 od 11.07.2024. godine, ukupne vrijednosti javnih nabavki 517.500,00 EUR;
- Odluka o izmjeni i dopuni Plana javnih nabavki za 2024. godinu br. 02-426/24-146/3 od 18.10.2024. godine, ukupne vrijednosti javnih nabavki 486.737,90 EUR.

Agencija je Ministarstvu finansija, putem ESJN dostavila:

- Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama za 2024.g. (Izvještaj br. 03-426/25-255/2 od 28.02.2025. godine) i
- Izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke za 2024. godinu (Izvještaj br. 03-426/25-255/1 od 28.02.2025.g.).

2. OKVIR ZA FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE, KONCEPT NASTAVKA POSLOVANJA I RAZLOZI ZA REVIZIJU

Sastavljanje i prezentacija finansijskih iskaza

Finansijski izvještaji za 2024. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list CG“, br. 145/21 i 152/22) koji propisuje primjenu svih Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB).

Agencija primjenjuje sljedeća podzakonska akta koja čine sastavni dio okvira za finansijsko izvještavanje:

- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica („Sl. list CG“, br. 11/20, 139/21, 13/22 i 139/22) i
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica („Sl. list CG“, br. 11/20).

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Agencije je EUR.

Reklasifikacija i uporedni podaci

Agencija je prilikom sastavljanja finansijskih iskaza za 2024. godinu koristila bilansne šeme i kontni okvir propisane navedenim pravilnicima i u cilju poštovanja propisanih standarda i uporedivosti tekućeg i prethodnog perioda izvršila reklasifikaciju podataka za 2023. godinu.

Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Agencije korišćenje procjena i pretpostavki koje imaju uticaja na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe osnovnih sredstava i ostala rezervisanja.

Koncept nastavka poslovanja

Priloženi finansijski iskazi za 2024. godinu su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, što podrazumijeva da će Agencija nastaviti svoje poslovanje u neograničenom periodu u budućnosti. Navedena pretpostavka bazirana je na činjenici da je Agencija u proteklim izvještajnim periodima ostvarila pozitivne rezultate i bila likvidna. U narednom periodu ne očekuju se značajne promjene u poslovanju.

Razlozi za obavljanje revizije

Razlog za obavljanje revizije je obaveza po članu 172 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama. Revizija se vrši shodno Ugovoru o reviziji, koji zaključuju Savjet Agencije i odabrani nezavisni revizor.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

U toku 2022. godine donešen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Agencije za elektronske medije (akt broj 02-1805 od 28.10.2022. godine).

Računovodstvene politike su posebna načela, osnovi, konvencije, pravila i praksa koje je usvojila Agencija za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Usvojene računovodstvene politike odnose se na priznavanje, ukidanje priznavanja, mjerenje i procjenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda Agencije.

3.1. Nematerijalna ulaganja

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podliježu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 Nematerijalna ulaganja tj. imaju korisni vijek trajanja duži od godinu dana i čija je pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke veća od 300,00 €.

Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava ove uslove priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno mjerenje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, umanjenoj za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvrijeđenja.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja, koja podliježu amortizaciji, vrši se primjenom proporcionalnog metoda po stopi od 10-20%, osim ulaganja čije je vrijeme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vijekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podliježu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove propisane MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema tj. materijalna sredstva čiji korisni vijek trajanja je duži od godinu dana i čija je pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke veća od 300,00 €.

Ukoliko materijalno sredstvo ne ispunjava navedene uslove priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznanje kao stalno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po modelu revalorizacije.

Nekretnine, postrojenja i opremu treba iskazati po procijenjenoj vrijednosti izvršenoj od strane nezavisnih ovlaštenih procjenjivača sa licencom, a u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Efekti revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme po poštenoj vrijednosti knjiže se tako da se ispravka vrijednosti eliminiše, odnosno svede na nulu, i time se nabavna vrijednost svede na poštenu vrijednost.

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva.

U toku vijeka upotrebe sredstva, sa njegove revalorizacione rezerve prenosi se na neraspoređenu dobit ranijih godina iznos koji odgovara razlici između obračunate godišnje amortizacije i amortizacije koja bi bila obračunata da je za to sredstvo primijenjen troškovni model.

Prilikom prodaje ili rashodovanja revalorizovanih nekretnina, postrojenja i opreme pozitivan efekat revalorizacije koji ostaje kao revalorizaciona rezerva datog sredstva se prenosi direktno na neraspoređenu dobit odnosno akumulirani gubitak.

Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljene nakon procjene treba iskazati po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti.

Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost sredstava, uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primjenom proporcionalnog (linearnog) modela.

Neotpisana vrijednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava se knjiži na teret ostalih rashoda.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se na nabavnu, odnosno procijenjenu vrijednost umanjenu za procijenjeni iznos rezidualne vrijednosti, proporcionalnim metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Stope amortizacije koje su u primjeni su:

Grupa nekretnina i opreme	Procijenjeni korisni vijek	Stopa amortizacije
	(godina)	(%)
Računarska oprema	2-10	10-50%
Kancelarijska oprema	2-10	10-50%
Oprema za monitoring	2-12	8-50%

Namještaj	2-10	10-50%
Vozila	5-10	10-20%
Ostala oprema	2-10	10-50%

3.3. Obezvrijeđenje vrijednosti imovine

Agencija na dan bilansa stanja procjenjuje da li postoje bilo kakve indicije da je vrijednost nekog sredstva umanjena. U slučaju da postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknadiiva vrijedost imovine za takvo sredstvo, kako bi se utvrdio iznos obezvrijeđenja.

Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadiive vrijednosti.

Nadoknadiiva vrijednost je fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrijednost, zavisno od toga koja je od te dvije vrijednosti veća.

3.4. Alat, sitan inventar i rezervni djelovi

Kao stalno sredstvo priznaju se i podliježu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke veća od 300 €.

Sredstva alata i inventara koja ne zadovoljavaju navedene uslove iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

Kao stalno sredstvo priznaju se rezervni djelovi, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i ima značajnu vrijednost sredstva u koje se ugrađuje. Rezervni djelovi koji ne zadovoljavaju navedene uslove, prilikom ugradnje, iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

3.5. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja Agencije obuhvataju potraživanja koje Agencija u okviru svoje nadležnosti iskazuje po fakturiranoj vrijednosti – po osnovu jednokratnih naknada za registraciju pružalaca AVM usluga, godišnjih naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga, potraživanja od zaposlenih i članova Savjeta i potraživanja od državnih organa.

Fakturisana realizacija u Agenciji se vrši na način da se obračun naknada pružiocima AVM usluga vrši na osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga, kojima se utvrđuju obaveze po pojedinačnim uslugama.

Ispravka vrijednosti se vrši za sva potraživanja koja nijesu naplaćena u roku od 180 dana od dana dospjeća potraživanja na naplatu. Potraživanje se indirektno otpisuje kada postoji objektivan dokaz da Agencija neće moći da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

Značajne finansijske teškoće, vjerovatnoća da će subjekt nadzora otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju smatraju se indikatorima da je umanjena vrijednost potraživanja.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda vrši se ukoliko je nanaplativost izvjesna i dokumentovana, tj. ako Agencija nije uspjela sudskim putem da izvrši njihovu naplatu ili je iznos potraživanja manji od troškova koji bi nastali kao posljedica sudskog procesa, a potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode Agencije.

Iznos troška po osnovu ispravke vrijednosti se priznaje u okviru bilansa uspjeha u okviru ostalih rashoda.

Naknadna naplata potraživanja koje je ranije bilo ispravljeno ili otpisano priznaje se u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda.

3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju gotovinu u blagajni kao i novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka uključujući i namjenski izdvojena sredstva.

Finansijski izvještaj o novčanim tokovima predstavlja jedan od najbitnijih izvještaja jer se istim ukazuje na solventnost i likvidnost Agencije.

Utvrdjivanje izvještaja o novčanim tokovima vrši se prema direktnoj metodi kojom se svi računi Bilansa uspjeha usklađuju na gotovinskom osnovu.

Prema međunarodnom računovodstvenom standardu MRS 7 Izvještaj o tokovima gotovine, Informacije o glavnim stavkama bruto priliva i bruto odliva gotovine Agencija dobija iz računovodstvenih evidencija koje dozvoljavaju kreiranje izvještaja o nastalim odlivima i prilivima gotovine za posmatrani period.

Novčani tokovi koji nastaju iz poslovnih odnosa u stranoj valuti evidentiraju se u izvještajnoj valuti Agencije primjenom deviznog kursa na dan novčanog toka.

3.7. Odloženi prihod

Odloženi prihod iskazuje se u iznosu sredstava primljenih od donacija u vidu nematerijalne i materijalne imovine ili u novcu za nabavku nematerijalne i materijalne imovine.

Odloženi prihod se prenosi na prihod tekuće godine za iznos godišnje amortizacije primljene imovine.

3.8. Beneficije za zaposlene

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Agencija je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih.

Ova obaveza uključuje doprinose za zaposlene na teret poslodavca, u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima.

Agencija je takođe u obavezi da od bruto zarade zaposlenih obustavi doprinose i da ih u ime zaposlenih uplati tim fondovima.

Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji se može refundirati ili u iznosu za koji se može umanjiti buduća obaveza za plaćanje doprinosa.

Po osnovu beneficija zaposlenih vrši se rezervisanje za jubilarne nagrade i otpremnine u skladu sa MRS 19 – Primanja zaposlenih.

3.9. Obaveze

Obavezama se smatraju dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dopijevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Dio dugoročnih obaveza koji dospijeva za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju za plaćanje u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom procjenjuju se na dan sastavljanja finansijskih izvještaja po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih izvještaja.

Razlike koje se tom prilikom obračunaju prikazuju se kao rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

3.10. Rezervisanja

Dugoročno rezervisanje priznaje se kada:

- 1) Agencija ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- 2) postoji izvjesnost odliva resursa koji će uslijediti povodom izmirenja obaveze i
- 3) iznos obaveza može pouzdano da se procijeni.

Ukoliko nijesu ispunjeni ovi uslovi rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade u skladu sa MRS 19 i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi, radi njihovog izmirenja i koji se mogu pouzdano procijeniti (npr. sporovi u toku), kao i u drugim slučajevima koje predviđa zakon.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje, odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Mjerenje rezervisanja vrši se u iznosu koji je priznat kao rezervisanje i on predstavlja najbolju procjenu izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu.

Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

3.11. Prihodi

Agencija, u skladu sa zakonom, stiče prihode iz sljedećih izvora:

- 1) jednokratnih naknada za registraciju pružala AVM usluga;
- 2) godišnjih naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga (naknade za emitovanje, naknade za pružanje AVM usluge na zahtjev) i
- 3) drugih izvora u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima.

Prihodi od navedenih naknada se priznaju prema iznosima fakturisanih naknada u skladu sa zakonom, umanjeni za iznose nenaplativih potraživanja.

Prihodi se priznaju za period na koji se odnose, bez obzira u kom periodu su naplaćeni.

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostali finansijski prihodi.

Prihodi od kamata se iskazuju u momentu obračuna prema ugovorenim kamatnim stopama.

U okviru ostalih prihoda iskazuju se prihodi od dotacija, subvencija i ostalih izvora i dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi od smanjenja obaveza, kao i ostali prihodi.

Prihodi od donacija iskazuju se na dva načina:

1) donacije namijenjene pokriću tekućih troškova priznaju se kao prihod u momentu prijema odnosno nastanka troškova,

2) donacije za primljenu materijalnu i nematerijalnu imovinu priznaju se kao odloženi prihod srazmjerno korisnom vijeku trajanja imovine.

Prihodi od refundacije troškova (naknada zarada i nematerijalnih troškova) iskazuju se u trenutku formiranja potraživanja.

3.12. Rashodi

Poslovni rashodi uključuju sve troškove direktno vezane za vršenje osnovne djelatnosti Agencije, a naročito troškove: zarada zaposlenih i naknada članova Savjeta, službenih putovanja, amortizacije, kancelarijskog materijala, higijene, stručnih časopisa i literature, goriva, rezervnih djelova.

Ostali poslovni rashodi naročito uključuju troškove: usluga održavanja, transportnih i PTT usluga, advokatskih usluga, usluga revizije, stručnih i konsultantskih usluga, premije osiguranja, platnog prometa i bankarskih provizija, seminara i stručnog usavršavanja, članarina, reprezentacije, oglašavanja, ostalih neproizvodnih usluga (registracije vozila, takse i sl.), poreza, prireza i doprinosa, objavljivanja propisa, zakupa i ostalih nematerijalnih troškova (razne pretplate, sudski troškovi itd.).

Gubici obuhvataju gubitke od prodaje i rashodovanja imovine, manjkove, rashode po osnovu direktnih otpisa potraživanja, po osnovu obezvređenja imovine i druge nepomenute rashode.

Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda).

Rashodi se priznaju u obračunskom periodu, odnosno kada je obaveza nastala nezavisno od toga da li je po tom osnovu izvršena isplata.

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamata obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite i ostale kamatonosne obaveze, koja se evidentira u bilansu uspjeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, manjkovi, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrijednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme i ostali razni rashodi.

3.13. Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja u skladu sa MRS 23 Troškovi pozajmljivanja, priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali, osim u mjeri u kojoj su kapitalizovani.

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja direktno pripisani sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za upotrebu), kapitalizuju se kao dio nabavne vrijednosti ili cijene koštanja tog sredstva.

Samo troškovi pozajmljivanja koji su nastali u periodu od početka ulaganja u sredstvo do završetka svih aktivnosti potrebnih za njegovu upotrebu ili prodaju, mogu da se uključe u nabavnu vrijednost tog sredstva.

Troškovi pozajmljivanja nastali prije i poslije perioda kapitalizacije priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3.14. Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno nepokrivenog gubitka ranijih godina, na način utvrđen MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

MRS 8 izričito zahtijeva da se materijalne (značajne) greške koje se otkriju tek nakon objavljivanja finansijskih izvještaja, ispravljaju u finansijskim izvještajima godine u kojoj je otkrivena greška i to tako što se koriguju uporedni podaci (podaci za prethodnu, odnosno prethodne godine).

Materijalna (značajna) greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na ranije periode, ne može uticati na poslovni rezultat tekućeg perioda.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 3% ukupnih prihoda.

Naknadno ustanovljenje greške koje nijesu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

3.15. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Za materijalno značajne greške poslovnih događaja koji nastaju u periodu od datuma bilansa stanja do datuma objelodanjivanja finansijskih izvještaja, a koji su u direktnoj vezi sa stanjem bilansnih pozicija koje postoje na datum bilansa stanja, vrši se korekcija prethodno priznatih iznosa u finansijskim izvještajima na dan bilansa.

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju u periodu od datuma bilansa stanja do datuma objelodanjivanja finansijskih izvještaja, koji se odnose na okolnosti koje nijesu postojale na datum bilansa stanja, ne vrši se prilagođavanje iznosa priznatih na datum bilansa stanja, već se u napomenama uz finansijske izvještaje vrši objelodanjivanje prirode događaja i procjene njihovih finansijskih efekata.

3.16. Državna pomoć

Prema standardu MRS 20 Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći, postoje dva pristupa računovodstvenog obuhvatanja državnih davanja:

- 1) kapitalni pristup, po kome se davanje direktno knjiži u korist kapitala,
- 2) prihodni pristup, prema kom se davanje knjiži u korist prihoda u toku jednog ili više perioda.

Državna davanja koja su primljena za pokriće rashoda ili gubitaka koji su već nastali ili radi pružanja direktne finansijske podrške Agenciji, zavisno od eventualnih rashoda se u skladu sa standardom MRS 20, priznaju kao prihod u periodu u kome su državna davanja primljena.

Državna davanja koja su primljena u vidu novčanih sredstava za pokriće rashoda koji će tek nastati u narednom periodu, evidentiraju se kao odloženi prihod (pasivna vremenska razgraničenja).

4. POJEDINAČNA OBJELODANJIVANJA

4.1. STALNA IMOVINA

Promjene na stalnoj imovini tokom 2024. godine:

<i>Stalna imovina</i>	<i>Nematerijalna ulaganja</i>	<i>Postrojenja i oprema</i>	<i>Ukupno</i>
<i>Nabavna vrijednost</i>			
Stanje na početku 2024. god.	97.750	215.251	313.001
Nabavke u toku 2024. god.	25.941	404.122	430.063
Otpis i prodaja u toku 2024.g.	-	(11.438)	(11.438)
<i>Stanje na dan 31.12.2024. god.</i>	<i>123.691</i>	<i>607.935</i>	<i>731.626</i>
<i>Ispravka vrijednosti</i>			
Stanje na početku 2024. god.	26.259	65.666	91.925
Amortizacija u toku 2024.g.	11.979	28.814	40.792
Otpis i prodaja u toku 2024.g.	-	(8.008)	(8.008)
<i>Stanje na dan 31.12.2024. god.</i>	<i>38.237</i>	<i>86.472</i>	<i>124.709</i>
<i>Stalna imovina 31.12.2024.</i>	<i>85.453</i>	<i>521.464</i>	<i>606.917</i>
<i>Stalna imovina 31.12.2023.</i>	<i>71.491</i>	<i>149.585</i>	<i>221.076</i>

Tokom 2024. godine Agencija je izvršila:

- nabavku nematerijalne imovine u iznosu od 25.941 EUR;
- nabavku računarske opreme u iznosu od 27.878 EUR;
- nabavku kancelarijske opreme u iznosu od 16.179 EUR;
- nabavku kancelarijskog namještaja u iznosu od 23.710 EUR;
- nabavku opreme za monitoring u iznosu od 18.650 EUR;
- nabavku opreme za klimatizaciju u iznosu od 38.895 EUR.

Agencija u svom vlasništvu nema nepokretnosti, već obavlja djelatnost u poslovnom prostoru koji je dobila na korišćenje od Vlade Crne Gore – Uprave za državnu imovinu. Ugovorom zaključenim između Uprave za državnu imovinu i Agencije za audiovizuelne medijske usluge br. 02-041/24-787/2 od 26.11.2024. godine, Agenciji je ustupljen na korišćenje bez naknade poslovni prostor u vanprivredi, katastarski označen kao PD 3 – prva etaža podruma, površine 407m², PD 7 – prizemlje, površine 373 m² i PD 10 – prvi sprat, površine 405 m², koji se nalazi u objektu broj 1 na katastarskoj parceli broj 1266, upisan u list nepokretnosti 214 KO Podgorica I.

Navedena nepokretnost ustupljena je Agenciji na korišćenje na period od 5 (pet) godina, uz mogućnost produženja istog.

U toku 2024. godine Agencije je raspisala postupak javne nabavke za izvođenje radova na adaptaciji radnog prostora Agencije i sa Konzorcijumom koji čine privredna društva: „La Collina Inženjering“ d.o.o. iz Podgorice, „A-Klima“ d.o.o. iz Podgorice i „Eurozox“ d.o.o. iz Danilovgrada sa podgovaračima: „La Collina“ d.o.o. iz Podgorice, „Vigoris Ecotech“ d.o.o. iz Podgorice i „GEO-METAR“ d.o.o. iz Podgorice, potpisala Ugovor o nabavci radova na

adaptaciji radnog prostora Agencije za elektronske medije (Ugovor br. 03-426/24-667/17 od 04.07.2024. godine).

Za tu namjenu opredjeljena su sredstva u ukupnom iznosu od 278.809,99 što je evidentirano na računu 029000 – Ulaganje na tuđim nekretninama. Primopredaja radova i konačni obračun ugovorenih i izvedenih radova izvršeni su 30.12.2024. godine i o istom je sačinjen Zapisnik br. 03-426/24-667/28 od 30.12.2024. godine.

Redovan godišnji popis stalne imovine sa stanjem na dan 31.12.2024. godine izvršen je na osnovu Rješenja o formiranju Komisije za sprovođenje redovnog popisa sredstava, potraživanja i obaveza Agencije za audiovizuelne medijske usluge za 2024. godinu (akt br. 02-427/24-1223 od 12.12.2024. godine) i Izmjene Rješenja o formiranju popisne komisije (akt br. 02-427/25-111/1 od 31.01.2025. godine).

Dana 17.02.2025. godine donešena je Odluka o usvajanju Izvještaja o redovnom godišnjem popisu sredstava, potraživanja i obaveza Agencije za audiovizuelne medijske usluge, sa stanjem na dan 31.12.2024. godine (akt br. 02-427/25-111/6 od 17.02.2025. godine).

4.2. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

(Iznosi u EUR)

Struktura potraživanja:	2024.	2023.
Potraživanja od kupaca	234.684	180.816
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(144.108)	(133.648)
Ukupna potraživanja od kupaca:	90.577	47.168
Potraživanja od državnih organa	16.268	-
Ukupna ostala nepomenuta potraživanja:	16.268	-
Ukupna kratkoročna potraživanja	106.845	47.168

Potraživanja od kupaca se odnose na potraživanja po osnovu naknada za emitovanje i naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.

(Iznosi u EUR)

EMITER/OPERATOR	Identifikacioni znak	2024.
NVO „Đakono Adriatic“	Radio Adriatic	117
„M.D. Company“ d.o.o.	Radio D Plus	3.645
„Jupok“ d.o.o.	Radio Jupok	100
NVO „SAFRA“	Radio Krš	273
„Radio televizija Mojkovac“ d.o.o.	Radio Mojkovac	862
„Neboelectronic“ d.o.o.	Radio S	5.000
„Hit FM“ d.o.o.	Radio S3	794
„TDM MIX“ d.o.o.	Radio Laki Plus	479
„AST“ d.o.o.	Radio Play Montenegro	1.052
„Eurogum“ d.o.o.	Radio Star FM	616
„A Plus Media Group“ d.o.o.	A Plus TV	4.080
„Manix“ d.o.o.	TV MNE Sport 1	8.596
„Manix“ d.o.o.	TV MNE Sport 2	9.150
„AST“ d.o.o.	TV Prva	4.093
„Art Media Group“ d.o.o.	LH TV	5.000
„LJE Radio Bijelo Polje“ d.o.o.	Radio Bijelo Polje	7
„LJE Radio televizija Rožaje“ d.o.o.	Radio Rožaje	40

JP "Radio i Televizija Podgorica"	Gradska TV	1
„LJE Radio Televizija Rožaje" d.o.o.	TV Rožaje	3.286
„Crnogorski Telekom" a.d.	Magenta TV	53.866
„Agroprodukt" d.o.o.	TV Apr	6.691
„Radio Televizija Atlas" d.o.o.	Radio Atlas	53.736
NVO „Glas Plava"	Radio Glas Plava	2.732
„LJE RTV Kolašin" d.o.o.	Radio Kolašin	151
„Sun Sun" d.o.o.	TV Sun	40.984
„Zen Master Production" d.o.o.	TV Jadran	15.410
„Manix" d.o.o.	TV MNE Sport 2	13.923
Ukupno na dan 31.12.		234.684

Zbog kršenja obaveze plaćanja godišnje naknade za emitovanje, po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje, u toku 2024. godine vođeno je pet postupaka prinudne naplate, koje je Agencija pokrenula u periodu od 2021 – 2024. godine.

Takođe, Agencija je vodila stečajne postupke protiv više subjekata, bivših emitera radijskih i televizijskih programa od kojih nije bilo moguće izvršiti naplatu iz razloga nedostatka sredstava na računima izvršnih dužnika. Transakcioni računi tih subjekata duži vremenski period bili su blokirani od strane Centralne banke Crne Gore, a saglasno završenim izvršnim postupcima koje je pokrenula Agencija. U toku 2024. godine vođena su tri stečajna postupka.

Tokom 2024. godine Agencija je:

- izvršila indirektan otpis potraživanja u ukupnom iznosu 22.055 EUR;
- naplatila ranije otpisana potraživanja u ukupnom iznosu 11.596 EUR;

Tokom 2024. godine nije bilo direktnog otpisa potraživanja od kupaca.

4.3. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI

(Iznosi u EUR)

Struktura gotovine na računima i u blagajni	2024.	2023.
Transakcioni računi	3.572.935	2.890.745
Devizni račun	504	714
Ostala novčana sredstva - Visa kartica	42	688
Blagajna	1.022	655
Ukupno na dan 31.12.	3.574.503	2.892.801

Agencija svoje finansijsko poslovanje obavlja posredstvom "Crnogorske komercijalne banke" a.d. Podgorica i "Prve banke CG" a.d. Podgorica.

4.4. KAPITAL

(Iznosi u EUR)

Struktura kapitala:	2024.	2023.
Osnovni kapital	1	1
Revalorizacione rezerve	24.693	30.458
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	2.487.092	2.381.638
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	180.588	99.689
Ukupno na dan 31.12.	2.692.374	2.511.786

Osnovni kapital Agencije iskazan u knjigovodstvenoj evidenciji u iznosu od 1 EUR evidentiran je u Statutu Agencije za audiovizuelne medijske usluge („Sl. list CG”, br. 82/24) i isti je upisan u Centralnom registru privrednih subjekata u Podgorici.

Revalorizacione rezerve u iznosu od 24.693 EUR se sastoje od revalorizacionih rezervi po osnovu procjene nematerijalnih ulaganja (3.305 EUR) i revalorizacionih rezervi po osnovu procjene opreme (21.388 EUR) u skladu sa Izvještajem o procjeni vrijednosti stalne imovine u vlasništvu Agencije za elektronske medije Crne Gore (Izvještaj br. 02-459/2 od 20.09.2021. godine).

U toku 2024. godine Agencija je imala sledeće promjene na revalorizacionim rezervama:

- smanjenje po osnovu obračunate amortizacije nematerijalnih ulaganja u ukupnom iznosu od 3.305 EUR;
- smanjenje po osnovu obračunate amortizacije opreme u ukupnom iznosu od 2.419 EUR;
- smanjenje po osnovu prodaje klima uređaja i rashodovanja opreme u ukupnom iznosu od 42 EUR.

4.5. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja:	2024.	2023.
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	89.355	134.644
Rezervisanja za troškove sudskih sporova	33.182	33.182
<i>Ukupno na dan 31.12.</i>	<i>122.537</i>	<i>167.826</i>

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2024. godine iznose 122.537 EUR i ista se odnose na rezervisanja po MRS 19 - Naknade zaposlenima u iznosu od 89.355 EUR i rezervisanja za troškove sudskih sporova u iznosu od 33.182 EUR.

Obračun rezervisanja po MRS 19 – Naknade zaposlenima je izvršio ovlašćeni aktuar sa stanjem na dan 31.12.2024. godine (Izvještaj br. 02-430/25-204/1 od 18.02.2025.g.), od čega se dio odnosi na rezervisanje po osnovu jubilarnih nagrada (35.581 EUR), a dio na rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju (53.774 EUR).

Tokom 2024. godine izvršeno je umanjeње rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada u ukupnom iznosu od 4.093 EUR i to:

- za 10 godina radnog staža (Odluka br. 03-110/24-226 od 14.02.2024. godine);
- za 10 godina radnog staža (Odluka br. 03-110/24-326 od 11.03.2024. godine) i
- za 10 godina radnog staža (Odluka br. 02-110/24-907 od 15.08.2024. godine).

Rezervisanja za troškove sudskih postupaka odnose se na sredstva koja su rezervisana po osnovu sudskog postupka U br. 4744/2023 od 23.10.2023. godine koji se vodi kod Osnovnog suda u Podgorici po tužbi bivšeg v.d. direktora radi isplate naknade iz Ugovora o radu na određeno vrijeme br. 01-1319 od 30.08.2022. godine.

Iznos koji tužilac potražuje je u visini iznosa dvanaestomjesečne zarade koju je primio posljednjeg mjeseca vršenja funkcije, uvećan za zakonsku zateznu kamatu na ime svake svake pojedinačne zarade počev od 21.12.2022. godine, kao i sudski troškovi postupka.

4.6. KRATKOROČNE OBAVEZE*(Iznosi u EUR)*

Struktura kratkoročnih obaveza:	2024.	2023.
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	1.336.918	479.853
Obaveze prema dobavljačima	27.699	1.591
Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze	70.663	-
Ukupno na dan 31.12.	1.435.280	481.444

U finansijskim iskazima Agencije za 2024. godinu prikazane su obaveze za primijene avanse u iznosu od 1.336.918 EUR. Od navedenog, primljeni avansi od kupaca iznose 12 EUR, dok sredstva Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija u dijelu koji se odnosi na potfond za komercijalne i neprofitne emitere iznose 1.336.906 EUR.

U junu 2024. godine stupio je na snagu Zakon o medijima („Sl. list CG“, br. 54/24) kojim je regulisano uspostavljanje, izvori i način raspodjele i korišćenja sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija.

Članom 26 Zakona o medijima je propisano da se Fond finansira u iznosu od najmanje 0,20% tekućeg budžeta Crne Gore utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu. Raspodjelu sredstava iz Fonda vrši Savjet Agencije (kao regulator za audiovizuelne medijske usluge) i to 60% sredstava, koja se usmjeravaju u podfond za linearne AVM usluge (komercijalne i neprofitne emitere).

Sredstva namijenjena podfodu uplaćuju se na poseban transakcioni račun i pripadaju: - 95% osnivačima medija za pružanje javnih usluga i 5% za operativne troškove Agencije.

Raspodjela sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023. godinu, sprovedena je u toku 2024. godine na osnovu ranijeg Zakona o medijima.

Dana 21. marta 2024. godine, Ministarstvo finansija je uplatilo na posebni transakcioni račun Agencije za elektronske medije, otvoren za potrebe Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima, sredstva u iznosu od 694.805 EUR.

Savjet Agencije je, na sjednici održanoj 27.03.2024. godine, usvojio Odluku o raspisivanju javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023. godinu (akt br UP I 01-041/24-85 od 27.03.2024. godine) i Odluku o kriterijumima i metodologiji bodovanja prijave i zahtjeva na javni konkurs za raspodjelu sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023. godinu (akt br UP I 01-041/24-86 od 27.03.2024. godine). Po ovom konkursu, raspodjeljena su sredstva u iznosu od 538.821 EUR (Odluka Savjeta Agencije br. UP I 01-041/24-85/15 od 11.06.2024. godine).

Takođe, dana 27. decembra 2024. godine, Agenciji su za potrebe sprovođenja Raspodjela sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih pružaocima linearnih AVM usluga - komercijalnim i neprofitnim emiterima za 2024. godinu, uplaćena sredstva u iznosu od 773.100 EUR. Navedena raspodjela biće realizovana tokom 2025. godine.

Obaveze prema dobavljačima iznose 27.699 EUR.

Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze iznose 70.663 EUR i odnose se na obavezu isplate druge rate sredstava dodijeljenih emiteru opšteg televizijskog programa „Televizija Vijesti“ iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namjenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima u iznosu od 69.190 EUR i obaveze za porez i doprinose po osnovu ugovora o djelu i ostalih naknada zaposlenima u iznosu od 1.473 EUR.

4.7. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja u ukupnom iznosu 38.655 EUR odnose se na odložene prihode od sredstava koja pripadaju Agenciji za pokriće operativnih troškova, koji će nastati u narednom periodu po osnovu realizacije javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namjenjenih pružiocima linearnih AVM usluga - komercijalnim i neprofitnim emiterima.

4.8. OSTALI PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA

(Iznosi u EUR)

Struktura ostalih prihoda iz redovnog poslovanja:	2024.	2023.
Prihodi od naknada za emitovanje	390.926	378.246
Prihodi od naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev	798.838	753.703
Prihod od naknada za registraciju	-	557
Ukupno na dan 31.12.	1.189.764	1.132.506

Prihodi od naknada za emitovanje, koji u 2024. godini iznose 390.926 EUR, se odnose na naknade obračunate u skladu sa Zakonom, Pravilnikom o naknadama i Izdatim odobrenjima za emitovanje.

Prihodi od naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev, koji u 2024. godini iznose 798.838 EUR, se odnose na naknade obračunate u skladu sa Zakonom, Pravilnikom o naknadama i izdatim odobrenjima za pružanje AVM usluga na zahtjev.

4.9. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

(Iznosi u EUR)

Struktura ostalih prihoda:	2024.	2023.
Ostali poslovni prihodi	7.153	10.523
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	11.596	32.227
Prihodi od refundacija	53.211	3.938
Prihodi od naknada za prenos odobrenje	2.121	-
Prihodi po osnovu Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namjenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima	34.740	29.011
Prihodi po osnovu medijske pismenosti	-	7.855
Prihodi od prodaje os	412	1.422
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	55.065	-
Ukupno na dan 31.12.	164.299	84.976

Ostali prihodi iz poslovanja koji u 2024. godini iznose 164.299 EUR, odnose se na ostale poslovne prihode u iznosu od (7.153 EUR) koji obuhvataju prihode od naknada za razmatranje zahtjeva za izdavanje, promjenu i produženje odobrenja za emitovanje, prihode od naplaćenih sudskih troškova i prihode od naplaćenih putnih troškova, prihode od naplate otpisanih potraživanja (11.596 EUR), prihode po osnovu refundacija isplaćenih naknada

zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad Centra za socijalni rad Crne Gore i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore (53.211 EUR), prihode od naknada za prenos odobrenja (2.121 EUR), prihode od sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija namijenjenih komercijalnim i neprofitnim elektronskim medijima za 2023. godinu (34.740 EUR), prihode ostvarene po osnovu prodaje osnovnih sredstava (412 EUR) i prihode od ukidanja dugoročnih rezervisanja (55.065 EUR).

4.10. TROŠKOVI MATERIJALA

(Iznosi u EUR)

Struktura troškova materijala:	2024.	2023.
Trošak kancelarijskog materijala	8.190	8.008
Troškovi goriva	1.853	1.587
Troškovi sitnog inventara	16.919	13.560
Troškovi razne kancelarijske robe i potrepština	2.196	1.993
Troškovi ostalih režijskih materijala	1.284	-
Troškovi materijala za tekuće održavanje osn. sredstava	2.036	1.862
Troškovi reklamno propagandnog materijala	5.990	5.999
Ukupno na dan 31.12.	38.468	33.009

4.11. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

(Iznosi u EUR)

Struktura ostalih troškova poslovanja:	2024.	2023.
Troškovi neproizvodnih usluga	115.491	82.477
Troškovi prireza i doprinosa	14.225	13.065
Ostali nematerijalni troškovi	5.253	5.405
Troškovi promocije medijske pismenosti	-	34.236
Troškovi reprezentacije	8.272	8.051
Troškovi oglasa	1.608	1.009
Troškovi dizajna i produkcije	7.139	-
Troškovi izrade reklame	869	-
Troškovi organizovanja jubileja 20 godina od osnivanja Agencije	-	27.207
Troškovi organizovanja seminara, konferencija, radionica, obuka	4.033	4.996
Troškovi poštanskih, telefonskih, internet usluga	8.541	9.122
Troškovi komunalnih usluga	2.379	-
Troškovi članarina međunarodnim organizacijama	3.900	3.600
Troškovi usluga održavanja	26.057	13.623
Troškovi platnog prometa	5.460	4.651
Troškovi osiguranja	17.039	11.359
Troškovi rezervisanja	13.869	53.979
Troškovi donacija	1.137	-
Ukupno na dan 31.12.	235.272	272.780

Troškovi neproizvodnih usluga koji u 2024. godini iznose 115.491 EUR odnose se na troškove revizije finansijskih iskaza (3.500 EUR), troškove usluga unutrašnje revizije (12.000 EUR), troškove registracije i osiguranja vozila (938 EUR), troškove stručnog usavršavanja zaposlenih (5.860 EUR), troškove istraživanja (4.997 EUR), troškove izvršnih i stečajnih postupaka (2.549 EUR), usluge monitoringa medija (3.993 EUR), advokatske usluge (5.563 EUR), ostale neproizvodne usluge (3.998 EUR), ugovorene neproizvodne usluge (37.538 EUR), troškove

objava u „Službenom listu“ (9.726 EUR) i troškove usluga korišćenja podataka o strukturi tv programa (24.829 EUR).

Ostali nematerijalni troškovi, koji u 2024. godini iznose 5.253 EUR, odnose se na troškove pretplate na štampu, časopise, novinske agencije (3.718 EUR), troškove stručne literature (503 EUR) i troškove sudskih i administrativnih taksi (1.032 EUR).

Troškovi rezervisanja za jubilarne nagrade u 2024.g. iznose 13.869 EUR i obračunati su u skladu sa Napomenom 3.8.

4.12. AMORTIZACIJA

Troškovi amortizacije za 2024. godinu u ukupnom iznosu 40.792 EUR (2023. godine 38.108 EUR) sadrže amortizaciju obračunatu u skladu sa Napomenama 3.1. i 3.2..

4.13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

(Iznosi u EUR)

Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	2024.	2023.
Troškovi neto zarada	451.978	390.220
Troškovi neto naknada Savjetu	77.323	70.160
Troškovi ostalih naknade i pomoći zaposlenima	14.619	17.549
Troškovi zimnice	23.200	21.600
Dnevnice i putni troškovi na službenom putu	28.132	22.063
Troškovi ugovora o djelu	27.590	16.575
Ukupni neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	622.842	538.167
Troškovi poreza na zarade	43.753	38.334
Troškovi poreza na naknade Savjetu	8.200	7.220
Troškovi poreza na ostale naknade i pomoći zaposlenima	4.101	2.137
Troškovi poreza na zimnicu	4.092	3.812
Troškovi poreza na ugovore o djelu	3.301	2.332
Ukupni troškovi poreza	63.447	53.835
Troškovi doprinosa za penzije	100.400	104.340
Troškovi doprinosa za penzije na naknade Savjetu	18.344	19.953
Troškovi doprinosa za penzije na ostale naknade i pomoći	67	-
Troškovi doprinosa za penzije na zimnicu	3.481	2.655
Troškovi doprinosa za penzije na ugovore o djelu	1.274	-
Ukupni troškovi doprinosa za penzije	123.566	126.948
Troškovi doprinosa na zarade	5.769	5.090
Troškovi doprinosa na zimnicu	170	129
Ukupni troškovi doprinosa	5.939	5.219
Ukupni troškovi poreza i doprinosa	192.952	186.002
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi na dan 31.12.	815.794	724.169

Zarade zaposlenih u Agenciji u toku 2024. godine obračunate su i isplaćene u skladu sa Kolektivnim ugovorom Agencije za elektronske medije (akt br. 01-102/24-137 od 29.01.2024. godine), Kolektivnim ugovorom Agencije za audiovizuelne medijske usluge (akt br. 01-102/24-1238 od 16.12.2024. godine) i Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom

sektoru („Sl. list CG“, br. 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18, 42/18, 34/19, 130/21, 146/21, 92/22, 152/22, 152/22, 113/23, 48/24 i 84/24).

Članom 24 stav 2 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru propisano je da se zarade zaposlenih i rukovodećih lica u Agenciji utvrđuju u okviru Grupe poslova B, C i D, a ne više od Podgrupe B 4 iz člana 22 stav 1 ovog Zakona.

Obračun i isplata mjesečne **naknade za rad u Savjetu Agencije** vršena je u skladu sa članom 31 ranijeg Zakona o elektronskim medijima odnosno članom 159 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama kojima je propisano da član Savjeta Agencije za rad u Savjetu ima pravo na mjesečnu naknadu u visini prosječne neto zarade zaposlenih u Agenciji u mjesecu koji prethodi isplati naknade, kao i naknadu troškova nastalih u vezi sa vršenjem dužnosti, u skladu sa opštim aktima Agencije.

Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru uređuje i način utvrđivanja i ostvarivanja prava na naknade za članove Savjeta Agencije. Saglasno članu 35 ovog zakona, rješenja o naknadama za lica koja su izabrana, imenovana ili postavljena u skladu sa propisima, donosi organ odnosno radno tijelo koje ih je izabralo, imenovalo ili postavilo.

Imajući u vidu navedeno, Savjet Agencije je aktom br. 02-543 od 14.04.2016. godine uputio zahtjev Administrativnom odboru Skupštine Crne Gore za donošenje rješenja o naknadama za članove Savjeta Agencije.

Administrativni odbor Skupštine Crne Gore je mišljenjem broj 02-1220 od 29.07.2016. godine upućenim Savjetu Agencije konstatovao da postoji kolizija zakonskih normi Zakona o elektronskim medijima i Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru te da ne postoje pravne pretpostavke za donošenje pravno valjanih rješenja.

Polazeći od mišljenja da u slučaju kolizije zakonskih normi treba primjenjivati lex specialis za navedenu oblast, Savjet Agencije je odlučio da se na obračun i isplatu mjesečne nadoknade za rad u Savjetu Agencije za elektronske medije primjenjuju odredbe člana 31 Zakona o elektronskim medijima (Odluka br. 01-1277 od 18.08.2016. godine).

Troškovi ugovora o djelu u iznosu od 27.590 EUR obuhvataju troškove usluga aktuarske procjene dugoročnih primanja zaposlenih i rezervisanja za jubilarne nagrade i otpremnine, prevodilačkih usluga, usluga stručnog usavršavanja zaposlenih, usluga agenta za SOS telefonsku liniju, usluga kreiranja originalnih vizuelnih rješenja (grafički dizajn) na društvenim mrežama Agencije, usluge prenošenja namještaja i opreme tokom adaptacije radnog prostora Agencije, usluga učestvovanja u tv spotu u cilju promovisanja medijske pismenosti kod odraslih, usluge izrade tenderske dokumentacije za nabavku kancelarijskog namještaja, usluge održavanja radionica na temu „Medijska pismenost“, usluga izrade Izvještaja o procjeni mašina, usluga održavanja higijene u prostorijama Agencije itd.

4.14. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

(Iznosi u EUR)

Struktura ostalih rashoda iz poslovanja:	2024.	2023.
Ostali poslovni rashodi – sindikat	20.000	20.000
Troškovi ispravke vrijednosti potraživanja	22.055	29.547
Gubitak od rashodovanja osnovnih sredstava	1.137	318
Gubitak od prodaje vozila	-	184
Ostali nepomenuti rashodi	-	628
Ukupno na dan 31.12.	43.192	50.677

Ostali rashodi iz poslovanja koji u 2024. godini iznose 43.192 EUR obuhvataju ostale poslovne rashode koji se odnose na uplatu Sindikalnoj organizaciji Agencije za elektronske medije u svrhu podrške aktivnostima za poboljšanje materijalnog položaja zaposlenih (Odluke broj: 02-430/24-308/1 od 07.03.2024. godine i 02-430/24-792/1 od 12.07.2024. godine) u iznosu od

20.000 EUR, troškove ispravke vrijednosti potraživanja odnosno troškove indirektnog otpisa potraživanja od kupaca u skladu sa Napomenom 3.6. u iznosu od 22.055 EUR i gubitak od rashodovanja osnovnih sredstava u iznosu od 1.137 EUR (Odluka br. 02-427/24-714/1 od 10.06.2024. godine).

4.15. POSLOVNI REZULTAT

(Iznosi u EUR)

Ostvareni poslovni rezultat:	2024.	2023.
Ostali prihodi iz poslovanja	1.354.063	1.217.482
Troškovi poslovanja	(314.532)	(343.897)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(815.794)	(724.169)
Ostali rashodi iz poslovanja	(43.192)	(50.677)
Poslovni rezultat na dan 31.12.	(180.545)	98.739

4.16. FINANSIJSKI REZULTAT

(Iznosi u EUR)

Struktura finansijskog rezultata:	2024.	2023.
Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	43	950
Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	-	-
Finansijski rezultat na dan 31.12.	43	950

Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica koji u 2024. godini iznose 43 EUR se odnose na prihode od pozitivnih kamata (2 EUR) i prihode ostvarene po osnovu obračunate zakonske zatezne kamate (41 EUR).

4.17. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31.12.2024. godine Agencija vodi određeni broj sudskih sporova u kojima se pojavljuje i kao tužilac i kao tuženi. Sporovi gdje se Agencija pojavljuje kao tužilac se odnose na sporove vezano za naplatu potraživanja. Agencija očekuje naplatu samo dijela ovih potraživanja dok za veći dio potraživanja ne očekuje pozitivan ishod.

U toku 2024. godine Agencija je posredstvom javnih izvršitelja vodila pet postupaka prinudne naplate potraživanja - predlog za izvršenje radi naplate zaostalih dugovanja po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje, koji su pokrenuti u periodu od 2021. do 2024. godini.

U toku 2024. godine, vođena su tri stečajna postupak protiv bivših emitera radijskih i televizijskih programa od kojih nije bilo moguće izvršiti naplatu iz razloga nedostatka sredstava na računima izvršnih dužnika. Transakcioni računi tih subjekata duži vremenski period bili su blokirani od strane Centralne banke Crne Gore, a saglasno završenim izvršnim postupcima koje je pokrenula Agencija.

Agencija je izvršila ispravku vrijednosti za sva potraživanja koja nijesu naplaćena u roku od 180 dana od dana dospjeća potraživanja na naplatu, kao i indirektan otpis kada je postojao objektivni dokaz da neće moći da se naplate svi iznosi koji se potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

Na dan 31.12.2024. godine, Agencija vodi i određeni broj sudskih sporova u svojstvu tuženog (u slučajevima kada su emiteri ili drugi subjekti pokrenuli upravni spor protiv konačnog akta Savjeta Agencije). Takođe, Agencija vodi i sudske postupke po tužbama zaposlenih protiv konačnog akta Savjeta Agencije.

Na osnovu pregleda podataka o izvršnim, stečajnim i drugim sudskim postupcima koji su vođeni u toku 2024. godine (br. 03-427/25-111/3 od 10.02.2025.g.), može se zaključiti da najveći broj tužbi ne sadrži odštetni zahtjev na osnovu kojeg bi se moglo izvršiti rezervisanje troškova osim jedne tužbe koja se odnosi na sudski postupak U br. 4744/2023 od 23.10.2023. godine koji se vodi kod Osnovnog suda u Podgorici po tužbi bivšeg v.d. direktora radi isplate naknade iz Ugovora o radu na određeno vrijeme 01-1319 od 30.08.2022. godine. Tužbenim zahtjevom traženo je da Agencija isplati tužiocu iznos u visini dvanaestomjesečne zarade koju je tužilac primio posljednjeg mjeseca vršenja funkcije, uz uvećanje troškova za zakonsku kamatu od 21.12.2022. godine i troškove sudskog postupka.

Smatramo da otvoreni sudski postupci ne mogu bitnije uticati na finansijsko poslovanje Agencije osim sudskog postupka U br. 4744/2023 od 23.10.2023. godine, i da po tom osnovu treba izvršiti rezervisanje sredstava za sudske postupke u ukupnom iznosu od 33.182,00 €.

Po standardu MRS 37 da bi rezervisanje bilo priznato kao sadašnja obaveza (obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja), moraju biti ispunjena tri uslova:

1. Subjekt ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja;
2. Vjerovatno je da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza i
3. Iznos obaveza može pouzdano da se procjeni (izmjeri).

Ako bar jedan od ovih uslova nije ispunjen, dugoročno rezervisanje se ne priznaje.

4.18. UNUTRAŠNJA REVIZIJA

Agencija je sa Agencijom za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost i Regulatornom Agencijom za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti potpisala Memorandum o saradnji čiji je cilj razmjena iskustava i saradnja u sprovođenju zakona kojim se uređuju upravljanje i unutrašnje kontrole u javnom sektoru i afirmisanje optimalnog načina sprovođenja obaveza za nezavisna regulatorna tijela koja proizilaze iz ovog zakona (akt br. 02-1360 od 23.12.2021.g.) i Anex 1 Memoranduma od 23. decembra 2021.g. kojim stranama potpisnicama Memoranduma pristupa Komisija za tržište kapitala Crne Gore (akt br. 02-1165 od 02.08.2022.g.).

U skladu sa članom 49 Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG", br. 75/18) Agencija je poslove unutrašnje revizije povjerila Jedinici za unutrašnju reviziju Regulatorne Agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija broj 08-401/23-406/2 od 25.07.2023. godine, o čemu je zaključen pisani sporazum (akt br. 02-1875 od 22.09.2023.g.).

Saglasno članu 48 navedenog zakona Savjet Agencije je na sjednici održanoj 12. oktobra 2023. godine usvojio Povelju unutrašnje revizije Agencije za elektronske medije kojom su definisani svrha, ovlašćenja i odgovornosti Jedinici za unutrašnju reviziju Regulatorne Agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti i rukovodstva Agencije (akt br. 01-1969 od 12.10.2023.g.).

Na sjednici održanoj 05. decembra 2023. godine, Savjet Agencije je donio odluku o davanju saglasnosti na Nacrt Strateškog plana Jedinice za unutrašnju reviziju Agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti za period 2023. – 2025. godina, kojim su utvrđeni ciljevi i aktivnosti unutrašnje revizije za trogodišnji period (akt br. 01-2183 od 05.12.2023. godine).

Takođe, na sjednici održanoj 26. februara 2024. godine Savjet je usvojio Godišnji plan jedinice za unutrašnju reviziju za 2024. godinu, kojim su definisane aktivnosti Jedinice za unutrašnju reviziju u toku 2024. godine, koje proizilaze iz aktivnosti utvrđenih Strateškim

- Angažman uvjeravanja: Usklađenost rada Agencije sa odredbama Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru Crne Gore;
- Savjetodavni angažman: Priprema smjernica za izradu Strateškog plana;
- Savjetodavni angažman: Upravljanje rizicima/Obuka zaposlenih.

4.19. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Agencija je u skladu sa članom 50 Zakona o državnoj imovini („Sl. list Crne Gore“, br. 21/09 i 40/11) dostavila podatke o pokretnim stvarima koje koristi Agencija za audiovizuelne medijske usluge Upravi za državnu imovinu (akt br. 02-427/25-250/ od 28.02.2025. godine).

Lice odgovorno za sastavljanje napomena:

Marina Raičević, službenica za računovodstvo i finansije

M. Raičević

Odobrila:

Elvira K. Ceković, pomoćnica direktorice

